YEP YENİ

ÖZGÜR ÖZKINIK

2025
"HEDEFE KİLİTLEN, BAŞARIYA DOĞRU İLERLE"

MEB VE ÖSYM'NİN TÜM ÇIKMIŞ SINAV SORULARI TARANARAK HAZIRLANMIŞTIR.

MEB

AGS

AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

- ANAYASA
- **1739** SAYILI MİLLİ EĞİTİM TEMEL KANUNU
- **222** SAYILI İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU
- **7528** SAYILI ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ KANUNU

MEVZUAT BİLGİSİ ve SORUBANKASI

Tamamı Çözümlü

yargı yayınevi
Değişimin Farkında Ol

EN UYGUN HİZLI GÜVENLİ

YOUTUBE

yargı PLUS

yargiyayinevi.com

YEP YENİ

ÖZGÜR ÖZKINIK

2025
"HEDEFE KİLİTLEN, BAŞARIYA DOĞRU İLERLE"

MEB VE ÖSYM'NİN TÜM ÇIKMIŞ SINAV SORULARI TARANARAK HAZIRLANMIŞTIR.

MEB

AGS

AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

- ANAYASA
- **1739** SAYILI MİLLİ EĞİTİM TEMEL KANUNU
- **222** SAYILI İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU
- **7528** SAYILI ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ KANUNU

MEVZUAT BİLGİSİ ve SORUBANKASI

Tamamı Çözümlü

yargı yayınevi
Değişimin Farkında Ol

EN UYGUN HİZLI GÜVENLİ

YOUTUBE

yargı PLUS

yargiyayinevi.com

Ön Söz

Akademi Giriş Sınavı, güncellenen yeni sınav sistemiyle birlikte 1982 Anayasası ve mevzuat bilgisini içermektedir. Söz konusu başlıkların, konu başlığı olarak yeni eklenmesi sebebiyle, adaylar üzerinde bir bilinmezlik ve endişe uyandırmaktadır.

Yargı Yayınevi olarak amacımız bu eserle, bu bilinmezliği mevzuat merkezli soru örnekleriyle aşıp, adaylarımızı en hızlı şekilde yeni sınav sistemine hazır hâle getirmektir.

Bu eserin hazırlanmasında yoğun emeği geçen, Yargı Yayınevi sahibi Yılmaz Ulaş KAVAS'a teşekkürü borç bilirim.

Özgür ÖZKINIK

İçindekiler

TC Anayasası **1**

Konu Testleri 64

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu **161**

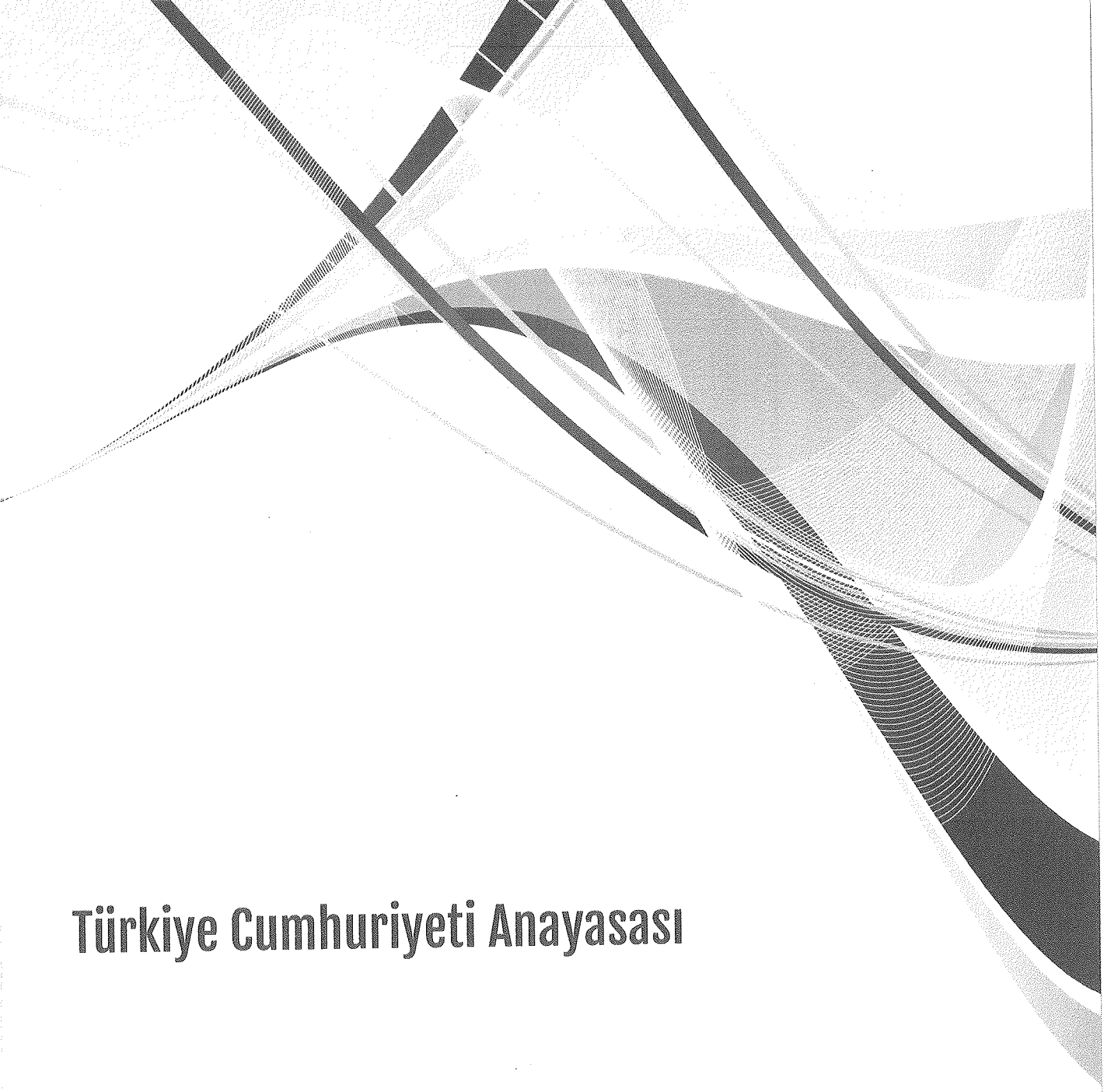
Konu Testleri 179

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu **207**

Konu Testleri 223

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu **251**

Konu Testleri 271

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası [1, 2, 3, 4]

Kanun Numarası : 2709
Kabul Tarihi : 18/10/1982
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 9/11/1982 Sayı : 17863 (Mükerrer)
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 22 Sayfa : 3

BAŞLANGIÇ[5]

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılamayacağı;[6]

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine

---

1 *Bu Anayasa, Kurucu Meclis tarafından 18/10/1982'de halkoylamasına sunulmak üzere kabul edilmiş ve 20/10/1982 tarihli ve 17844 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış; 7/11/1982'de halkoylamasına sunulduktan sonra 9/11/1982 tarihli ve 17863 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yeniden yayımlanmıştır.*

2 *17/5/1987 tarihli ve 3361 sayılı Kanunla yapılan Anayasa değişiklikleri, 6/9/1987 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilmiş ve buna ilişkin 9/9/1987 tarihli ve 398 sayılı Yüksek Seçim Kurulu Kararı 12/9/1987 tarihli ve 19572 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.*

3 *7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanun ile yapılan Anayasa değişiklikleri 12/9/2010 tarihinde halkoylamasına sunularak kabul edilmiş, buna ilişkin 22/9/2010 tarihli ve 846 sayılı Yüksek Seçim Kurulu Kararı 23/9/2010 tarihli ve 27708 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.*

4 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanun ile yapılan Anayasa değişiklikleri 16/4/2017 tarihinde halkoylamasına sunularak kabul edilmiş, buna ilişkin 27/4/2017 tarihli ve 663 sayılı Yüksek Seçim Kurulu Kararı 27/4/2017 tarihli ve 30050 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.*

5 *Anayasanın Başlangıç metni 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değiştirilmiştir.*

6 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Hiçbir düşünce ve mülahazanın" ibaresi "Hiçbir faaliyetin" şeklinde değiştirilmiştir.*

kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılmak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

BİRİNCİ KISIM
Genel Esaslar

I. Devletin şekli

Madde 1 – Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri

Madde 2 – Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

III. Devletin bütünlüğü, Resmî dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti

Madde 3 – Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Milli marşı "İstiklal Marşı"dır.

Başkenti Ankara'dır.

IV. Değiştirilemeyecek hükümler

Madde 4 – Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

V. Devletin temel amaç ve görevleri

Madde 5 – Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

VI. Egemenlik

Madde 6 – Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir.

Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır.

Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.

VII. Yasama yetkisi

Madde 7 – Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez.

VIII. Yürütme yetkisi ve görevi

Madde 8 – Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı (...)[7] tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

IX. Yargı yetkisi

Madde 9 – Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.[8]

---

7 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "ve Bakanlar Kurulu" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

8 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "bağımsız" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve tarafsız" ibaresi eklenmiştir.*

X. Kanun önünde eşitlik

Madde 10 – Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. **(Ek cümle: 7/5/2010-5982/1 md.)** Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde (...)[9] kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

XI. Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

Madde 11 – Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.

9 *9/2/2008 tarihli ve 5735 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkraya "bütün işlemlerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve her türlü kamu hizmetlerinden yararlanılmasında" ibaresi eklenmiştir. Daha sonra bu ibare; Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarihli ve E.: 2008/16, K.: 2008/116 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.*

İKİNCİ KISIM
Temel Haklar ve Ödevler

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

I. Temel hak ve hürriyetlerin niteliği

Madde 12 – Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

II. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması

Madde 13 – (Değişik: 3/10/2001-4709/2 md.)

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

III. Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılamaması

Madde 14 – (Değişik: 3/10/2001-4709/3 md.)

Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Anayasa hükümlerinden hiçbiri, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir.

IV. Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması

Madde 15 – Savaş, seferberlik (...)[10] veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler (...)[11] dışında, kişinin yaşama hakkına, maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

V. Yabancıların durumu

Madde 16 – Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir.

---

10 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan ", sıkıyönetim" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

11 *7/5/2004 tarihli ve 5170 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "ile, ölüm cezalarının infazı" ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.*

İKİNCİ BÖLÜM
Kişinin Hakları ve Ödevleri

I. Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı

Madde 17 – Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

(...)[12] meşru müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması (...)[13] veya olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun cevaz verdiği zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme fiilleri, birinci fıkra hükmü dışındadır.

II. Zorla çalıştırma yasağı

Madde 18 – Hiç kimse zorla çalıştırılamaz. Angarya yasaktır.

Şekil ve şartları kanunla düzenlenmek üzere hükümlülük veya tutukluluk süreleri içindeki çalıştırmalar; olağanüstü hallerde vatandaşlardan istenecek hizmetler; ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki beden ve fikir çalışmaları, zorla çalıştırma sayılmaz.

III. Kişi hürriyeti ve güvenliği

Madde 19 – Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

Şekil ve şartları kanunda gösterilen:

Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yokedilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hakim kararıyla tutuklanabilir. Hakim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hakim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

(Değişik birinci cümle: 3/10/2001-4709/4 md.) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hakim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal (...)[14] ve savaş hallerinde uzatılabilir.

---

12 *7/5/2004 tarihli ve 5170 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle, bu fıkranın başında geçen, "Mahkemelerce verilen ölüm cezalarının yerine getirilmesi hali ile" ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.*

13 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan ", sıkıyönetim" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

14 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan ", sıkıyönetim" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/4 md.) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir.

Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.

IV. Özel hayatın gizliliği ve korunması

A. Özel hayatın gizliliği

Madde 20 – Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. **(Mülga üçüncü cümle: 3/10/2001-4709/5 md.)**

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/5 md.) Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/2 md.) Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.

B. Konut dokunulmazlığı

Madde 21 – (Değişik: 3/10/2001-4709/6 md.)

Kimsenin konutuna dokunulamaz. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

C. Haberleşme hürriyeti

Madde 22 – (Değişik: 3/10/2001-4709/7 md.)

Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir.

V. Yerleşme ve seyahat hürriyeti

Madde 23 – Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;

Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

(Değişik fıkra: 7/5/2010-5982/3 md.) Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

VI. Din ve vicdan hürriyeti

Madde 24 – Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir.

14 üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir.

Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz.

Din ve ahlak eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi ancak, kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanuni temsilcisinin talebine bağlıdır.

Kimse, Devletin sosyal, ekonomik, siyasi veya hukuki temel düzenini kısmen de olsa, din kurallarına dayandırma veya siyasi veya kişisel çıkar yahut nüfuz sağlama amacıyla her ne suretle olursa olsun dini veya din duygularını yahut dince kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz.

VII. Düşünce ve kanaat hürriyeti

Madde 25 – Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir.

Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

VIII. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

Madde 26 – Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.[15]

(Mülga fıkra: 3/10/2001-4709/9 md.)

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellememek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/9 md.) Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.

---

15 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle, bu fıkraya "Bu hürriyetlerin kullanılması," ibaresinden sonra gelmek üzere "millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması," ibaresi eklenmiştir.*

IX. Bilim ve sanat hürriyeti

Madde 27 – Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir.

Yayma hakkı, Anayasanın 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinin değiştirilmesini sağlamak amacıyla kullanılamaz.

Bu madde hükmü yabancı yayınların ülkeye girmesi ve dağıtımının kanunla düzenlenmesine engel değildir.

X. Basın ve yayımla ilgili hükümler

A. Basın hürriyeti

Madde 28 – Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz.

(Mülga ikinci fıkra: 3/10/2001-4709/10 md.)

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Devletin iç ve dış güvenliğini, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden veya suç işlemeye ya da ayaklanma veya isyana teşvik eder nitelikte olan veya Devlete ait gizli bilgilere ilişkin bulunan her türlü haber veya yazıyı, yazanlar veya bastıranlar veya aynı amaçla, basanlar, başkasına verenler, bu suçlara ait kanun hükümleri uyarınca sorumlu olurlar. Tedbir yolu ile dağıtım hakim kararıyle; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle önlenebilir. Dağıtımı önleyen yetkili merci, bu kararını en geç yirmidört saat içinde yetkili hakime bildirir. Yetkili hakim bu kararı en geç kırksekiz saat içinde onaylamazsa, dağıtımı önleme kararı hükümsüz sayılır.

Yargılama görevinin amacına uygun olarak yerine getirilmesi için, kanunla belirtilecek sınırlar içinde, hakim tarafından verilen kararlar saklı kalmak üzere, olaylar hakkında yayım yasağı konamaz.

Süreli veya süresiz yayınlar, kanunun gösterdiği suçların soruşturma veya kovuşturmasına geçilmiş olması hallerinde hakim kararıyla; Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün, milli güvenliğin, kamu düzeninin, genel ahlakın korunması ve suçların önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle toplatılabilir. Toplatma kararı veren yetkili merci, bu kararını en geç yirmidört saat içinde yetkili hakime bildirir; hakim bu kararı en geç kırksekiz saat içinde onaylamazsa, toplatma kararı hükümsüz sayılır.

Süreli veya süresiz yayınların suç soruşturma veya kovuşturması sebebiyle zapt ve müsaderesinde genel hükümler uygulanır.

Türkiye'de yayımlanan süreli yayınlar, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Cumhuriyetin temel ilkelerine, milli güvenliğe ve genel ahlaka aykırı yayımlardan mahkum olma halinde, mahkeme kararıyla geçici olarak kapatılabilir. Kapatılan süreli yayının açıkça devamı niteliğini taşıyan her türlü yayın yasaktır; bunlar hakim kararıyla toplatılır.

B. Süreli ve süresiz yayın hakkı

Madde 29 – Süreli veya süresiz yayın önceden izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz.

Süreli yayın çıkarabilmek için kanunun gösterdiği bilgi ve belgelerin, kanunda belirtilen yetkili mercie verilmesi yeterlidir. Bu bilgi ve belgelerin kanuna aykırılığının tesbiti halinde yetkili merci, yayının durdurulması için mahkemeye başvurur.

Süreli yayınların çıkarılması, yayım şartları, mali kaynakları ve gazetecilik mesleği ile ilgili esaslar kanunla düzenlenir. Kanun, haber, düşünce ve kanaatlerin serbestçe yayımlanmasını engelleyici veya zorlaştırıcı siyasal, ekonomik, mali ve teknik şartlar koyamaz.

Süreli yayınlar, Devletin ve diğer kamu tüzelkişilerinin veya bunlara bağlı kurumların araç ve imkanlarından eşitlik esasına göre yararlanır.

C. Basın araçlarının korunması

Madde 30- (Değişik: 7/5/2004-5170/4 md.)

Kanuna uygun şekilde basın işletmesi olarak kurulan basımevi ve eklentileri ile basın araçları, suç aleti olduğu gerekçesiyle zapt ve müsadere edilemez veya işletilmekten alıkonulamaz.

D. Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı

Madde 31 – Kişiler ve siyasi partiler, kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme ve yayım araçlarından yararlanma hakkına sahiptir. Bu yararlanmanın şartları ve usulleri kanunla düzenlenir.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/11 md.) Kanun, millî güvenlik, kamu düzeni, genel ahlâk ve sağlığın korunması sebepleri dışında, halkın bu araçlarla haber almasını, düşünce ve kanaatlere ulaşmasını ve kamuoyunun serbestçe oluşmasını engelleyici kayıtlar koyamaz.

E. Düzeltme ve cevap hakkı

Madde 32 – Düzeltme ve cevap hakkı, ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir.

Düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde karar verilir.

XI. Toplantı hak ve hürriyetleri

A. Dernek kurma hürriyeti

Madde 33 – (Değişik: 3/10/2001-4709/12 md.)

Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir.

Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz.

Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Dernek kurma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

Dernekler, kanunun öngördüğü hallerde hâkim kararıyla kapatılabilir veya faaliyetten alıkonulabilir. Ancak, millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, derneği faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idarî karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Birinci fıkra hükmü, Silahlı Kuvvetler ve kolluk kuvvetleri mensuplarına ve görevlerinin gerektirdiği ölçüde Devlet memurlarına kanunla sınırlamalar getirilmesine engel değildir.

Bu madde hükümleri vakıflarla ilgili olarak da uygulanır.

B. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı

Madde 34 – (Değişik: 3/10/2001-4709/13 md.)

Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

XII. Mülkiyet hakkı

Madde 35 – Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

XIII. Hakların korunması ile ilgili hükümler

A. Hak arama hürriyeti

Madde 36 – Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.[16]

Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz.

B. Kanuni hakim güvencesi

Madde 37 – Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz.

Bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.

C. Suç ve cezalara ilişkin esaslar

Madde 38 – Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

Suç ve ceza zamanaşımı ile ceza mahkumiyetinin sonuçları konusunda da yukarıdaki fıkra uygulanır.

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez.

Ceza sorumluluğu şahsidir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md; Mülga fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.)

(Değişik onuncu fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.) Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez.

İdare, kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulayamaz. Silahlı Kuvvetlerin iç düzeni bakımından bu hükme kanunla istisnalar getirilebilir.

(Değişik son fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.) Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere vatandaş, suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez.

XIV. İspat hakkı

Madde 39 – Kamu görev ve hizmetinde bulunanlara karşı, bu görev ve hizmetin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılan isnatlardan dolayı açılan hakaret davalarında, sanık, isnadın doğruluğunu ispat hakkına sahiptir. Bunun dışındaki hallerde ispat isteminin kabulü, ancak isnat olunan fiilin doğru olup olmadığının anlaşılmasında kamu yararı bulunmasına veya şikayetçinin ispata razı olmasına bağlıdır.

---

16 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu fıkraya "savunma" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile adil yargılanma" ibaresi eklenmiştir.*

XV. Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Madde 40 – Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkanının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/16 md.) Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.

Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

I. Ailenin korunması ve çocuk hakları[17]

Madde 41 – Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.[18]

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/4 md.) Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/4 md.) Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

II. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi

Madde 42 – Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.

Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılamaz.

Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.

İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.

Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 9/2/2008-5735/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarihli ve E.: 2008/16, K.: 2008/116 sayılı Kararı ile.)

Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.

Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası andlaşma hükümleri saklıdır.

---

17 *Bu maddenin kenar başlığı "I. Ailenin korunması" iken, 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

18 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle bu fıkranın sonuna "ve eşler arasında eşitliğe dayanır." ibaresi eklenmiştir.*

III. Kamu yararı

A. Kıyılardan yararlanma

Madde 43 – Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır.

Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.

Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanılış amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkan ve şartları kanunla düzenlenir.

B. Toprak mülkiyeti

Madde 44 – Devlet, toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, erozyonla kaybedilmesini önlemek ve topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçilikle uğraşan köylüye toprak sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır. Kanun, bu amaçla, değişik tarım bölgeleri ve çeşitlerine göre toprağın genişliğini tesbit edebilir. Topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçiye toprak sağlanması, üretimin düşürülmesi, ormanların küçülmesi ve diğer toprak ve yeraltı servetlerinin azalması sonucunu doğuramaz.

Bu amaçla dağıtılan topraklar bölünemez, miras hükümleri dışında başkalarına devredilemez ve ancak dağıtılan çiftçilerle mirasçıları tarafından işletilebilir. Bu şartların kaybı halinde, dağıtılan toprağın Devletçe geri alınmasına ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

C. Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması

Madde 45 – Devlet, tarım arazileri ile çayır ve mer'aların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırır.

Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır.

D. Kamulaştırma

Madde 46 – (Değişik: 3/10/2001-4709/18 md.)

Devlet ve kamu tüzel kişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idarî irtifaklar kurmaya yetkilidir.

Kamulaştırma bedeli ile kesin hükme bağlanan artırım bedeli nakden ve peşin olarak ödenir. Ancak, tarım reformunun uygulanması, büyük enerji ve sulama projeleri ile iskân projelerinin gerçekleştirilmesi, yeni ormanların yetiştirilmesi, kıyıların korunması ve turizm amacıyla kamulaştırılan toprakların bedellerinin ödenme şekli kanunla gösterilir. Kanunun taksitle ödemeyi öngörebileceği bu hallerde, taksitlendirme süresi beş yılı aşamaz; bu takdirde taksitler eşit olarak ödenir.

Kamulaştırılan topraktan, o toprağı doğrudan doğruya işleten küçük çiftçiye ait olanlarının bedeli, her halde peşin ödenir.

İkinci fıkrada öngörülen taksitlendirmelerde ve herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz uygulanır.

E. Devletleştirme ve Özelleştirme[19]

Madde 47 – Kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüsler, kamu yararının zorunlu kıldığı hallerde devletleştirilebilir.

---

19 *Bu maddenin kenar başlığı "E. Devletleştirme" iken, 13/8/1999 tarihli ve 4446 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

Devletleştirme gerçek karşılığı üzerinden yapılır. Gerçek karşılığın hesaplanma tarzı ve usulleri kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.) Devletin, kamu iktisadi teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzelkişilerinin mülkiyetinde bulunan işletme ve varlıkların özelleştirilmesine ilişkin esas ve usuller kanunla gösterilir.

(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.) Devlet, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişileri tarafından yürütülen yatırım ve hizmetlerden hangilerinin özel hukuk sözleşmeleri ile gerçek veya tüzelkişilere yaptırılabileceği veya devredilebileceği kanunla belirlenir.

IV. Çalışma ve sözleşme hürriyeti

Madde 48 – Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.

Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.

V. Çalışma ile ilgili hükümler

A. Çalışma hakkı ve ödevi

Madde 49 – Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/19 md.) Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

(Mülga fıkra: 3/10/2001-4709/19 md.)

B. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı

Madde 50 – Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılamaz.

Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.

Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.

C. Sendika kurma hakkı

Madde 51 – (Değişik: 3/10/2001-4709/20 md.)

Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.

Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Sendika kurma hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

(Mülga dördüncü fıkra: 7/5/2010-5982/5 md.)

İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin bu alandaki haklarının kapsam, istisna ve sınırları gördükleri hizmetin niteliğine uygun olarak kanunla düzenlenir.

Sendika ve üst kuruluşlarının tüzükleri, yönetim ve işleyişleri, Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokrasi esaslarına aykırı olamaz.

D. Sendikal faaliyet

Madde 52 – (Mülga: 23/7/1995-4121/3 md.)

VI. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt

A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı[20]

Madde 53 – İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.

Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 23/7/1995-4121/4 md.; Mülga üçüncü fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.)

(Mülga dördüncü fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.)

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.) Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.) Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.) Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.

B. Grev hakkı ve lokavt

Madde 54 – Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler. Bu hakkın kullanılmasının ve işverenin lokavta başvurmasının usul ve şartları ile kapsam ve istisnaları kanunla düzenlenir.

Grev hakkı ve lokavt iyiniyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz.

(Mülga üçüncü fıkra: 7/5/2010-5982/7 md.)

Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir.

Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda ertelemenin sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak Yüksek Hakem Kuruluna başvurabilir. Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu iş sözleşmesi hükmündedir.

Yüksek hakem kurulunun kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

(Mülga yedinci fıkra: 7/5/2010-5982/7 md.)

Greve katılmayanların işyerinde çalışmaları, greve katılanlar tarafından hiç bir şekilde engellenemez.

VII. Ücrette adalet sağlanması

Madde 55 – Ücret emeğin karşılığıdır.

Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/21 md.) Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da gözönünde bulundurulur.

VIII. Sağlık, çevre ve konut

A. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

Madde 56 – Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

---

20 *Bu maddenin kenar başlığı "A. Toplu iş sözleşmesi hakkı" iken, 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.

Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.

B. Konut hakkı

Madde 57 – Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

IX. Gençlik ve spor

A. Gençliğin korunması

Madde 58 – Devlet, istiklal ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır.

Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.

B. Sporun geliştirilmesi ve tahkim[21]

Madde 59 – Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder.

Devlet başarılı sporcuyu korur.

(Ek fıkra: 17/3/2011-6214/1 md.) Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.

X. Sosyal güvenlik hakları

A. Sosyal güvenlik hakkı

Madde 60 – Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir.

Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.

B. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler:

Madde 61 – Devlet harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malül ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar.

Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

Yaşlılar, Devletçe korunur, Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.

Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.

Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.

---

21 *Bu maddenin kenar başlığı "B. Sporun geliştirilmesi" iken, 17/3/2011 tarihli ve 6214 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

C. Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları

Madde 62 – Devlet, yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşlarının aile birliğinin, çocuklarının eğitiminin, kültürel ihtiyaçlarının ve sosyal güvenliklerinin sağlanması, anavatanla bağlarının korunması ve yurda dönüşlerinde yardımcı olunması için gereken tedbirleri alır.

XI. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması

Madde 63 – Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.

Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir.

XII. Sanatın ve sanatçının korunması

Madde 64 – Devlet, sanat faaliyetlerini ve sanatçıyı korur. Sanat eserlerinin ve sanatçının korunması, değerlendirilmesi, desteklenmesi ve sanat sevgisinin yayılması için gereken tedbirleri alır.

XIII. Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerinin sınırları[22]

Madde 65 – (Değişik: 3/10/2001-4709/22 md.)

Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Siyasi Haklar ve Ödevler

I. Türk vatandaşlığı

Madde 66 – Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür.

Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türktür. **(Mülga ikinci cümle: 3/10/2001-4709/23 md.)**

Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.

Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.

Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

II. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları

Madde 67 – Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Onsekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halkoylamasına katılma haklarına sahiptir.

Bu hakların kullanılması kanunla düzenlenir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Silah altında bulunan er ve erbaşlar ile askeri öğrenciler, taksirli suçlardan hüküm giyenler hariç ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler oy kullanamazlar. Ceza infaz kurumları ve

22 *Bu maddenin kenar başlığı "XIII. Sosyal ve ekonomik hakların sınırı" iken, 3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

tutuk evlerinde oy kullanılması ve oyların sayım ve dökümünde seçim emniyeti açısından alınması gerekli tedbirler Yüksek Seçim Kurulu tarafından tespit edilir ve görevli hakimin yerinde yönetim ve denetimi altında yapılır.[23]

(Ek fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Seçim kanunları, temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerini bağdaştıracak biçimde düzenlenir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/24 md.) Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz.

III. Siyasi partilerle ilgili hükümler

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma[24]

Madde 68 – (Değişik: 23/7/1995-4121/6 md.)

Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir.

Siyasi partiler, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.

Siyasi partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.

Siyasi partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve laik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamaz; suç işlenmesini teşvik edemez.

Hakimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasi partilere üye olamazlar.

Yüksek öğretim elemanlarının siyasi partilere üye olmaları ancak kanunla düzenlenebilir. Kanun bu elemanların, siyasi partilerin merkez organları dışında kalan parti görevi almalarına cevaz veremez ve parti üyesi yüksek öğretim elemanlarının yüksek öğretim kurumlarında uyacakları esasları belirler.

Yüksek öğretim öğrencilerinin siyasi partilere üye olabilmelerine ilişkin esaslar kanunla düzenlenir

Siyasi partilere, Devlet, yeterli düzeyde ve hakça mali yardım yapar. Partilere yapılacak yardımın, alacakları üye aidatının ve bağışların tabi olduğu esaslar kanunla düzenlenir.

B. Siyasi partilerin uyacakları esaslar

Madde 69 – (Değişik: 23/7/1995-4121/7 md.)

Siyasi partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.

Siyasi partiler, ticari faaliyetlere girişemezler.

Siyasi partilerin gelir ve giderlerinin amaçlarına uygun olması gereklidir. Bu kuralın uygulanması kanunla düzenlenir. Anayasa Mahkemesince siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun tespiti, bu hususun denetim yöntemleri ve aykırılık halinde uygulanacak yaptırımlar kanunda gösterilir. Anayasa Mahkemesi, bu denetim görevini yerine getirirken Sayıştaydan yardım sağlar. Anayasa Mahkemesinin bu denetim sonunda vereceği kararlar kesindir.

---

23 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "askerî öğrenciler," ibaresinden sonra gelmek üzere "taksirli suçlardan hüküm giyenler hariç" ibaresi eklenmiş ve aynı fıkrada yer alan "bulunan tutukluların seçme haklarını kullanmalarında" ibaresi, "oy kullanılması ve" şeklinde değiştirilmiştir.*

24 *Bu maddenin kenar başlığı "A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden çıkma" iken, 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

Siyasi partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesince kesin olarak karara bağlanır.

Bir siyasi partinin tüzüğü ve programının 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı bulunması halinde temelli kapatma kararı verilir.

Bir siyasi partinin 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak, onun bu nitelikteki fiillerin işlendiği bir odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespit edilmesi halinde karar verilir. **(Ek cümle: 3/10/2001-4709/25 md.)** Bir siyasî parti, bu nitelikteki fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/25 md.) Anayasa Mahkemesi, yukarıdaki fıkralara göre temelli kapatma yerine, dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasî partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verebilir.

Temelli kapatılan bir parti bir başka ad altında kurulamaz.

Bir siyasi partinin temelli kapatılmasına beyan veya faaliyetleriyle sebep olan kurucuları dahil üyeleri, Anayasa Mahkemesinin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmî Gazetede gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamazlar.

Yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan ve Türk uyrukluğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden maddi yardım alan siyasi partiler temelli olarak kapatılır.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/25 md.) Siyasî partilerin kuruluş ve çalışmaları, denetlenmeleri, kapatılmaları ya da Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmaları ile siyasî partilerin ve adayların seçim harcamaları ve usulleri yukarıdaki esaslar çerçevesinde kanunla düzenlenir.

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

Madde 70 – Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

B. Mal bildirimi

Madde 71– Kamu hizmetine girenlerin mal bildiriminde bulunmaları ve bu bildirimlerin tekrarlanma süreleri kanunla düzenlenir. Yasama ve yürütme organlarında görev alanlar, bundan istisna edilemez.

V. Vatan hizmeti

Madde 72 – Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.

VI. Vergi ödevi

Madde 73 – Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir.[25]

---

25 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kuruluna" ibaresi "Cumhurbaşkanına" şeklinde değiştirilmiştir.*

VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı[26]

Madde 74 – Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.[27]

Kendileriyle ilgili başvurmaların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.[28]

(Mülga üçüncü fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.)

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan aday seçilmiş olur.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Bu maddede sayılan hakların kullanılma biçimi, Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluşu, görevi, çalışması, inceleme sonucunda yapacağı işlemler ile Kamu Başdenetçisi ve kamu denetçilerinin nitelikleri, seçimi ve özlük haklarına ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

---

26 *Bu maddenin kenar başlığı "VII. Dilekçe hakkı" iken, 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

27 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 26 ncı maddesiyle, bu fıkraya "Vatandaşlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar" ibaresi eklenmiştir.*

28 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 26 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "sonucu" ibaresinden sonra gelmek üzere "gecikmeksizin" ibaresi eklenmiştir.*

ÜÇÜNCÜ KISIM
Cumhuriyetin Temel Organları
BİRİNCİ BÖLÜM
Yasama

I. Türkiye Büyük Millet Meclisi

A. Kuruluşu:

Madde 75 – (Değişik: 23/7/1995-4121/8 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen altıyüz milletvekilinden oluşur.[29]

B. Milletvekili seçilme yeterliliği

Madde 76 – Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.[30]

En az ilkokul mezunu olmayanlar, kısıtlılar, askerlikle ilişiği olanlar, kamu hizmetinden yasaklılar, taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, Resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.[31,32]

Hakimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensupları, görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler.

C. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanının seçim dönemi[33]

Madde 77 – (Değişik: 21/1/2017-6771/4 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir aynı günde yapılır.

Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde birinci oylamada gerekli çoğunluğun sağlanamaması halinde 101 inci maddedeki usule göre ikinci oylama yapılır.

D. Seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler[34]

Madde 78 – Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkan görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir.

Geri bırakma sebebi ortadan kalkmamışsa, erteleme kararındaki usule göre bu işlem tekrarlanabilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir.

Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçimi yapılamaz.

---

29 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "beşyüzelli" ibaresi "altıyüz" şeklinde değiştirilmiştir.*

30 *13/10/2006 tarihli ve 5551 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Otuz" ibaresi "Yirmibeş" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle de "Yirmibeş" ibaresi "Onsekiz" şeklinde değiştirilmiştir.*

31 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "yükümlü olduğu askerlik hizmetini yapmamış olanlar," ibaresi "askerlikle ilişiği olanlar," şeklinde değiştirilmiştir.*

32 *7/12/2002 tarihli ve 4777 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "ideolojik veya anarşik eylemlere" ibaresi, "terör eylemlerine" şeklinde değiştirilmiştir.*

33 *Bu maddenin kenar başlığı "C. Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçim dönemi" iken, 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

34 *Bu maddenin kenar başlığı "D. Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin geriye bırakılması ve ara seçimleri" iken, 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

(Ek fıkra: 27/12/2002-4777/2 md.) Yukarıda yazılı hallerden ayrı olarak, bir ilin veya seçim çevresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde, boşalmayı takip eden doksan günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır. Bu fıkra gereği yapılacak seçimlerde Anayasanın 127 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

E. Seçimlerin genel yönetim ve denetimi

Madde 79 – Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulunundur. Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.[35]

Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oyla aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler.

Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi işlemlerinin genel yönetim ve denetimi de milletvekili seçimlerinde uygulanan hükümlere göre olur.[36]

F. Üyelikle ilgili hükümler

1. Milletin temsili

Madde 80 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler.

2. Andiçme

Madde 81 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, göreve başlarken aşağıdaki şekilde andiçerler:

"Devletin varlığı ve bağımsızlığını vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma; hukukun üstünlüğüne, demokratik ve laik Cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma; toplumun huzur ve refahı, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasaya sadakattan ayrılmayacağıma; büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine andiçerim".

3. Üyelikle bağdaşmayan işler

Madde 82 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Devlet ve diğer kamu tüzel kişilerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda; Devletin veya diğer kamu tüzelkişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklarda; özel gelir kaynakları ve özel imkanları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar, vekili olamazlar, herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemezler, temsilcilik ve hakemlik yapamazlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, yürütme organının teklif, inha, atama veya onamasına bağlı Resmî veya özel herhangi bir işle görevlendirilemezler. **(Mülga ikinci cümle: 21/1/2017-6771/16 md.)**

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan diğer görev ve işler kanunla düzenlenir.

---

35 *31/5/2007 tarihli ve 5678 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fıkrada geçen "seçim tutanaklarını" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Cumhurbaşkanlığı seçimi tutanaklarını" ibaresi eklenmiştir.*

36 *31/5/2007 tarihli ve 5678 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fıkrada geçen "halkoyuna sunulması" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi" eklenmiştir.*

4. Yasama dokunulmazlığı

Madde 83 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisce başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasanın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez.

Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, Meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

5. Milletvekilliğinin düşmesi[37]

Madde 84 – (Değişik: 23/7/1995-4121/9 md.)

İstifa eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesi, istifanın geçerli olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca tespit edildikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca kararlaştırılır.

Milletvekilliğinin kesin hüküm giyme veya kısıtlanma halinde düşmesi, bu hususta kesin mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesiyle olur.

82 nci maddeye göre milletvekilliğiyle bağdaşmayan bir görev veya hizmeti sürdürmekte ısrar eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, yetkili komisyonun bu durumu tespit eden raporu üzerine Genel Kurul gizli oyla karar verir.

Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içerisinde toplam beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, durumun Meclis Başkanlık Divanınca tespit edilmesi üzerine, Genel Kurulca üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyuyla karar verilebilir.

(Mülga son fıkra: 7/5/2010-5982/9 md.)

6. İptal istemi

Madde 85 – (Değişik: 23/7/1995-4121/10 md.)

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşmesine 84 üncü maddenin birinci, üçüncü veya dördüncü fıkralarına göre karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili, kararın, Anayasaya, kanuna veya İçtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Anayasa Mahkemesi, iptal istemini onbeş gün içerisinde kesin karara bağlar.

7. Ödenek ve yolluklar

Madde 86 – (Değişik birinci cümle: 21/11/2001-4720/1 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri kanunla düzenlenir. Ödeneğin aylık tutarı en yüksek Devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da ödenek miktarının yarısını aşamaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bunların emeklileri T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler ve üyeliği sona erenlerin istekleri halinde ilgileri devam eder.[38]

---

37 *Bu maddenin kenar başlığı, "5. Üyeliğin düşmesi" iken, 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

38 *21/11/2001 tarihli ve 4720 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkranın sonuna "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bunların emeklileri T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler ve üyeliği sona erenlerin istekleri halinde ilgileri devam eder." ibaresi eklenmiştir.*

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine ödenecek ödenek ve yolluklar, kendilerine T.C. Emekli Sandığı tarafından bağlanan emekli aylığı ve benzeri ödemelerin kesilmesini gerektirmez.[39]

Ödenek ve yollukların en çok üç aylığı önceden ödenebilir.

II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri

A. Genel olarak

Madde 87 – (Değişik: 21/1/2017-6771/5 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesinhesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

B. Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi

Madde 88 – Kanun teklif etmeye (...)[40] milletvekilleri yetkilidir.

Kanun (...)[41] tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esasları içtüzükle düzenlenir.

C. Kanunların Cumhurbaşkanınca yayımlanması

Madde 89 – Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları onbeş gün içinde yayımlar.

Yayımlanmasını kısmen veya tamamen uygun bulmadığı kanunları, bir daha görüşülmek üzere, bu hususta gösterdiği gerekçe ile birlikte aynı süre içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir. **(Ek cümle: 3/10/2001-4709/29 md.)** Cumhurbaşkanınca kısmen uygun bulunmama durumunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi sadece uygun bulunmayan maddeleri görüşebilir. Bütçe kanunları bu hükme tabi değildir.[42]

Türkiye Büyük Millet Meclisi, geri gönderilen kanunu üye tamsayısının salt çoğunluğuyla aynen kabul ederse, kanun Cumhurbaşkanınca yayımlanır; Meclis, geri gönderilen kanunda yeni bir değişiklik yaparsa, Cumhurbaşkanı değiştirilen kanunu tekrar Meclise geri gönderebilir.[43]

Anayasa değişikliklerine ilişkin hükümler saklıdır.

D. Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma

Madde 90 – Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.

Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan andlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu andlaşmalar, yayımlarından başlayarak iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.

Milletlerarası bir andlaşmaya dayanan uygulama andlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari andlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunluğu yoktur; ancak, bu fıkraya göre yapılan ekonomik, ticari veya özel kişilerin haklarını ilgilendiren andlaşmalar, yayımlanmadan yürürlüğe konulamaz.

---

39 *21/11/2001 tarihli ve 4720 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Sosyal güvenlik kuruluşları" ibaresi "T.C. Emekli Sandığı" olarak değiştirilmiştir.*

40 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

41 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "tasarı ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

42 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle, bu fıkraya "Yayımlanmasını" ibaresinden sonra gelmek üzere "kısmen veya tamamen" ibaresi eklenmiştir.*

43 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "geri gönderilen kanunu" ibaresinden sonra gelmek üzere "üye tamsayısının salt çoğunluğuyla" ibaresi eklenmiştir.*

Türk kanunlarına değişiklik getiren her türlü andlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır.

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. **(Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.)** Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.

E. Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verme

Madde 91 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

F. Savaş hali ilanı ve silahlı kuvvet kullanılmasına izin verme

Madde 92 – Milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde savaş hali ilanına ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirdiği haller dışında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisinindir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde Cumhurbaşkanı da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir.

III. Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleri ile ilgili hükümler

A. Toplanma ve tatil

Madde 93 – (Değişik birinci fıkra: 23/7/1995-4121/11 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında (...)[44] Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır.

Meclis Başkanı da doğrudan doğruya veya üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırır.

Ara verme veya tatil sırasında toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinde, öncelikle bu toplantıyı gerektiren konu görüşülmeden ara verme veya tatile devam edilemez.

B. Başkanlık Divanı

Madde 94 – Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanı, Meclis üyeleri arasından seçilen Meclis Başkanı, Başkanvekilleri, Katip üyeler ve İdare Amirlerinden oluşur.

Başkanlık Divanı, Meclisteki siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında Divana katılmalarını sağlayacak şekilde kurulur. Siyasi parti grupları Başkanlık için aday gösteremezler.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı için, bir yasama döneminde iki seçim yapılır. **(Değişik ikinci cümle: 7/5/2010-5982/10 md.)** İlk seçilenlerin görev süresi iki yıldır, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan adayları, Meclis üyeleri içinden, Meclisin toplandığı günden itibaren beş gün içinde, Başkanlık Divanına bildirilir, Başkan seçimi gizli oyla yapılır. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan üye, Başkan seçilmiş olur. Başkan seçimi, aday gösterme süresinin bitiminden itibaren, beş gün içinde tamamlanır.[45]

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekillerinin Katip Üyelerinin ve İdare Amirlerinin adedi, seçim nisabı, oylama sayısı ve usulleri, Meclis İçtüzüğünde belirlenir.

---

44 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan ", doğrudan doğruya veya Bakanlar Kurulunun istemi üzerine," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

45 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle bu fıkrada geçen "on gün içinde" ibareleri, "beş gün içinde" olarak değiştirilmiştir.*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başkanvekilleri, üyesi bulundukları siyasi partinin veya parti grubunun Meclis içinde veya dışındaki faaliyetlerine; görevlerinin gereği olan haller dışında, Meclis tartışmalarına katılamazlar; Başkan ve oturumu yöneten Başkanvekili oy kullanamazlar.

C. İçtüzük siyasi parti grupları ve kolluk işleri

Madde 95 – Türkiye Büyük Millet Meclisi, çalışmalarını, kendi yaptığı içtüzük hükümlerine göre yürütür.

İçtüzük hükümleri, siyasi parti gruplarının, Meclisin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir. Siyasi parti grupları, en az yirmi üyeden meydana gelir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün bina, tesis, eklenti ve arazisinde kolluk ve yönetim hizmetleri Meclis Başkanlığı eliyle düzenlenir ve yürütülür. Emniyet ve diğer kolluk hizmetleri için yeteri kadar kuvvet ilgili makamlarca Meclis Başkanlığına tahsis edilir.

D. Toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 96 – (Değişik birinci fıkra: 31/5/2007-5678/3 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasada başkaca bir hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir; ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

(Mülga ikinci fıkra: 21/1/2017-6771/16 md.)

E. Görüşmelerin açıklığı ve yayımlanması

Madde 97 – Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundaki görüşmeler açıktır ve tutanak dergisinde tam olarak yayımlanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük hükümlerine göre kapalı oturumlar yapabilir, bu oturumlardaki görüşmelerin yayımı Türkiye Büyük Millet Meclisi kararına bağlıdır.

Meclisteki açık görüşmelerin, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisce başkaca bir karar alınmadıkça, her türlü vasıta ile yayımı serbesttir.

IV. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları

(...)[46]

Madde 98 – (Değişik: 21/1/2017-6771/6 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır.

Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibarettir.

Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir.

Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında 106 ncı maddenin beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibarettir.

Yazılı soru, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

Meclis araştırması, genel görüşme ve yazılı soru önergelerinin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usulleri Meclis İçtüzüğü ile düzenlenir.

---

46 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle, bu maddenin "A. Genel olarak" şeklindeki kenar başlığı metinden çıkarılmıştır.

B. Gensoru

Madde 99 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

C. Meclis soruşturması

Madde 100 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

İKİNCİ BÖLÜM
Yürütme

1. Cumhurbaşkanı

A. Adaylık ve seçimi[47]

Madde 101 – (Değişik: 21/1/2017-6771/7 md.)

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.

Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.

Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin herhangi bir nedenle seçime katılmaması halinde; ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğunu aldığı takdirde Cumhurbaşkanı seçilir. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğunu alamaması halinde, sadece Cumhurbaşkanı seçimi yenilenir.

Seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut Cumhurbaşkanının görevi devam eder.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

B. Seçimi

Madde 102 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

C. Andiçmesi

Madde 103 – Cumhurbaşkanı, görevine başlarken Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde aşağıdaki şekilde andiçer:

"Cumhurbaşkanı sıfatıyla, Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma, Anayasaya, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, Atatürk ilke ve inkılaplarına ve laik Cumhuriyet ilkesine bağlı kalacağıma, milletin huzur ve refahı, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerinden yararlanması ülküsünden ayrılmayacağıma, Türkiye Cumhuriyetinin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma Büyük Türk Milleti ve tarih huzurunda, namusum ve şerefim üzerine andiçerim."

---

47 *Bu maddenin kenar başlığı "A. Nitelikleri ve tarafsızlığı" iken, 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

D. Görev ve yetkileri

Madde 104 – (Değişik: 21/1/2017-6771/8 md.)

Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.

Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.

Kanunları yayımlar.

Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.

Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atar ve görevlerine son verir.

Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.

Milletlerarası andlaşmaları onaylar ve yayımlar.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.

Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.

Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilir.

Kararnameler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer.

Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

E. Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu[48]

Madde 105 – (Değişik: 21/1/2017-6771/9 md.)

Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

---

48 *Bu maddenin kenar başlığı "E. Sorumluluk ve sorumsuzluk hali" iken, 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır, dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen Cumhurbaşkanı, seçim kararı alamaz.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanının görevi sona erer.

Cumhurbaşkanının görevde bulunduğu sürede işlediği iddia edilen suçlar için görevi bittikten sonra da bu madde hükmü uygulanır.

F. Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanına vekâlet ve bakanlar[49]

Madde 106 – (Değişik: 21/1/2017-6771/10 md.)

Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra bir veya daha fazla Cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir.

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. Genel seçime bir yıl veya daha az kalmışsa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de Cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. Genel seçime bir yıldan fazla kalmışsa seçilen Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder. Kalan süreyi tamamlayan Cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yapılacağı tarihte her iki seçim birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınır. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, 81 inci maddede yazılı şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde andiçerler. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan olarak atanırlarsa üyelikleri sona erer.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, Cumhurbaşkanına karşı sorumludur. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır ve dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

---

49 *Bu maddenin kenar başlığı "F. Cumhurbaşkanına vekillik etme" iken, 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

Bu kişilerin görevde bulundukları sürede, görevleriyle ilgili işledikleri iddia edilen suçlar bakımından, görevleri bittikten sonra da beşinci, altıncı ve yedinci fıkra hükümleri uygulanır.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakanın görevi sona erer.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, görevleriyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığına ilişkin hükümlerden yararlanır.

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

G. Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği

Madde 107 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

H. Devlet Denetleme Kurulu

Madde 108 – İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.[50]

(...)[51] yargı organları, Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.

Devlet Denetleme Kurulunun Başkan ve üyeleri, Cumhurbaşkanınca atanır.[52]

Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.[53]

II. Bakanlar Kurulu

A. Kuruluş

Madde 109 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

B. Göreve başlama ve güvenoyu

Madde 110 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

C. Görev sırasında güvenoyu

Madde 111 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

D. Görev ve siyasi sorumluluk

Madde 112 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

E. Bakanlıkların kurulması ve bakanlar

Madde 113 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

F. Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu

Madde 114 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

---

50 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkraya "inceleme," ibaresinden önce gelmek üzere "idari soruşturma," ibaresi eklenmiştir.*

51 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Silahlı Kuvvetler ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

52 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "üyeleri ve üyeleri içinden Başkanı, kanunda belirlenen nitelikteki kişiler arasından," ibaresi "Başkan ve üyeleri," şeklinde değiştirilmiştir.*

53 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "kanunla" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" şeklinde değiştirilmiştir.*

G. Tüzükler

Madde 115 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

H. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilenmesi[54]

Madde 116 – (Değişik: 21/1/2017-6771/11 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu halde Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.

Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen Meclisin ve Cumhurbaşkanının yetki ve görevleri, yeni Meclisin ve Cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam eder.

Bu şekilde seçilen Meclis ve Cumhurbaşkanının görev süreleri de beş yıldır.

İ. Milli Savunma

1. Başkomutanlık ve Genelkurmay Başkanlığı

Madde 117 – Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.

Milli güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Cumhurbaşkanı sorumludur.[55]

Cumhurbaşkanınca atanan Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir.[56]

(Mülga dördüncü fıkra: 21/1/2017-6771/16 md.)

(Mülga beşinci fıkra: 21/1/2017-6771/16 md.)

2. Milli Güvenlik Kurulu

Madde 118 – (Değişik birinci fıkra: 3/10/2001-4709/32 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur.[57]

Gündemin özelliğine göre Kurul toplantılarına ilgili bakan ve kişiler çağrılıp görüşleri alınabilir.

(Değişik birinci cümle: 3/10/2001-4709/32 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Cumhurbaşkanına bildirir. Kurulun, Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda alınmasını zorunlu gördüğü tedbirlere ait kararlar Cumhurbaşkanınca değerlendirilir.[58,59]

---

54 *Bu maddenin kenar başlığı " H. Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin Cumhurbaşkanınca yenilenmesi" iken, 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

55 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.*

56 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkranın başına "Cumhurbaşkanınca atanan" ibaresi eklenmiştir.*

57 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Başbakan yardımcıları," ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcıları,", "Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ve Jandarma Genel Komutanından" ibaresi "Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından" şeklinde değiştirilmiştir.*

58 *3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle, bu fıkrada bulunan; "öncelikle dikkate alınır" ibaresi, "değerlendirilir" şeklinde değiştirilmiştir.*

59 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kuruluna" ibaresi "Cumhurbaşkanına" şeklinde, "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.*

Milli Güvenlik Kurulunun gündemi; Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.[60]

Cumhurbaşkanı katılamadığı zamanlar Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı yardımcısının başkanlığında toplanır.[61]

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.[62]

III. Olağanüstü hal yönetimi[63]

(...)[64]

(...)[65]

Madde 119 – (Değişik: 21/1/2017-6771/12 md.)

Cumhurbaşkanı; savaş, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması, tabiî afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

Olağanüstü hal ilanı kararı, verildiği gün Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır; Meclis gerekli gördüğü takdirde olağanüstü halin süresini kısaltabilir, uzatabilir veya olağanüstü hali kaldırabilir.

Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında dört ayı geçmemek üzere süreyi uzatabilir. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz.

Olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile 15 inci maddedeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlanacağı veya geçici olarak durdurulacağı, hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği kanunla düzenlenir.

Olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanı, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, 104 üncü maddenin onyedinci fıkrasının ikinci cümlesinde belirtilen sınırlamalara tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Kanun hükmündeki bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlanır, aynı gün Meclis onayına sunulur.

Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.

---

60 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcıları" şeklinde değiştirilmiştir.*

61 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başbakanın" ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcısının" şeklinde değiştirilmiştir.*

62 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "kanunla" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" şeklinde değiştirilmiştir.*

63 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle, "III. Olağanüstü yönetim usulleri" şeklindeki madde kenar başlığı metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

64 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle, bu maddenin "A. Olağanüstü haller" olan kenar başlığı metinden çıkarılmıştır.*

65 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle, bu maddenin "1. Tabii afet ve ağır ekonomik bunalım sebebiyle olağanüstü hal ilanı" olan kenar başlığı metinden çıkarılmıştır.*

2. Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebepleriyle olağanüstü hal ilanı

Madde 120 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

3. Olağanüstü hallerle ilgili düzenleme

Madde 121 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

B. Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hali

Madde 122 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

IV. İdare

A. İdarenin esasları

1. İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği

Madde 123 – İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir.

İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır.

Kamu tüzelkişiliği, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulur.[66]

2. Yönetmelikler

Madde 124 – Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.[67]

Hangi yönetmeliklerin Resmî Gazetede yayımlanacağı kanunda belirtilir.

B. Yargı yolu

Madde 125 – İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. **(Ek hüküm: 13/8/1999-4446/2 md.)** Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinde bunlardan doğan uyuşmazlıkların milli veya milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülebilir. Milletlerarası tahkime ancak yabancılık unsuru taşıyan uyuşmazlıklar için gidilebilir.

(...) **(Ek cümle: 7/5/2010-5982/11 md.)** (...)[68] Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar.

(Değişik birinci cümle: 7/5/2010-5982/11 md.) Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemez.

İdari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir.

Kanun, olağanüstü hallerde, (...)[69] seferberlik ve savaş halinde ayrıca milli güvenlik, kamu düzeni, genel sağlık nedenleri ile yürütmenin durdurulması kararı verilmesini sınırlayabilir.

İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.

---

66 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak" ibaresi "kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" şeklinde değiştirilmiştir.*

67 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başbakanlık" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde, "tüzüklerin" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin" şeklinde değiştirilmiştir.*

68 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askerî Şuranın kararları yargı denetimi dışındadır. Ancak," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

69 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "sıkıyönetim," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

C. İdarenin kuruluşu

1. Merkezi idare

Madde 126 – Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayırılır.

İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

Kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla, birden çok ili içine alan merkezi idare teşkilatı kurulabilir. Bu teşkilatın görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

2. Mahalli idareler

Madde 127 – Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/12 md.) Mahalli idarelerin seçimleri, 67 nci maddedeki esaslara göre beş yılda bir yapılır. **(Mülga ikinci cümle: 21/1/2017-6771/16 md.)** Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.

Mahalli idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahalli idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Cumhurbaşkanının izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.[70]

D. Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler

1. Genel ilkeler

Madde 128 – Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. **(Ek cümle: 7/5/2010-5982/12 md.)** Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.

Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir.

2. Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence

Madde 129 – Memurlar ve diğer kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemez.

(Değişik üçüncü fıkra: 7/5/2010-5982/13 md.) Disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz.

---

70 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunun" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiştir.*

Silahlı Kuvvetler mensupları ile hakimler ve savcılar hakkındaki hükümler saklıdır.

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü ceza kovuşturması açılması, kanunla belirlenen istisnalar dışında, kanunun gösterdiği idari merciin iznine bağlıdır.

E. Yükseköğretim kurumları ve üst kuruluşları

1. Yükseköğretim kurumları

Madde 130 – Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

Kanun, üniversitelerin ülke sathına dengeli bir biçimde yayılmasını gözetir.

Üniversiteler ile öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe her türlü bilimsel araştırma ve yayında bulunabilirler. Ancak, bu yetki, Devletin varlığı ve bağımsızlığı ve milletin ve ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği aleyhinde faaliyette bulunma serbestliği vermez.

Üniversiteler ve bunlara bağlı birimler, Devletin gözetimi ve denetimi altında olup, güvenlik hizmetleri Devletçe sağlanır.

Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır.

Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılamazlar.

Üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına sunulur ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutularak yürürlüğe konulur ve denetlenir.[71]

Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, mali işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı mali kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir.

2. Yükseköğretim üst kuruluşları

Madde 131 – Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim - öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda

---

71 *29/10/2005 tarihli ve 5428 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "genel ve katma bütçelerin" ibaresi "merkezi yönetim bütçesinin" şeklinde değiştirilmiştir.*

belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur.

(Değişik ikinci fıkra: 7/5/2004-5170/8 md.) Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler tarafından seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile Cumhurbaşkanınca atanan üyeler ve Cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden kurulur.[72]

Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzenlenir.

3. Yükseköğretim kurumlarından özel hükümlere tabi olanlar

Madde 132 - Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumları özel kanunlarının hükümlerine tabidir.

F. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon kuruluşları ve kamuyla ilişkili haber ajansları[73]

Madde 133 - (Değişik: 8/7/1993-3913/1 md.)

Radyo ve televizyon istasyonları kurmak ve işletmek kanunla düzenlenecek şartlar çerçevesinde serbesttir.

(Ek fıkra: 21/6/2005-5370/1 md.) Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun kuruluşu, görev ve yetkileri, üyelerinin nitelikleri, seçim usulleri ve görev süreleri kanunla düzenlenir.

Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır.

G. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu

Madde 134 – Atatürkçü düşünceyi, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan, kamu tüzel kişiliğine sahip "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu" kurulur.[74]

Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen mali menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun; kuruluşu, organları, çalışma usulleri ve özlük işleri ile kuruluşuna dahil kurumlar üzerindeki yetkileri kanunla düzenlenir.

H. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları

Madde 135 – Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti aranmaz.

---

72 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "ve Bakanlar Kurulunca" ibaresi "tarafından" şeklinde değiştirilmiştir.*

73 *Bu maddenin kenar başlığı " F. Radyo ve televizyon kuruluşları ve kamuyla ilişkili haber ajansları" iken, 21/6/2005 tarihli ve 5370 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

74 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başbakanlığa" ibaresi "Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana" şeklinde değiştirilmiştir.*

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.) Bu meslek kuruluşları, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.) Bu meslek kuruluşları ve üst kuruluşları organlarının seçimlerinde siyasi partiler aday gösteremezler.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.) Bu meslek kuruluşları üzerinde Devletin idari ve mali denetimine ilişkin kurallar kanunla düzenlenir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.) Amaçları dışında faaliyet gösteren meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının görevine, kanunun belirlediği merciin veya Cumhuriyet savcısının istemi üzerine mahkeme kararıyla son verilir ve yerlerine yenileri seçtirilir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.) Ancak, milli güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, meslek kuruluşlarını veya üst kuruluşlarını faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, yirmidört saat içerisinde görevli hakimin onayına sunulur. Hakim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idari karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

İ. Diyanet İşleri Başkanlığı

Madde 136 – Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşünüşlerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir.

J. Kanunsuz emir

Madde 137 – Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz.[75]

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

Askeri hizmetlerin görülmesi ve acele hallerde kamu düzeni ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Yargı

I. Genel hükümler

A. Mahkemelerin bağımsızlığı

Madde 138 – Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

---

75 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "tüzük" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi" şeklinde değiştirilmiştir.*

B. Hakimlik ve savcılık teminatı

Madde 139 – Hakimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamaz.

Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılanlar veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır.

C. Hakimlik ve savcılık mesleği

Madde 140 – Hakimler ve savcılar adli ve idari yargı hakim ve savcıları olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hakim ve savcılar eliyle yürütülür.

Hakimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler.

Hakim ve savcıların nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

Hakimler ve savcılar altmışbeş yaşını bitirinceye kadar hizmet görürler; askeri hakimlerin yaş haddi, yükselme ve emeklilikleri kanunda gösterilir.

Hakimler ve savcılar, kanunda belirtilenlerden başka, Resmî ve özel hiçbir görev alamazlar.

Hakimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdırlar.

Hakim ve savcı olup da adalet hizmetindeki idari görevlerde çalışanlar, hakimler ve savcılar hakkındaki hükümlere tabidirler. Bunlar, hakimler ve savcılara ait esaslar dairesinde sınıflandırılır ve derecelendirilirler, hakimlere ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanırlar.

D. Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması

Madde 141 – Mahkemelerde duruşmalar herkese açıktır. Duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına ancak genel ahlakın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde karar verilebilir.

Küçüklerin yargılanması hakkında kanunla özel hükümler konulur.

Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.

Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir.

E. Mahkemelerin kuruluşu

Madde 142 – Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 21/1/2017-6771/13 md.) Disiplin mahkemeleri dışında askerî mahkemeler kurulamaz. Ancak savaş halinde, asker kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askerî mahkemeler kurulabilir.

F. Devlet Güvenlik Mahkemeleri

Madde 143 – (Mülga: 7/5/2004-5170/9 md.)

G. Adalet hizmetlerinin denetimi[76]

Madde 144 – (Değişik: 7/5/2010-5982/14 md.)

Adalet hizmetleri ile savcıların idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığınca denetimi, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri ise adalet müfettişleri eliyle yapılır. Buna ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

---

76 *Bu maddenin kenar başlığı "G. Hakim ve savcıların denetimi" iken, 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

H. Askeri yargı

Madde 145 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

II. Yüksek mahkemeler

A. Anayasa Mahkemesi

1. Kuruluşu

Madde 146 – (Değişik: 7/5/2010-5982/16 md.)

Anayasa Mahkemesi onbeş üyeden kurulur.[77]

Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak bu seçimde, her boş üyelik için ilk oylamada üye tam sayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı; üç üyeyi Yargıtay, iki üyeyi Danıştay (...)[78] genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden; en az ikisi hukukçu olmak üzere üç üyeyi Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden; dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçer.

Yargıtay, Danıştay (...)[79] ve Sayıştay genel kurulları ile Yükseköğretim Kurulundan Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday göstermek için yapılacak seçimlerde, her boş üyelik için, (...)[80] en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır. Baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday için yapılacak seçimde (...)[81] en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.

Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olması kaydıyla; yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin profesör veya doçent unvanını kazanmış, avukatların en az yirmi yıl fiilen avukatlık yapmış, üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az yirmi yıl kamu hizmetinde fiilen çalışmış, birinci sınıf hâkim ve savcıların adaylık dahil en az yirmi yıl çalışmış olması şarttır.

Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile dört yıl için bir Başkan ve iki başkanvekili seçilir. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Anayasa Mahkemesi üyeleri aslî görevleri dışında Resmî veya özel hiçbir görev alamazlar.

2. Üyelerin görev süresi ve üyeliğin sona ermesi[82]

Madde 147 – (Değişik birinci fıkra: 7/5/2010-5982/17 md.) Anayasa Mahkemesi üyeleri oniki yıl için seçilirler. Bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi seçilemez. Anayasa Mahkemesi üyeleri altmışbeş yaşını doldurunca emekliye ayrılırlar. Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerin başka bir görevde çalışmaları ve özlük işleri kanunla düzenlenir.

---

77 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "onyedi" ibaresi "onbeş" şeklinde değiştirilmiştir.*

78 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan ", bir üyeyi Askerî Yargıtay, bir üyeyi Askerî Yüksek İdare Mahkemesi" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

79 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan ", Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

80 *1/8/2010 tarihli ve 27659 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararıyla, bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan "... bir üye ancak bir aday için oy kullanabilir; ..." ibaresi iptal edilmiştir.*

81 *1/8/2010 tarihli ve 27659 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararıyla, bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "... de her bir baro başkanı ancak bir aday için oy kullanabilir ve ..." ibaresi, iptal edilmiştir.*

82 *7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle, bu maddenin kenar başlığı "2. Üyeliğin sona ermesi" iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

Anayasa Mahkemesi üyeliği, bir üyenin hakimlik mesleğinden çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymesi halinde kendiliğinden; görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceğinin kesin olarak anlaşılması halinde de, Anayasa Mahkemesi üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ile sona erer.

3. Görev ve yetkileri[83]

Madde 148 – Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Ancak, olağanüstü hallerde (...)[84] ve savaş hallerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılamaz.

Kanunların şekil bakımından denetlenmesi, son oylamanın, öngörülen çoğunlukla yapılıp yapılmadığı; Anayasa değişikliklerinde ise, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlıdır. Şekil bakımından denetleme, Cumhurbaşkanınca veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin beşte biri tarafından istenebilir. Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren on gün geçtikten sonra, şekil bozukluğuna dayalı iptal davası açılamaz; def'i yoluyla da ileri sürülemez.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay (...)[85] Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcıvekilini, Hakimler ve Savcılar (...)[86] Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.[87,88]

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları (...)[89] da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.

Yüce Divanda, savcılık görevini Cumhuriyet Başsavcısı veya Cumhuriyet Başsavcıvekili yapar.

(Değişik beşinci fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.

Anayasa Mahkemesi, Anayasa ile verilen diğer görevleri de yerine getirir.

4. Çalışma ve yargılama usulü

Madde 149 – (Değişik: 7/5/2010-5982/19 md.)

Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme Başkanının veya Başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlı-

---

83 *7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinin sonuna "ve bireysel başvuruları karara bağlar" ibaresi eklenmiştir.*

84 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "sıkıyönetim," ibaresi madde metninden çıkarılmış; "kanun hükmünde kararnamelerin" ibareleri "Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin" şeklinde değiştirilmiştir.*

85 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan ", Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

86 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Yüksek" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

87 *7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Cumhurbaşkanını," ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını," ibaresi eklenmiştir.*

88 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu üyelerini" ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları" şeklinde değiştirilmiştir.*

89 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "ile Jandarma Genel Komutanı" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

ğında en az on üye ile toplanır. Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.[90]

Siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu, Genel Kurul ve bölümlerin yargılama usulleri, Başkan, başkanvekilleri ve üyelerin disiplin işleri kanunla; Mahkemenin çalışma esasları, bölüm ve komisyonların oluşumu ve işbölümü kendi yapacağı İçtüzükle düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir. Mahkeme ayrıca, gerekli gördüğü hallerde sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabilir ve siyasî partilerin kapatılmasına ilişkin davalarda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasî partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir vekilin savunmasını dinler.

5. İptal davası

Madde 150 – Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açabilme hakkı, Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve üye tamsayısının en az beşte biri tutarındaki üyelere aittir. **(Mülga son cümle: 21/1/2017-6771/16 md.)**[91]

6. Dava açma süresi

Madde 151 – Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya içtüzüğün Resmî Gazetede yayımlanmasından başlayarak altmış gün sonra düşer.[92]

7. Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi

Madde 152 – Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.[93]

Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükümle birlikte karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

8. Anayasa Mahkemesinin kararları

Madde 153 – Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.

---

90 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "oniki" ibaresi "on" şeklinde değiştirilmiştir.

91 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "kanun hükmündeki kararnamelerin" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin" şeklinde, "iktidar ve anamuhalefet partisi Meclis grupları ile Türkiye Büyük Millet Meclisi" ibaresi "Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve" şeklinde değiştirilmiştir.

92 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "kanun hükmünde kararname" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi" şeklinde değiştirilmiştir.

93 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "kanun hükmünde kararnamenin" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin" şeklinde değiştirilmiştir.

Anayasa Mahkemesi bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.[94]

Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.[95]

İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğu dolduracak kanun (...)[96] teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.

İptal kararları geriye yürümez.

Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar.

B. Yargıtay

Madde 154 – Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar (...)[97] Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir.

Yargıtay Birinci Başkanı, birinci başkanvekilleri ve daire başkanları kendi üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler; süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcıvekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından Cumhurbaşkanı tarafından dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, Başkan, başkanvekilleri, daire başkanları ve üyeleri ile Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcıvekilinin nitelikleri ve seçim usulleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

C. Danıştay

Madde 155 – Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

(Değişik ikinci fıkra: 13/8/1999-4446/3 md.) Danıştay, davaları görmek, (...)[98] kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, (...)[99] idari uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hakim ve savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar (...)[100] Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir.

---

94 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "kanun hükmünde kararnamenin" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin" şeklinde değiştirilmiştir.*

95 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "kanun hükmünde kararname" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi" şeklinde değiştirilmiştir.*

96 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "tasarı veya" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

97 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Yüksek" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

98 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başbakan ve Bakanlar Kurulunca gönderilen kanun tasarıları," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

99 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "tüzük tasarılarını incelemek," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

100 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Yüksek" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Danıştayın, kuruluşu, işleyişi, Başkan, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ile üyelerinin nitelikleri ve seçim usulleri, idari yargının özelliği, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

D. Askeri Yargıtay

Madde 156 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

E. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi

Madde 157 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

F. Uyuşmazlık Mahkemesi

Madde 158 – Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkilidir.[101]

Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi kanunla düzenlenir. Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar.

Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır.

III. Hakimler ve Savcılar (...)[102] Kurulu

Madde 159 – (Değişik: 7/5/2010-5982/22 md.)

Hâkimler ve Savcılar (...)[103] Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

(Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.) Hâkimler ve Savcılar Kurulu onüç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır.

(Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.) Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabiî üyesidir. Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adlî yargı hâkim ve savcıları arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcıları arasından Cumhurbaşkanınca; üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir. Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelerden, en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması zorunludur. Kurulun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Meclis Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir. Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılamaması halinde ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde, her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile aday belirleme işlemi tamamlanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oyla seçim yapar. Birinci oylamada üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu; bu oylamada seçimin sonuçlandırılamaması halinde, ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. İkinci oylamada da üye seçilemediği takdirde en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile üye seçimi tamamlanır.

(Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.) Üyeler dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler bir kez daha seçilebilir.

---

101 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "adli, idari ve askeri" ibaresi "adli ve idari" şeklinde değiştirilmiştir.*

102 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu maddenin başlığında yer alan "Yüksek" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

103 *21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Yüksek" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

(Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.) Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden otuz gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır.

Kurulun, Adalet Bakanı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki (...)[104] üyeleri, görevlerinin devamı süresince; kanunda belirlenenler dışında başka bir görev alamazlar veya Kurul tarafından başka bir göreve atanamaz ve seçilemezler.

Kurulun yönetimi ve temsili Kurul Başkanına aittir. Kurul Başkanı dairelerin çalışmalarına katılamaz. Kurul, kendi üyeleri arasından daire başkanlarını ve daire başkanlarından birini de başkanvekili olarak seçer. Başkan, yetkilerinden bir kısmını başkanvekiline devredebilir.

Kurul, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Hâkim ve savcıların görevlerini; kanun ve diğer mevzuata (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar (...)[105] Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. Soruşturma ve inceleme işlemleri, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir.[106]

Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır. Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcıları, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.

Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

IV. Sayıştay

Madde 160 – Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştayın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamaz.[107]

Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyuşmazlıklarda Danıştay kararları esas alınır.

---

104 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "asıl" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.
105 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Yüksek" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.
106 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere" ibaresi "kanun ve diğer mevzuata" şeklinde değiştirilmiştir.
107 29/10/2005 tarihli ve 5428 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "genel ve katma bütçeli dairelerin" ibaresi "merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek üçüncü fıkra: 29/10/2005-5428/2 md.) Mahallî idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır.

Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri ve diğer özlük işleri, Başkan ve üyelerinin teminatı kanunla düzenlenir.

(Mülga son fıkra: 7/5/2004-5170/10 md.)

DÖRDÜNCÜ KISIM
Mali ve Ekonomik Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Mali Hükümler

I. Bütçe

A. Bütçe ve kesinhesap[108]

Madde 161 – (Değişik: 21/1/2017-6771/15 md.)

Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır.

Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. Komisyonun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve malî yılbaşına kadar karara bağlanır.

Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerleme oranına göre artırılarak uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önergeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.

Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.

Merkezî yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak en geç altı ay sonra Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Sayıştay genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Meclise sunar.

Kesinhesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılamamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.

Kesinhesap kanunu teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülür ve karara bağlanır.

B. Bütçenin görüşülmesi

Madde 162 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

C. Bütçelerde değişiklik yapılabilme esasları

Madde 163 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

D. Kesinhesap

Madde 164 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

---

108 Bu maddenin kenar başlığı "A. Bütçenin hazırlanması ve uygulanması" iken, 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

E. Kamu iktisadi teşebbüslerinin denetimi

Madde 165 – Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM
Ekonomik Hükümler

I. Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey[109]

Madde 166 – Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayiin ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak Devletin görevidir.

Planda milli tasarrufu ve üretimi artırıcı, fiyatlarda istikrar ve dış ödemelerde dengeyi sağlayıcı, yatırım ve istihdamı geliştirici tedbirler öngörülür; yatırımlarda toplum yararları ve gerekleri gözetilir; kaynakların verimli şekilde kullanılması hedef alınır. Kalkınma girişimleri, bu plana göre gerçekleştirilir.

Kalkınma planlarının hazırlanmasına, Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmasına, uygulanmasına, değiştirilmesine ve bütünlüğünü bozacak değişikliklerin önlenmesine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/23 md.) Ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında Cumhurbaşkanına istişarî nitelikte görüş bildirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal Konsey kurulur. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluş ve işleyişi kanunla düzenlenir.[110]

II. Piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi

Madde 167 – Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.

Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına olmak üzere düzenlenmesi amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek mali yükümlülükler koymaya ve bunları kaldırmaya kanunla Cumhurbaşkanına yetki verilebilir.[111]

III. Tabii servetlerin ve kaynakların aranması ve işletilmesi

Madde 168 – Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelkişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzelkişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir.

IV. Ormanlar ve orman köylüsü

A. Ormanların korunması ve geliştirilmesi

Madde 169 – Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

---

109 Bu maddenin kenar başlığı "I. Planlama" iken, 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

110 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "hükümete" ibaresi "Cumhurbaşkanına" şeklinde değiştirilmiştir.

111 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kuruluna" ibaresi "Cumhurbaşkanına" şeklinde değiştirilmiştir.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz.

B. Orman köylüsünün korunması

Madde 170- Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, ormanların ve bütünlüğünün korunması bakımlarından, ormanın gözetilmesi ve işletilmesinde Devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı tedbirlerle, 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerin değerlendirilmesi; bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi kanunla düzenlenir.

Devlet, bu halkın işletme araç ve gereçleriyle diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırıcı tedbirleri alır.

Orman içinden nakledilen köyler halkına ait araziler, Devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılır.

V. Kooperatifçiliğin geliştirilmesi

Madde 171 – Devlet, milli ekonominin yararlarını dikkate alarak, öncelikle üretimin artırılmasını ve tüketicinin korunmasını amaçlayan kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirleri alır.

(Mülga son fıkra : 23/7/1995-4121/15 md.)

VI. Tüketiciler ile esnaf ve sanatkarların korunması

A. Tüketicilerin korunması

Madde 172 – Devlet, tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler alır, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik eder.

B. Esnaf ve sanatkarların korunması

Madde 173 – Devlet, esnaf ve sanatkarı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır.

BEŞİNCİ KISIM
Çeşitli Hükümler

I. İnkılap kanunlarının korunması

Madde 174 – Anayasanın hiçbir hükmü, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyetinin laiklik niteliğini koruma amacını güden, aşağıda gösterilen inkılap kanunlarının, Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlerinin, Anayasaya aykırı olduğu şeklinde anlaşılamaz ve yorumlanamaz:

1. 3 Mart 1340 tarihli ve 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu;
2. 25 Teşrinisani 1341 tarihli ve 671 sayılı Şapka İktisası Hakkında Kanun;
3. 30 Teşrinisani 1341 tarihli ve 677 sayılı Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun;
4. 17 Şubat 1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisiyle kabul edilen, evlenme akdinin evlendirme memuru önünde yapılacağına dair medeni nikah esası ile aynı kanunun 110 uncu maddesi hükmü;
5. 20 Mayıs 1928 tarihli ve 1288 sayılı Beynelmilel Erkamın Kabulü Hakkında Kanun;
6. 1 Teşrinisani 1928 tarihli ve 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki hakkında Kanun;
7. 26 Teşrinisani 1934 tarihli ve 2590 sayılı Efendi, Bey, Paşa gibi Lakap ve Unvanların Kaldırıldığına dair Kanun;
8. 3 Kanunuevvel 1934 tarihli ve 2596 sayılı Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun.

ALTINCI KISIM
Geçici Hükümler

Geçici Madde 1 – Anayasanın halkoylaması sonucu, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olarak kabul edildiğinin usulünce ilanı ile birlikte, halkoylaması tarihindeki Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı, Cumhurbaşkanı sıfatını kazanarak, yedi yıllık bir dönem için, Anayasa ile Cumhurbaşkanına tanınan görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır. 18 Eylül 1980 tarihinde Devlet Başkanı olarak içtiği and yürürlükte kalır. Yedi yıllık sürenin sonunda Cumhurbaşkanlığı seçimi Anayasada öngörülen hükümlere göre yapılır.

Cumhurbaşkanı, ilk genel seçimler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp; Başkanlık Divanı oluşuncaya kadar, 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Kanunla teşekkül etmiş olan Milli Güvenlik Konseyinin Başkanlığını da yürütür.

İlk milletvekili genel seçimleri sonunda Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp göreve başlayıncaya kadar geçecek süre içinde, Cumhurbaşkanlığının herhangi bir surette boşalması halinde, Milli Güvenlik Konseyinin en kıdemli üyesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp Anayasaya göre yeni Cumhurbaşkanını seçinceye kadar, Cumhurbaşkanına vekalet eder ve O'nun Anayasadaki bütün görevlerini yerine getirir ve yetkilerini kullanır.

Geçici Madde 2 – 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Kanunla kuruluşu gösterilen Milli Güvenlik Konseyi, Anayasaya dayalı olarak hazırlanacak Siyasi Partiler Kanunu ile Seçim Kanununa göre yapılacak ilk genel seçimler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunlara göre görevlerini devam ettirir.

Anayasanın kabulünden sonra 2356 sayılı Kanunun 3 üncü maddesindeki Milli Güvenlik Konseyi Üyeliklerinden birisinin herhangi bir nedenle boşalması halinde doldurulması usulüne ilişkin hüküm uygulanmaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp göreve başladıktan sonra, Milli Güvenlik Konseyi, altı yıllık bir süre için Cumhurbaşkanlığı Konseyi haline dönüşür ve Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri, Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyesi sıfatını alırlar. Milli Güvenlik Konseyi üyesi olarak 18 Eylül 1980 tarihinde içtikleri and yürürlükte kalır. Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyeleri, Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin haiz bulundukları özlük hakları ile dokunulmazlığına sahip olurlar. Altı yıllık süre sonunda Cumhurbaşkanlığı Konseyinin hukuki varlığı sona erer.

Cumhurbaşkanlığı Konseyinin görevleri şunlardır:

a) Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilerek Cumhurbaşkanlığına gönderilen, Anayasada yazılı temel hak ve hürriyetlere ve ödevlere, laiklik ilkesine, Atatürk inkılaplarının, milli güvenliğin ve kamu düzeninin korunmasına, Türkiye Radyo - Televizyon Kurumuna, Milletlerarası andlaşmalara, dış ülkelere silahlı kuvvet gönderilmesine ve yabancı kuvvetlerin Türkiyeye kabulüne, olağanüstü yönetime, sıkıyönetim ve savaş haline dair kanunlar ile Cumhurbaşkanınca gerekli görülen diğer kanunları Cumhurbaşkanına tanınan onbeş günlük sürenin ilk on günü içinde incelemek;

b) Cumhurbaşkanının istemi ve tespit edeceği süre içinde:

   Milletvekili genel seçimlerinin yenilenmesine, olağanüstü yönetim yetkisinin kullanılmasına ve alınacak tedbirlere, Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun yönetim ve gözetimine, gençliğin yetiştirilmesine ve Diyanet İşlerinin düzenlenmesine ilişkin konuları incelemek ve görüş bildirmek;

c) Cumhurbaşkanının istemine göre, iç ve dış güvenlik ile gerekli görülen diğer konularda inceleme ve araştırma yapmak ve sonuçlarını Cumhurbaşkanına sunmak.

Geçici Madde 3 – Anayasaya göre yapılacak ilk milletvekili genel seçimi sonucunda Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, Başkanlık Divanını oluşturması ile birlikte:

a) 27 Ekim 1980 gün ve 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun,

b) 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Milli Güvenlik Konseyi Hakkında Kanun,

c) 29 Haziran 1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun,

Yürürlükten kalkar ve Milli Güvenlik Konseyi ile Danışma Meclisinin hukuki varlıkları sona erer.

Geçici Madde 4 – (Mülga: 17/5/1987-3361/4 md.)[112]

Geçici Madde 5 – Yapılacak ilk milletvekili genel seçimi sonucunun Yüksek Seçim Kurulunca ilanını takip eden onuncu gün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Ankara'da, Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında, saat 15.00 de kendiliğinden toplanır. Bu toplantıya en yaşlı Milletvekili Başkanlık eder. Bu toplantıda milletvekilleri andiçerler.

Geçici Madde 6 – Anayasaya göre kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplantı ve çalışmaları için kendi içtüzükleri yapılıncaya kadar, Millet Meclisinin 12 Eylül 1980 tarihinden önce yürürlükte olan İçtüzüğünün, Anayasaya aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 7 – İlk milletvekili genel seçimi sonunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, yeni Bakanlar Kurulu kuruluncaya kadar, iş başında olan Bakanlar Kurulunun görevi devam eder.

Geçici Madde 8 – Anayasa ile kabul edilmiş olan yeni organ, kurum ve kurulların kuruluş, görev, yetki ve işleyişleri ile ilgili kanunlarla, Anayasada konulması veya değiştirilmesi öngörülen diğer kanunlar, Anayasanın kabulünden başlayarak Kurucu Meclisin görev süresi içerisinde, bu süre içerisinde yetiştirilemeyenler, seçimle gelen Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısını izleyen bir yıl sonuna kadar çıkartılır.

Geçici Madde 9 – İlk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanı kurulduktan sonra altı yıllık süre içinde yapılacak Anayasa değişikliklerini Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderebilir. Bu takdirde Türkiye Büyük Millet Meclisinin geri gönderilen Anayasa değişikliği hakkındaki kanunu, aynen kabul edip tekrar Cumhurbaşkanına gönderebilmesi, üye tamsayısının dörtte üç çoğunluğunun oyu ile mümkün olabilir.

Geçici Madde 10 – Mahalli İdare seçimleri en geç Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısını izleyen bir yıl içinde yapılır.

Geçici Madde 11 – Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte Anayasa Mahkemesi asıl ve yedek üyesi olanların kadroları ile görevleri devam eder. Bunlardan Anayasa Mahkemesince belli görevlere seçilenlerin bu suretle kazanmış oldukları sıfatları saklı kalır.

Anayasa Mahkemesi asıl üye sayısı onbire ininceye kadar boşalan asıl üye kadrosuna, asıl ve yedek üye sayısı toplamı onbeşe ininceye kadar da boşalan yedek üye kadrosuna seçim yapılmaz. Anayasa Mahkemesinin yeni düzenlemeye intibakı sağlanıncaya kadar asıl üye sayısının onbirden, asıl ve yedek üye sayıları toplamının onbeşden aşağı düşmesi nedeniyle yapılacak seçimlerde bu Anayasanın kabul ettiği esasa ve sıraya uyulur.

Anayasa Mahkemesi asıl üye sayısı onbire ininceye kadar dava ve işlerde 22/4/1962 gün ve 44 sayılı Kanunun öngördüğü toplanma yeter sayısı uygulanır.

Geçici Madde 12 – 13/5/1981 gün ve 2461 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun geçici 1 inci maddesi uyarınca Yargıtay ve Danıştaydan Kurulun asıl ve yedek üyeliğine; 1730 sayılı Yargıtay Kanununa 25/6/1981 gün ve 2483 sayılı Kanunla eklenen geçici madde uyarınca Cumhuriyet Başsavcılığı ile Cumhuriyet Başsavcıvekilliğine; 6/1/1982 gün ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun geçici 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Danıştay Başkanlığına, Başsavcılığına, başkanvekilliklerine ve daire başkanlıklarına, Devlet Başkanınca seçilmiş bulunanlar, seçildikleri dönem için bu görevlerine devam ederler.

6/1/1982 gün ve 2576 sayılı Kanunun geçici maddelerinin idari mahkemeler Başkan ve üyeliklerine atamalara ilişkin hükümleri de saklıdır.

Geçici Madde 13 – Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna Yargıtaydan seçilmesi gereken bir asıl ve bir yedek üyenin seçimleri Anayasa'nın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yapılır.

---

112 *25/3/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun gereğince, halkoyuna sunulmak üzere 18/5/1987 tarihli ve 19464 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 17/5/1987 tarihli ve 3361 sayılı Kanun 6/9/1987 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilmiş ve buna ilişkin Yüksek Seçim Kurulu Kararı 12/9/1987 tarihli ve 19572 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.*

Seçilen üyeler göreve başlayıncaya kadar Kurul, toplantı yeter sayısını oluşturacak yedek üyenin katılmasıyla çalışmalarını yapar.

Geçici Madde 14 – Sendikaların gelirlerini Devlet bankalarında muhafaza etmelerine ilişkin yükümlülükleri, Anayasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içinde yerine getirilir.

Geçici Madde 15 – (Mülga: 7/5/2010-5982/24 md.)

Geçici Madde 16 – Anayasanın halkoylamasına ilişkin oy verme kütüğünde ve sandık listesinde kaydı ve oy kullanma yeterliği bulunduğu halde hukuki veya fiili herhangi bir mazereti olmaksızın halkoylamasına katılmayanlar, Anayasanın halkoylamasını takip eden beş yıl içinde yapılacak genel ve ara seçimleri ile mahalli seçimlere ve diğer halkoylamalarına katılamazlar, seçimlerde aday olamazlar.

Geçici Madde 17 – (Ek: 10/5/2007-5659/1 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde, Anayasanın 67 nci maddesinin son fıkrası 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun bağımsız adayların birleşik oy pusulasında yer almasına ilişkin hükümleri bakımından uygulanmaz.

Geçici Madde 18 – (Ek: 7/5/2010-5982/25 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Anayasa Mahkemesinin mevcut yedek üyeleri asıl üye sıfatını kazanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi bir üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun ve bir üyeyi de baro başkanlarının gösterecekleri üçer aday içinden seçer.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin yapacağı üye seçimi için aday göstermek amacıyla;

a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Sayıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Sayıştay Genel Kurulunca seçim yapılır. Her Sayıştay üyesinin (...)[113] oy kullanabileceği bu seçimde en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği Başkanlığının ilanında gösterilen yer ve zamanda baro başkanları tarafından seçim yapılır. Her bir baro başkanının (...)[114] oy kullanabileceği bu seçimde, en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.

c) (a) ve (b) bentleri uyarınca yapılan seçimlerin sonucunda aday gösterilmiş sayılanların isimleri seçimin yapıldığı günü takip eden gün Sayıştay ve Türkiye Barolar Birliği başkanlıklarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirilir.

ç) (c) bendi uyarınca yapılan bildirimden itibaren on gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde seçim yapılır. Her boş üyelik için yapılacak seçimde, ilk oylamada üye tamsayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır; ikinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı, birer üyeyi Yargıtay ve Danıştay kontenjanlarından olan ilk üyeliklerin boşalmasından sonra Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden seçer.

Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday gösteren kurumların halen mevcut üyeleri ile kendi kontenjanlarından seçilmiş yedek üyeler, tamamlama seçiminde göz önünde bulundurulur.

---

113 *1/8/2010 tarihli ve 27659 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararıyla, bu bendin son cümlesinde yer alan "... ancak bir aday için..." ibaresi iptal edilmiştir.*

114 *1/8/2010 tarihli ve 27659 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararıyla, bu bendin son cümlesinde yer alan "... ancak bir aday için..." ibaresi iptal edilmiştir.*

Anayasa Mahkemesinde halen belli görevlere seçilmiş olanların bu sıfatları seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üye olanlar yaş haddine kadar görevlerine devam ederler.

Bireysel başvuruya ilişkin gerekli düzenlemeler iki yıl içinde tamamlanır. Uygulama kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bireysel başvurular kabul edilir.

Geçici Madde 19 – (Ek: 7/5/2010-5982/25 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde aşağıda belirtilen esas ve usuller dahilinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri seçilir:

a) Cumhurbaşkanı, hâkimlik mesleğine alınmasına engel bir hali olmayan; yükseköğretim kurumlarının hukuk, (...)[115] dallarında en az onbeş yıldan beri görev yapan öğretim üyeleri, (...)[116] ile meslekte fiilen onbeş yılını doldurmuş avukatlar arasından dört üye seçer. **(İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile.)**

b) Yargıtay Genel Kurulu, Yargıtay üyeleri arasından üç asıl ve üç yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Yargıtay Birinci Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Birinci Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Yargıtay Genel Kurulu seçim yapar. Her Yargıtay üyesinin (...)[117] oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

c) Danıştay Genel Kurulu, Danıştay üyeleri arasından iki asıl ve iki yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Danıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Danıştay Genel Kurulu seçim yapar. Her Danıştay üyesinin (...)[118] oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

ç) Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu, kendi üyeleri arasından, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bir asıl ve bir yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu seçim yapar. Her üyenin (...)[119] oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

d) Yedi asıl ve dört yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş olan adlî yargı hâkim ve savcıları arasından, adlî yargı hâkim ve savcıları tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adaylık başvurularını ilân eder. İlân tarihinden itibaren üç gün içinde adaylar Yüksek Seçim Kuruluna başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adayların başvurularını inceler ve aday listesini belirleyerek ilân eder. Takip eden iki gün içinde bu listeye karşı itiraz edilebilir. İtiraz süresinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde itirazlar incelenir, sonuçlandırılır ve kesin aday listesi ilân edilir. Yüksek Seçim Kurulunun kesin aday listesini ilân ettiği tarihten sonraki ikinci Pazar günü her ilde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak seçimlerde, o ilde ve ilçelerinde görev yapan hâkim ve savcılar oy kullanır. İl seçim kurulları o ilde oy kullanacak hâkim ve savcıların sayısına göre sandık kurulları oluşturur. Sandık kurullarının işlem, tedbir ve kararlarına karşı yapılan şikâyet ve itirazlar il seçim kurulunca karara bağlanır. Adaylar propaganda yapamazlar; sadece, Yüksek Seçim Kurulu

---

115 *1/8/2010 tarihli ve 27659 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararıyla, bu bendin birinci cümlesinde yer alan "... iktisat ve siyasal bilimler..." ibaresi iptal edilmiştir.*

116 *1/8/2010 tarihli ve 27659 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararıyla, bu bendin birinci cümlesinde yer alan "... üst kademe yöneticileri..." ibaresi iptal edilmiştir.*

117 *1/8/2010 tarihli ve 27659 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararıyla, bu bendin son cümlesinde yer alan "... sadece bir aday için..." ibaresi iptal edilmiştir.*

118 *1/8/2010 tarihli ve 27659 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararıyla, bu bendin son cümlesinde yer alan "... sadece bir aday için..." ibaresi iptal edilmiştir.*

119 *1/8/2010 tarihli ve 27659 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararıyla, bu bendin son cümlesinde yer alan "... sadece bir aday için..." ibaresi iptal edilmiştir.*

tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde özgeçmişlerini bu iş için tahsis edilmiş bir internet sitesinde yayımlayabilirler. **(İptal onbirinci cümle: Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile.)** Seçimlerde en çok oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur. Kullanılacak oy pusulalarıyla ilgili diğer hususlar Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenir. Yüksek Seçim Kurulu, oy pusulalarını kendisi bastırabileceği gibi gerektiğinde uygun göreceği il seçim kurulları vasıtasıyla bastırmaya da yetkilidir. Yapılacak seçimlerde, 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun bu bende aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

e) Üç asıl ve iki yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcıları arasından, idarî yargı hâkim ve savcıları tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bölge idare mahkemelerinin bulunduğu illerde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak bu seçimlerde, o bölge idare mahkemesinde ve yargı çevresi içerisinde kalan yerlerde görev yapan idarî yargı hâkim ve savcıları oy kullanır. Bu seçimler hakkında da (d) bendi hükümleri uygulanır.

Birinci fıkranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun asıl üyeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki otuzuncu günü takip eden iş günü görevlerine başlarlar.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Yargıtay ve Danıştaydan gelen asıl ve yedek üyelerinin görevleri, seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bunlardan, Yargıtaydan gelen üyelerden görev süresini tamamlayanların yerine birinci fıkranın (b) bendi uyarınca seçilenler; Danıştaydan gelen üyelerden görev süresini tamamlayanların yerine birinci fıkranın (c) bendi uyarınca seçilenler, sırayla göreve başlarlar.

Birinci fıkranın (b) ve (c) bentleri uyarınca seçilen üyelerden, üçüncü fıkra uyarınca göreve başlayanların görev süresi, birinci fıkranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen diğer Kurul üyelerinin görev süresinin bittiği tarihte sona erer.

İlgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapılıncaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna seçilen asıl üyeler, Yargıtay daire başkanı için ilgili mevzuatında öngörülen tüm malî ve sosyal haklar ile emeklilik hakkından aynen yararlanırlar. Ayrıca, Kurulun Başkanı dışındaki asıl üyelerine, (30000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ek tazminat ödenir.

İlgili kanunlarda düzenleme yapılıncaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu;

a) Anayasa hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla, yürürlükteki kanun hükümlerine göre Kurul şeklinde çalışır.

b) İkinci fıkra uyarınca asıl üyelerinin göreve başladığı tarihten itibaren bir hafta içinde Adalet Bakanının başkanlığında toplanır ve bir geçici Başkanvekili seçer.

c) En az onbeş üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir.

ç) Sekreterya hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yürütülür.

Kurul müfettişleri ile adalet müfettişleri atanıncaya kadar, mevcut adalet müfettişleri, Kurul müfettişi ve adalet müfettişi sıfatıyla görev yaparlar.

Bu madde hükümleri, ilgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapılıncaya kadar uygulanır.

Geçici Madde 20 – (Ek: 20/5/2016-6718/1 md.)

Bu maddenin Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edildiği tarihte; soruşturmaya veya soruşturma ya da kovuşturma izni vermeye yetkili mercilerden, Cumhuriyet başsavcılıklarından ve mahkemelerden; Adalet Bakanlığına, Başbakanlığa, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına veya Anayasa ve Adalet komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Başkanlığına intikal etmiş yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin dosyaları bulunan milletvekilleri hakkında, bu dosyalar bakımından, Anayasanın 83 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi hükmü uygulanmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren onbeş gün içinde; Anayasa ve Adalet komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Başkanlığında, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığında, Başbakanlıkta ve Adalet Bakanlığında bulunan yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin dosyalar, gereğinin yapılması amacıyla, yetkili merciine iade edilir.

Geçici Madde 21 – (Ek: 21/1/2017-6771/17 md.)

A) Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi 3/11/2019 tarihinde birlikte yapılır. Seçimin yapılacağı tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve Cumhurbaşkanının görevi devam eder. Meclisin seçim kararı alması halinde, 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

B) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu Kanunla yapılan değişikliklerin gerektirdiği Meclis İçtüzüğü değişikliği ile diğer kanuni düzenlemeleri yapar. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleneceği belirtilen değişiklikler ise Cumhurbaşkanının göreve başlama tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir.

C) Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan düzenlemeye göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeleri en geç otuz gün içinde seçilirler ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki kırkıncı günü takip eden iş günü görevlerine başlarlar. Başvurular, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir. Komisyon on gün içinde her bir üyelik için üç adayı üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada üçte iki çoğunlukla seçimin sonuçlandırılamaması halinde, ikinci ve üçüncü oylamalar yapılır; bu oylamalarda üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun oyunu alan aday seçilmiş olur. Beşte üç çoğunluğun sağlanamaması halinde üçüncü oylamada en çok oyu almış olan, seçilecek üyelerin iki katı aday arasından ad çekme usulü ile üye belirleme işlemi tamamlanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu aynı usul ve nisapları gözeterek onbeş gün içinde seçimi tamamlar. Mevcut Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri, yeni üyelerin göreve başlayacağı tarihe kadar görevlerine devam eder ve bu süre içinde yürürlükteki Kanun hükümlerine göre çalışır. Yeni üyeler, ilgili kanunda değişiklik yapılıncaya kadar mevcut Kanunun Anayasaya aykırı olmayan hükümleri uyarınca çalışır. Görevi sona eren ve Hâkimler ve Savcılar Kuruluna yeniden seçilmeyen üyelerden, talepleri halinde adli yargı hâkim ve savcıları arasından seçilenler Yargıtay üyeliğine, idari yargı hâkim ve savcıları arasından seçilenler Danıştay üyeliğine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca seçilir; öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçilenler ise Danıştay üyeliğine Cumhurbaşkanınca atanır. Bu şekilde yapılan seçim ve atamalarda boş kadro olup olmadığına bakılmaz, seçilen ve atanan üye sayısı kadar Yargıtay ve Danıştay kadrolarına üye kadrosu ilave edilir.

D) Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinden Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilmiş bulunan kişilerin herhangi bir sebeple görevleri sona erene kadar üyelikleri devam eder.

E) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve askerî mahkemeler kaldırılmıştır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde; Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin askerî hâkim sınıfından Başkan, Başsavcı, İkinci Başkan ve üyeleri ile diğer askerî hâkimler (yedek subaylar hariç) tercihleri ve mütesepleri dikkate alınarak;

a) Hâkimler ve Savcılar Kurulunca adli veya idari yargıda hâkim veya savcı olarak atanabilirler.

b) Aylık, ek gösterge, ödenek, yargı ödeneği, ek ödeme, malî, sosyal hak ve yardımlar ile diğer hakları yönünden emsali adli veya idari yargıya mensup hâkim ve savcılar, bunların dışındaki hak ve yükümlülükler yönünden ise bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki mevzuat hükümleri uygulanmaya devam edilmek suretiyle Millî Savunma Bakanlığınca mevcut sınıflarında, Bakanlık veya Genelkurmay Başkanlığının hukuk hizmetleri kadrolarına atanırlar. Bunlardan, emeklilik hakkını elde edenlerden yaş haddinden önce bu görevlerden kendi istekleriyle ayrılacaklara ödenecek tazminata ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

Kaldırılan askerî yargı mercilerinde görülmekte olan dosyalardan; kanun yolu incelemesi aşamasında olanlar ilgisine göre Yargıtay veya Danıştaya, diğer dosyalar ise ilgisine göre görevli ve yetkili adli veya idari yargı mercilerine dört ay içinde gönderilir.

F) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan kanun hükmünde kararnameler, tüzükler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer düzenleyici işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürür. Yürürlükte bulunan kanun hükmünde kararnameler hakkında 152 nci ve 153 üncü maddelerin uygulanmasına devam olunur.

G) Kanunlar ve diğer mevzuat ile Başbakanlık ve Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler, ilgili mevzuatta değişiklik yapılıncaya kadar Cumhurbaşkanı tarafından kullanılır.

H) Anayasanın 67 nci maddesinin son fıkrası hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra birlikte yapılacak ilk milletvekili genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi bakımından uygulanmaz.

YEDİNCİ KISIM
Son Hükümler

I. Anayasanın değiştirilmesi, seçimlere ve halkoylamasına katılma:

Madde 175 – (Değişik: 17/5/1987-3361/3 md.)[120]

Anayasanın değiştirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte biri tarafından yazıyla teklif edilebilir. Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki teklifler Genel Kurulda iki defa görüşülür. Değiştirme teklifinin kabulü Meclisin üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun gizli oyuyla mümkündür.

Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki tekliflerin görüşülmesi ve kabulü, bu maddedeki kayıtlar dışında, kanunların görüşülmesi ve kabulü hakkındaki hükümlere tabidir.

Cumhurbaşkanı Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları, bir daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderebilir. Meclis, geri gönderilen Kanunu, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile aynen kabul ederse Cumhurbaşkanı bu Kanunu halkoyuna sunabilir.

Meclisce üye tamsayısının beşte üçü ile veya üçte ikisinden az oyla kabul edilen Anayasa değişikliği hakkındaki Kanun, Cumhurbaşkanı tarafından Meclise iade edilmediği takdirde halkoyuna sunulmak üzere Resmî Gazetede yayımlanır.

Doğrudan veya Cumhurbaşkanının iadesi üzerine, Meclis üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile kabul edilen Anayasa değişikliğine ilişkin kanun veya gerekli görülen maddeleri Cumhurbaşkanı tarafından halkoyuna sunulabilir. Halkoylamasına sunulmayan Anayasa değişikliğine ilişkin Kanun veya ilgili maddeler Resmî Gazetede yayımlanır.

Halkoyuna sunulan Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların yürürlüğe girmesi için, halkoylamasında kullanılan geçerli oyların yarısından çoğunun kabul oyu olması gerekir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların kabulü sırasında, bu Kanunun halkoylamasına sunulması halinde, Anayasanın değiştirilen hükümlerinden, hangilerinin birlikte hangilerinin ayrı ayrı oylanacağını da karara bağlar.

Halkoylamasına, milletvekili genel ve ara seçimlerine ve mahalli genel seçimlere iştiraki temin için, kanunla para cezası dahil gerekli her türlü tedbir alınır.

II. Başlangıç ve kenar başlıklar

Madde 176 – Anayasanın dayandığı temel görüş ve ilkeleri belirten başlangıç kısmı, Anayasa metnine dahildir.

Madde kenar başlıkları, sadece ilgili oldukları maddelerin konusunu ve maddeler arasındaki sıralama ve bağlantıyı gösterir. Bu başlıklar, Anayasa metninden sayılmaz.

III. Anayasanın yürürlüğe girmesi

Madde 177 – Bu Anayasa, halkoylaması sonucu kabul edilip Resmî Gazetede yayımlanması ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olur ve aşağıda gösterilen istisnalar ile bu istisnaların yürürlüğe girmesine ait hükümler dışında bütünüyle yürürlüğe girer.

a) İKİNCİ KISIM II. Bölümdeki; kişi hürriyeti ve güvenliği, basın ve yayımla ilgili hükümler, toplantı hak ve hürriyetleri,

III. Bölümdeki çalışma ile ilgili hükümler, toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt ile ilgili hükümler,

---

120 *25/3/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun gereğince, halkoyuna sunulmak üzere 18/5/1987 tarihli ve 19464 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 17/5/1987 tarihli ve 3361 sayılı Kanun, 6/9/1987 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilmiş ve buna ilişkin Yüksek Seçim Kurulu Kararı 12/9/1987 tarihli ve 19572 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.*

Bu hükümler yeni kanunları çıkarıldığında veya mevcut kanunlarda değişiklik yapıldığında ve her halde en geç Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve başladığında yürürlüğe girer. Ancak bu hükümler yürürlüğe girinceye kadar mevcut kanunlar ve Milli Güvenlik Konseyinin bildiri ve kararları uygulanır.

b) İKİNCİ KISIM'daki; siyasi faaliyette bulunma hakları ile siyasi partilerle ilgili hükümler, bunlara dayalı olarak yeniden hazırlanacak Siyasi Partiler Kanununun;

Seçme ve seçilme hakkı ise yine bu hükümlere dayalı olarak hazırlanacak Seçim Kanununun;

Yayımlanması ile yürürlüğe girer.

c) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; yasama ile ilgili hükümler;

Bu hükümler ilk milletvekili genel seçimi sonucunun ilanı ile birlikte yürürlüğe girer. Ancak bu bölümdeki Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerine ilişkin hükümleri, 29 Haziran 1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve başlayıncaya kadar Milli Güvenlik Konseyince yerine getirilir.

d) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; Cumhurbaşkanı başlığı altındaki görev ve yetkileri ile Devlet Denetleme Kurulu, Bakanlar Kurulu başlığı altındaki tüzükler, Milli Savunma, olağanüstü yönetim usulleri, idare başlığı altındaki mahalli idareler ile Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu hariç diğer hükümler ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri hariç yargıya ilişkin bütün hükümler Anayasanın halkoylaması sonucunda kabulünün Resmî Gazetede ilanı ile birlikte yürürlüğe girer. Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait yürürlüğe girmeyen hükümler Türkiye Büyük Millet Meclisinin göreve başlaması ile, mahalli idareler ile Devlet Güvenlik Mahkemelerine ilişkin hükümler ise ilgili kanunların yayımlanması ile yürürlüğe girer.

e) Anayasanın halkoylaması sonucu kabulünün ilanıyle birlikte yürürlüğe girecek hükümleri ve mevcut ve kurulacak kurum, kuruluş ve kurullar için yeniden kanun yapılması veya mevcut kanunlarda değişiklik yapılması gerekiyorsa bunlara ilişkin işlemler mevcut kanunların Anayasaya aykırı olmayan hükümleri veya doğrudan Anayasa hükümleri, Anayasanın 11 inci maddesi gereğince uygulanır.

f) Kesinhesap kanunu tasarılarının görüşülme usulünü düzenleyen 164 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü 1984 yılından itibaren uygulanmaya başlanır.

18/10/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Kanuna İşlenemeyen Hükümler[121]

1- 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanunun hükmüdür.

Madde 16 – Bu Kanunun halkoylamasına sunulması halinde,

1 inci maddesi,

2, 3, 13 ve 15 inci maddeleri birlikte,

4 üncü maddesi,

5 inci maddesi,

6, 7 ve 14 üncü maddeleri birlikte,

8 inci maddesi ve 17 nci maddesinin ilk fıkrası birlikte,

9 ve 10 uncu maddeleri birlikte,

11 inci maddesi,

12 nci maddesi,

Ayrı ayrı oylanır.

Halkoylaması, ilk milletvekili genel seçimi ile birarada yapılır.

---

121 *Halkoylamasına sunulan 5678 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına eklenen Geçici 18 ve Geçici 19 uncu maddeler, 16/10/2007 tarihli ve 5697 sayılı Kanunla halkoylamasına sunulan metinden çıkarılmıştır.*

2– 13/8/1999 tarihli ve 4446 sayılı Kanunun hükmüdür.

Madde 4 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve halk oylamasına sunulması halinde 1 inci maddesi ayrı, 2 ve 3 üncü maddeleri birlikte ayrı oylanır.

3– 3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun hükümleridir.

Geçici Madde – A) Bu Kanunun 24 üncü maddesi ile Anayasanın 67 nci maddesine son fıkra olarak eklenen hüküm bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde uygulanmaz.

B) Bu Kanunun 28 inci maddesi ile Anayasanın 87 nci maddesinde yapılan değişiklik, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, Anayasanın 14 üncü maddesindeki fiilleri işleyenler hakkında uygulanmaz.

Madde 35- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve halkoylamasına sunulması halinde tümüyle oylanır.

4– 27/12/2002 tarihli ve 4777 sayılı Kanunun hükmüdür.

Geçici Madde 1- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 67 nci maddesinin son fıkrası, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22 nci dönemi içinde yapılacak ilk ara seçimde uygulanmaz..

Madde 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve halk oylamasına sunulması halinde tümüyle oylanır.

5– 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun hükmüdür.

MADDE 18 – Bu Kanun ile Anayasanın;

a) 8, 15, 17, 19, 73, 82, 87, 88, 89, 91, 93, 96, 98, 99, 100, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113 üncü maddelerinde yapılan değişiklikler ile 114 üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının ilgaları yönünden, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124 ve 125 inci maddelerinde yapılan değişiklikler ile 127 nci maddenin son fıkrasına dair değişiklik; 131, 134, 137 nci maddelerinde yapılan değişiklikler ile 148 inci maddenin birinci fıkrasındaki değişiklik ile altıncı fıkrasındaki "Bakanlar Kurulu üyelerini" ibaresine dair değişiklik, 150, 151, 152, 153, 155 inci maddenin ikinci fıkrası, 161, 162, 163, 164, 166 ve 167 nci maddelerinde yapılan değişiklikler ile geçici 21 inci maddenin (F) ve (G) fıkraları, birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarihte,

b) 75, 77, 101 ve 102 nci maddelerinde yapılan değişiklikler, birlikte yapılacak ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarihte,

c) Değiştirilen diğer hükümleri ile 101 inci maddesinin son fıkrasında yer alan "Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişiği kesilir" ibaresinin ilgası bakımından yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer ve halkoyuna sunulması halinde tümüyle oylanır.

2709 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO

Değiştiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2709 Sayılı Kanunun Değişen/ İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
3361	67, 75, 175, Geçici Madde 4 ve İşlenemeyen Hükümler	Bu Kanun 6/9/1987 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilmiş ve buna ilişkin Yüksek Seçim Kurulu Kararı 12/9/1987 tarihli ve 19572 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
3913	133	10/7/1993
4121	BAŞLANGIÇ hükmü, 33, 52, 53, 67, 68, 69, 84,85, 93, 127, 135,149, 171, İşlenemeyen Hüküm	26/7/1995
	75	İlk milletvekili genel seçiminin başlangıcı tarihinden itibaren
4388	143	18/6/1999
4446	47, 125, 155, İşlenemeyen Hükümler	14/8/1999
4709	BAŞLANGIÇ hükmü, 13, 14, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 31, 33, 34, 36, 38, 40, 41, 46, 49, 51, 55, 65, 66, 67, 69, 74, 87, 89, 94, 100, 118, 149, Geçici Madde 15, İşlenemeyen Hükümler	17/10/2001
4720	86	1/12/2001
4777	76, 78, İşlenemeyen Hükümler	31/12/2002
5170	10, 15, 17, 30, 38, 87, 87, 90, 131, 143, 160, İşlenemeyen Hüküm	22/5/2004
5370	133, İşlenemeyen Hüküm	23/6/2005
5428	130, 160, 161, 162, 163, İşlenemeyen Hüküm	9/11/2005
5551	76, İşlenemeyen Hüküm	17/10/2006
5659	67, İşlenemeyen Hüküm	18/5/2007
5678	77, 79, 96, 101, 102, İşlenemeyen Hüküm	Bu Kanun 21/10/2007 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilmiş ve buna ilişkin Yüksek Seçim Kurulu Kararı 31/10/2007 tarihli ve 26686 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
5735	10, 42, İşlenemeyen Hüküm	23/2/2008
Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarihli ve E.: 2008/16, K.: 2008/116 sayılı Kararı	10, 42	22/10/2008
5982	10, 20, 23, 41, 51, 53, 54, 74, 84, 94, 125, 128, 129, 144, 145, 146, 147,148, 149, 156, 157, 159, 166, Geçici Madde 15, Geçici Madde 18, Geçici Madde 19, İşlenemeyen Hüküm	Bu Kanun 12/9/2010 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilmiş ve buna ilişkin Yüksek Seçim Kurulu Kararı 23/9/2010 tarihli ve 27708 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı	146, 159, Geçici Madde 18, Geçici Madde 19	1/8/2010
6214	59, İşlenemeyen Hüküm	29/3/2011
6718	Geçici Madde 20	8/6/2016
6771	9, 76, 78, 101 inci maddenin son fıkrasında yer alan "Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişiği kesilir" ibaresinin ilgası bakımından, 114 üncü maddenin birinci, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkralarının ilgası bakımından, 127 nci maddenin üçüncü fıkrası, 142, 145, 146, 148 inci maddenin altıncı fıkrasındaki ", Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi" ve "Yüksek" ibarelerinin yürürlükten kaldırılmasına dair değişiklik ile yedinci fıkrasındaki değişiklik, 149, 154, 155 inci maddenin üçüncü fıkrası, 156, 157, 158, 159, Geçici 21 inci maddenin (F) ve (G) fıkraları haricindeki hükümleri	27/4/2017
	75, 77, 101 (Mevcut 101 inci maddenin son fıkrasında yer alan "Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişiği kesilir" ibaresinin ilgası haricinde), 102	27/4/2017 tarihinden sonra birlikte yapılacak ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarihte (30/4/2018)
	8, 15, 17, 19, 73, 82, 87, 88, 89, 91, 93, 96, 98, 99, 100, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114 üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının ilgası bakımından, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127 nci maddenin altıncı fıkrası, 131, 134, 137, 148 inci maddenin birinci fıkrasındaki değişiklikler ile altıncı fıkrasındaki "Bakanlar Kurulu üyelerini" ibaresinin "Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları," şeklinde değiştirilmesine dair değişiklik, 150, 151, 152, 153, 155 inci maddenin ikinci fıkrası, 161, 162, 163, 164, 166, 167, Geçici 21 inci maddenin (F) ve (G) fıkraları	27/4/2017 tarihinden sonra birlikte yapılan ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarihte (9/7/2018)

Konu Testi

1. **Aşağıdakilerden hangisi, 1982 Anayasası'nın değiştirilemez maddeleri arasında yer almamaktadır?**

   A) Demokratik devlet İlkesi
   B) Devletin şeklinin cumhuriyet olması
   B) Hükûmet şeklinin Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi olması
   C) Laik devlet ilkesi
   E) Hukuk devleti ilkesi

2. **Hukuk devletinin gereklerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

   A) Yargının yasama denetimine tabii olması
   B) Yürütmenin yargısal denetime tabii olması
   C) Ceza sorumluluğu ilkelerinin kabul edilmiş olması
   D) Hukukun genel ilkelerine bağlı olunması
   E) Temel hakların güvence altına alınmış olması

3. **Tek dereceli seçim ilk kez hangi yılda yapılmıştır?**

   A) 1937 B) 1938 C) 1946
   D) 1876 E) 1961

4. **Aşağıdakilerden hangisi seçmenlerin temsilcilerini doğrudan doğruya seçmelerini sağlayan ve seçmen ile aday arasına bir aracının girmesini engelleyen demokratik seçim ilkesidir?**

   A) Genel ve eşit oy
   B) Tek dereceli seçim
   C) Açık sayım döküm
   D) Serbest oy
   E) Yargı yönetimi ve denetimi

5. I. Devletin dininin İslam olduğu ifadesi anayasadan çıkarılmıştır.
   II. Yemin metninde yer alan vallahi kelimesi çıkarılmıştır.
   III. Meclisin yetkileri arasında sayılan şer'i hükümleri uygulama kuralı kaldırılmıştır.

   Yukarıdakilerden hangileri 1924 Anayasası'nda 1928'de yapılan değişiklikler arasında yer alır?

   A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
   D) I ve III E) I, II ve III

6. **Aşağıdakilerden hangisi sosyal devletin amaçları arasında yer almaz?**

   A) Çalışanların insanca yaşam sürmesi
   B) Sosyal güvenliğin sağlanması
   C) İşsizliğin önlenmesi
   D) Fırsat eşitliğinin sağlanması
   E) Millî gelirin eşit dağıtılması

7. **Ülkemizde, her vatandaşın seçme - seçilme ve halk oylamasına katılma hakkının bulunması, 1982 Anayasası'nda sayılan aşağıdaki ilkelerden hangi ile ilgilidir?**

   A) İnsan haklarına saygılı devlet ilkesi
   B) Hukuk devleti ilkesi
   C) Laik devlet ilkesi
   D) Demokratik devlet ilkesi
   E) Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet ilkesi

YARGI YAYINEVİ

8. **Aşağıdakilerden hangisi temel hak ve hürriyetlerin olağan dönemdeki sınırlamasında aranan şartlar dan biri değildir?**

A) Anayasanın sözüne ve ruhuna uygunluk
B) Sosyalist toplum düzeninin gereklerine uygunluk
C) Laik cumhuriyetin gereklerine uygunluk
D) Ölçülülük ilkesine uygunluk
E) Hakkın özüne dokunulmaması

9. I. 1924 Anayasası
II. 1961 Anayasası
III. 1982 Anayasası

Sınırlamanın Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygun olarak yapılması gerektiği yukarıdaki anayasalardan hangilerinde yer almıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Hem siyasi parti üyesi olamayan hem de oy kullanamayan kişiler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) On yedi yaşını doldurmuş bir kişi
B) Silahlı Kuvvetler personeli
C) İşçi dışında tüm kamu görevlileri ve memurlar
D) Lise öğrencileri
E) Sayıştay dâhil, yargı mensubu hâkim ve savcılar

11. **Olağanüstü hâlde dahi dokunulamayacak çekirdek haklar ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) İbadet hürriyeti mutlaktır, kişinin ibadet hürriyetine dokunulamaz.
B) Kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz.
C) Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz.
D) Suç ve cezalar geriye yürütülemez.
E) Suçluluğu mahkemelerce saptanarak hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

12. **Aşağıdakilerden hangisi negatif statü hakları için de yer almaz?**

A) Haberleşme hürriyeti
B) Yerleşme ve seyahat hürriyeti
C) Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti
D) Çalışma, sözleşme ve özel teşebbüs kurma hürriyeti
E) Süreli ve süresiz yayın hakkı

13. **Aşağıdakilerden hangisi pozitif statü hakları içinde yer almaz?**

A) Sağlık hakkı B) Mülkiyet hakkı
C) Çevre hakkı D) Toprak mülkiyeti
E) Konut hakkı

14. **Resmî dilin Türkçe olması, bölünmez bütünlük ve Türk Devleti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin Türk sayılması, 1982 Anayasası'nın hangi ilkesinin pozitif sonuçlarındandır?**

A) Cumhuriyet
B) Laik devlet
C) Hukuk devleti
D) Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet
E) İnsan haklarına saygılı devlet

YARGI YAYINEVİ

15. **Aşağıdakilerden hangisi tıbbi zorunluluklar ve yazılı istisnalar dışında kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamamasının istisnalarından değildir?**

A) Zaruret hâli
B) Meşru müdafaa hâli
C) Yakalama ve tutuklama kararının yerine getirilmesi
D) Bir ayaklanma veya isyanın bastırılması
E) Olağanüstü hâllerde yetkili mercinin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun izin verdiği hâllerde meydana gelen öldürme fiilleri

16. I. Hükümlü ve tutukluların çalıştırılması
II. Olağanüstü hâllerde vatandaşlardan istenecek hizmetler
III. Ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı hâllerde öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki fikrî ve bedenî çalışma

Yukarıdakilerden hangileri zorla çalıştırma sayılmayan hâller arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

17. I. Resmî bir devlet dininin bulunmaması
II. Devletin, bütün dinlerin mensuplarına eşit davranması
III. Din hizmetlerinin kamu hizmeti sayılmaması

Yukarıdakilerden hangileri din ve devlet işlerinin bir ülkede ayrı sayılabilmesinin şartları arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

18. **Sosyal devlet ilkesi ilk kez hangi anayasa ile huku kumuza girmiştir?**

A) 1808 B) 1921 C) 1924
D) 1961 E) 1982

19. I. Kuvvetler ayrılığının benimsenmiş olması
II. Hukuk genel ilkelerine bağlılığın o devletin üst organlarında ve halkında yerleşmiş olması
III. Kanun önünde eşitlik ilkesinin geçerli ve uygulanıyor olması

Hukuk devletinin sağlanabilmesi için yukarıdaki şartlardan hangilerinin gerçekleşmesi gerekir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

20. **Siyasi parti en az kaç gerçek kişi tarafından kurulabilir?**

A) 10 B) 20 C) 30 D) 40 E) 50

21. **Aşağıdakilerden hangisi anayasanın ikinci madde sinde yer alan hukuk devleti ilkesinin gerekleri nden biri değildir?**

A) Vergi adaletinin sağlanması
B) Yasama ve yürütme organlarının yargısal denetimi
C) Temel hak ve hürriyetlerin tanınmış ve güvence altına alınmış olması
D) İdarenin hukuki, mali ve cezai bakımdan sorumlu olması
E) Kanuni idare ilkesi ve kanuni (doğal) hâkim ilkelerinin benimsenmesi

YARGI YAYINEVİ

22. Aşağıdakilerden hangisi hukuk devletinin unsurları arasında yer almaz?

A) Kanuni (doğal) hâkim teminatı
B) Kuvvetler ayrılığı sisteminin benimsenmesi
C) İdarenin işlemlerinin belirliliği
D) Kanun önünde eşitlik
E) Anayasanın kanunlar kadar kolay değiştirilebilmesi

23. Aşağıdaki işlem veya kararlardan hangisine karşı, yargı yolu açıktır?

A) Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları
B) Hâkimler ve Savcılar Kurulunun meslekten çıkarma kararı
C) Spor federasyonlarının disiplin cezaları ile ilgili kararlarına itiraz hâlinde, zorunlu tahkim kurulunun verdiği kararlar
D) Sayıştayın kararları
E) Yüksek Seçim Kurulunun kararları

24. Devlet ve kamu tüzel kişilerinin, kamu yararının gerektirdiği hâllerde ve sadece olağanüstü dönemlerde taşınır malların kamu mülkiyetine geçirilmesine veya bazı çalışma yükümlülükleri getirmesine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstimval
B) Devletleştirme
C) Özelleştirme
D) İstimlak
E) İstihdam

25. Aşağıdakilerden hangisi sosyal devletin araçları arasında sayılamaz?

A) Maliye politikaları
B) Kamulaştırma
C) Planlama faaliyetleri
D) Özelleştirme
E) Devletleştirme

26. Aşağıdakilerden hangisi demokratik devlet ilkesi ile bağdaşmaz?

A) İstisnalar hariç herkesin oy kullanabilmesi
B) Oyun gizli verilmesi
C) Oyların kamuoyu huzurunda ve açık şekilde sayılması
D) Seçimlerin, idare denetimi altında yapılması
E) Genel ve eşit oy ilkelerinin benimsenmesi

27. Aşağıdaki durumlardan hangisi demokratik bir devlette benimsenmesi gereken "genel oy" ilkesine aykırılık teşkil eder?

A) İlköğretim mezunu olmayanların oy kullanamaması
B) Üniversite mezunlarına iki oy hakkının verilmesi
C) Oyların kamuoyu huzurunda sayılmaması
D) Kasti suçtan hükümlü olup infaz kurumunda bulunanların oy kullanamaması
E) Oyların, sandık görevlileri tarafından görülecek şekilde açıkça kullanılması

28. Aşağıdakilerden hangisi anayasanın değiştirilmez maddeleri arasında yer almaktadır?

A) Hükûmet şekli
B) Cumhurbaşkanı'nın sorumluluğu
C) Milletvekili dokunulmazlığı
D) Resmî dilin Türkçe olması
E) Diyanet İşleri Başkanlığının görev ve yetkileri

29. Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın 2. maddesinde belirtilen cumhuriyetin temel niteliklerinden biri değildir?

A) Sosyal devlet
B) Halkçı devlet
C) Demokratik devlet ilkesi
D) İnsan haklarına saygılı devlet
E) Laik devlet

YARGI YAYINEVİ

30. 1982 Anayasası'nın ilk üç maddesinde belirtilen ilke ve esaslar ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) İnkılap kanunları ilk üç maddede yer almadığı için bunların anayasaya aykırılığı ileri sürülebilir.

B) Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, hukuk devleti ilkesi ile ilgilidir.

C) İnsana yakışır asgari bir hayat düzeyinin sağlanması, insan haklarına saygılı devlet ilkesi ile ilgilidir.

D) Hükûmet sistemi değiştirilemez, hükümlerden biridir.

E) Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet ilk kez 1982 Anayasası ile hukuk düzenimize dâhil olmuştur.

31. Kişinin tutuklandığı veya yakalandığı, yakınlarına ne zaman bildirilir?

A) Derhâl B) 3 gün içinde

C) 5 gün içinde D) 48 saat içinde

E) 4 gün içinde

32. I. Suç işlenmesini önlemek

II. Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek

III. Özel malları korumak

Yukarıdakilerden hangileri yerleşim hürriyetinin sınırlanabileceği hâller arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

33. I. Başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatının, meslek sırlarının korunması

II. Cumhuriyetin temel nitelikleri

III. Kamu güvenliği

Yukarıdakilerden hangileri düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanma sebepleri arasına 2001 yılı değişikliği ile eklenmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

34. Kanunun açıkça yetkili kıldığı mercinin emriyle yayınlar toplatılabilir.

Yetkili merci ne kadar süre içerisinde bu durumu yetkili hâkime bildirmekle görevlidir?

A) Derhâl B) 24 saat C) 48 saat

D) 3 gün E) 5 gün

35. Suç ve cezalara ilişkin esaslar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Kişiye suçu işlediğinde yürürlükte bulunan kanunun öngördüğü cezadan daha ağır bir ceza verilebilir.

B) Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri yönetmelikle konulur.

C) Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

D) Kişi kendisini veya kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya zorlanabilir.

E) İdare, hürriyeti kısıtlayıcı ceza verebilir.

36. I. Hiç kimse yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesi nedeniyle özgürlüğünden alıkonulamaz.

II. Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez.

III. Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler dışında vatandaş suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez.

Yukarıdakilerden hangileri 2004 yılı değişikliği ile anayasaya dâhil olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

37. I. Tarım reformunun uygulanması
II. İskân projeleri
III. Kıyıların korunması ve turizm

Yukarıdakilerden hangileri kamulaştırma bedelinin taksitle ödenebildiği istisnai hâller arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

38. **Kamulaştırma bedelinin taksitle ödenebildiği durumlarda taksitlendirme süresi en fazla kaç yıl olabilir?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

39. **Sendika kurma hakkı ilk defa hangi anayasada yer almıştır?**

A) 1921 Anayasası B) 1924 Anayasası
C) 1961 Anayasası D) 1973 değişikliği
E) 1982 Anayasası

40. **Türk vatandaşlığı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Türk Devleti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.
B) Yalnız Türk babanın çocuğu Türk'tür.
C) Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hâllerde kaybedilir.
D) Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.
E) Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı, yargı yolu kapatılamaz.

41. I. Silah altında bulunan er ve erbaşlar
II. Taksirli suçlardan hüküm giyen mahkûmlar
III. Askerî öğrenciler

Yukarıdakilerden hangileri oy kullanamayanlar arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) I ve III E) I, II ve III

42. **Aşağıdakilerden hangisi seçimlerde oy kullanabilir?**

A) Türk vatandaşı olmayanlar
B) Kamu hizmetlerinden yasaklı olanlar
C) On sekiz yaşını doldurmayanlar
D) Sınırlı ehliyetliler
E) Seçmen kütüğünde kayıtlı olmayanlar

43. **Aşağıdakilerden hangileri siyasi partilere üye olabilir?**

A) Hâkimler, savcılar, sayıştay üyeleri dâhil yüksek yargı mensupları
B) Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri
C) İşçi niteliği taşıyan kamu görevlileri
D) Silahlı kuvvetler mensupları
E) Yükseköğretim öncesi öğrenciler

YARGI YAYINEVİ

44. **Kamu başdenetçisine başvurma hakkı ilk kez hangi anayasa değişikliği ile anayasaya dâhil olmuştur?**

A) 1923 B) 1973 C) 2001
D) 2010 E) 2017

45. I. Milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemelidir.
II. Ölçülülük ilkesine uyulmalıdır.
III. Savaş, seferberlik veya olağanüstü hâllerden biri mevcut olmalıdır.

Yukarıdakilerden hangileri 1982 Anayasası'nda temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması şartları arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

46. **Aşağıdaki ifadelerden hangisi temel hak ve hürriyetlerle ilgili olarak yanlıştır?**

A) Herkes; kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

A) Özlerine dokunmadan sınırlanabilir.
B) Sınırlama ölçülü bir şekilde olmalıdır.
C) Anayasanın ruhuna uygun sınırlanabilir.
E) Genel sınırlama nedenlerine dayanılarak sınırlanır.

47. **Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın ilk üç maddesinde yer almaz?**

A) Cumhuriyet B) Sosyal devlet
C) Demokratik devlet D) Başkent
E) Üniter devlet

48. I. Sınırlama yalnızca kanunla yapılmalıdır.
II. Hakkın özüne dokunulmamalıdır.
III. Ölçülülük ilkesine uyulmalıdır.

Yukarıdakilerden hangileri temel hak ve hürriyetlerin olağanüstü hâllerde sınırlandırılmasının şart-larındandır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

49. **Olağanüstü hâllerde temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Kişi hak ve hürriyetleri OHÂL Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilir.
B) Sosyal ve ekonomik haklar, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilir.
C) Temel haklar sadece kanun ile düzenlenebilir.
D) Siyasi haklar, OHÂL Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilir.
E) Sert-çekirdek haklara yönelik düzenleme yapılamaz.

50. **Aşağıdaki haklardan hangisi olağanüstü hâllerde dahi dokunulamayacak çekirdek haklardan biri değildir?**

A) Kişinin maddi ve manevi bütünlüğü
B) Suç ve cezaların geçmişe yürümezliği
C) Savaş fiillerindeki ölümler hariç yaşam hakkı
D) Din ve vicdan hürriyeti
E) Mülkiyet hakkı

51. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi hem hak hem de ödev olarak belirtilen temel haklardan biri değildir?**

A) Eğitim ve öğretim hakkı
B) Mal bildirimi
C) Seçme hakkı
D) Vergi ödevi
E) Çalışma hakkı ve ödevi

52. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi önceden izin alma şartına bağlanabilecek hâllerden biridir?**

A) Dernek kurma B) Basımevi kurma
C) Radyo ve TV yayını D) Sendika kurma
E) Siyasi parti kurma

YARGI YAYINEVİ

53. Aşağıdaki haklardan hangisi anayasada yer alan siyasi hak ve ödevler arasında yer almaz?

A) Türk vatandaşlığı
B) Kamu hizmetlerine girme
C) Vergi ödevi
D) Toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma
E) Vatan hizmeti

54. Türk vatandaşlığı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Türk vatandaşları belli hâllerde sınır dışı edilebilir.
B) Vatandaşlık kanunun gösterdiği şartlarda kazanılır ve kaybedilir.
C) Vatandaşlıktan çıkarmaya karşı yargı yolu kapatılabilir.
D) Hiç kimse Türk vatandaşlığından çıkarılamaz.
E) Türk vatandaşı vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunsa dahi vatandaşlıktan çıkarılamaz.

55. I. Seçme ve seçilme yaşı 18'dir.
II. Halk oyuna katılma yaşı 25'tir.
III. Seçme ve halk oyuna katılma yaşı 18'dir.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri seçme ve seçilme hakkı ile ilgili olarak yanlıştır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

56. Herkes kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre vergi vermekle yükümlüdür.

Bu bilgi hangi temel hak ve hürriyetler başlığı altında toplanmıştır?

A) Siyasi haklar
B) Sosyal ve ekonomik haklar
C) Kişisel haklar
D) Koruyucu haklar
E) Pozitif haklar

57. 1982 Anayasası'nın 2010 değişikliği ile siyasi haklar başlığında yer alan kamu başdenetçisini aşağıdakilerden hangisi seçer?

A) TBMM
B) Halk
C) Devlet Denetleme Kurulu
D) Cumhurbaşkanı
E) Danıştay

58. Türkiye'de bulunan yabancıların temel hak ve hürriyetlerden yararlanması ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi söylenemez?

A) Kişi haklarından yararlanabilirler.
B) Sosyal haklardan yararlanabilirler.
C) Hiçbir şekilde temel haklardan yararlanamazlar.
D) Karşılıklılık esası olmak şartıyla dilekçe, bilgi edinme ve kamu başdenetçisine başvurma haklarından yararlanabilirler.
E) Temel hakların sınırlandırılması, yabancılar için de mümkündür.

59. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi oy kullanma hakkına sahip değildir?

A) Askerî okul öğrencisi
B) Ceza evindeki tutuklular
C) 18 yaşını doldurmuş olanlar
D) TSK'de görevli astsubaylar
E) TSK'de görevli subaylar

YARGI YAYINEVİ

60. Kamu kurumlarında memurluk statüsüyle görev yapan memurların mal beyanında bulunma süresi ve mal beyanında bulunma ödevinin hangi temel hak başlığında düzenlendiğiyle ilgili olarak aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

A) Sosyal hak: 5 yıl B) Kişisel hak: 5 yıl
C) Siyasi hak: 3 yıl D) Siyasi hak: 5 yıl
E) Sosyal hak: 1 yıl

61. **Aşağıdaki kavramlardan hangisi kişi hakları için kullanılır?**

A) Negatif statü hakları
B) Pozitif statü hakları
C) İsteme hakları
D) Katılma hakları
E) Aktif statü hakları

62. I. Konut dokunulmazlığı
II. Basın hürriyeti
III. Dernek kurma hürriyeti
IV. Konut hakkı

Yukarıdakilerden hangileri kişi haklarındandır?

A) I ve II B) I ve III C) Yalnız III
D) I, II ve III E) II ve IV

63. **Ülke ihtiyaçlarının gerektirdiği durumlar hariç kişilerin zorla fikir ve beden çalışması yapamayacağını belirten kavram aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Zorla çalıştırma B) Çalışma hakkı
C) Sözleşme hakkı D) Mülkiyet hakkı
E) Çalışmama hakkı

64. **Kişilerin kendileriyle ilgili verilerinin korunmasını istemeleri aşağıdaki temel hak ve hürriyetlerden hangisinin kapsamında düzenlenmiştir?**

A) Düzeltme ve cevap hakkı
B) Zorla çalıştırma
C) Haberleşme hakkı
D) İspat hakkı
E) Özel hayatın gizliliği

YARGI YAYINEVİ

65. Kişiler mahkeme kararı ve ceza soruşturması durumları hariç istedikleri yere yerleşme ve seyahat etme hakkına sahiplerdir.

Yukarıda verilen yerleşme ve seyahat hakkı hangi temel hak ve hürriyet kapsamında düzenlenmiştir?

A) Kişi hakları
B) Sosyal ve ekonomik hak
C) Pozitif statü hakkı
D) Katılma hakkı
E) Aktif statü hakkı

66. I. Kullanımları izne tabiidir.
II. Eşitlik ilkesiyle herkes yararlanır.
III. Gerekli denetim ve kontroller sağlanır.
IV. Kişisel haklardandır.

Yukarıdakilerden hangileri süreli ve süresiz yayın hakkı ile ilgili olarak söylenebilir?

A) II, III ve IV B) I ve II
C) III ve IV D) I, II ve III
E) II ve IV

67. **Aşağıdakilerden hangisi negatif statü haklarından biri değildir?**

A) Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı
B) Dernek kurma hakkı
C) Mülkiyet hakkı
D) Sendika kurma hakkı
E) Yerleşme seyahat hakkı

68. I. Anayasaya aykırı olmamak şartıyla herkes dinî ayin ve tören yapabilir.
II. Dinî ayin ve törenlere katılmak için kişiler zorlanamaz.
III. Din eğitimi devletin denetimi altında yapılır.

Yukarıdakilerden hangileri din ve vicdan hürriyeti ile ilgili olarak söylenebilir?

A) I ve III B) I, II ve III C) I ve II
D) Yalnız III E) Yalnız II

69. Aşağıdaki temel haklardan hangisi suç işlenmesinin önlenmesi gerekçesiyle sınırlandırılabilir?

A) Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı
B) Mülkiyet hakkı
C) İspat hakkı
D) Konut hakkı
E) Zorla çalıştırma

70. Aşağıdakilerden hangisinde bireysel ve toplu işlenen suçlarda gözaltı süresi ile ilgili olarak doğru süreler bir arada verilmiştir?

A) 48 saat – 4 gün B) 24 saat – 2 gün
C) 36 saat – 1 gün D) 48 saat – 3 gün
E) 24 saat – 4 gün

71. I. Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti ancak suç soruşturması durumunda hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.
II. Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.
III. Hiçbir şekilde sınırlandırılamaz.

Yukarıdakilerden hangileri yerleşme ve seyahat hakkının sınırlanması ile ilgili olarak doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

72. Konut dokunulmazlığı için konutta arama ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinde verilen süreler yetkili mercinin kararının mahkemeye sunulması ve hâkim kararı için doğrudur?

A) 24 saat – 48 saat B) 46 saat – 24 saat
C) 36 saat – 24 saat D) 48 saat – 36 saat
E) 24 saat – 46 saat

73. Herkes bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

Yukarıda tanımı yapılan bilim ve sanat hürriyeti hangi temel hak başlığı altında düzenlenmiştir?

A) Sosyal hak B) İsteme hakkı
C) Aktif statü hakk D) Kişinin hakları
E) Katılma hakkı

74. Düzeltme ve cevap hakkı kapsamında cevabın yayımlanıp yayımlanmayacağının gerekliliği hâkim tarafından müracaat tarihinden itibaren en geç kaç gün içinde karara bağlanır?

A) 1 gün B) 3 gün C) 5 gün
D) 7 gün E) 15 gün

75. Herkes mahkemelerde davacı ve davalı olabilme hakkına sahiptir.

Bu bilgi aşağıdaki haklardan hangisi kapsamında düzenlenmiştir?

A) Kanuni hâkim güvencesi
B) Hak arama hürriyeti
C) İspat hakkı
D) Dava hakkı
E) Kanuni hâkim teminatı

YARGI YAYINEVİ

76. Aşağıdakilerden hangisi milletvekili adayı olabilmeleri için görevlerinden çekilme zorunluluğu olanlar arasında yer almaz?

A) Hâkimler
B) TSK mensupları
C) YÖK üyeleri ve yükseköğretim görevlileri
D) Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri
E) İşçi niteliği taşıyan kamu görevlileri

77. **Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanma, tatil ve ara verme kararlarıyla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) TBMM ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

B) TBMM yoğun çalışma dönemlerinde ve bir seferde on beş günü geçmemek üzere ara verme kararı alabilir.

C) TBMM bir yasama yılında en fazla üç ay tatil yapabilir.

D) Meclis, toplantı ve ara verme zamanlarında toplantıya çağırılamaz.

E) Meclisin toplandığı günlere birleşim günü, ara ile kesilen bölümlerine ise oturum denir.

78. **Yasama organının, anayasaya aykırı olmamak şartıyla istediği konuda ve istediği kadar ayrıntılı kanun çıkarabilmesi yasama yetkisinin hangi niteliğini ifade eder?**

A) Yasama yetkisinin genelliği

B) Yasama yetkisinin sürekliliği

C) Yasama yetkisinin devamlılığı

D) Yasama yetkisinin asliliği

E) Yasama yetkisinin devredilmezliği

79. I. Yüksek mahkeme üyeleri
II. Hâkim ve savcılar
III. YÖK üyeleri

Yukarıdakilerden hangileri milletvekili adayı olabilmek için görevlerinden çekildikten sonra mesleklerine geri dönemezler?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

80. **Milletvekilinin milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmadığı seçimlerden sonra ortaya çıkarsa kişinin milletvekilliğinin sona ermesine aşağıdaki mercilerden hangisi karar verir?**

A) Yüksek Seçim Kurulu

B) Hâkimler ve Savcılar Kurulu

C) Sayıştay

D) Sulh hukuk mahkemesi

E) Bölge idare mahkemesi

81. **Bir siyasi partinin devletten mali yardım alabilmesi için en son genel seçimlerdeki geçerli oyların en az yüzde kaçını almış olması gerekir?**

A) 3 B) 5 C) 7 D) 10 E) 15

82. **TBMM seçimlerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) TBMM seçimleri 5 yılda bir yapılır.

B) Ancak savaş nedeni ile 1 yıl ertelenmesine karar verilir.

C) Cumhurbaşkanı tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi durumunda seçimler 60. günü izleyen ilk pazar günü yapılır.

D) Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi için anayasada yazılı şartların gerçekleşmesi gerekir.

E) Seçimlerin yenilenmesi durumunda meclis seçimleri ile cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılır.

83. **TBMM üyeliklerinde bir azalma olduğunda, genel seçimlerden kaç ay geçmedikçe ara seçime gidilemez?**

A) 10 B) 15 C) 20 D) 25 E) 30

YARGI YAYINEVİ

84. Bir ilin veya seçim çevresinin, TBMM'de üyesinin kalmaması hâlinde ne zaman ara seçime gidilir?

A) Boşalmayı takip eden ilk pazar
B) Boşalmayı takip eden 15 günden sonraki ilk pazar
C) Boşalmayı takip eden 30 günden sonraki ilk pazar
D) Boşalmayı takip eden eden 90 gün sonraki ilk pazar
E) Boşalmayı takip eden 60 gün sonraki ilk pazar

85. I. Seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma
II. Seçim süresince ve sonunda seçimle ilgili yolsuzlukları ve şikâyetleri inceleme ve kesin karara bağlama
III. TBMM başkanlık seçim tutanaklarını kabul etme

Yukarıdakilerden hangileri Yüksek Seçim Kurulunun görevleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

86. Yasama sorumsuzluğuna ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Meclis tarafından oylama ile kaldırılamaz, bu yönü ile mutlaktır.
B) Yasama görevi ile ilgili olmayan fiillerden dolayı koruma sağlar.
C) Süreklidir, her zaman devam eder.
D) Hukuki ve cezai bakımdan koruma sağlar.
E) Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar da yararlanır.

87. I. Yalnızca üyelik sürecinde devam eder.
II. Yalnızca hukuki bakımdan koruma sağlar.
III. Meclis tarafından kaldırılabilir.

Yasama dokunulmazlığı ile ilgili olarak yukarıdaki-lerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

88. 1982 Anayasası'na göre Yüksek Seçim Kurulu kaç üyeden oluşur?

A) 7 B) 9 C) 11 D) 13 E) 15

89. Türkiye Büyük Millet Meclisinin, oylama usulleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Meclis iç tüzüğü üç tür oylama öngörmüştür.
B) İşaretle oylama, el kaldırmak suretiyle yapılan oylamadır.
C) Açık oylama, milletvekillerinin ad ve soyadlarıyla, seçim çevrelerinin belirtilmesi suretiyle yapılan oylamadır.
D) Gizli oylama, üzerinde hiçbir işaret bulunmayan yuvarlakların kürsüden kutuya atılması şeklinde yapılan oylamadır.
E) Anayasa değişiklikleri tekliflerinin karara bağlanmasında meclis başkanı da oy kullanabilir.

90. TBMM Genel Kurulunda dokunulmazlığın kaldırılması kararı alınması hâlinde ilgili milletvekili ya da herhangi bir milletvekili kararın alınmasından itibaren kaç gün içinde Anayasa Mahkemesine itiraz istemiyle başvurulur?

A) 3 B) 5 C) 7 D) 10 E) 15

YARGI YAYINEVİ

91. Yasama işlemlerinden olan kanuna ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) TBMM tarafından çıkarılır.
B) Resmî Gazete'de yayımlanır.
C) Cumhurbaşkanı hiçbir kanunu tekrar görüşülmek üzere geri gönderemez.
D) Cumhurbaşkanı tarafından yayımlanırlar.
E) Anayasa Mahkemesinin denetimine tabiidir.

92. Milletvekileri tarafından verilen bir yazılı soru önergesine ilgili kişilerce kaç gün içinde cevap verilmelidir?

A) 5 B) 7 C) 10 D) 15 E) 30

93. I. TBMM İç Tüzüğü
II. TBMM'nin tatili ve ara vermesi
III. RTÜK üyelerinin seçilmesi

TBMM, yukarıdakilerden hangilerini parlamento kararı olarak çıkarır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

94. Kanun tekliflerinin meclis tarafından görüşülmesi ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) TBMM İç Tüzüğü'ne göre görüşülür.
B) Bir yasama döneminde yasalaşamayan tekliflere hükümsüz anlamına gelen "kadük" denilmektedir.
C) Anayasayı değiştiren kanunların görüşülmesi farklı usullere tabiidir.
D) Kanun teklifleri hakkında Yargıtayın görüşü alınır.
E) Bütçe kanunu cumhurbaşkanı tarafından meclise sunulur.

95. Kanunların imzalanıp Resmî Gazete'de yayımlanması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kanunlar 15 gün içinde meclise geri gönderilmediği takdirde yayımlanır.
B) Cumhurbaşkanı, kanunları geri gönderebilir.
C) Cumhurbaşkanı kanunun tümünün ya da bazı maddelerinin görüşülmesi için meclise geri gönderebilir.
D) Resmî Gazete, cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılır.
E) Kanunlar aksi tarih belirtilmediği sürece yayımını takiben 45 gün sonra yürürlüğe girerler.

96. TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yollarına ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yazılı soru milletvekilleri tarafından bir konuda bilgi edinmek için yapılır.
B) Genel görüşme ve meclis araştırması talebini siyasi parti grupları ya da en az 20 milletvekili isteyebilir.
C) Devlet sırları hakkında yazılı soru sorulamaz.
D) Meclis soruşturması bakanların ve cumhurbaşkanı yardımcılarının cezai sorumluluğu ile ilgilidir.
E) Meclis soruşturması talebini en az 100 milletvekili talep edebilir.

97. Aşağıdakilerden hangisi parlamento kararı olmasına rağmen Anayasa Mahkemesinin denetimine tabiidir?

A) Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması
B) Meclis başkanının seçilmesi
C) Sayıştay üyelerinin ve başkanının seçilmesi
D) RTÜK üyelerinin seçilmesi
E) Erken seçim kararının alınması

YARGI YAYINEVİ

98. **Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görevlerinden biri değildir?**

A) Meclis başkanını seçmek
B) Ara seçim kararı almak
C) Bakanları denetlemek
D) Anayasa değişikliği yapmak
E) Bakanları görevlerinden düşürmek

99. **Kanunların yargısal denetimi aşağıdaki mahkemelerin hangisinde yapılmaktadır?**

A) Anayasa Mahkemesi
B) Yargıtay
C) Danıştay
D) Sayıştay
E) Uyuşmazlık Mahkemesi

100. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisini doğrudan TBMM seçer?**

A) Anayasa Mahkemesi başkanı
B) Cumhurbaşkanı
C) Hâkimler ve Savcılar Kurulu başkanı
D) Meclis başkanı
E) Danıştay başkanı

101. **1982 Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin üye tam sayısı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 400 B) 450 C) 500 D) 550 E) 600

102. **Cumhurbaşkanının erken seçim kararı almasından itibaren seçim ne zaman yapılır?**

A) 30 gün içinde
B) 60 gün içinde
C) 60. günü izleyen ilk pazar
D) 90 gün içinde
E) 90. günü izleyen ilk pazar

103. **Seçimler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi ülkemizde seçim ilkesi olarak kullanılmamaktadır?**

A) Genel oy
B) Serbest seçim
C) Açık sayım
D) Dar bölge seçim sistemi
E) Tek dereceli seçim

104. **Cumhurbaşkanı tarafından meclise geri gönderilen kanunlar, meclis tarafından üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul edilirse cumhur başkanı aşağıdakilerden hangisini yapabilir?**

A) Yeniden geri gönderebilir.
B) Veto eder ve artık kanun bir daha yürürlüğe giremez.
C) Yayımlamak zorundadır.
D) Eğer meclis aynen kabul etmeyip değiştirerek kabul ederse cumhurbaşkanı, bu kanunu yayımlamak zorundadır.
E) Cumhurbaşkanının yayımlamasına gerek kalmaz.

105. **1982 Anayasasına göre olağanüstü hâlin onaylama, süresini uzatma, kısaltma veya kaldırma yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Millî Güvenlik Kurulu
C) Genelkurmay Başkanı
D) TBMM
E) Millî Savunma Bakanı

YARGI YAYINEVİ

106. I. Meclis toplantılarına başkanlık etmek
II. Cumhurbaşkanına vekâlet etmek
III. Meclisin idari ve kolluk hizmetlerini yürütmek

Yukarıdakilerden hangileri meclis başkanının görev ve yetkileri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

107. **TBMM tarafından reddedilen kanun önerilerinin tekrar TBMM'ye sunulabilmeleri için kaç yıl geçmesi gerekir?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

108. **Aşağıdaki ifadelerden hangisi siyasi parti grupları ile ilgili olarak yanlıştır?**

A) Genel görüşme talebinde bulunabilirler.
B) Meclis araştırması talebinde bulunabilirler.
C) Cumhurbaşkanlığına aday gösterebilirler.
D) Meclis soruşturması talebinde bulunabilirler.
E) Mecliste kapalı oturum talebinde bulunabilirler.

109. **TBMM'nin bir yıllık çalışma periyoduna verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yasama dönemi B) Yasama süresi
C) Yasama yılı D) Yasama bölümü
E) Yasama zamanı

110. **Aşağıdakilerden hangisi milletvekilliğini sona erdiren nedenlerden biri değildir?**

A) Cumhurbaşkanı seçilmek
B) Kesin hüküm giymek
C) Kısıtlanmak
D) TBMM başkanı seçilmek
E) İstifa etmek

111. **Aşağıdakilerden hangisi mecliste yapılacak oylamalarda nitelikli çoğunluğun arandığı hâllerden değildir?**

A) Yüce Divana oylamaları
B) Meclis başkanının seçimi
C) Yasama dokunulmazlığının kaldırılması
D) Anayasa değişikliği
E) Genel af kanunun oylanması

112. I. Cumhurbaşkanı
II. Bakanlar
III. Milletvekilleri

Yukarıdakilerden hangileri yasa teklifinde bulunabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

113. **Aşağıdaki durumlardan hangisinde TBMM Genel Kurul kararına gerek kalmaksızın sadece Genel Kurula yapılan bildirimle milletvekilliği sıfatı düşer?**

A) Bir ay içinde toplam beş birleşime izinsiz ve mazeretsiz katılmamak
B) Kamuya yararlı derneklerde başkanlık yapmak
C) Kötü yaşam tarzı ve kötü yönetim sebebiyle mahkeme kararıyla kısıtlanmak
D) Sendikalarda yönetim kurulu üyeliği yapmak
E) İstifa etmek

YARGI YAYINEVİ

114. TBMM üyeliğinin düşmesi kararlarının denetlenmesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) İlgili meclis kararları Danıştay tarafından denetlenir.

B) İlgili meclis kararlarının iptali için on beş gün içinde başvuru yapılmalıdır.

C) Yapılan başvurular bir ay içinde neticelendirilir.

D) TBMM Genel Kurulu, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile alacağı bir kararla TBMM üyeliği düşen milletvekillerinin üyelik sıfatlarını yeniden iade edebilir.

E) TBMM üyeliği düşürülen milletvekili, bu karara karşı yedi gün içinde Anayasa Mahkemesine iptal istemiyle başvurabilir.

115. Bir milletvekili hakkında, seçilme yeterliliği taşımadığı hâlde milletvekili seçildiği yönünde bir iddia oluşması durumunda yapılacak itirazla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İlgili itiraz Yüksek Seçim Kuruluna yapılmalıdır.

B) Yüksek Seçim Kurulunun vereceği kararlar kesindir ve herhangi bir yargı mercisine başvurulamaz.

C) YSK, yapılan itiraz neticesinde iddianın doğruluğunu kesin olarak tespit ederse ilgili milletvekilinin mazbatasını (seçilme sıfatının geçerliliğini gösteren remi tutanak) iptal edecektir.

D) Milletvekili seçilme yeterliliğini seçimden sonra kaybederse YSK bu konuda yetkili olamaz.

E) Mazbatası iptal edilen milletvekilinin seçim bölgesinde, YSK kararıyla oylar yeniden sayılmalı veya seçimler yeniden yapılmalıdır.

116. Milletvekillerinin, meclis çalışmaları sırasındaki oy, söz ve düşüncelerinden ve meclis tarafından aksine bir karar alınmadıkça bunları meclis dışında da açığa vurmaktan sorumlu olmamaları aşağıdaki yasama bağışıklıklarından hangisi ile ifade edilir?

A) Milletvekili dokunulmazlığı

B) Nispi dokunulmazlık

C) Mutlak sorumsuzluk

D) Yasama sorumsuzluğu

E) Hukuki sorumsuzluk

117. Yasama sorumsuzluğunun sağladığı mutlak muafiyet ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Cezai takibata karşı korur.

B) Meclis tarafından kaldırılamaz.

C) Sürekli niteliktedir ancak meclis üyeliği düşürülen milletvekilleri yasama sorumsuzluğundan ömür boyu yararlanamaz.

D) Milletvekilliği sıfatının sona ermesinden sonra da devam eder.

E) Hukuki yönden de koruma sağlar.

YARGIYA YINEVİ

118. Seçimlerden önce veya sonra milletvekillerinin suç işlediği iddiası ile tutulamaması, tutuklanamaması, sorgulanamaması ve yargılanamaması aşağıdaki parlamenter muafiyetlerden hangisi ile ilgilidir?

A) Yasama dokunulmazlığı

B) Mutlak dokunulmazlık

C) Mutlak sorumsuzluk

D) Yasama kısıntısı

E) Yargı kısıntısı

119. Yasama dokunulmazlığı ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Cezai takibata karşı mutlak koruma sağlar.
B) TBMM tarafından kaldırılamaz.
C) Dokunulmazlık istisnasız her suç için söz konusudur.
D) Yasama dokunulmazlığı milletvekilinin aranmasına da engel teşkil eder.
E) Dokunulmazlıktan feragat edilemez.

120. Yasama bağışıklıkları ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yasama sorumsuzluğunun kaldırılması kararına karşı Anayasa Mahkemesine itiraz edilebilir.
B) Yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararına karşı 7 gün içinde itiraz edilebilir.
C) Anayasa Mahkemesi itiraz isteminin yapılması itibarıyla 15 gün içinde dokunulmazlığın kaldırılması kararlarını iptal edebilmektedir.
D) Dokunulmazlığın kaldırılması kararını TBMM verir.
E) Yasama sorumsuzluğu, milletvekillerinin temsil ettikleri seçmen iradesini, görüşlerini ve isteklerini, baskı altında kalmaksızın açıklayabilmesinin güvencesidir.

121. I. TBMM'nin erken seçim kararı
II. TBMM'nin savaş nedeni ile erteleme kararı
III. Olağanüstü hâl ilan edilmesi
IV. Cumhurbaşkanının seçimleri yenileme kararı

Yukarıdakilerden hangileri TBMM'nin beş yıllık seçim dönemini değiştirir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I, II ve III E) I, II ve IV

122. Bütçe kanunu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Cumhurbaşkanı tarafından meclise sunulur.
B) Mali yıl başına 75 gün kala meclise sunulur.
C) Bütçe kanunları yargı yoluna kapalıdır.
D) Bütçe kanunları mecliste görüşülürken gider artırıcı teklifler yapılamaz.
E) Bütçe kanunlarına, bütçenin dışında bir hüküm konulamaz.

123. Yüksek Seçim Kurulunun asıl üye sayısı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) 5 B) 6 C) 7 D) 9 E) 11

124. 1982 Anayasasına göre kamu başdenetçisini seçme görevi aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Devlet Denetleme Kurulu
B) Cumhurbaşkanı
C) TBMM
D) Anayasa Mahkemesi
E) Yüksek Hakem Kurulu

125. TBMM Genel Kurulunda dokunulmazlığın kaldırılması kararı alınması hâlinde ilgili vekil ya da her hangi bir milletvekili; kararın alınmasından itibaren 7 gün içinde anayasa, kanun veya iç tüzüğe aykırılık gerekçesiyle aşağıdakilerden hangisine başvurabilir?

A) Danıştay
B) TBMM Başkanlık Divanı
C) Yüksek Hakem Kurulu
D) Anayasa Mahkemesi
E) Yargıtay

YARGI YAYINEVİ

126. Anayasaya göre milletvekilliğinin düştüğü hâllere ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İstifa eden bir milletvekilinin istifasının Anayasa Mahkemesince kabul edilmesi

B) Meclis çalışmalarına özürsüz ve izinsiz olarak bir ayda beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin üyeliğinin düşmesine TBMM Genel Kurulunda üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilmesi

C) Üyelikle bağdaşmayan görev veya hizmeti sürdürmekte ısrar eden milletvekilinin üyeliğinin düşmesine gizli oyla TBMM Genel Kurulunca karar verilmesi

D) Kesin hüküm giyme veya kısıtlanmaya ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesi

E) Cumhurbaşkanı seçilmesi hâlinde kişinin milletvekilliğinin kendiliğinden düşmesi

127. İstifa nedeniyle üyelikle bağdaşmayan bir hizmet veya görevin sürdürülmesi ve devamsızlık nedeniyle üyeliğin düşmesi hâllerinde ilgili milletvekili veya başka bir milletvekili, kararın TBMM Genel Kurulunda alındığı tarihten itibaren kaç gün içinde Anayasa Mahkemesine iptal başvurusunda bulunabilir?

A) 3 B) 7 C) 10 D) 15 E) 30

128. Yenilenmesine karar verilen meclisin yetkileri, ne zamana kadar sürer?

A) Yeni meclisin seçilip toplanmasına kadar

B) Yeni meclis üyelerinin yemin etmesine kadar

C) TBMM Başkanlık Divanının seçilmesine kadar

D) Yeni meclisin seçilip toplanmasının ardından bir hafta sonra

E) Yeni meclisin seçilmesine kadar

129. Aşağıdakilerden hangisi ilk kez 1982 Anayasası'nda yer alan seçim hükümlerinden biri değildir?

A) Yargı organlarınca denetim ve gözetim ilkesi

B) Oy verme yani seçme hakkının aynı zamanda bir vatandaşlık ödevi olması

C) Yönetimde istikrar ilkesi

D) Temsilde adalet ilkesi

E) Seçim Kanunu'nda yapılan değişikliklerin, bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanamaması

130. Türkiye Büyük Millet Meclisi başkanının seçilme usul ve esasları ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) TBMM başkanı, milletvekilleri arasından seçilir.

B) Bir yasama döneminde iki kez Başkanlık Divanı seçimi yapılır.

C) TBMM başkanı dört yıl için seçilir.

D) TBMM başkanı seçilinceye kadar en yaşlı milletvekili geçici olarak meclis başkanlığı görevini yapar.

E) Siyasi parti grupları tarafsızlık gereği meclis başkanlığı için aday gösteremezler.

131. TBMM Başkanlık Divanı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tamamı milletvekillerinden oluşur.

B) TBMM başkanını, TBMM seçer.

C) TBMM başkanı oy kullanabilir.

D) Meclis görüşmelerini TBMM başkanı yönetir.

E) Meclis başkanının izinli olduğu durumlarda, meclis görüşmelerini başkan vekillerinden biri yönetir.

YARGIYA AİT İNEVİ

132. 1982 Anayasası'na göre anayasa değişikliği teklifi en az kaç milletvekilinin yazılı önergesi ile yapılır?

A) 151 B) 200 C) 301 D) 360 E) 400

133. 2010 Anayasa değişikliği ile kamu başdenetçisi kaç yıl için seçilir?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 12 E) 15

134. Türkiye Büyük Millet Meclisinin iç yapısı ve çalışma düzeniyle ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) TBMM her yıl ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

B) Yasama organının çalışma düzeni ve iç yapısı, anayasada ve TBMM İç Tüzüğü'nde düzenlenmiştir.

C) TBMM İç Tüzüğü, TBMM başkanı tarafından Resmî Gazete'de yayımlanır.

D) TBMM başkanı seçilen milletvekili, yeniden TBMM başkanı seçilemez.

E) TBMM yöntemsel bağımsızlığa sahip bir organdır.

135. Aşağıdakilerden hangisi TBMM Başkanlık Divanı üyelerinden biri değildir?

A) İdare amirleri

B) Siyasi parti grup başkanı

C) Kâtip üyeler

D) TBMM başkanı

E) TBMM başkan vekilleri

136. Aşağıdakilerden hangisi seçimlerde oy kullanabilir?

A) Yabancılar

B) Er ve erbaşlar

C) Kamusal haklardan yasaklılar

D) Tutuklular

E) Askerî öğrenciler

YARGI YAYINEVİ

137. 1982 Anayasası'na göre TBMM hangi gerekçe ile seçimleri ne kadarlık bir süre erteleyebilir?

A) Kalkışma → 1 yıl B) Tabii afet → 6 ay

C) İsyan → 1 yıl D) Savaş → 1 yıl

E) Ayaklanma → 3 yıl

138. Parlamento kararlarına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) TBMM çıkarır.

B) Resmî Gazete'de yayımlanır.

C) Cumhurbaşkanı geri gönderebilir.

D) Cumhurbaşkanının imzalamasına gerek yoktur.

E) Üç istisna dışında Anayasa Mahkemesinin denetimine tabii değildir.

139. TBMM Genel Kurulunun bir konu hakkında belirli bir günde toplanmasına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ara oturum B) Oturum

C) Birleşim D) Yasama yılı

E) Yasama günü

140. I. Savaş ilanı kararı

II. TBMM İç Tüzüğü

III. Milletvekilliğinin düşmesi kararı

Yukarıdaki parlamento kararlarından hangileri Anayasa Mahkemesinin denetimine tabii değildir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

141. Bakanlar ve cumhurbaşkanı yardımcıları hakkında cezai bir sorumluluk doğuran denetim yolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazılı soru
B) Meclis araştırması
C) Genel görüşme
D) Meclis soruşturması
E) Meclis denetimi

142. Milletlerarası antlaşmalar ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Meclis tarafından incelenerek uygun bulma kanunu ile kabul edilir.
B) Kanun hükmündedir.
C) İnsan haklarına yönelik antlaşmalar kanunlardan önceliklidir.
D) Yargısal denetimini Anayasa Mahkemesi yapar.
E) Cumhurbaşkanının onayı ile yürürlüğe girer.

143. Aşağıdakilerden hangisi Meclis Başkanlık Divanı üyelerinden biri değildir?

A) Meclis başkanı
B) Başkan vekilleri
C) Meclis genel sekreteri
D) Kâtip üyeler
E) İdare amirleri

144. Milletvekillerinin, cumhurbaşkanı yardımcılarından veya ilgili bakandan bir önerge ile bilgi alınmasını sağlayan bilgi edinme ve denetim yolu aşa-ğıdakilerden hangisidir?

A) Genel görüşme B) Meclis araştırması
C) Yazılı soru D) Meclis soruşturması
E) Meclis incelemesi

145. Bakanlar hakkında meclis soruşturması açılması talebi meclis üye tam sayısının en az kaçının vereceği önerge ile yapılabilir?

A) Üye tam sayısının salt çoğunluğu
B) Üye tam sayısının 1/4'ü
C) Üye tam sayısının 2/3'ü
D) Üye tam sayısının 1/3'ü
E) Üye tam sayısının 3/5'i

146. I. Milletvekili
II. Bakan
III. Cumhurbaşkanı yardımcısı

Yukarıdakilerden hangileri kanun teklif etmeye yetkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

147. TBMM'de kabul edilecek genel af kanunu için en az kaç vekilin kabul oyu vermesi gerekir?

A) 250 B) 300 C) 301 D) 360 E) 400

YARGIYA YİNELEVİ

148. Bütçe Kanunu mali yıl başından kaç gün önce cumhurbaşkanı tarafından meclise sunulur?

A) 15 B) 30 C) 45 D) 60 E) 75

149. 500 milletvekili ile toplanan TBMM'de oylanacak bir kanunun TBMM'de kabul edilmesi için aranan milletvekili sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 151 B) 200 C) 240 D) 250 E) 251

150. TBMM aşağıdakilerden hangisini şekli kanun biçiminde karara bağlar?

A) Medeni kanun B) Ceza Kanunu
C) Borçlar Kanunu D) Genel Af Kanunu
E) Ticaret Kanunu

151. "TBMM Genel Kurulunda kabul edilen kanunlar cumhurbaşkanına gönderilir."

Cumhurbaşkanı kendisine gelen kanunları Resmî Gazete'de yayımlayabilir ya da tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye kaç gün içinde geri gönderebilir?

A) 7 B) 10 C) 15 D) 20 E) 25

152. "Kanunlara esas ve şekil bakımından iptal davası açılabilir."

Kanunlara şekil bakımından dava açılması Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren kaç günlük süreye tabiidir?

A) 7 B) 10 C) 15 D) 20 E) 60

153. Ara seçim ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Ara seçim bir yasama döneminde bir kez yapılabilir.

A) Genel seçimlerden 30 ay geçmedikçe ara seçime gidilemez.
B) Genel seçimlere 1 yıl kala ara seçime gidilemez.
C) Ara seçim kararını cumhurbaşkanı ya da TBMM alabilir.
E) Ara seçim kararı bir parlamento kararıdır.

154. TBMM her yıl hangi ayın ilk günü kendiliğinden toplanır?

A) Temmuz B) Ağustos C) Eylül
D) Ekim E) Ocak

155. Meclisin tatil dışında çalışmalarına ara vermesi kaç günü geçemez?

A) 7 B) 10 C) 15 D) 20 E) 30

156. TBMM başkanı tatil veya ara verme sırasında TBMM üye tam sayısının 1/5'inin istemi üzerine kaç gün içerisinde TBMM'yi olağanüstü toplantıya çağırır?

A) 5 B) 7 C) 10 D) 15 E) 20

YARGI YAYINEVİ

157. Anayasa değişikliklerinin onay aşamasında referanduma sunulması hâlinde referandum hangi gün yapılır?

A) Değişikliklerin Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 60 gün sonraki ilk pazar

B) Değişikliklerin Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 30 gün sonraki ilk pazar

C) Değişikliklerin Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 15 gün sonraki ilk pazar

D) Değişikliklerin Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 60 gün sonraki ikinci pazar

E) Değişikliklerin Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 120 gün sonraki ilk pazar

158. 1961 Anayasası'nda bir siyasi parti grubunun en az 10 milletvekilinden oluşacağı öngörülmüşken bu sayı 1982 Anayasası'nda kaç milletvekili olarak değiştirilmiştir?

A) 5 B) 15 C) 20 D) 25 E) 30

159. I. Anayasa değişikliklerinin maddelerinin ve tümünün kabul edilmesi

II. Meclis başkanının seçimi

III. Milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması

Yukarıdakilerden hangileri iç tüzüğe göre gizli oylama ile yapılması gereken işlemler arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

160. Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler yürürlüğe girmelerinden itibaren kaç yıl geçmedikçe yapılacak seçimlerde uygulanmazlar?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

161. 1982 Anayasası'na göre anayasanın değiştirilmesi tekliflerini kabul etmeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

A) Anayasa Mahkemesi B) Halk
C) Cumhurbaşkanı D) TBMM
E) Adalet Bakanı

162. Anayasa değişikliklerinin denetlenmesi ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Anayasa değişikliği kararlarına karşı, yargı yolu açıktır.

B) Anayasa değişikliği hakkındaki kanunlar Danıştay tarafından denetlenir ve iptal edilir.

C) Anayasa değişiklikleri sadece şeklen denetlenebilir.

D) Anayasa değişiklikleri esas bakımından denetlenemez.

E) Anayasa değişikliklerinin iptal edilmesine, ilgili yüksek mahkeme üçte iki yani nitelikli çoğunlukla karar verir.

163. Cumhurbaşkanı yardımcılarının atanma esasları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Birden fazla cumhurbaşkanı yardımcısı atanabilir.

B) Cumhurbaşkanı tarafından atanır, görevden alınırlar.

C) Milletvekili seçilme şartlarını taşıyor olmaları gerekir.

D) Milletvekilleri içinden atanmaları durumunda milletvekilleri kendiliğinden düşer.

E) Görevleriyle ilgili suç işlemeleri durumunda yargılama Yargıtayda yapılır.

YARGI YAYINEVİ

164. Ölüm cezasının tamamen kaldırılması, hangi yıl yapılan anayasa değişikliği ile olmuştur?

A) 1999 B) 2000 C) 2001
D) 2004 E) 2010

165. 400 milletvekili ile toplanan TBMM Genel Kurulunda yapılacak yasama dokunulmazlığının kaldırılması oylamasında, dokunulmazlığın kaldırılması için en az kaç milletvekilinin dokunulmazlığın kaldırılması yönünde oy kullanması gerekir?

A) 151 B) 200 C) 201 D) 251 E) 301

166. Milletvekilliği yasama organınca düşürülen milletvekilinin itiraz edeceği merci ve mercinin karar verme süresi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) TBMM Genel Kurulu - 7 gün
B) TBMM Genel Kurulu - 15 gün
C) Anayasa Mahkemesi - 7 gün
D) Anayasa Mahkemesi - 15 gün
E) Danıştay - 7 gün

167. 1982 Anayasası'na göre TBMM Genel Kurulunda anayasa değişiklikleri en az hangi çoğunlukla kabul edilebilir?

A) Toplantıya katılanların beşte üç çoğunluğu
B) Toplantıya katılanların üçte iki çoğunluğu
C) Üye tam sayısının salt çoğunluğu
D) Üye tam sayısının beşte üç çoğunluğu
E) Üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu

168. Meclisin aşağıdaki bilgi edinme denetim yollarından hangisi 2017 Anayasa değişikliğiyle hukuk düzenimizden çıkarılmıştır?

A) Gensoru B) Yazılı soru
C) Genel görüşme D) Meclis araştırması
E) Meclis soruşturması

YARGI YAYINEVİ

169. Kanun metninde herhangi bir tarih belirtilmeyen kanunlar ne zaman yürürlüğe girer?

A) Cumhurbaşkanının belirleyeceği tarihte
B) TBMM başkanın belirleyeceği tarihte
C) Resmî Gazete'de yayımlanmakla
D) Resmî Gazete'de yayımlandıktan 45 gün sonra
E) Resmî Gazete'de yayımlandıktan 60 gün sonra

170. Aşağıdaki TBMM işlemlerinden hangisi parlamento kararı niteliğindedir?

A) Para basılması kararı
B) Seçim sisteminin değiştirilmesi kararı
C) Genel af ilanı
D) OHÂL ilanının kabulü
E) Bütçenin kabulü

171. 1982 Anayasası'nın ilk hâline göre Türkiye Büyük Millet Meclisi kaç milletvekilinden oluşmaktaydı?

A) 350 B) 400 C) 450 D) 550 E) 600

172. TBMM'de açılış konuşmasını yapmak aşağıdakilerden hangisinin görevidir?

A) TBMM'deki en yaşlı üye
B) TBMM başkanı
C) Anayasa Mahkemesi başkanı
D) Cumhurbaşkanı
E) Genelkurmay başkanı

173. TBMM başkanının seçimine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bir yasama döneminde iki defa seçim yapılır.
B) İkinci turda üye tam sayısının beşte üç çoğunluğu aranır.
C) Dört turlu seçimle göreve gelir.
D) Başkanlık için siyasi parti grupları aday gösteremez.
E) Bir kişi birden fazla kez başkan seçilebilir.

174. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir?

A) Anayasa Mahkemesi başkanı
B) Hâkimler Savcılar Kurulu başkanı
C) Kamu başdenetçisi
D) Yargıtay üyeleri
E) Cumhurbaşkanı

175. TBMM İç Tüzüğü'ne göre aşağıdakilerden hangisi mecliste genel görüşme yapılmasını talep edebilir?

A) Cumhurbaşkanı
B) Siyasi partiler
C) En az yirmi milletvekili
D) TBMM başkanı
E) İdare amirleri

176. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevlerinden biridir?

A) Yargıtaya üye seçmek
B) Olağanüstü hâl ilan etmek
C) Milletlerarası antlaşmaları onaylamak
D) Genelkurmay başkanını seçmek
E) Para basılmasına karar vermek

177. Milletvekilliğinin aşağıdaki düşme nedenlerinden hangisinde TBMM Genel Kurulunun vereceği karar ile üyelik sona erer?

A) Milletvekilliğinden istifa
B) Kesin hüküm giyme
C) Kısıtlanma
D) Bakan seçilme
E) Cumhurbaşkanı yardımcısı seçilme

178. TBMM'nin aşağıdaki işlemlerinden hangisi için farklı bir çoğunluk aranmaktadır?

A) Genel af ilanı
B) Özel af ilanı
C) Seçimlerin yenilenmesi
D) Bakanların Yüce Divana sevki
E) Meclis soruşturmasının kabulü

179. TBMM Başkanlık Divanı toplam kaç üyeden oluşmaktadır?

A) Yedi B) On C) On iki
D) On beş E) Yirmi bir

YARGI YAYINEVİ

180. Yüksek Seçim Kuruluna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) 6 asıl ve 5 yedek üye olmak üzere toplam on bir üyeden oluşur.
B) Anayasa'da yasama bölümünde düzenlenmiştir.
C) Üyelerinin görev süresi altı yıldır.
D) Kararları kesindir, aleyhine yargı yoluna gidilemez.
E) Anayasa'da yüksek mahkemeler arasında sayılmamıştır.

181. I. Türk vatandaşı olmak
II. 35 yaşını doldurmuş olmak
III. Yükseköğrenim görmüş olmak

Yukarıdakilerden hangileri cumhurbaşkanı seçilme yeterliliğine sahip olmanın şartları arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

182. **1982 Anayasası'na göre bir kimse en fazla kaç defa cumhurbaşkanı seçilebilir?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

183. I. Siyasi parti grupları
II. Genel seçimlerde %7 oy alan bir siyasi parti
III. Yüz bin seçmen imzası
IV. Elli milletvekilinin yazılı teklifi

Yukarıda verilenlerden hangileri Cumhurbaşkanlığı seçimi için aday gösterme hakkına sahiptir?

A) I ve II B) I ve III C) I, II ve III
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

184. I. Beş yıllık görev süresinin dolması
II. Cumhurbaşkanının istifası
III. Cumhurbaşkanının ölümü

Yukarıdakilerden hangileri cumhurbaşkanının görevini sona erdiren hâller arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

185. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden biri değildir?**

A) Danıştayın bir kısım üyesini seçmek
B) Yurt dışına elçi göndermek
C) Kanunları geri göndermek
D) Yönetmelik çıkarmak
E) Anayasa Mahkemesi başkanını seçmek

186. I. Yargı organları
II. Sermayesinin yarıdan fazlası kamu kurumlarına ait olan kuruluşları
III. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları

Devlet Denetleme Kurulu yukarıdaki kurumlardan hangilerini denetleyebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

187. **Aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanı seçimi ile ilgili olarak yanlıştır?**

A) Halk tarafından seçilir.
B) Görev süresi 4 yıldır.
C) Bir kişi en fazla iki kez göreve gelebilir.
D) Genel oy ile yapılacak seçimlerde iki turlu oylama ile seçilir.
E) İlk turda geçerli oyların salt çoğunluğunun alınması gerekir.

188. I. Ölüm
II. İstifa
III. Milletvekili seçilme yeterliliğini yitirmek

Yukarıdakilerden hangileri bakanların görevlerini sona erdiren hâller arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

189. Cumhurbaşkanının seçimleri yenilemesi durumunda seçimler kararın alınmasından itibaren ne zaman yapılır?

A) 15. günü izleyen ilk pazar
B) 30. günü izleyen ilk pazar
C) 45. günü izleyen ilk pazar
D) 60. günü izleyen ilk pazar
E) 90. günü izleyen ilk pazar

190. Cumhurbaşkanlığı seçiminde ikinci tura kalınması durumunda, cumhurbaşkanı seçilecek adayın belirlenmesi usulü ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) İkinci tura en fazla oy alan üç aday katılır.
B) İkinci turda geçerli oyların ancak üçte ikisini alan aday seçilmiş olur.
C) İkinci turda herhangi bir sebeple tek aday kalması durumunda seçimler yeniden yapılır.
D) İlk turda en fazla oy alan iki aday ikinci tura katılır.
E) İkinci turdaki oylama, ilk oylamayı izleyen pazar günü yapılır.

191. Cumhurbaşkanlığı seçiminde, ikinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin ölümü veya seçilme yeterliğini kaybetmesi hâlinde önce nasıl bir yol izlenir?

A) Kalan aday cumhurbaşkanı seçilmiş olur.
B) Boşalan adaylığa, birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmek suretiyle seçim yapılır.
C) Kalan aday için doğrudan referanduma gidilir.
D) Seçim yeniden yapılır.
E) Seçim iptal edilir.

192. Cumhurbaşkanlığı seçimi sonunda seçilen cumhurbaşkanı göreve başlayıncaya kadar, cumhurbaşkanlığı makamına aşağıdakilerin hangisi vekâlet eder?

A) TBMM Başkanı
B) Başbakan
C) Genelkurmay Başkanı
D) Anayasa Mahkemesi Başkanı
E) Mevcut cumhurbaşkanı görevine devam eder.

193. I. Cumhurbaşkanı seçilebilmek için 40 yaşını doldurmuş olmak, yüksek öğrenim yapmış olmak ve Türk vatandaşı olmak şartları aranır.
II. Cumhurbaşkanı seçilebilmek için milletvekili olmak gerekir.
III. Cumhurbaşkanı, TBMM tarafından seçilir.
IV. Bir kimse üst üste iki defa cumhurbaşkanı seçilemez.

Cumhurbaşkanı ile ilgili olarak yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) III ve IV
D) I, II, III ve IV E) II, III ve IV

194. Anayasanın 102. maddesine göre cumhurbaşkanı seçimine ilişkin usul ve esaslar hangi düzenlemeyle belirlenir?

A) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
B) Anayasa
C) Kanun
D) Meclis İç Tüzüğü
E) Yönetmelik

YARGI YAYINEVİ

195. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi yönetmelik çıkaramaz?

A) Belediyeler B) Danıştay
C) Üniversiteler D) Cumhurbaşkanı
E) Bakanlıklar

196. I. Görev süresinin dolması
II. Cumhurbaşkanının istifası
III. Seçilmeye engel bir suçtan hüküm giymesi

Yukarıdakilerden hangileri cumhurbaşkanının görevini sona erdiren hâller arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

197. **Cumhurbaşkanlığı makamının genel seçimlere bir yıldan daha fazla süre kala boşalması hâlinde yeni seçilecek cumhurbaşkanı aşağıdakilerin hangisinde verilen süre dâhilinde seçilir?**

A) 30. günü izleyen ilk pazar
B) 45. günü izleyen ilk pazar
C) 45 gün içindeki son pazar
D) 60 günü izleyen ilk pazar
E) 90. günü izleyen ilk pazar

198. **1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâl ilanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Cumhurbaşkanı tarafından ilan edilir.
B) Olağanüstü hâl ilanı Resmî Gazete'de yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur.
C) TBMM tatilde ise derhal toplantıya çağrılır.
D) Millî Güvenlik Kurulunun görüşü alınır.
E) Olağanüstü hâl ilanı 6 ayı geçemez.

199. **Cumhurbaşkanının, üye seçmediği iki yüksek mahkeme aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Yargıtay – Danıştay
B) Danıştay – Anayasa Mahkemesi
C) Danıştay – Uyuşmazlık Mahkemesi
D) Anayasa Mahkemesi – Yargıtay
E) Yargıtay – Uyuşmazlık Mahkemesi

200. **1982 Anayasası'nda cumhurbaşkanı ile ilgili düzenlenmiş hükümlere göre aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanının görevlerinden biri değildir?**

A) Bütçe kanunu hakkında Anayasa Mahkemesine iptal davası açmak
B) Anayasa değişikliği hakkında Anayasa Mahkemesine şekil bakımından iptal davası açmak
C) Anayasa değişikliği hakkında Anayasa Mahkemesine esas bakımından iptal davası açmak
D) Anayasa değişikliğini kısmen ya da tamamen halkoyuna sunmak
E) Bütçe kanununu Meclise sunmak

201. **Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanının görevlerinden biri değildir?**

A) Olağanüstü hâl ilan etmek
B) Anayasa Mahkemesine on iki üye seçmek
C) Anayasa Mahkemesine kanunlar, TBMM İç tüzüğü ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hakkında iptal davası açmak
D) Genel veya özel af ilan etmek
E) Hâkimler Savcılar Kuruluna dört üye seçmek

202. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanı'nın görevleri arasında yer almaz?**

A) Genelkurmay başkanını Millî Savunma bakanının teklifi üzerine atamak
B) Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halk oylamasına sunmak
C) Anayasa Mahkemesine kanunlar, TBMM İç Tüzüğü ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hakkında iptal davası açmak
D) Anayasa Mahkemesine üst düzey yöneticiler ve serbest avukatlar arasından doğrudan üye seçmek
E) Yasama yılının ilk günü TBMM'de açılış konuşmasını yapmak

YARGI YAYINEVİ

203. 1982 Anayasası'na göre, Cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci turunda tek adayın kalması sonucu yapılan referandumda "hayır" çıkması durumunda izlenecek yöntem ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Genel seçimlere kadar görevdeki cumhurbaşkanı görevine devam eder.

B) Genel seçimlere kadar cumhurbaşkanı yardımcısı makama vekâlet eder.

C) Meclis seçimleri ile cumhurbaşkanı seçimleri yenilenir.

D) Sadece cumhurbaşkanı seçimleri yenilenir.

E) On beşinci günü izleyen pazar günü referandum tekrarlanır.

204. Millî Güvenlik Kurulu, iki ayda bir toplanan, millî güvenlik siyasetinin tespiti ile ilgili tavsiye ve öngörülerde bulunan bir kuruldur.

Buna göre cumhurbaşkanının Millî Güvenlik Kurulu içindeki rolü ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Kurulun başkanı, Millî Savunma bakanıdır.

B) Kurulun gündemini cumhurbaşkanı belirler.

C) Kurulun kararları bağlayıcıdır.

D) Cumhurbaşkanı Kurulda bulunmadığı zaman Kurula TBMM başkanı vekâlet eder.

E) Millî Güvenlik Kurulu genel sekreteri, Kurulun üyesidir.

205. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı aşağıdaki kişi ve kuruluşların hangisinin seçiminde herhangi bir rol oynamamaktadır?

A) Yükseköğretim Kurulu

B) Sayıştay

C) Üniversite rektörleri

D) Hâkimler ve Savcılar Kurulu

E) Devlet Denetleme Kurulu

206. I. Olağanüstü hâl ilan etmek

II. Genel af ilan etmek

III. Milletlerarası antlaşmaları onaylamak

IV. Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile belirli kişilerin cezalarını hafifletmek veya kaldırmak

Yukarıdakilerden hangileri cumhurbaşkanına tanınmış görev ve yetkilerden değildir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) II ve III

D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

207. Aşağıdakilerden hangisi Millî Güvenlik Kurulunun üyelerinden biri değildir?

A) Genelkurmay Başkanı

B) Kuvvet komutanları

C) Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

D) Adalet Bakanı

E) Cumhurbaşkanı yardımcıları

YARGI YAYINEVİ

208. 1982 Anayasası'na göre aşağıdaki ifadelerden hangisi cumhurbaşkanı ile ilgili olarak yanlıştır?

A) Meclis içinden ya da dışından aday gösterilebilir.

B) Siyasi parti grupları aday gösterebilir.

B) Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişiği kesilir.

C) En son yapılan genel seçimlerde oyları toplamı %5'i bulan siyasi partiler ortak tek bir aday gösterebilirler.

E) Yeni seçilen cumhurbaşkanı, eski cumhurbaşkanının görev süresinin bittiği gün TBMM'de ant içmesi ile göreve başlamış sayılır.

209. Aşağıdakilerden hangisi 2017 değişikliği ile Millî Güvenlik Kurulu üyeliğine getirilmiştir?

A) Genelkurmay başkanı
B) Adalet bakanı
C) Dışişleri bakanı
D) Kara Kuvvetleri komutanı
E) Cumhurbaşkanı yardımcıları

210. Aşağıdakilerden hangisi 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile cumhurbaşkanına tanımlanmış yeni bir yetkidir?

A) Kanunları meclise geri göndermek
B) Uluslararası antlaşmaları onaylamak
C) Başkomutanlık makamını temsil etmek
D) Bütçe kanununu meclise sunmak
E) Danıştay üyelerinin bir kısmını seçmek

211. Aşağıdakilerden hangisi 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile cumhurbaşkanına tanınan yetkilerden biri değildir?

A) Üst kademe kamu yöneticilerini atamak, görevlerine son vermek
B) Millî güvenlik politikalarını belirlemek ve gerekli tedbirleri almak
B) Yönetmelikler çıkarmak
C) Cumhurbaşkanı yardımcılarını atamak, görevlerine son vermek
E) Uluslararası antlaşmaları onaylamak

212. Devletin ve yürütme organının başı olan cumhurbaşkanı ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Cumhurbaşkanı, devletin başıdır ve bu sıfatla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk milletinin birliğini temsil eder.
B) Devlet Denetleme Kurulunun başkanını seçer.
C) Anayasanın uygulanmasını, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir.
D) Devlet Denetleme Kurulu, cumhurbaşkanına bağlı bir kuruluştur.
E) Cumhurbaşkanına, TBMM başkanı vekâlet eder.

213. Aşağıdaki durumların hangisinde cumhurbaşkanı yardımcısının Cumhurbaşkanlığı makamına vekâlet etmesi söz konusu değildir?

A) Cumhurbaşkanı seçilmemesi nedeniyle Cumhurbaşkanlığı seçimi yapılırken
B) Yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hâllerinde
C) Cumhurbaşkanı makamı ölüm veya çekilme sebebiyle boşalması hâlinde
D) Cumhurbaşkanlığı makamı herhangi bir sebeple boşalması hâlinde
E) Hastalık sebebiyle geçici olarak görevden ayrılması hâllerinde

YARGI YAYINEVİ

214. Aşağıdakilerden hangisi 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile Millî Güvenlik Kurulu üyeliğinden çıkarılmıştır?

A) Adalet Bakanı
B) Dışişleri Bakanı
C) Genelkurmay Başkanı
D) Jandarma Genel Komutanı
E) Kara Kuvvetleri Komutanı

215. Genelkurmay Başkanlığı aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

A) Millî Savunma Bakanlığı
B) Millî Güvenlik Kurulu
C) İçişleri Bakanı
D) Cumhurbaşkanı
E) Cumhurbaşkanı başyardımcısı

216. 1982 Anayasası'na göre aşağıdaki olağanüstü hâl gerekçelerinden hangisi 2017 değişikliği ile eklenmiştir?

A) Tabii afet
B) Kamu düzeninin bozulması
C) Savaş hâli
D) Salgın hastalık
E) Şiddet olaylarının artması

217. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri eğer ayrıca bir tarih belirtilmemişse ne zaman yürürlüğe girer?

A) Resmî Gazete'de yayımlandıktan 10 gün sonra
B) Resmî Gazete'de yayımlandıktan 15 gün sonra
C) Resmî Gazete'de yayımlandıktan 30 gün sonra
D) Resmî Gazete'de yayımlandıktan 45 gün sonra
E) Resmî Gazete'de yayımlandığı gün

218. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yürütme ile ilgili düzenlemeler yapılır.
B) Anayasa Mahkemesinin yargı denetimine tabiidir.
C) Sosyal ve ekonomik haklara yönelik düzenlemeler yapabilir.
D) Hazırlanabilmesi için meclisten yetki alınması gerekir.
E) Kanunun düzenlemesi gereken alanlarda kararname çıkarılamaz.

219. Olağanüstü hâl durumunda aşağıda verilen durumların hangisinde uzatma talebine gerek yoktur?

A) Tabii afet
B) Ayaklanma
C) Kalkışma
D) Savaş
E) Şiddet olayları

220. 1982 Anayasası'na göre hakkında soruşturma başlatılan cumhurbaşkanı aşağıdaki yetkilerinden hangisini kullanamaz?

A) Kanunları onaylama
B) Kanunları geri gönderme
C) Anayasa Mahkemesine iptal davası açma
D) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarma
E) Erken seçim kararı

221. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin yargısal denetimi aşağıda verilenlerin hangisi tarafından yapılır?

A) Danıştay
B) Yargıtay
C) Uyuşmazlık Mahkemesi
D) Anayasa Mahkemesi
E) Sayıştay

YARGI YAYINEVİ

222. 1982 Anayasası'na göre bakanlıkların kurulması, kaldırılması ve teşkilatlanması ne ile düzenlenir?

A) Kanun
B) Meclis İç Tüzüğü
C) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
D) Meclis kararı
E) Yönetmelik

223. 1982 Anayasası'na göre ilan edilen olağanüstü hâlin ardından uzatma talebini aşağıdakilerden hangisi yapar?

A) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri
B) Cumhurbaşkanı Başyardımcısı
C) Cumhurbaşkanı
D) Millî Savunma Bakanı
E) Genelkurmay Başkanı

224. 1982 Anayasası'na göre Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri aşağıdakilerden hangisi ile düzenlenir?

A) Kanun
B) Meclis İç Tüzüğü
C) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
D) Meclis kararı
E) Anayasa

225. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi aşağıdaki anayasaların hangisi ile ilk kez düzenlenmiştir?

A) 1876 B) 1921 C) 1924 D) 1961 E) 1982

226. 1982 Anayasası'na göre Millî Güvenlik Kurulu olağan toplantılarını kaç ayda bir yapar?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

227. 1982 Anayasası'na göre hakkında soruşturma başlatılan cumhurbaşkanının Yüce Divana sevki için gereken milletvekili sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 200 B) 251 C) 301 D) 360 E) 400

228. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi kanunları açıklamak için Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılır?

A) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
B) Meclis İç Tüzüğü
C) Genelge
D) Yönetmelik
E) Tebliğ

229. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin çalışma esasları aşağıdakilerden hangisi ile düzenlenir?

A) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
B) Meclis İç Tüzüğü
C) Kanun
D) Yönetmelik
E) Anayasa

230. 1982 Anayasası'na göre bakanlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Cumhurbaşkanı tarafından atanırlar.
B) Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmaları gerekir.
C) Yasama dokunulmazlığına sahiplerdir.
D) Mecliste yemin ederek göreve başlarlar.
E) Milletvekilleri içinden atanmış ise vekilliğe devam edebilirler.

YARGI YAYINEVİ

231. Millî Güvenlik Kuruluna cumhurbaşkanının katılamadığı durumlarda aşağıdakilerden hangisi başkanlık görevini yürütür?

A) MGK Genel sekreteri
B) Millî Savunma bakanı
C) Genelkurmay başkanı
D) Cumhurbaşkanı yardımcısı
E) İçişleri bakanı

232. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı hakkında soruşturma açılması talebini en az kaç milletvekili isteyebilir?

A) 200 B) 300 C) 301 D) 360 E) 400

233. Yönetmelikler ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kurumlar iç işleyişlerini düzenlemek için çıkarırlar.
B) Bakanlıklar yönetmelik çıkarabilir.
C) Cumhurbaşkanı, kanunları açıklamak için çıkarabilir.
D) Tüm yönetmeliklerin iptal davasında Danıştay yetkilidir.
E) Yönetmelikler cumhurbaşkanı onayına sunulmaz.

234. Millî Güvenlik Kurulu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanır.
B) Olağan toplantılarını iki ayda bir yapar.
C) MGK Genel sekreteri, kurulun üyesi değildir.
D) MGK Genel Sekreterliğinin çalışma usulleri kanun ile düzenlenir.
E) Anayasal bir kuruldur.

235. 1982 Anayasası'na göre Devlet Denetleme Kurulu aşağıdakilerden hangisi üzerinde denetim yapamaz?

A) Meslek kuruluşları
B) Kamuya yararlı dernek ve vakıflar
C) İş veren kuruluşları
D) Türk Silahlı Kuvvetleri
E) Yargı organları

236. Devlet Denetleme Kurulu aşağıda verilen anayasalardan hangisi ile kurulmuştur?

A) 1876 B) 1921 C) 1924
D) 1961 E) 1982

237. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanının sorumluluğu ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Siyaseten sorumsuzdur.
B) Görevi ile ilgili işlemlerden dolayı sorumsuzdur.
C) Cezai açıdan sadece vatana ihanet suçlaması ile yargılanabilir.
D) İşlediği herhangi bir suç iddiası ile yargılanması istenebilir.
E) Sadece görevsel suçlardan dolayı yargılanabilir.

238. Olağanüstü hâllerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile aşağıdaki haklardan hangisi düzenlenemez?

A) Eğitim hakkı
B) Konut dokunulmazlığı
C) Sendikal haklar
D) Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı
E) Masumiyet karinesi

YARGI YAYINEVİ

239. Aşağıdakilerden hangisi idari organlar tarafından yapılabilecek düzenleyici işlemlerden değildir?

A) TBMM İç tüzüğü
B) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
C) Yönetmelik
D) Genelge
E) Tebliğ

240. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanının görevlerinden biri değildir?

A) Genelkurmay Başkanını atamak
B) Devlet Denetleme Kurulu başkan ve üyelerini atamak
C) Uluslararası anlaşmaları uygun bulmak
D) Kanunları imzalamak ve yayımlamak
E) Genel seçimleri yenilemek

241. Aşağıdaki haklardan hangisi olağan dönem Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenemez?

A) Eğitim hakkı
B) Sendika hakları
C) Özel hayatın gizliliği
D) Sağlık hakkı
E) Çalışma ve sözleşme hakkı

242. Bir konu hakkında ilk olarak Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenleme yapılmış, ardından aynı konu kanun ile de düzenlenmiş ise aşağıdaki-lerden hangisi geçerlidir?

A) Her ikisi de hüküm ifade etmeye devam eder.
B) Her ikisininde farklı kısımları uygulanır.
C) Kararname geçerliliğini sürdürür, kanun hüküm ifade etmez.
D) Kanun geçerliliğini sürdürür, kararname hükümsüz kalır.
E) Kararnamenin iptali için ayrıca dava açılması gerekir.

YARGI YAYINEVİ

243. Cumhurbaşkanı yardımcıları ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Cumhurbaşkanı tarafından atanırlar.
B) Cumhurbaşkanına karşı sorumludurlar.
C) Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmaları gerekir.
D) Görevlerinde işledikleri suçlardan dolayı Yargıtayda yargılanırlar.
E) Yasama dokunulmazlığına sahiptirler.

244. I. Millî Savunma Bakanı
II. Cumhurbaşkanı Yardımcıları
III. Genelkurmay Başkanı

Millî Güvenlik Kurulunun gündemini cumhurbaşkanı yukarıdakilerden hangilerinden görüş alarak belirler?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

245. 1982 Anayasa'sına göre Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve kanunlar ile ilgili olarak aşağıdakiler-den hangisi yanlıştır?

A) Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılamaz.
B) Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılamaz.
C) Her ikisinin de yargısal denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır.
D) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır.
E) Her ikisi de Resmî Gazete'de yayımlandığı günü izleyen 45 gün sonra kendiliğinden yürürlüğe girer.

246. 1982 Anayasası'na göre aşağıdaki ifadelerden hangisi Devlet Denetleme Kurulu ile ilgili olarak yanlıştır?

A) Cumhurbaşkanı'na bağlıdır.
B) Üyelerini cumhurbaşkanı seçer.
C) 1961 Anayasası ile kurulmuştur.
D) Raporları bağlayıcı değildir.
E) Resen denetim yapamazlar.

247. 1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâl ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile gereken konularda düzenleme yapılabilir.
B) Yurdun sadece bir bölümünde ilan edilebilir.
C) Ülkede daha sıkı tedbirler alınır.
D) Temel haklar düzenebilir.
E) Vatandaşlar için para, mal ve çalışma yükümlülükleri getirilebilir.

248. İlan edilen olağanüstü hâl kaç ayı geçmemek üzere uzatılabilir?

A) 1 ay B) 2 ay C) 3 ay D) 4 ay E) 6 ay

249. 1982 Anayasası'na göre, genel seçimlerde en az yüzde kaç oy alan bir parti Cumhurbaşkanlığına aday gösterebilir?

A) 3 B) 5 C) 7 D) 10 E) 15

250. I. 1961 Anayasası ile kurulmuştur.
II. Kararları tavsiye niteliği taşır.
III. Görevleri Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir.

Devlet Denetleme Kuruluna ilişkin olarak yukarıdaki ifadelerin hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

251. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığına halk tarafından aday gösterilebilmesi için en az kaç seçmenin imzası gerekir?

A) 10.000 B) 50.000 C) 75.000
D) 100.000 E) 150.000

252. Cumhurbaşkanı adayı olabilmek için milletvekili olma şartını aşağıdaki anayasalardan hangisi kaldırmıştır?

A) 1876 B) 1921 C) 1924
D) 1961 E) 1982

253. Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir neden ile boşalması durumunda yenisi seçilene kadar aşağıdakilerden hangisi makama vekâlet eder?

A) Cumhurbaşkanlığı sözcüsü
B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
C) En yaşlı cumhurbaşkanı yardımcısı
D) Meclis Başkanı
E) En kıdemli bakan

YARGI YAYINEVİ

254. Cumhurbaşkanlığı Seçim Kanunu'na göre genel seçimlere bir yıldan daha az bir süre kala seçimlerin yenilenmesi durumunda seçimler aşağıdaki tarihlerin hangisinde yapılır?

A) 45 gün içinde
B) 45. günü izleyen ilk pazar
C) 60 gün içinde
D) 60.günü izleyen ilk pazar
E) 90.günü izleyen ilk pazar

255. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanının seçilme usulü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Genel oy ile yapılacak iki turlu seçim ile halk tarafından seçilir.
B) İlk turda kayıtlı seçmenlerin salt çoğunluğunu alan aday seçilir.
C) İkinci tura, ilk turda en çok oy alan iki aday katılır.
D) İkinci tura adaylardan birinin seçilme yeterliliğini kaybetmesi durumunda tek aday kalmış ise ilk turda elenen adaylar arasından aday ikame edilir.
E) İkinci tura her şeye rağmen tek aday kalmış ise seçim referandum şeklinde yapılır.

256. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden biri değildir?

A) Kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarmak
B) Olağanüstü hâl ilan etmek ve olağanüstü hâlin gerektirdiği koşullarda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarmak
C) Cumhurbaşkanı yardımcılarını atamak, görevlerine son vermek
D) Anayasa Mahkemesine üye seçmek
E) Yargıtaya üye seçmek

YARGIYA YINEVİ

257. 1982 Anayasası'na göre bakanların Yüce Divana sevkinin ardından yargılama kaç ay içinde tamamlanmalıdır?

A) 1 ay B) 2 ay C) 3 ay D) 4 ay E) 5 ay

258. Aşağıdakilerden hangisi 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile getirilmiş cumhurbaşkanına ait yetkilerden biri değildir?

A) Üst kademe kamu yöneticilerini atamak ve görevlerine son vermek
B) Millî güvenlik politikalarını belirlemek ve gerekli tedbirleri almak
C) Genelkurmay başkanını atamak
D) Kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarmak
E) Cumhurbaşkanı yardımcılarını atamak, görevlerine son vermek

259. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınırlar.
B) Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde ant içerler.
C) Yasama dokunulmazlığına ilişkin hükümlerden yararlanırlar.
D) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan olarak atanırlarsa üyelikleri kendiliğinden sona erer.
E) Görevleri ve teşkilatlanmaları kanun ile düzenlenir.

260. Devlet Denetleme Kurulu ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) 1982 Anayasası ile kurulmuştur.
B) Üyelerini cumhurbaşkanı seçer.
C) Cumhurbaşkanının talimatı ile denetim yapabilir. Resen denetim yapamaz.
D) Yaptığı denetim sonucu hazırlanan raporların bağlayıcılığı yoktur.
E) Türk Silahlı Kuvvetlerini denetleyemez.

261. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi olağanüstü hâl nedenleri arasında sayılamaz?

A) Tabii afet
B) Salgın hastalık
C) Savaş hâli
D) Erken seçim kararı
E) Ayaklanma

262. 1982 Anayasası'na göre aşağıdaki temel haklardan hangisi olağanüstü hâl dönemlerinde dahi dokunulmazdır?

A) Özel hayatın gizliliği
B) Konut dokunulmazlığı
C) Memur olma hakkı
D) Kişinin maddi ve manevi bütünlüğü
E) Eğitim hakkı

263. Aşağıdakilerden hangisinin, Millî Güvenlik Kurulu toplantılarına katılmasına rağmen oy kullanma hakkı yoktur?

A) Adalet Bakanı
B) Cumhurbaşkanı yardımcıları
C) Genelkurmay Başkanı
D) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri
E) Kara Kuvvetleri Komutanı

264. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi yönetmelik çıkaramaz?

A) Cumhurbaşkanlığı
B) Bakanlıklar
C) Üniversiteler
D) Belediyeler
E) Diyanet İşleri Başkanlığı

265. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı için başlatılan bir soruşturmada görev alacak olan komisyon kaç üyeden oluşur?

A) 5 B) 7 C) 10 D) 15 E) 20

266. 1982 Anayasası'nda cumhurbaşkanının görev süresiyle ilgili en son değişiklik ne zaman yapılmıştır?

A) 1987 B) 1995 C) 2007 D) 2010 E) 2017

267. Aşağıdakilerden hangi 2017 değişiklikleriyle cumhurbaşkanına tanımlanmış görev ve yetkilerden biridir?

A) Gerekli gördüğü takdirde TBMM'de açılış konuşmasını yapmak
B) Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında meclise mesaj vermek
B) Anayasa Mahkemesine üye seçmek
C) Kanunları Resmî Gazete'de yayımlamak
E) Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile kişilerin cezalarını hafifletmek veya kaldırmak

YARGI YAYINEVİ

268. Cumhurbaşkanlığı seçiminde herhangi birini aşağıdakilerden hangisi aday gösterebilir?

A) Yirmi milletvekili
B) Siyasi partiler
C) TBMM başkanı
D) Yüz bin seçmen
E) Sendikalar

269. Aşağıdakilerden hangisi 2017 değişiklileriyle yürütme alanında son verilen uygulamalardan biri değildir?

A) Kanun Hükmünde Kararnameler
B) Sıkıyönetim
C) Geçici Bakanlar Kurulu
D) Bakanlıklar
E) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği

270. Aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanına tanınmış görev veya yetkilerden biridir?

A) Seçimleri yenilemek
B) Kanunları referanduma sunmak
C) Milletlerarası antlaşmaları uygun bulmak
D) Olağanüstü hâli onaylamak
E) Anayasa değişikliği yapmak

271. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile gerçekleşir?

A) Bakanlıkların kurulması kaldırılması
B) Savaş ilan edilmesi
C) Herhangi bir konuda vergi konulması
D) Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması
E) Ceza yerine geçen bir güvenlik tedbiri konulması

YARGI YAYINEVİ

272. Devlet Denetleme Kuruluna ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Anayasada sayılmış yüksek mahkemelerden biridir.
B) Özlük işleri Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir.
C) Başkanını üyeleri kendi aralarından seçer.
D) Yargı organları ve TSK denetleme alanı dışındadır.
E) Denetleme işlemlerini re'sen gerçekleştirir.

273. Cumhurbaşkanın Yüce Divana gönderilebilmesi için mecliste en az hangi çoğunluğun bu yönde oy kullanması gerekir?

A) Toplantıya katılanların üçte ikisi
B) Toplantıya katılanların beşte üçü
C) Üye tam sayısının salt çoğunluğu
D) Üye tam sayısının beşte üçü
E) Üye tam sayısının üçte ikisi

274. Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevk edilmesi durumunda aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

A) Görevi sona ermiş olur.
B) TBMM seçimleri yenilenir.
C) Erken seçim kararı alma yetkisini kullanamaz.
D) Yerine Cumhurbaşkanı yardımcısı vekâlet eder ve ona ait yetkileri kullanır.
E) Yerine TBMM başkanı vekâlet eder ve ona ait yetkileri kullanır.

275. Aşağıdakilerden hangisi Millî Güvenlik Kurulu üyelerinden biridir?

A) Jandarma Genel komutanı
B) Sahil Güvenlik komutanı
C) Millî İstihbarat Teşkilatı başkanı
D) MGK Genel sekreteri
E) Cumhurbaşkanı yardımcısı

276. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanlığına bağlı politika kurullardan biri değildir?

A) Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu
B) Ekonomi Politikaları Kurulu
C) Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu
D) Hukuk Politikaları Kurulu
E) Gençlik ve Spor Politikaları Kurulu

277. Başkomutanlık görevleri savaş hâlinde aşağıdakilerden hangisince yerine getirilir?

A) TBMM
B) Cumhurbaşkanı
C) Cumhurbaşkanı yardımcısı
D) Genelkurmay başkanı
E) Kara Kuvvetleri komutanı

278. Yürütmenin düzenleyici işlemlerinden biri olan yönetmeliklere ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yargısal denetimleri yönetmeliği türüne göre anayasa yargısı veya idari yargıda gerçekleşir.
B) Aksine bir hüküm yoksa yayımlanmakla yürürlüğe girerler.
C) Tüm yönetmeliklerin Resmî Gazete'de yayımlanmasına gerek yoktur.
D) Anayasaya ve kanuna aykırı olamazlar.
E) Cumhurbaşkanı yönetmelik çıkarabilecek organlardan biridir.

279. Olağanüstü hâl dönemlerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Tüm temel hakları sınırlayabilir.
B) Yargısal denetimlerini Anayasa Mahkemesi yapar.
C) Kural olarak üç ay içinde mecliste görüşülür ve karara bağlanırlar.
D) Resmî Gazete'de yayımlandıktan 45 gün sonra yürürlüğe girerler.
E) Normlar hiyerarşisinde kanunların üstünde yer alırlar.

280. I. Genelkurmay Başkanı
II. Millî Savunma Bakanı
III. Cumhurbaşkanı yardımcısı

Cumhurbaşkanı Millî Güvelik Kurulunun gündemini belirlerken yukarıdakilerden hangilerinin görüşünü dikkate alır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

281. I. Anayasada belirtilen normların anayasaya uygunluk denetimini yapmak
II. Bazı kişileri göreviyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılamak
II. Siyasi partilerin kapatılması davalarına bakmak

Yukarıdakilerden hangileri Anayasa Mahkemesinin görevleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

282. I. Partinin ideolojisinin toplum düzenine uymaması
II. Partinin program ve tüzüğünün anayasaya aykırı olması
III. Partinin yabancılardan maddi yardım alması

Yukarıdakilerden hangileri siyasi partilerin kapatılma sebepleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

283. Anayasa Mahkemesinin siyasi partilerin kapatılmasına ya da devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin kaçının oy çokluğu aranır?

A) 1/2'sinin B) 1/3'ünün C) 1/4'ünün
D) 2/3'ünün E) 1/6'sının

YARGI YAYINEVİ

284. Siyasi partilerin mali denetimini aşağıdaki mercilerden hangisi yapar?

A) Sayıştay
B) Anayasa Mahkemesi
C) Danıştay
D) Yargıtay
E) Devlet Denetleme Kurulu

285. Bir milletvekilinin üyeliğine; istifa, devamsızlık, üyelikle bağdaşmayan bir işin devam ettirilmesi hâllerinde TBMM kararı ile son verilmesi durumunda, üyeliğin düşmesi kararının alınmasından itibaren kaç gün içinde Anayasa Mahkemesine iptal başvurusunda bulunulabilir?

A) 3 B) 5 C) 7 D) 10 E) 15

286. Hâkimler ve savcılar kaç yaşını bitirinceye dek hizmet görürler?

A) 45 B) 50 C) 55 D) 60 E) 65

287. Anayasa Mahkemesi üyeleri kaç yıl için seçilirler?

A) 5 B) 7 C) 10 D) 12 E) 15

288. Anayasa Mahkemesinin somut norm denetiminde işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra kaç yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz?

A) 3 B) 5 C) 7 D) 10 E) 15

289. Anayasa Mahkemesinin kararlarının niteliğine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir.
B) İptal kararları ivedi hâllerde gerekçesi yazılmadan açıklanabilir.
C) Anayasa Mahkemesi, bir kanun hükmünü iptal ederken kanun koyucu gibi hareketle yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.
D) İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda TBMM, iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğu dolduracak kanun teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.
E) İptal kararı geriye yürüyemez.

290. Yargıtay üyeleri aşağıdaki mercilerin hangisi tarafından seçilir?

A) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
B) Yüksek Seçim Kurulu
C) Danıştay
D) Sayıştay
E) Cumhurbaşkanı

291. 1982 Anayasası'na göre Hâkimler ve Savcılar Kurulunun başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cumhurbaşkanı
B) Adalet bakanı
C) TBMM başkanı
D) Cumhurbaşkanı yardımcısı
E) Yargıtay başkanı

YARGI YAYINEVİ

292. İdari yargıda "istinaf" kanun yoluna başvuru aşağıdakilerden hangisine yapılır?

A) Yargıtay
B) Danıştay
C) Bölge adliye mahkemesi
D) Bölge idare mahkemesi
E) İdare mahkemesi

293. I. Hâkimler ve savcılar azlolunamazlar.
II. Kendileri isteseler bile anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamazlar.
III. Bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun bırakılamazlar.

Hâkimlik ve savcılık teminatı ile ilgili olarak yukarı-dakilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I ve II

294. I. Uyuşmazlık Mahkemesi
II. Sayıştay
III. Danıştay

Yukarıdakilerden hangileri yüksek mahkemeler arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

295. Anayasa Mahkemesinin üye sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 11 B) 13 C) 15 D) 17 E) 22

296. Aşağıdakilerden hangisi adli yargının ilk derece mahkemelerinden biri değildir?

A) Sulh hukuk mahkemesi
B) Asliye ceza mahkemesi
C) Vergi mahkemesi
D) İş mahkemesi
E) Ağır ceza mahkemesi

297. 2010 Anayasa değişikliğine göre Anayasa Mahkemesi üyeleri kaç yıl için seçilirler?

A) 4 B) 5 C) 8 D) 10 E) 12

298. İdare mahkemelerine bir idari işlemin iptali için genel dava açma süresi kaç gündür?

A) 7 B) 15 C) 30 D) 45 E) 60

YARGI YAYINEVİ

299. Aşağıdakilerden hangisi bir ilk derece mahkemesi değildir?

A) Sulh hukuk mahkemesi
B) Asliye hukuk mahkemesi
C) İdare mahkemesi
D) Bölge adliye mahkemesi
E) Asliye ceza mahkemesi

300. Aşağıdakilerden hangisi ceza mahkemesi değildir?

A) Asliye ceza mahkemesi
B) Trafik mahkemesi
C) Çocuk mahkemesi
D) Toplu basın mahkemesi
E) İş mahkemesi

301. İdari makamların, idare hukuku alanındaki faaliyetlerinden doğan uyuşmazlıkların çözümlendiği yargı kolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Adli yargı
B) Uyuşmazlık yargısı
C) Hesap yargısı
D) İdari yargı
E) Anayasa yargısı

302. İdare ve vergi mahkemelerinin tek hâkimle verdiği kararlara karşı itiraz, aşağıdakilerden hangisine yapılır?

A) Ağır ceza mahkemesi
B) Danıştay
C) Bölge adliye mahkemesi
D) Uyuşmazlık mahkemesi
E) Bölge idare mahkemesi

303. Uyuşmazlık Mahkemesi bir başkanla birlikte kaç asıl ve kaç yedek üyeden oluşur?

A) 12 asıl – 12 yedek
B) 10 asıl – 10 yedek
C) 8 asıl – 4 yedek
D) 17 asıl – 4 yedek
E) 6 asıl – 6 yedek

304. I. Cumhurbaşkanı
II. Meclis üye tam sayısının 1/5'i tutarındaki milletvekili
III. Siyasi parti grupları

Yukarıdakilerden hangileri kanunların esas yönünden aykırılığı gerekçesi ile Anayasa Mahkemesine iptal davası açmaya yetkilidir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

305. Adil ve idari yargı kolları arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarını çözmeye yetkili yargı kolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anayasa yargısı
B) Hesap yargısı
C) Adli yargı
D) İdari yargı
E) Uyuşmazlık yargısı

306. Hâkimler ve Savcılar idari görevleri açısından aşağıdakilerden hangisine bağlılardır?

A) Cumhurbaşkanı yardımcısı
B) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
C) Anayasa Mahkemesi
D) Cumhurbaşkanı
E) Adalet Bakanlığı

307. Aşağıdakilerden hangisi vergi mahkemelerinin görev alanına girmez?

A) Vergiler
B) Harçlar
C) Resimler
D) Kamulaştırma bedeli
E) Şerefiyeler

YARGI YAYINEVİ

308. İdari yargı kolunun genel görevli mahkemesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Danıştay
B) İdare mahkemeleri
C) Vergi mahkemeleri
D) Disiplin mahkemeleri
E) Bölge idare mahkemeleri

309. Aşağıdakilerden hangisi 2017 Anayasa değişikliği ile Yüce Divanda yargılanacaklar arasına eklenmiştir?

A) Genelkurmay başkanı
B) Adalet bakanı
C) Kara Kuvvetleri komutanı
D) Cumhurbaşkanı yardımcıları
E) TBMM başkanı

310. Aşağıdakilerden hangisi mali yargının görev alanı dışındadır?

A) Sosyal Güvenlik Kurumu
B) Türkiye İş Kurumu
C) Belediyeler
D) Türk Silahlı Kuvvetlerinin idari malları
E) Yargı organları

311. İdari yargı kolunun yüksek mahkemesi olan ve aynı zamanda merkeze yardımcı kuruluş sıfatı taşıyan mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Danıştay
B) Sayıştay
C) İdare Mahkemesi
D) Anayasa Mahkemesi
E) Uyuşmazlık Mahkemesi

312. Yargıtay ve Danıştay arasında ortaya çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarını karara bağlayan mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anayasa Mahkemesi
B) Uyuşmazlık Mahkemesi
C) Sayıştay
D) Danıştay
E) Yargıtay

313. Adli yargı koluna mensup mahkemelerin verdiği kararlara karşı temyiz mercisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yargıtay
B) Anayasa Mahkemesi
C) Danıştay
D) Bölge adliye mahkemesi
E) Sayıştay

314. Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin yargısal denetimi kapsamında değildir?

A) Meclis İç Tüzüğü
B) Bütçe kanunu
C) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
D) Milletvekilliğinin düşürülmesine yönelik itiraz
E) Uluslararası antlaşmalar

YARGI YAYINEVİ

315. Danıştay ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İdari yargının en yüksek mahkemesidir.
B) İdari kurumlarla yaşanılan ve idari işlemlere dayanan bedel uyuşmazlığı davalarına bakar.
C) İdare mahkemelerinin üç hâkimle verdiği kararlara karşı itiraz mercisidir.
D) Başkan kendi genel kurulunca kendi üyeleri arasından seçilir.
E) Aynı zamanda merkeze yardımcı kuruluş sıfatı taşır.

316. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir?

A) Cumhurbaşkanı
B) Yüksek mahkemelerin başkanları
C) Anayasa Mahkemesi
D) Hakimler ve Savcılar Kurulu
E) TBMM

317. Aşağıdakilerden hangisi adli yargı sisteminin temyiz mahkemesidir?

A) Danıştay
B) Anayasa Mahkemesi
C) Sayıştay
D) Yargıtay
E) Bölge adliye mahkemesi

318. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun kaç üyesi cumhurbaşkanı tarafından seçilir?

A) 3 B) 4 C) 7 D) 10 E) 13

319. Aşağıdakilerden hangisi yüksek mahkemeler arasında sayılamaz?

A) Uyuşmazlık Mahkemesi
B) Yargıtay
C) Danıştay
D) Anayasa Mahkemesi
E) Sayıştay

320. Yargıtay ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Adliye mahkemeleri tarafından verilen kararların son inceleme yeridir.
B) Üyeleri ve başsavcısı, HSK tarafından seçilir.
C) Üyelerinin görev süresi on iki yıldır.
D) Organları; Hukuk Genel Kurulu, Ceza Genel Kurulu ve Büyük Genel Kuruldur.
E) Başkanı, genel kurul tarafından gizli oy ile seçilir.

321. Sayıştay ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Tüm üyelerini TBMM seçer.
B) Denetimlerini TBMM adına yapar.
C) Kararları kesindir.
D) Mali denetim alanındaki yüksek mahkemedir.
E) Anayasal bir kurumdur.

322. 1982 Anayasası'na göre mahkemelerin yargılama esas ve usulleri aşağıdakilerin hangisi ile düzenlenir?

A) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
B) Kanun
C) Yönetmelik
D) Genelge
E) TBMM İç Tüzüğü

323. Aşağıdakilerden hangisi Sayıştayın görevleri arasında yer almaz?

A) Siyasi partilerin mali denetimini yapmak
B) Sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderlerini denetlemek
C) Mahallî idarelerin hesap ve işlemlerini denetlemek
D) Merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin mallarını denetlemek
E) Mahallî idarelerin hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak

YARGI YAYINEVİ

324. Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeliklerinden herhangi bir neden ile boşalma olması durumunda yeni üye seçimi kaç gün içinde yapılmalıdır?

A) 10 B) 15 C) 30 D) 45 E) 60

325. Aşağıdakilerden hangisinin tüm üyeleri TBMM tarafından seçilir?

A) Yargıtay
B) Danıştay
C) Sayıştay
D) Uyuşmazlık Mahkemesi
E) Anayasa Mahkemesi

326. Soyut norm denetimi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kanunun uygulandığı herhangi bir somut olay yoktur.
B) Dileyen herkes tarafından soyut norm denetimi talep edilebilir.
B) Bu denetim yolu iptal davası aracılığıyla yapılır.
C) Kanun maddesinin anayasaya aykırılığı iddiasıyla açılan bir davadır.
E) Anayasada belirtilen şartlar altında bu yola başvurulabilir.

327. Hâkimler ve Savcılar Kuruluna aşağıdakilerden hangisi içinden üye seçilmez?

A) Yargıtay B) Danıştay
C) Serbest avukatlar D) YÖK üyeleri
E) Öğretim üyeleri

328. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı aşağıdakilerin hangisi içinden Anayasa Mahkemesine doğrudan üye seçmez?

A) 1. sınıf hâkim ve savcılar
B) Üst düzey kamu yöneticileri
C) Serbest avukatlar
D) Anayasa Mahkemesi raportörleri
E) Öğretim üyeleri

329. 1982 Anayasası'na göre TBMM tarafından Hâkimler ve Savcılar Kuruluna kaç üye seçilmektedir?

A) 3 B) 4 C) 7 D) 8 E) 9

330. Aşağıdakilerden hangisinin Anayasa Mahkemesinde kanunlara yönelik şekil denetimine dayalı iptal davası açma hakkı vardır?

A) Ana muhalefet partisi meclis grubu
B) İktidar partisi meclis grubu
C) TBMM başkanı
D) Yargıtay cumhuriyet başsavcısı
E) Meclis üye tam sayısının 1/5'i

YARGI YAYINEVİ

331. Aşağıdakilerden hangisi adli yargı sisteminde görev yapan mahkemelerden biri değildir?

A) Ağır ceza mahkemesi
B) Asliye hukuk mahkemesi
C) İdare mahkemesi
D) Aile mahkemesi
E) Asliye ceza mahkemesi

332. Anayasa Mahkemesi üyelerinin görev süresi aşağıdakilerden hangisidir?

A) 4 yıl B) 5 yıl C) 8 yıl D) 10 yıl E) 12 yıl

333. Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin görevlerinden biri değildir?

A) Siyasi partilerin kapatılması
B) Kanunların şekil açısından iptali
C) Yüce Divan sıfatı ile yargılama
D) Siyasi partilerin mali denetimi
E) Anayasa değişikliklerinin esas yönünden iptali

334. Aşağıdakilerden hangisi somut norm denetimi yoluyla Anayasa Mahkemesine başvuramaz?

A) Ağır ceza mahkemesi
B) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
C) Asliye ceza mahkemesi
D) İdare mahkemesi
E) Vergi mahkemesi

335. Aşağıdakilerden hangisi somut norm denetimine konu edilebilir?

A) Kıyafet yönetmeliği
B) Fizik ve kimliğin tespiti hakkında yönetmelik
C) Türk Ceza Kanunu'nun 147. maddesi
D) Meclis İç Tüzüğü
E) Anayasa değişikliği

336. 1982 Anayasası'na göre Yargıtay üyelerini aşağıdakilerden hangisi seçer?

A) Cumhurbaşkanı
B) TBMM
C) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
D) Adalet Bakanlığı
E) Anayasa Mahkemesi

337. Aşağıdakilerden hangisi görülmekte olan bir davada uygulanacak kanunun anayasaya aykırılığı iddiasıyla somut norm denetimine başvuramaz?

A) Davanın savcısı
B) Davanın hâkimi
C) Hâkim takdire şayan görürse davalı taraf
D) Hâkim takdire şayan görürse davacı taraf
E) Hâkim takdire şayan görürse davanın taraflarının vekilleri

338. İtiraz davası işleyiş usulü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Mahkeme, hükmü anayasaya aykırı bulursa dosyayı Anayasa Mahkemesine gönderir.
B) Anayasa Mahkemesi, öngörülen süre içinde kararını vermezse bu süre 3 ay daha uzatılır.
C) Anayasa Mahkemesi karar verene kadar davanın görüldüğü mahkeme, dosyayı bekletici mesele yapar.
D) Anayasa Mahkemesi, itiraz davasını ret kararı verirse hâkim, mevcut kanun hükmüyle kararını verir.
E) Hâkim, karar verdikten sonra Anayasa Mahkemesi kanun hükmünü iptal etse bile sonuçlanmış davayı etkilemez.

339. Anayasa Mahkemesi, itiraz davasında dosya kendine ulaştıktan sonra ne kadar zaman içinde kararını açıklar?

A) 1 yıl B) 3 ay C) 6 ay D) 5 ay E) 1 ay

YARGI YAYINEVİ

340. Anayasa Mahkemesinde görülen itiraz başvurularında "on yıl yasağı" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Anayasa Mahkemesinin itiraz davasını ret kararının üzerinden on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmü için tekrar itiraz yoluna gidilemez.
B) İlk ret kararı, iptal davası sonucu verilmiş ise bu durumda on yıl yasağı geçerli değildir.
C) On yıl yasağı tüm mevzuatları kapsar.
D) Her durumda itiraz davası sonuçları Resmî Gaze-te'de yayımlanır.
E) Ortaya çıkan sonuç, objektiftir yani herkesi kapsar.

341. Aşağıdakilerden hangisi Türk yargı sisteminde yetkili mahkemelerden biri değildir?

A) Bölge idare mahkemesi
B) Ticaret mahkemesi
C) Asliye hukuk mahkemesi
D) Sulh ceza mahkemesi
E) İcra mahkemesi

342. Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin görevleri arasında yer alır?

A) Yönetmeliklerin yargısal denetimini yapmak
B) Anayasa değişikliklerinin esas yönünden yargısal denetimini yapmak
C) Bireysel başvuruları sonuçlandırmak
D) Siyasi partilerin kurulmasına izin vermek
E) Danıştay üyelerin bir kısmını seçmek

343. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun aşağıdaki kararlarından hangisine karşı, yargı yolu açıktır?

A) Bir yerde mahkeme kurulması teklifini karara bağlamak
B) Hâkimlere disiplin cezası vermek
C) Hâkimleri yükseltmek ve birinci sınıfa ayırma kararı vermek
D) Hâkimleri görevden uzaklaştırmak
E) Hâkimleri meslekten ihraç etmek

344. Sayıştaya ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Siyasi partilerin mali denetimini yapar.
B) Mahkeme olmasa da anayasada yargı bölümünde düzenlenmiştir.
C) Üyelerinin tamamı TBMM tarafından seçilir.
D) Kararları kesindir, aleyhine yargı yoluna gidilemez.
E) Mali denetim kuruludur.

345. Aşağıdakilerden hangisi idari yargı alanında görev yapan mahkemelerden biridir?

A) İcra mahkemesi
B) Vergi mahkemesi
C) Bölge adliye mahkemesi
D) Uyuşmazlık Mahkemesi
E) Yargıtay

346. Anayasa Mahkemesinin aşağıdaki kararlarından hangisine toplantıya katılanlar en az üçte iki çoğunlukla karar verebilir?

A) Kanunların şekil yönünden iptali
B) Kanunların esas yönünden iptali
C) Bireysel başvuru sonucunda verdiği karar
D) Siyasi partilerin devlet yardımından yokusun bırakılması kararı
E) Milletvekilliğinin düşürülmesi kararına karşı yapılan itiraz sonunda verdiği karar

YARGI YAYINEVİ

347. İtiraz yolu (somut norm denetimi) aşağıdaki normlardan hangisinin herhangi bir maddesi için işletilebilir?

A) Anayasa
B) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
C) TBMM İç Tüzüğü
D) Yönetmelik
E) Genelge

348. Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesi tarafından Yüce Divan sıfatıyla yargılanabilecek-lerden biridir?

A) Milletvekilleri
B) Bakan yardımcıları
C) Danıştay Başsavcısı
D) Bölge adliye mahkemesi hâkimleri
E) Jandarma Genel Komutanı

349. Aşağıdaki normlardan hangisi için dava açma süresi diğerlerinden farklıdır?

A) Kanunların şekil yönünden denetimi
B) Kanunların esas yönünden denetimi
C) Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin şekil yönünden denetimi
D) Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin esas yönünden denetimi
E) TBMM İç Tüzüğü'nün şekil yönünden denetimi

350. Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin denetimine tabii işlemler arasında yer alır?

A) İnkılap Kanunları
B) Yönetmelikler
C) Milletlerarası antlaşmalar
D) Cumhurbaşkanı kararları
E) TBMM İç Tüzüğü

351. Danıştay başkanını aşağıdakilerden hangisi seçer?

A) Cumhurbaşkanı
B) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
C) Mahkemenin kendi üyeleri
D) Anayasa Mahkemesi üyeleri
E) Adalet Bakanı

352. Cumhurbaşkanı, Yargıtay Cumhuriyet başsavcısını Yargıtay Büyük Genel Kurulunun gösterdiği kaç aday içinden seçer?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

353. Yargıtay kararı ile Danıştay kararının çelişmesi hâlinde aşağıdakilerden hangisi esas alınır?

A) Uyuşmazlık Mahkemesinin kararı
B) Anayasa Mahkemesinin kararı
C) Yargıtay kararı
D) Danıştay kararı
E) En son hangi mahkeme karar vermişse

354. Aşağıdakilerden hangisinin Anayasa Mahkemesine üye seçiminde herhangi bir rolü yoktur?

A) Yargıtay
B) Danıştay
C) Sayıştay
D) Devlet Denetleme Kurulu
E) Yükseköğretim Kurulu

355. Danıştaya ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Üyelerinin görev süresi dört yıldır.
B) Kendi başkanını kendi üyeleri seçer.
C) Birden fazla kez üye olunabilir.
D) Kararları aleyhine Anayasa Mahkemesine gidilir.
E) Tüzüklerin yargısal denetini yapar.

YARGI YAYINEVİ

356. TBMM Genel Kurulunda yapacağı seçimler de dâhil olmak üzere toplantı yeter sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 151 B) 200 C) 301 D) 360 D) 400

357. Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görev ve yetki lerinden biridir?

A) Sayıştay üyelerini seçmek
B) Hâkimler ve Savcılar Kurulu başkanını seçmek
C) Olağanüstü hâl ilan etmek
D) Bakanları Yüce Divan sıfatıyla yargılamak
E) Milletlerarası antlaşmaları onaylamak

358. Aşağıdakilerden hangisi milletvekili seçilme şartları arasında yer almaz?

A) En az ilkokul mezunu olmak
B) On sekiz yaşını doldurmuş olmak
C) Kısıtlı olmamak
D) Tutuklu olmamak
E) Askerlikle ilişiği olmamak

359. Aşağıdakilerden hangisi milletvekilliğinin meclis kararı ile düştüğü hâllerden biridir?

A) Kesin hüküm giyme
B) Partisinin kapatılmasına neden olma
C) Milletvekilliğinden istifa etme
D) Bakan seçilme
E) Kısıtlanma

360. Aşağıdakilerden hangisi milletvekilliğine aday olabilmek için görevinden istifa ettikten sonra görevine tekrar geri dönemez?

A) Polis memuru B) Öğretmen
C) Avukat D) YÖK üyesi
E) Hâkim

361. Aşağıdakilerden hangisi milletvekili olmasa da milletvekili dokunulmazlığından yararlanır?

A) Genelkurmay başkanı
B) Anayasa Mahkemesi başkanı
C) Cumhurbaşkanı iletişim başkanı
D) Sayıştay üyeleri
E) Bakanlar

362. TBMM aşağıdaki işlemlerden hangisini basit çoğunlukla gerçekleştirebilir?

A) Savaş ilanı
B) Anayasa değişikliği
C) Özel af ilanı
D) Erken seçim kararı
E) Yüce Divana sevk kararı

363. Cumhurbaşkanı tarafından tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderilemeyen tek kanun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anayasa değişikliğine dair kanun
B) Bütçe Kanunu
C) Ceza Kanunu
D) Medeni Kanun
E) Milletlerarası antlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun

YARGI YAYINEVİ

364. Aşağıdakilerden hangisi TBMM Başkanlık Divanı üyeleri arasında yer almaz?

A) TBMM başkanı
B) TBMM başkan vekilleri
C) TBMM Genel sekreteri
D) Kâtip üyeler
E) İdare amirleri

365. Yüksek Seçim Kuruluna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Anayasada yargı başlığı altında düzenlenmiştir.
B) Yüksek mahkemelerimizden biridir.
C) Kararlarına karşı Anayasa Mahkemesine başvurulabilir.
D) Başkanı kurul üyeleri tarafından kendi aralarından seçilir.
E) Üyelerini Hâkimler ve Savcılar Kurulu seçer.

366. Aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanlığı seçiminde aday gösterebilir?

A) Siyasi partiler
B) Kamu tüzel kişiler
C) 120 milletvekili
D) Yüzde üç oy almış siyasi parti
E) Yüz bin seçmen

367. Cumhurbaşkanı seçilme şartları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Kırk beş yaşını doldurmuş olmak
B) Yüksek öğrenim mezunu olmak
C) Kısıtlı olmamak
D) Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak
E) Türk vatandaşı olmak

368. Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Seçimi dört turludur.
B) İkinci tura kalması hâlinde ilk turda en fazla oy alan iki aday ikinci turda yarışır.
C) İkinci tura kalması hâlinde seçim referandum şeklinde olur.
D) İlk turda kullanılan oyların salt çoğunluğunu alan aday seçimi kazanır.
E) İkinci tur ilk turu takip eden ilk pazar yapılır.

369. Cumhurbaşkanlığı seçimi zamanında tamamlanamazsa yenisi seçilene kadar bu makama kim vekâlet eder?

A) En yaşlı cumhurbaşkanı yardımcısı
B) Cumhurbaşkanın belirleyeceği cumhurbaşkanı yardımcısı
C) İlk seçilmiş olan cumhurbaşkanı yardımcısı
D) Mevcut cumhurbaşkanı
E) TBMM başkanı

370. Aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanının görevlerinden biridir?

A) Özel af ilan etmek
B) Olağanüstü hâl ilanı kabul etmek
C) Rektörleri atamak
D) Kanunların onaylamak
E) Yasama dokunulmazlığını kaldırmak

371. Aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanı tarafından seçilir?

A) Kamu başdenetçisi
B) Sayıştay üyeleri
C) Danıştay başkanı
D) Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı
E) Yüksek Seçim Kurulu başkanı

YARGI YAYINEVİ

372. Aşağıdaki temel hak ve ödevlerden hangisi olağan dönemde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilir?

A) Vergi hakkı
B) Düzeltme ve cevap hakkı
C) Toplu sözleşme hakkı
D) Kamu denetçisine başvurma hakkı
E) Haberleşme hürriyeti

373. Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelik eğer yürürlük tarihi belirtilmemişse ne zaman yürürlüğe girer?

A) Resmî Gazete'de yayımlanmakla
B) Resmî Gazete'de yayımlandıktan yedi gün sonra
C) Resmî Gazete'de yayımlandıktan on gün sonra
D) Resmî Gazete'de yayımlandıktan otuz gün sonra
E) Resmî Gazete'de yayımlandıktan kırk beş gün sonra

374. Devlet Denetleme Kurulu aşağıdakilerden hangisini 2017 anayasa değişikliklerinden sonra denetle meye başlamıştır?

A) Yargı organları
B) Silahlı kuvvetler
C) İşçi ve iş veren sendikaları
D) Kamuya yararlı dernekler
E) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları

375. Devlet Denetleme Kurulunun üyelerinin görev süresi, işleyişi ve diğer özlük işleri aşağıdaki işlemlerden hangisi ile düzenlenir?

A) Anayasa
B) Kanun
C) Yönetmelik
D) Cumhurbaşkanı kararı
E) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

376. Aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanı yardımcısı olarak atanabilme şartlarından biri değildir?

A) Türk vatandaşı olmak
B) Yüksek öğrenim mezunu olmak
C) Taksirli suçlar hariç toplam bir yıldan fazla hüküm giymemiş olmak
D) Kısıtlı olmamak
E) Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak

377. Aşağıdakilerden hangisi Millî Güvenlik Kurulunun üyeleri arsında yer alır?

A) Deniz Kuvvetleri komutanı
B) Jandarma Genel komutanı
C) MGK Genel sekreteri
D) Sahil Güvenlik komutanı
E) MİT başkanı

378. Olağanüstü hâl ilanı kararı alan merci ve olağanüstü hâl ilan süresi eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

A) TBMM - En fazla dört ay
B) TBMM - En fazla altı ay
C) Cumhurbaşkanı - En fazla dört ay
D) Cumhurbaşkanı - En fazla altı ay
E) Millî Güvenlik Kurulu - En fazla altı ay

YARGI YAYINEVİ

379. Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesi üyelerini seçen organlardan biridir?

A) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
B) Türkiye Büyük Millet Meclisi
C) Uyuşmazlık Mahkemesi
D) Yargıtay
E) Danıştay

380. Anayasa Mahkemesi 1982 Anayasası'na göre aşağıdaki davalardan hangisini bölümlerde görür?

A) Yüce Divan yargılamaları
B) Siyasi partilerin kapatılma davaları
C) Bireysel başvuruları
D) İtiraz davalarını
E) İptal davalarını

381. I. Anayasa değişikliğinin iptali
II. Siyasi partilerin kapatılması
III. Yüce Divanda mahkûmiyete

Anayasa Mahkemesi yukarıdaki kararlardan hangilerini toplantıya katılanların en az üçte iki çoğunluğuyla alabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

382. Hâkimler ve Savcılar Kuruluna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kurulun başkanı adalet bakanıdır.
B) Adalet bakanlığı müsteşarı (yardımcısı) kurulun doğal üyesidir.
C) Kurul bir genel kurul iki bölüm olarak görev yapar.
D) Anayasada yargı başlığı altında düzenlenmiştir.
E) İhraç kararları hariç diğer kararlarına karşı yargı yolu kapalıdır.

383. Aşağıdakilerden hangisi adli yargıda görev yapan mahkemelerden biridir?

A) Uyuşmazlık Mahkemesi
B) Danıştay
C) Anayasa Mahkemesi
D) Vergi mahkemesi
E) Aile mahkemesi

384. Danıştay başkanın görev süresi kaç yıldır?

A) Üç B) Dört C) Beş
D) Altı E) On iki

385. Sayıştay ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Mali denetim organdır.
B) Kararları kesindir, aleyhine temyize gidilemez.
C) Üyelerini ve üyeleri arasından başkanını TBMM seçer.
D) Anayasada yasama başlığı altında düzenlenmiştir.
E) Bütçe hakkında genel uygunluk bildiriminde bulunur.

YARGI YAYINEVİ

Çözümler

1. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi kuvvetler ayrılığının bir türüdür ve hükûmet sistemidir. "Hükûmet şekli değişmez." maddesi ilk üç madde arasında yer almaz.

   Değişemeyen, devletin şekli olan cumhuriyettir.

   CEVAP: C

2. Hukuk devletinin gerekleri şunlardır:
   - Yasamanın yargısal denetime tabii olması
   - Yürütmenin yargısal denetime tabii olması
   - Yargının bağımsız olması
   - Kanuni hâkim güvencesi: Hiç kimsenin kanunen tabii olduğu mahkemeden başka bir mahkemede yargılanmamasıdır. Bu ilke 1961 Anayasası'nda tabii yargı yolu olarak ifade edilmiştir.
   - Ceza sorumluluğu ilkelerinin kabul edilmiş olması
   - Hukukun genel ilkelerine bağlı olunması
   - Temel hakların güvence altına alınmış olması
   - Yasaların genel olması ve anayasaya aykırı olmaması
   - İdarenin işlemlerinin önceden bilinebilir olması

   Hukuk devletinde aslolan; yargının, yasamanın denetimin tabii olması değil, yasamanın yargı denetimine tabii olmasıdır.

   CEVAP: A

3. Yurttaşların temsilcilerini doğrudan doğruya seçtikleri seçim sistemidir. 1876-1946 yılları arasındaki seçimlerin tümü iki dereceli olarak yapılmıştır. Yurttaşların seçtiği kişiler, ikinci bir seçimle vekilleri seçmişlerdir.

   Türkiye'de tek dereceli seçim ilk kez 1946'da yapılmıştır. Tek dereceli seçim ilkesi anayasal olarak 1961 Anayasası'nda yer almıştır.

   CEVAP: C

4. Seçimler ve halk oylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

   Bir seçmenin doğrudan temsilcisini seçmesi yani milletin vekilleri ile millet arasına ikinci bir seçmenin girmemesi şeklinde ifade edilen ilke, tek dereceli seçim ilkesidir.

   CEVAP: B

5. 1924 Anayasası'nda 1928'de yapılan değişiklikler şöyledir:
   - Devletin dininin İslam olduğu ifadesi anayasadan çıkarılmıştır.
   - Yemin metninde yer alan vallahi kelimesi çıkarılmıştır.
   - Meclisin yetkileri arasında sayılan şer'i hükümleri uygulama kuralı kaldırılmıştır.
   - Ayrıca 1937 yılında yapılan değişiklikle de laiklik ilkesi anayasada yer almıştır.
   - Laiklik kavramı din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasından ziyade din hürriyeti kapsamında düşünülmelidir.

   CEVAP: E

6. Sosyal devletin amaçları şunlardır:
   - Çalışanların insanca yaşam sürmesi
   - Sosyal güvenliğin sağlanması
   - İşsizliğin önlenmesi
   - Fırsat eşitliğinin sağlanması
   - Millî gelirin adaletli şekilde dağıtılması

   CEVAP: E

7. Ülkemizde, her vatandaşın seçme - seçilme ve halk oylamasına katılma hakkının bulunması, anayasanın ilkelerinden demokratik devlet ilkesi ile ilgilidir.

   CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

8. Temel hak ve hürriyetlerin olağan dönemdeki sınırlamasında aranan şartlar şunlardır:

- Anayasanın sözüne ve ruhuna uygunluk
- Demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluk
- Laik cumhuriyetin gereklerine uygunluk
- Ölçülülük ilkesine uygunluk
- Hakkın özüne dokunulmaması
- Sınırlamanın anayasanın ilgili maddesindeki özel sebeplere bağlı olması
- Sınırlamanın yalnız kanunla yapılabilmesi

Anayasamıza göre cumhuriyetin temel nitelikleri arasında zaten sosyalist devlet değil, sosyal devlet yer almaktadır.

CEVAP: B

9.
- Genel sınırlama sebepleri 1971 değişikliği ile anayasada ilk kez yer almış, 2001 yılında yapılan değişiklikle genel sınırlama sebepleri anayasadan çıkarılmıştır.
- Temel hakların anayasada yer alan özel sebeplerle ve kanunla sınırlanacağı hem 1961 Anayasası'nda hem de 1982 Anayasası'nda yer alır.
- Sınırlamanın anayasanın sözüne ve ruhuna uygun olarak yapılması hem 1961 Anayasası'nda hem de 1982 Anayasası'nda yer alır.
- Hakkın özüne dokunulmaması 1961 Anayasası'nda varken 1982 Anayasası'nın ilk hâlinde yoktur. Anayasaya 2001 değişikliği ile tekrar girmiştir.

CEVAP: C

10. Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için on sekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir. On yedi yaşını doldurmuş kişi; on sekiz değil, on yedi yaşındadır. Bu sebeple on yedi yaşındaki bir kişi hem oy kullanamaz hem de siyasi partilere üye olamaz. Diğer seçeneklerde verilenler şartları taşımak koşuluyla oy kullanabilir ancak siyasi parti üyesi olamaz.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

11. Savaş, seferberlik veya herhangi bir olağanüstü hâlde dahi dokunulamayacak çekirdek haklar şunlardır:

- Savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında yaşama hakkına dokunulamaz.
- Kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz.
- Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz.
- Suç ve cezalar geriye yürütülemez.
- Suçluluğu mahkemelerce saptanarak hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

Din, düşünce ve vicdan hürriyeti mutlaktır ancak ibadet hürriyeti mutlak değildir, devlet gerekli hâllerde ibadet hürriyetini sınırlayabilir hatta durdurabilir.

CEVAP: A

12. Negatif statü hakları şunlardır:

- Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı
- Zorla çalıştırma yasağı
- Kişi hürriyeti ve güvenliği
- Özel hayatın gizliliği
- Konut dokunulmazlığı
- Haberleşme hürriyeti
- Yerleşme ve seyahat hürriyeti
- Din ve vicdan hürriyeti
- Düşünce ve kanaat hürriyeti
- Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti
- Bilim ve sanat hürriyeti
- Basın hürriyeti
- Süreli ve süresiz yayın hakkı
- Basın araçlarının korunması
- Düzeltme ve cevap hakkı
- Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı
- Dernek kurma hürriyeti
- Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı
- Mülkiyet hakkı
- Miras hakkı
- Hak arama hürriyeti
- İspat hakkı

- Kanuni hâkim güvencesi
- Suç ve cezalara ilişkin esaslar
- Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Çalışma, sözleşme ve özel teşebbüs kurma hürriyeti negatif statü değil, pozitif statü (sosyal ve ekonomik hak ve hürriyet) haklarından biridir.

CEVAP: D

13. Pozitif statü hakları şunlardır:
    - Ailenin korunması ve çocuk hakları
    - Dinlenme hakkı
    - Sosyal güvenlik hakkı
    - Çalışma, sözleşme ve özel teşebbüs kurma hürriyeti
    - Çalışma hakkı ve ödevi
    - Sendika kurma hakkı
    - Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı
    - Grev hakkı ve lokavt
    - Konut hakkı
    - Sağlık hakkı
    - Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi
    - Çevre hakkı
    - Kıyılardan yararlanma
    - Toprak mülkiyeti
    - Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması
    - Kamulaştırma
    - Devletleştirme ve özelleştirme
    - Sporun geliştirilmesi
    - Gençliğin korunması
    - Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması
    - Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler
    - Ücrette adaletin sağlanması
    - Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları
    - Sanatın ve sanatçının korunması
    - Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerinin sınırları

    Karıştırılmaması gereken haklardan biri de mülkiyet hakkı ile toprak mülkiyeti hakkıdır. Toprak mülkiyeti hakkı, sosyal ekonomik hak ve hürriyetlerden biriyken mülkiyet hakkı, negatif statü hakkıdır.

    CEVAP: B

14. Resmî dilin Türkçe olması, bölünmez bütünlük ve Türk Devleti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin Türk sayılması, anayasanın ikinci maddesinde belirtilmiş olan ilkelerden Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet ilkesinin pozitif sonuçlarıdır. "Atatürk milliyetçiliği" ilkesi ise subjektif milliyetçilik anlayışına dayanan, toplayıcı ve bütünleştirici bir milliyetçilik anlayışına atıf yapmaktadır.

    CEVAP: D

15. Herkes yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Anayasada tıbbi zorunluluklar ve yazılı istisnalar dışında kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz.

    Anayasada bu hükmün istisnaları belirtilmiştir:
    - Meşru müdafaa hâli
    - Yakalama ve tutuklama kararının yerine getirilmesi
    - Bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi
    - Bir ayaklanma veya isyanın bastırılması
    - Olağanüstü hâllerde yetkili mercinin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun izin verdiği hâllerde meydana gelen öldürme fiilleri, istisna kapsamına girmektedir.

    CEVAP: A

YARGI YA İNEVİ

16. Hiç kimse zorla çalıştırılamaz. Angarya yasaktır. Anayasa'da zorla çalıştırılma sayılmayan hâller belirtilmiştir:
    - Hükümlü ve tutukluların çalıştırılması
    - Olağanüstü hâllerde vatandaşlardan istenecek hizmetler
    - Ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı hâllerde öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki fikrî ve bedenî çalışma

    CEVAP: E

17. Din ve devlet işlerinin bir ülkede ayrı sayılabilmesinin şartları şunlardır:

- Resmî bir devlet dininin bulunmaması
- Devletin, bütün dinlerin mensuplarına eşit davranması
- Din hizmetlerinin bir kamu hizmeti olarak görülmesi
- Din kurumları ile devlet kurumlarının ayrılmış olması
- Devlet yönetiminin din kurallarından etkilenmemesi

Din hizmetlerinin kamu hizmeti sayılması laikliğe aykırı bir eylem sayılmaz.

CEVAP: B

18. İlk defa 1961 Anayasası ile hukukumuza girmiş bulunan sosyal devlet ilkesi 1982 Anayasası ile de kabul edilmiş bir ilkedir. Sosyal devlet, fertlerin sosyal durumlarıyla ilgilenen, onlara asgari bir hayat düzeyi sağlamayı, sosyal adalet ve sosyal güvenliği gerçekleştirmeyi ödev sayan devlettir.

CEVAP: D

19. Hukuk devletinin sağlanabilmesi için bazı şartların gerçekleşmesi gerekir:

- Kuvvetler ayrılığının benimsenmiş olması
- Hukuk genel ilkelerine bağlılığın o devletin üst organlarında ve halkında yerleşmiş olması
- Kanun önünde eşitlik ilkesinin geçerli ve uygulanıyor olması
- Yürütmenin eylem ve işlemlerinin yargı denetimine tabii olması
- Yasamanın eylem ve işlemlerinin yargı denetimine tabiiolması
- Yargı bağımsızlığının sağlanmış olması
- Kanuni hâkim güvencesinin bulunması
- Temel hak ve özgürlüklerin anayasa ve yasalarla güvence altına alınmış olması

CEVAP: E

YARGIYA YINEVİ

20. Siyasi partiye üye olma yeterliliğine sahip, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan en az 30 gerçek kişi siyasi parti kurabilir.

CEVAP: C

21. Vergide adaletin sağlanması yani herkesin gelirine göre vergi vermesi sosyal devlet ilkesi ile ilgilidir. Hiçbir idari organ, anayasa veya kanunlardan almadığı bir yetkiyi kullanamaz, buna "kanuni idare ilkesi" denir. Herkes önceden kanunla kurulmuş ve belirlenmiş mahkemelerden başka bir mahkeme önüne çıkarılamaz, buna da "kanuni hâkim güvencesi" denir.

CEVAP: A

22. Hiç kimse tabii olduğu mahkemeden başka bir mahkeme önüne çıkarılamaz. Kişiye ve duruma özel mahkeme kurulamaz. Hukuk devletinin bir gereği, hükûmet sistemi olarak kuvvetler ayrılığı türlerinin uygulanmasıdır. İdarenin işlerinin belirliliği ve kanun önünde eşitlik ilkeleri, hukuk devletinin olmazsa olmazları arasındadır. Anayasanın değiştirilme biçiminin yani kolay veya zor değişmesinin, hukuk devleti ilkesi ile doğrudan ilişkilendirilecek olumlu veya olumsuz bir yönü bulunmamaktadır.

CEVAP: E

23. Bir hukuk devletinde hiçbir işlem veya karar, yargı denetimi dışında kalmamalıdır. Ancak buna rağmen ülkemizde bazı istisnalar mevcuttur. Kural olarak Hâkimler ve Savcılar Kurulunun kararları yargı denetimi dışında olsa da meslekten çıkarma ve kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

CEVAP: B

24. Özel bir teşebbüsün yani işletmenin devlete geçmesine devletleştirme, kamu kesimi faaliyetlerinin kaldırılması veya sınırlandırılmasına "özelleştirme" denilmektedir. Devletleştirme ve özelleştirme kavramları, birbirlerinin zıddı kavramlardır. İstimval ise sadece olağanüstü dönemlerde, özel mülkiyetteki taşınır mallara devlet tarafından el konulması veya vatandaşlara bazı çalışma yükümlülükleri getirilmesi ile ilgilidir.

CEVAP: A

25. Sosyal devlet ilkesi ilk kez 1961 Anayasası'nda düzenlenmiştir. 1982 Anayasası'nın ikinci maddesinde de koruma altına alınmıştır. Sosyal devlet vatandaşın refah düzeyi daha yüksek bir şekilde yaşaması için politikalar üreten bir devlet anlayışıdır. Özelleştirme, sosyal devletin bir aracı değildir, aksine sosyal devleti zayıflatır veya ortadan kaldırır.

CEVAP: D

26. Seçimler ve halk oylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Yargı yönetim ve denetimi altında yapılmayan seçimler demokratik seçim olmaz.

CEVAP: D

27. Genel oy ilkesi, en basit ifadeyle herkesin oy kullanması demektir. On sekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı, seçme ve halk oylamasına katılma haklarına sahiptir. Bu hakların kullanılması kanunla düzenlenir. Ancak silah altında bulunan er ve erbaşlar ile askerî öğrenciler, taksirli suçlardan hüküm giyenler hariç ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler oy kullanamazlar. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde oy kullanılması ve oyların sayım ve dökümünde seçim emniyeti açısından alınması gerekli tedbirler Yüksek Seçim Kurulu tarafından tespit edilir ve görevli hâkiminyerinde yönetim ve denetimi altında yapılır.

İlköğretim mezunu olmayanların oy kullanamaması hem eşit oy ilkesine hem de genel oy ilkesine aykırılık teşkil eder. Üniversite mezunlarına iki oy hakkı verilmesi eşit oy ilkesine, oyların kamuoyu huzurunda sayılmaması açık sayım ve döküm ilkesine, oyların açık atılması ise gizli oy ilkesine aykırılık teşkil edecektir.

CEVAP: A

28. Anayasanın değiştirilemeyecek ilk üç maddesine göre Türkiye Devleti bir cumhuriyettir. Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir. Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. "Dili Türkçedir." Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Millî marşı "İstiklal Marşı"dır. Başkenti Ankara'dır.

CEVAP: D

29. Cumhuriyetin temel nitelikleri şunlardır:

- İnsan haklarına saygılı devlet
- Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet
- Laik devlet
- Sosyal devlet
- Demokratik devlet
- Hukuk devleti

Halkçı devlet şeklinde bir nitelik, bu nitelikler arasında yer almaz.

CEVAP: B

30. İnkılap kanunları, Anayasanın değiştirilemez maddeleri arasında yer almamaktadır. Ancak 174. madde gereği, inkılap kanunlarının Anayasaya aykırılığı ileri sürülemeyecektir.

Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesinin, hukuk devleti ilkesi ile ilgili olduğunu söylemek doğru olmaz. İnsana yakışır asgari bir hayat düzeyinin sağlanması, insan haklarına saygılı devlet ilkesi ile ilgili değil, sosyal devlet ilkesi ile ilgilidir.

Rejimin cumhuriyet olduğu değiştirilemez maddedir ancak hükümet sistemi değiştirilebilir.

1961 Anayasası "millî devlet" tanımını kullanırken 1982 Anayasası ilk kez "Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet" tanımını kullanmıştır.

CEVAP: E

31. Hâkim kararı olmadan ancak suçüstü hâli veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde tutuklama yapılabilir. Yakalanan veya tutuklanan kişilere yakalama ve tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar yazılı olarak derhâl bildirilir. Bu mümkün değilse sözlü olarak derhâl, toplu suçlarda hâkim huzuruna çıkıncaya kadar bildirilir.

CEVAP: A

32. Yerleşme hürriyeti şu hâllerde sınırlanabilir:

- Suç işlenmesini önlemek
- Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak
- Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek
- Kamu mallarını korumak

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

33. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanma sebepleri olarak 2001 yılı değişikliği ile eklenenler şunlardır:

- Millî güvenlik
- Kamu düzeni
- Kamu güvenliği
- Cumhuriyetin temel nitelikleri
- Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması

CEVAP: D

34. Yargılama görevinin amacına uygun olarak yerine getirilmesi için kanunla belirtilecek sınırlar içinde, hâkim tarafından verilen kararlar dışında, olaylar hakkında yayım yasağı konamaz. Süreli ve süresiz yayınlar, kanunun gösterdiği suçların soruşturması ve kovuşturması aşamasında hâkim kararıyla toplatılabilir. Kanunun açıkça yetkili kıldığı mercinin emriyle yayınlar toplatılabilir. Yetkili merci 24 saat içinde yetkili hâkime bildirir. Hâkim 48 saat içinde onaylamazsa toplatma hükümsüz olur.

CEVAP: B

35. Kimse işlendiğinde yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz.

- Kimseye suçu işlediğinde yürürlükte bulunan kanunun öngördüğü cezadan daha ağır bir ceza verilemez.
- Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.
- Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz. (masumiyet karinesi)
- Hiç kimse kendisini veya kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya zorlanamaz.
- Ceza sorumluluğu şahsidir. (2001 yılı değişikliği)
- İdare, hürriyeti kısıtlayıcı bir ceza veremez. Silahlı kuvvetlerin iç düzeni bakımından bu hükme kanunla istisnalar getirebilir.
- Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular delil olarak kabul edilemez. (2001 yılı değişikliği)
- Hiç kimse yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz. (2001 yılı değişikliği)
- Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez. (2004 yılı değişikliği)
- Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler dışında vatandaş suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez. (2004 yılı değişikliği)

CEVAP: C

36.

- Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez. (2004 yılı değişikliği)
- Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler dışında vatandaş suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez. (2004 yılı değişikliği)
- Hiç kimse yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesi nedeniyle özgürlüğünden alıkonulamaz. (2001 yılı değişikliği)

CEVAP: D

37. Kamulaştırma bedelinin taksitle ödenebildiği istisnai hâller şunlardır:

- Tarım reformunun uygulanması
- Büyük enerji ve sulama projeleri
- İskân projeleri
- Yeni ormanların yetiştirilmesi
- Kıyıların korunması ve turizm

CEVAP: E

38. Kamulaştırma; devlet ve kamu tüzel kişilerinin kamu yararı amacıyla özel mülkiyette bulunan bir taşınmazın tümünü ya da bir kısmını kanuna uygun olarak kendi mülkiyetlerine geçirmeleridir. Kamulaştırma bedeli kural olarak nakden ve peşin olarak ödenir. Taksitlendirme süresi beş yılı aşamaz, taksitler eşit olarak bölünür. Taksitlendirmelerde ve herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz uygulanır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

39. Sendika kurma hakkı ilk defa 1961 Anayasası'yla kabul edilmiştir. Bu hak 1982 Anayasası'nda da kabul edilmiştir. 1982 Anayasası'nın ilk hâlinde kamu görevlilerine sendika kurma hakkı tanınmamıştır. 1995 yılında yapılan değişiklikle kamu görevlilerine de sendika kurma hakkı tanınmıştır.

CEVAP: C

40.
- Türk Devleti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.
- Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türk'tür.
- Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hâllerde kaybedilir.
- Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.
- Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı, yargı yolu kapatılamaz.

CEVAP: B

41. Oy kullanamayanlar şunlardır:
- Silah altında bulunan er ve erbaşlar
- Askerî öğrenciler
- Taksirli suçlardan hüküm giyenler hariç ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler
- Akıl hastaları

Taksirli suçtan hüküm giyen mahkûmlar oy kullanabilir ancak kasıtlı suçlardan hüküm giyen mahkûmlar oy kullanamaz.

CEVAP: D

42. Seçmen olamayanlar şunlardır:
- Türk vatandaşı olmayanlar
- On sekiz yaşını doldurmayanlar
- Kısıtlılar
- Kamu hizmetlerinden yasaklı olanlar
- Seçmen kütüğünde kayıtlı olmayanlar

CEVAP: D

43. Siyasi partilere üye olamayacaklar şunlardır:
- Hâkimler, savcılar, sayıştay üyeleri dâhil yüksek yargı mensupları
- Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri
- İşçi niteliği taşımayan kamu görevlileri
- Silahlı kuvvetler mensupları
- Yükseköğretim öncesi öğrenciler
- Basit nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimval ve istihkak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından birisiyle mahkûm olanlar

CEVAP: C

44. Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar, kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında yetkili makamlara ve TBMM'ye yazı ile başvurma hakkına sahiptir. 2010 Anayasa değişikliği ile birlikte bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı ilk kez anayasada düzenlenmiştir.

CEVAP: D

45. 1982 Anayasası'nda temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması şartları şunlardır:
- Savaş, seferberlik veya olağanüstü hâllerden biri mevcut olmalıdır.
- Milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemelidir.
- Ölçülülük ilkesine uyulmalıdır.
- Çekirdek haklara dokunulmamalıdır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

46. Temel hak ve hürriyetler anayasanın özüne ve ruhuna aykırı olmayacak bir şekilde, özlerine dokunmadan kanunla ve ölçülü bir şekilde sınırlandırılabilir. Ölçülülük ilkesi 1982 Anayasası'nın 2001 değişikliği ile getirilmiş ve genel sınırlamaya son verilmiştir. Temel hak ve hürriyetler için genel değil, özel sınırlama nedenleri mevcuttur.

CEVAP: E

47. 1982 Anayasası'nın 3. maddesinde dil, millet, bayrak, başkent ve millî marştan bahsedilir. Ancak ilk üç maddede üniter devlet ifadesi geçmez. 3. maddenin içeriği Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin üniter devlet olduğunu sadece içerik bazında kurgular.

CEVAP: E

48. Temel hak ve hürriyetler olağanüstü dönemlerde şu koşullar çerçevesinde sınırlanabilir:

- Ölçülülük ilesine uyulmalıdır.
- Kanunla sınırlama yapılır.
- Hakkın özüne dokunulmaz.

CEVAP: E

49. Temel haklar, ayrıca olağan dönemlerde sosyal ve ekonomik haklar Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilir. Sadece kanun ile sınırlanabilir. Ancak olağanüstü hâl durumunda kişi hakları siyasi, sosyal ve ekonomik haklar Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de düzenlenir. Olağanüstü hâllerde dahi sert-çekirdek haklara yönelik sınırlama getirilemez. Ancak düzenleme ile sınırlama farklı kavramlardır. Sınırlama yalnızca kanunla olurken düzenleme Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de olabilir.

CEVAP: C

50. Savaş, seferberlik veya olağanüstü hâllerde dahi dokunulamayacak çekirdek haklar şunlardır:

- Yaşam hakkı (savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler hariç)
- Kişinin maddi manevi bütünlüğü
- Din ve vicdan hürriyeti
- Düşünce ve kanaat hürriyeti
- Suç ve cezaların geriye yürümezliği
- Masumiyet karinesi (Suçluluğu mahkemece saptanıncaya kadar herkes masumdur.)

Mülkiyet hakkı ise kişinin mülkünü kullanma, ondan yararlanma ve tasarruf etme hakkıdır. Kamu yararı gerekçesiyle bazı durumlarda sınırlandırılabilir.

CEVAP: E

YARGIYA YÖNELİK

51. 1982 Anayasası'nda hem hak hem de ödev olan temel haklar şu şekildedir:

- Eğitim ve öğretim hakkı ve ödevi (İlköğretim kız ve erkek öğrenciler için zorunludur.)
- Çalışma hakkı ve ödevi (Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir.)
- Vatan hizmeti (Askerlik çağına gelmiş yurttaşlar için zorunludur.)
- Vergi ödevi (Herkes vergi ödemekle yükümlüdür.)
- Seçme hakkı

CEVAP: B

52. 1982 Anayasası'na göre önceden izin alınmadan kullanılabilen temel haklar şunlardır:

- Dernek kurma
- Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme
- Süreli süresiz yayın hürriyeti
- Basımevi kurma
- Sendika kurma
- Siyasi parti kurma

Kanuna göre RTÜK'ün ulusal yayın izni verdiği kuruluşlar izin tarihinden itibaren en geç ikinci yıl sonunda Türkiye alanının %70'ine yayınlarını ulaştırmak ve haftada asgari seksen saat yayın yapmak mecburiye-tindelerdir.

CEVAP: C

53. Temel hak ve hürriyetler başlığı altında yer alan siyasi haklar şunlardır:

- Türk vatandaşlığı
- Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı
- Kamu hizmetlerine girme hakkı
- Mal bildirimi
- Vatan hizmeti
- Vergi ödevi
- Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

Siyasi haklar bireylerin devlet yönetimine aktif olarak katılmasını sağladığından aktif statü hakları olarak da geçmektedir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı siyasi hak ve ödevlerinden değil, kişi hak ve ödevlerinden biridir.

CEVAP: D

54. Türk vatandaşlığı siyasi haklardan biridir. Türk vatandaşlığı ile ilgili olarak şunlar bilinmelidir:

- Türk Devleti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.
- Vatandaşlık kanunun gösterdiği şekillerde kazanılır ve kaybedilir.
- Türk vatandaşları vatandaşlıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunursa vatandaşlıktan çıkarılabilirler.
- Vatandaşlıktan çıkarma kararlarına karşı yargı yolu kapatılamaz.

Türk vatandaşı hiçbir hâlde sınır dışı edilemez. Vatandaşlıktan çıkarma kararını Cumhurbaşkanı vermektedir ve karara karşı doğrudan Danıştaya başvurulabilir.

CEVAP: B

55. Seçme yaşı 18'dir. Seçilme yaşında 2017 yılında yapılan değişiklik ile milletvekili seçilme yaşı 18 olarak belirlenmiştir. Bu durumda seçme ve seçilme yaşları 18 olarak belirlenmiştir.

CEVAP: A

56. Vergi ödevi temel hak ve hürriyetlerden siyasi haklar başlığında düzenlenmiş hak ve ödevlerdendir. Vergi kanunla konur, kanunla kaldırılır. Herkes mali gücüne göre vergi verir.

CEVAP: A

57. Kamu denetçisine başvurma hakkı siyasi haklar bölümünde 2010 Anayasa değişikliği ile yer almıştır. Bireylerin kamu kurumları ile ilgili şikayet ve önerilerini paylaşabileceği bu kurumun başdenetçisini 4 yılda bir TBMM seçer.

CEVAP: A

58. Türkiye'de bulunan yabancılar özellikle siyasi kamu haklarından yararlanamazlar. Ancak karşılıklılık esası olmak kaydıyla (aynı hakkı o devletin vatandaşımıza da tanıması şartı) siyasi haklardan biri olan dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma haklarından yararlanabilirler. Türkiye'de bulunan yabancıların hakları milletlerarası hukuka uygun olmak koşuluyla ve kanunla sınırlanabilir. Türk vatandaşlarının temel haklarının sınırlanmasında ise milletlerarası hukuka uygunluk ölçütü yer almaz ancak durdurulmasında milletlerarası hukuktan doğan yükümlülüklere uyulur.

CEVAP: C

59. Seçimlerde yaş ve sezginlik ile belli meslek grupları dışında herkes oy kullanabilir. Seçimlerde oy kullanamayacak olanlar şunlardır:

- Silah altında bulunan er ve erbaşlar
- Askerî okul öğrencileri
- Taksirli suçlar hariç cezaevlerinde bulunan hükümlüler

Cezaevlerinde tutukluların, henüz hükümlülük kararları alınmadığından oy kullanmalarında engel yoktur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

60. Mal bildiriminde bulunmak siyasi haklardandır. Memurların her beş yılda bir mal beyanında bulunması zorunludur. Mal beyanında bulunmak sosyal ve ekonomik haklardan biriymiş gibi algılansa da memurlara özgü bir kavram olduğundan memur olmanın da siyasi hak olması sebebiyle mal beyanında bulunmak siyasi haklarla düzenlenmiştir.

CEVAP: D

61. 1982 Anayasası'nda düzenlenen temel hak ve hürriyetler şunlardır:

- Kişi hak ve ödevleri (negatif statü hakları)
- Sosyal ve ekonomik hak ve ödevler (pozitif statü hakları veya isteme hakları)
- Siyasi hak ve ödevler (aktif statü veya katılma hakları)

Bu haklardan kişi hak ve ödevlerinin negatif statü olması ile kastedilen, devletin bu haklara müdahele edememesi vatandaşların bu haklarını korumasıdır. Devletin müdahale edememesi ile devlet bu haklar için negatif (eksi) durumdadır.

Bununla beraber sosyal ve ekonomik hak ve ödevlere ise müdahele edip, bireylerin bu haklar yerine getirilmediğinde devletten bu hakları isteme hakkı vardır. Devlet sosyal ve ekonomik haklarda pozitif (artı) durumdadır.

Bireyler devlet yönetimine aktif olarak siyasi haklarla katıldığından siyasi haklar aktif statüdür.

CEVAP: A

62. Kişi hak ve ödevlerine örnek olarak şunlar verilebilir:

- Kişi dokunulmazlığı
- Zorla çalıştırma yasağı
- Kişi hürriyeti ve güvenliği
- Özel hayatın gizliliği
- Konut dokunulmazlığı
- Haberleşme hürriyeti
- Din ve vicdan hürrriyeti
- Düşünce ve kanaat hürriyeti
- Bilim ve sanat hürriyeti
- Dernek kurma hürriyeti
- Süreli süresiz yayın hakkı
- Mülkiyet hakkı
- İspat hakkı
- Dava hakkı
- Kanuni hâkim güvencesi
- Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı

Konut hakkı ise bireylerin sosyal ve ekonomik durumlarıyla ilgili olan konut edinebilme hakkını ifade edip devletten bu konuda talepte bulunabilecekleri, devletin de bu konuda toplu konut çalışmalarıyla müdahele ettiği pozitif statü haklarındandır. (sosyal, ekonomik hak)

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

63. Kişiler ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı durumlar, vatandaşlık ödevi niteliği dışındaki beden ve fikir çalışmaları hariç zorla çalıştırılamazlar.

Zorla çalışmaya belirttiğimiz durumlar hariç devlet mü-dahele edemeyeceğinden kişisel haklardandır. (negatif statü)

CEVAP: A

64. Herkes kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini talep etme hakkı verir.

Kişisel verilerin korunması ile ilgili bu hüküm özel hayatın gizliliği hakkı başlığı altında 2010 Anayasa değişikliği ile yer almıştır.

CEVAP: E

65. Herkes yerleşme ve seyahat etme hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti;

- suç işlenmesini önlemek,
- sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak,
- sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi sağlamak,
- kamu mallarını korumak gerekçeleriyle sınırlandırılabilir.

Devlet yukarıda belirtilen durumlar dışında yerleşme ve seyahat hürriyetine müdahale edemeyeceğinden yerleşme ve seyahat hürriyeti kişisel haklardandır.

CEVAP: A

66. Kişisel haklardan biri olan süreli ve süresiz yayınlar ile ilgili olarak şunlar bilinmelidir:

- Önceden izin alınmaz, mali teminat yatırma şartına bağlanmaz.
- Gerekli bilgi ve belgelerin yetkili merciye verilmesi yeterlidir.
- Süreli yayın çıkartılması, yayım şartları, gazetecilik mesleği ile ilgili esaslar kanunla düzenlenir.
- Süreli yayınlar, devletin ve diğer kamu kuruluşlarının imkânlarından eşitlik esasına göre yararlanırlar.
- Kullanımları izne tabi tutulamaz.

CEVAP: A

67. Sendika; işçi, iş veren ve memurlar tarafından, sosyal, ekonomik ve hukuki çıkarların korunması için kurulan, önceden izin alma şartına bağlanmayan sosyal ve ekonomik haktır. Sendikalar iş kolu esasına göre kurulurlar. Aynı iş kolunda aynı anda birden fazla sendikaya üye olunabilir (2010 Anayasa değişikliği). Sendika kurma hakkı sosyal ve ekonomik haklardandır.

CEVAP: D

68. Herkes dinî inanç ve kanaat hürriyeti ile vicdan hürriyetine sahiptir. Temel hak ve hürriyetlerinin kötüye kullanılmaması koşuluyla herkes dinî ayin ve tören yapma konusunda serbesttir. Hiç kimse bu törenlere katılmaya, dinî inançlarını açıklamaya zorlanamaz.

Din ve ahlak eğitimi devletin gözetimi ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin ilköğretimde ve ortaöğretimde zorunlu okutulması, Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluşunun varlığı ve kamu düzeni, güvenliği ve başkalarının temel hak ve hürriyetlerinin korunması maksadı ile ibadet hürriyetine getirilecek sınırlamalar laiklik ilkesine aykırı değildir.

CEVAP: B

69. Herkes önceden izin almadan silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemek ancak

- millî güvenlik,
- kamu düzeni,
- suç işlenmesini önlemek,
- genel sağlığın ve genel ahlakın korunması amaçlarıyla ve ancak kanunla sınırlanabilir.

CEVAP: A

70. Kişi hürriyeti ve güvenliği başlığında düzenlenen gözaltı süresi 48 saat, toplu işlenen suçlarda 4 gündür.

Bu süre içerisinde yakalanan veya tutuklanan kişi hâkim önüne çıkarılır. Kimse bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

CEVAP: A

71. Kişisel haklardan biri olan yerleşme ve seyahat hürriyeti; suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı bir kentleşme sağlamak amacıyla, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle suç işlenmesinin önlenmesi nedeniyle sınırlandırılabilir. Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti ancak suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir (2010 Anayasa değişikliği). Vatandaş sınır dışı edilemez, yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

CEVAP: D

72. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak hâkim kararı olmadıkça, yetkili makamın yazılı emri bulunmadıkça kimsenin konutuna girilmez, kimsenin konutuna dokunulamaz.

Yetkili mercinin kararı 24 saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren 48 saat içinde açıklar. Aksi bir durumda el koyma kendiliğinden kalkar.

CEVAP: A

73. Herkes bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama ve yayma, bu alanlarda her türlü araştırma yapma hakkına sahiptir.

Yabancı yayınların ülkeye girmesi ve dağıtımı kanunla düzenlenmesine engel bir durum yoktur. Bilim ve sanat hürriyeti devletin müdahale edemeyeceği kişisel haklardandır. (negatif statü)

CEVAP: D

74. Kişisel haklardan biri olan düzeltme ve cevap hakkı ancak kişilerin şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hâllerinde kanunla düzenlenir.

Düzeltme ve cevap yayımlanmazsa yayımlanıp yayımlanmayacağı, ilgilinin müracaatını takip eden 7 gün içinde hâkim tarafından karara bağlanır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

75. Kişisel haklar kapsamında düzenlenen hak arama hürriyetinde bireylerin mahkeme önünde davacı ve davalı olabilme hakkı kastedilmiştir.

Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi dâhilindeki davaya bakmaktan kaçınamaz.

CEVAP: B

76. Milletvekili adayı olabilmeleri için görevlerinden çekilme zorunluluğu olanlar şunlardır:

- Hâkimler ve savcılar
- Yüksek yargı mensupları
- TSK mensupları
- YÖK üyeleri ve yükseköğretim görevlileri
- Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri
- İşçi niteliği taşımayan kamu görevlileri

İşçilerin milletvekili adayı olmadan önce görevinden çekilmesi zorunlu değildir. Ayrıca işçiler siyasi partilere de üye olabilir.

CEVAP: E

77. TBMM her yıl ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. TBMM yoğun çalışma dönemlerinde ve bir seferde 15 günü geçmemek üzere çalışmalarına ara verebilir. TBMM tatil veya ara verme sebebiyle en az 120 milletvekili istemiyle ya da doğrudan TBMM başkanı veya doğrudan cumhurbaşkanı tarafından toplantıya çağrılabilir.

CEVAP: D

78. Yasama yetkisinin genelliği; yasama organının, anayasa dışında hiçbir sınırlandırma olmadan istediği konuda ve istediği kadar ayrıntılı kanun çıkarabilmesidir.

CEVAP: A

79. Yüksek mahkeme üyeleri, hâkim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar ve silahlı kuvvetler mensupları milletvekili seçilmedikleri takdirde, mesleklerine geri dönemezler. Ancak YÖK üyeleri, öğretim görevlileri ve memurlar seçilmezlerse görevlerine geri dönebilir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

80. Milletvekilinin, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmadığı seçimden sonra ortaya çıkarsa kişinin milletvekilliğinin sona ermesine Yüksek Seçim Kurulu (YSK) karar verir.

CEVAP: A

81. Bir siyasi partinin devletten mali yardım alabilmesinin şartı, en son genel seçimlerdeki geçerli oyların en az %3'ünü almış olmaktır. (2014 değişikliği)

CEVAP: A

82. TBMM seçimleri 2017 yılında yapılan değişiklik ile 5 yılda bir yapılır. Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır. Seçimler 60. günü izleyen ilk pazar günü yapılır. Ancak cumhurbaşkanının seçimleri yenileme kararı alması için anayasada bir şart belirtilmemiştir. Yenileme kararı tamamen ihtiyaridir.

CEVAP: D

83. Ara seçim TBMM üyeliklerinde bir azalma olması durumunda, azalan koltukların yeniden doldurulması için yapılan bir seçimdir. Anayasaya göre ara seçim yapılabilmesi şu şartlara bağlanmıştır:

- Genel seçimlerden 30 ay geçmedikçe ara seçim yapılamaz.
- Genel seçimlere bir 1 yıl kala ara seçim yapılamaz.
- Bir yasama dönemi içinde yalnız bir kez yapılabilir.

Ancak TBMM üyeliklerinde %5'lik boşalma olması hâli ya da bir seçim bölgesinde hiç vekil kalmaması hâli yukarıdaki hükümlerin istisnalarıdır.

CEVAP: E

84. Bir ilin veya seçim çevresinin, TBMM'de üyesinin kalmaması hâlinde boşalmayı takip eden 90 günden sonraki ilk pazar günü ara seçime gidilir (2002 değişikliği). Bu durumda ara seçime gidilmesi zorunludur, süre gözetilmez (zorunlu ara seçim).

CEVAP: D

85. YSK'nin görevleri şunlardır:

- Seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma (Ceza infaz kurumları buna dâhildir.)
- Seçim süresince ve sonunda seçimle ilgili yolsuzlukları ve şikâyetleri inceleme ve kesin karara bağlama
- TBMM üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etme
- Cumhurbaşkanlığı seçimi tutanaklarını kabul etme (2007 değişikliği)
- Referandum tutanaklarını kabul etme
- Mahallî idare seçim tutanaklarını kabul etme

TBMM başkanlık seçimi parlemento kararıdır ve bu konuda YSK'nin yetkisi yoktur.

CEVAP: B

86. Yasama sorumsuzluğu:

- Meclis tarafından oylama ile kaldırılamaz, mutlaktır.
- Süreklidir, her zaman devam eder. Milletvekilliği sona erse de sorumsuzluğu devam eder.
- Hukuki ve cezai bakımdan koruma sağlar.
- Yasama görevi ile ilgili olan fiillerden dolayı koruma sağlar.
- Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar da yararlanır.

Yasama göreviyle ilgili olmayan konularda koruma sağlayan yasama sorumsuzluğu değil, yasama dokunulmazlığıdır.

CEVAP: B

87. Yasama dokunulmazlığı; milletvekilinin seçimlerden önce ya da sonra suç işlediği iddiası ile TBMM kararı olmadıkça tutuklama, göz altı, sorgulama ve yargılama yapılamayacağını ifade eder. Yasama dokunulmazlığı kamu yararı gerçekçesi ile eşitlik ilkesinden verilen bir ödündür. Yasama dokunulmazlığı yalnızca TBMM üyeliği boyunca devam eder ve TBMM kararı ile kaldırılabilir. Bu açıdan nispi bir koruma sağlar. Dokunulmazlık cezai açıdan bir koruma sağlar hukuki açıdan koruma sağlamaz. Yasama dokunulmazlığından cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar da yararlanır. Ancak bazı hâllerde dokunulmazlığın TBMM tarafından kaldırılmasına gerek yoktur. Aşağıdaki istisnalar gerçekleşir ise dokunulmazlık kavramı uygu lanmaz:

- Ağır cezalık suçüstü hâlinde yakalanma
- Soruşturması seçimlerden önce başlamış olmak şartı ile Anayasanın 14. maddesinin ihlal edilmesi

CEVAP: C

88. 1982 Anayasası'na göre Yüksek Seçim Kurulu 11 üyeden oluşur. Bu üyelerin 6'sı Yargıtay üyeleri tarafından Yargıtay üyeleri arasından seçilir. 5 üye ise Danıştay üyeleri tarafından Danıştay üyeleri arasından seçilir. Bu 11 üyenin 4'ü yedek, 7'si asıl üyedir.

CEVAP: C

89. TBMM başkanı hiçbir oturumda oy kullanamaz. Hatta yönettiği oturumlarda başkan vekillerinin de oy kullanamadığını unutmamak gerekir. Anayasada, kanunlarda ve iç tüzükte açık veya gizli oylama yapılmasının zorunlu olduğu belirtilmeyen bütün hususlarda kural olarak işaret oyuna başvurulur.

CEVAP: E

90. TBMM Genel Kurulunda dokunulmazlığın kaldırılması kararı yahut milletvekilliğinin düşürülmesi kararı alınması hâlinde ilgili milletvekili ya da herhangi bir milletvekili kararın alınmasından itibaren 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine anayasa, kanun veya iç tüzüğe aykırılık gerekçesiyle başvurabilir. Anayasa Mahkemesi de 15 gün içinde karar verir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

91. Kanun ile ilgili olarak şu bilgiler verilebilir:

- TBMM çıkarır.
- Resmî Gazete'de yayımlanır.
- Anayasa Mahkemesinin denetimine tabiidir. (inkılap kanunları hariç)
- Cumhurbaşkanı tekrar görüşülmek üzere geri gönderebilir.
- Cumhurbaşkanı imzalar ve yayımlar.

CEVAP: C

92. Yürütmenin görev ve yetkileriyle ilgili belli bir konuda, cumhurbaşkanı yardımcıları veya ilgili bakandan bir önerge ile bilgi alınmasını sağlayan bilgi edinme ve denetim yoluna "yazılı soru" denir. Yazılı soru önergesi bir vekil tarafından yazılı olarak verilir. Soru denetim yolunun hukuki ya da siyasi bir yaptırımı yoktur. Sadece bilgi edinmeye yöneliktir. İlgililer tarafından 15 gün içinde cevaplanması zorunludur.

CEVAP: D

93. TBMM şu işlemleri parlamento kararı olarak çıkarmaktadır:

- TBMM İç Tüzüğü
- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması
- Milletvekilliğinin düşmesi kararı
- TBMM seçimlerinin yenilenmesi
- TBMM'nin tatili ve ara vermesi
- TBMM başkanı ve Başkanlık Divanı seçimi
- Savaş, seferberlik ve olağanüstü hâl ilanının kabul edilmesi
- Yurt dışına asker gönderilmesi ve yabancı devlet askerlerinin kabul edilmesi
- Cumhurbaşkanının, cumhurbaşkanı yardımcılarının ve bakanların Yüce Divana sevki
- RTÜK üyelerinin seçilmesi
- Anayasa Mahkemesine üye seçilmesi
- Sayıştay başkan ve üyelerinin seçilmesi
- Kamu başdenetçisinin seçilmesi

CEVAP: E

94. Kanunlar TBMM'de Meclis İç Tüzüğü'ne göre görüşülür. Kanun teklifleri sadece milletvekilleri tarafından verilebilir. Ancak bütçe kanunu cumhurbaşkanı tarafından meclise sunulur. Kanun teklifleri meclise sunulurken herhangi bir kurumun görüşü alınmaz. Ancak bazı hâllerde takdirî olarak Danıştayın görüşüne baş vurulabilir. Bir yasama dönemi içerisinde yasalaşama-yan kanun tekliflerine kadük ismi verilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

95. Kanunların cumhurbaşkanı önünde bekleme süresi 15 gündür. Bu süre içinde ya veto edilir ya geri gönderilir ya da Resmî Gazete'de yayımlanır. Resmî Gazete, Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılır. Ancak aksi bir tarih belirtilmediği takdirde kanunlar yayımlandığı gün yürürlüğe girer. Aksi tarih belirtilmiş ise o tarihte yürürlüğe girer.

CEVAP: E

96. Yazılı soru, milletvekilleri tarafından bir bakan ya da Cumhurbaşkanlığı yardımcılarına görev alanlarını ilgilendiren konuda bilgi alınması için yapılan bir denetim yoludur. Meclis araştırması ve genel görüşme ise ülkenin gündemini ilgilendiren bir konuda siyasi parti grupları ya da en az 20 milletvekili tarafından talep edilebilir. Meclis soruşturması bakanların ya da cumhurbaşkanı yardımcıların suç işlemeleri durumunda cezai sorumluluk doğuran bir denetim yoludur. Meclis soruşturması, Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu ile talep edilebilir. Bu da en az 301 milletvekili ile talep edilebileceği anlamına gelmektedir.

CEVAP: E

97. Meclisin parlamento kararı niteliğindeki görevlerinden olmasına rağmen Anayasa Mahkemesi denetimine tabii olan üç istisna vardır. Bunlar TBMM İç tüzüğü, yasama dokunulmazlığının kaldırılma kararı ve TBMM üyeliğinin düşürülme kararıdır. Dokunulmazlığı kaldırılan ya da milletvekilliği düşürülen milletvekilleri bu işlemlerin iptali için yedi gün içerisinde Anayasa Mah kemesine başvurabilmektedir. Anayasa Mahkemesi ise kararını on beş gün içerisinde verir.

CEVAP: A

98. TBMM'nin 1982 Anayası'na göre bakanları yazılı soru, genel görüşme gibi denetim yolları ile denetleme yetkisi vardır ancak bakanları görevlerinden düşürme yetkisi yoktur. 2017 değişikliği öncesi böyle bir görevi vardı ve gensoru denetim yolu ile yapılmaktaydı. Ancak 2017 değişikliği ile gensoru anayasa metninden çıkartılmıştır. Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar meclis soruşturması sonucu sevk edildiği Yüce Divanda kesin hüküm giydiğinde görevden düşerler.

CEVAP: E

99. Kanunların yargısal denetimi Anayasa Mahkemesinde yapılmaktadır. Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği kanunların yerine çıkarılacak yeni kanun taslakları, TBMM'de öncelikle görüşülür.

CEVAP: A

100. TBMM bir yasama dönemi içinde iki kez Meclis Başkanlık Divanı seçimleri yapar. İlk seçilen üyeler iki yıl, diğerleri yasama dönemi sonuna kadar görev yaparlar. Divan üyeleri; meclis başkanı, başkan vekilleri, kâtip üyeler ve idare amirleridir. Meclis başkanı gizli oylama ve dört turlu bir seçim ile doğrudan TBMM tarafından seçilir.

CEVAP: D

101. 2017 yılında yapılan değişiklik ile anayasanın 75. maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oy ile seçilen 600 vekilden oluşur.

CEVAP: E

102. Cumhurbaşkanı tarafından seçimlerin yenilenmesi durumunda, seçimlerin yenilenme kararının verildiği günden sonra gelen 60. günü takip eden ilk pazar günü cumhurbaşkanı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi birlikte yapılır.

CEVAP: C

103. Seçimlerin genel ilkeleri şunlardır:

- Tek dereceli seçim
- Genel oy
- Eşit oy
- Gizli oy
- Serbest seçim
- Açık sayım ve döküm

Ancak dar bölge seçim sistemi ülkemizde uygulanmaz.

CEVAP: D

104. Cumhurbaşkanı tarafından geri gönderilen kanunlar, TBMM tarafından üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul edilirse cumhurbaşkanı bu sefer kanunu Resmî Gazete'de yayımlamak zorundadır. Eğer Meclis kanun metninde değişiklik yaparak cumhurbaşkanına gönderirse o zaman cumhurbaşkanı her değişiklikte kanun metnini tekrar geri gönderebilir.

CEVAP: C

105. Anayasaya göre olağanüstü hâli cumhurbaşkanı ilan eder. Ancak olağanüstü hâli onaylama, süresini uzatma veya kısaltma yetkisi ile kaldırma yetkisi TBMM'ye aittir.

CEVAP: D

106. Meclis başkanı'nın görevleri şunlardır:

- Meclis iç tüzüğünü uygulamak, meclisi sevk ve idare etmek
- Meclis toplantılarını yönetmek
- Meclisi olağanüstü toplantıya çağırmak
- Meclisin kolluk ve yönetim hizmetlerini yürütmek

Cumhurbaşkanına vekâlet görevi 2017 değişikliği ile TBMM başkanının görevleri arasından anayasadan çıkarılmış ve vekâlet yetkisi cumhurbaşkanı yardımcılarına tanımlanan bir görev olmuştur.

CEVAP: C

107. TBMM tarafından reddedilen kanun önerilerinin tekrar TBMM'ye sunulabilmeleri için 1 yıl geçmesi gerekir. Bir yasama döneminde kanunlaşmayan kanun tekliflerine "kadük" denir. Kadüklerin yenilenmesi mümkündür.

CEVAP: A

108. Siyasi parti grupları aşağıda belirtilmiş işlemleri yapabilirler:

- Cumhurbaşkanlığına aday gösterebilirler.
- Genel görüşme ve meclis araştırması talebinde bulunabilirler.
- Toplantıların kapalı oturum ile yapılmasını talep edebilirler.

Ancak meclis soruşturması talebi meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu ile istenebilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

109. Yasamanın sürekliliği TBMM'nin sahip olduğu yasama yetkisinin kesintiye uğramaması durumunu ifade eder.

Bu ilke 1982 Anayasası'nın 77. maddesinden çıkarılmaktadır. TBMM'nin bir yıllık çalışma periyoduna "yasama yılı" adı verilir. (1 Ekim-30 Eylül)

CEVAP: C

110. Cumhurbaşkanı seçilen bir milletvekilinin partisi ile ilişiği kesilmez (2017). Milletvekilinin kısıtlanması ve kesin hüküm giymesi hâlinde ilgili mahkeme kararlarının Meclis Genel Kuruluna bildirilmesiyle üyelik sıfatının düşeceği açıkça belirtilmiştir. İstifa eden milletvekilinin istifasının geçerliliği Meclis Başkanlığınca tespit edilmeli ve Genel Kurulda kararlaştırılmalıdır. Yüksek Seçim Kurulu tarafından mazbatanın geri alınması, vatandaşlıktan çıkma veya çıkarılma, cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakan seçilme hâlinde de meclis üyeliğini sona erdirir. Ancak Meclis Başkanı seçilme milletvekilliğini sona erdirmez.

CEVAP: D

111. Mecliste yapılacak bazı oylamalar için üst oranlar istenir. Bu oranlara nitelikli hâller denir. Nitelikli çoğunluğun arandığı hâller şunlardır:

- Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevki
- Anayasanın değiştirilmesi
- Genel veya özel af ilanı
- Meclis başkanının seçilmesi
- Bakanların Yüce Divana sevki
- Devamsızlık nedeniyle milletvekilliğinin düşürülmesi
- Kamu başdenetçisinin seçilmesi
- Cumhurbaşkanı yardımcılarının Yüce Divana sevki
- Cumhurbaşkanı tarafından geri gönderilen kanunun mecliste aynen kabulü

Ancak dokunulmazlık toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile kaldırılır.

CEVAP: C

112. Yasa teklifinde bulunma sadece milletvekillerine ait bir yetkidir. Cumhurbaşkanı ya da bakanlar yasa teklifinde bulunamazlar. Cumhurbaşkanlığı sisteminde kuvvetlerin sert bir ayırımı söz konusudur ve bu açıdan yürütmenin, yasamaya ait konularda işlem yapması mümkün değildir.

CEVAP: C

113. Milletvekilliğinin kesin hüküm giyme veya kısıtlanma hâlinde düşmesi, bu hususta kesin mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesiyle olur ve Meclis Genel Kurulunda ayrıca bir karar alınmaz. B ve D seçeneklerindeki görevler milletvekilliğiyle bağdaşmayan görevlerdir. İstifa eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesi, istifanın geçerli olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca tespit edildikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca kararlaştırılır.

CEVAP: C

114. Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili kararın anayasaya, kanuna veya İç Tüzük'e aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Anayasa Mahkemesi, iptal istemini on beş gün içerisinde kesin karara bağlar.

CEVAP: E

115. Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır. Seçimlerin başlamasından bitimine kadar seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve cumhurbaşkanlığı seçimi tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulunundur. Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir merciye başvurulamaz. Eğer seçimlerde yolsuzluk veya hile yapılmamışsa mazbatası iptal edilen milletvekilinin seçim bölgesinde, oylar yeniden sayılmaz ve seçimler yeniden yapılmaz.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

116. Milletvekili dokunulmazlığı, seçimden önce veya sonra suç işlediği iddiası ile herhangi bir milletvekilinin alıkonamaması, tutuklanamaması, sorguya çekilememesi ve yargılanamaması ile ilgili dokunulmazlıktır. TBMM kararıyla kaldırılabilir nitelikte olup ömür boyu korumadığı için aynı zamanda "nispi dokunulmazlık" olarak da adlandırılır. Yasama sorumsuzluğu dediğimiz bağışıklık ise ömür boyu ve mutlak koruma sağlayan, meclis kararıyla kaldırılamayan bir muafiyet türüdür.

CEVAP: D

117. Yasama sorumsuzluğu, milletvekillerini hem cezai takibata karşı korur hem de hukuk davalarına karşı korur ve meclisin alacağı herhangi bir çoğunluk kararıyla kaldırılamaz. Sürekli niteliktedir ve bu süreklilik meclis üyeliği sıfatının sona ermesinden ya da erdirilmesinden sonra da devam eder.

CEVAP: C

118. Yasama dokunulmazlığı dediğimiz bağışıklık türü, TBMM üyelerini suç işlediği iddiası ile keyfî ve asılsız ceza kovuşturmaları ve tutuklamalardan korumayı amaçlayan nispi bir dokunulmazlık türüdür. Mutlak do kunulmazlık ise yasama sorumsuzluğu dediğimiz oy, söz ve düşünce hürriyetiyle ilgilidir. Yasama kısıntısı ise idarenin eylem ve işlemlerinden bazılarının anayasa tarafından yargı denetimi dışında bırakılmasıyla ilgili başka bir hukuki kavramdır. Yargı kısıntısı ise hu kukumuzda pek kabul görmemekle beraber, kanunlarda yer almamasına rağmen bazı idari işlem ve eylemlerin yargı denetimi dışında bırakılmasıdır.

CEVAP: A

119. Yasama dokunulmazlığı, nispi dokunulmazlıktır ve mutlak koruma sağlamaz. Seçimden önce soruşturulmasına başlanılması ve durumun yetkili merci tarafından TBMM'ye bildirilmesi koşuluyla anayasamızın 14. maddesine aykırı suçlar ile ağır cezayı gerektiren suçüstü hâli durumlarında dokunulmazlığa rağmen yargılanmanın önü açıktır. Ayrıca meclis kararıyla ve nitelikli bir çoğunluk aranmaksızın dokunulmazlığın kaldırılması da mümkündür. Dokunulmazlık müessesesi, dava açılmasına veya soruşturma başlatılmasına engel değildir. Dokunulmazlık kamu yararı amacıyla bahşedilmiş bir müessese olduğundan feragat edilemez. Ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır.

CEVAP: E

120. Yasama sorumsuzluğu TBMM tarafından kaldırılamaz, yasama dokunulmazlığı kaldırılabilir. Çünkü yasama sorumsuzluğu ömür boyu koruma sağlayan mutlak bir dokunulmazlıktır. Oy, söz ve düşünce hürriyetinin garantisidir.

CEVAP: A

121. Meclisin erken seçim kararı alması ya da cumhurbaşkanının erken seçim kararı alması seçimleri öne çektiği için 5 yıllık dönemi değiştirir. Ayrıca savaş nedeni ile meclis seçimleri 1 yıllığına erteleyebilir. Ancak olağanüstü hâl ilanı seçim dönemini etkileyen bir sonuç doğurmaz.

CEVAP: E

122. Cumhurbaşkanı, merkezî yönetim bütçe tasarısı ile millî bütçe tahminlerini gösteren raporu, mali yıl başından en az 75 gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe görüşmeleri sırasında gider artırıcı, gelir azaltıcı tekliflerde bulunulamaz. Bütçe kanununa bütçe dışında bir hüküm konulamaz. Ancak bütçe kanunları hakkında Anayasa Mahkemesine iptal davası açılabilir.

CEVAP: C

123. YSK'nin 7 asıl, 4 yedek olmak üzere toplam 11 üyesi vardır. Üyelerinin 6'sı Yargıtay üyeleri içinden, 5'i Danıştay üyeleri içinden bu mahkemelerin genel kurullarınca seçilerek gönderilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

124. Kamu Başdenetçiliği Kurumu 2010 değişikliği ile Meclis Başkanlığına bağlı olarak kurulmuştur. Kamu başdenetçisi TBMM tarafından 4 yıl için gizli oyla seçilir.

CEVAP: C

125. TBMM Genel Kurulunda dokunulmazlığın kaldırılması kararı alınması hâlinde ilgili vekil ya da herhangi bir milletvekili kararın alınmasından itibaren 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine; anayasa, kanun veya iç tüzüğe aykırılık gerekçesiyle başvurabilir. Anayasa Mahkemesi de 15 gün içinde karar verir.

CEVAP: D

126. Anayasaya göre milletvekilliği şu hâllerde düşer:

- İstifa eden bir milletvekilinin istifasının Genel Kurulca kabul edilmesi (Özel çoğunluk aranmaz.)
- Meclis çalışmalarına özürsüz ve izinsiz olarak bir ayda beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin üyeliğinin düşmesine TBMM Genel Kurulunda üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilmesi (açık oylama zorunlu)
- Üyelikle bağdaşmayan görev veya hizmeti sürdürmekte ısrar eden milletvekilinin üyeliğinin düşmesine gizli oyla TBMM Genel Kurulunca karar verilmesi (Özel çoğunluk aranmaz.)
- Kesin hüküm giyme veya kısıtlanmaya ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesi (Ayrıca bir oylama yapılmaz.)
- Cumhurbaşkanı seçilmesi (Kendiliğinden sona erer.)
- Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan seçilme (Kendiliğinden sona erer.)
- Ölüm veya gaiplik (Kendiliğinden sona erer.)
- Yasama döneminin sona ermesi (Kendiliğinden sona erer.)

CEVAP: A

127. İstifa nedeniyle üyelikle bağdaşmayan bir hizmet veya görevin sürdürülmesi ve devamsızlık nedeniyle üyeliğin düşmesi hâllerinde ilgili milletvekili veya başka bir milletvekili, kararın TBMM Genel Kurulunda alındığı tarihten itibaren 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine iptal başvurusunda bulunabilir.

CEVAP: B

128. Seçimlerin yenilenmesi kararını TBMM veya cumhurbaşkanı verir. Yeni seçilen milletvekilleri, seçilmekle kazandıkları sıfatın geçerli olduğunu gösteren tutanak olan seçim mazbatalarını Yüksek Seçim Kurulundan alırlar. Yenilenmesine karar verilen meclis üyelerinin yetkileri, yenilerinin seçilmesine kadar sürer.

CEVAP: E

YARGIYA YİNE Vİ

129. Yargı organının denetim ve gözetimi ilkesi ilk kez 1961 Anayasası ile öngörülmüştür. İlgili organ ise Yüksek Seçim Kuruludur. Oy verme yani seçme hakkının aynı zamanda siyasal yani vatandaşlık ödevi olması 1987 yılından beri anayasada yer almaktadır. Oy kullanmayanlara seçim kurulları tarafından para cezası dâhil her türlü tedbir uygulanabilir. Temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkesi 1995 değişikliğiyle anayasaya dâhil olmuştur.

CEVAP: A

130. TBMM başkanı en çok dört turda seçilir ancak dört yıl için seçilmez. Anayasaya göre bir yasama döneminde iki kez meclis başkanı seçilir. İlk seçilenin görev süresi iki yıldır. İkinci seçilenin görev süresi ise yasama döneminin sonuna kadardır. Adaylar, beş gün içinde bildirilir. Bildirim tarihinden itibaren de beş gün içinde seçimler tamamlanır. İlk iki turda üye tam sayısının 2/3'ü arınır. Seçilememesi durumunda üçüncü turda meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. Yine seçilemezse dördüncü turda, üçüncü turda en çok oy alan iki aday arasından seçim yapılır.

CEVAP: C

131. TBMM Başkanlık Divanı; meclis başkanı, başkan vekilleri, idari amirler ve katip üyelerden kuruludur. Siyasi parti grupları TBMM başkanlığı için aday gösteremez. TBMM Başkanlık Divanı üyelerinin tamamı milletvekili olmak zorundadır. Yani hepsi meclis üyeleri içinden seçilir. TBMM başkanı hiçbir hâlde ve TBMM başkan vekilleri ise yönettikleri oturumlarda oy kullanamazlar. Bunun nedeni, tarafsızlık ilkesinin sağlanmasıdır.

CEVAP: C

132. 1982 Anayasası'na göre anayasa değişikliği teklifi TBMM üye tam sayısının en az 1/3 tarafından yapılır. Bu da 200 milletvekiline karşılık gelmektedir.

CEVAP: B

133. Kamu başdenetçisini seçmek (2010 değişikliği) TBMM'nin görev ve yetkileri arasında yer almaktadır. Kamu başdenetçisi TBMM tarafından 4 yıl için gizli oyla seçilmektedir.

CEVAP: C

134. Bir yasama döneminde iki kez Başkanlık Divanı seçimi yapılır. İlk seçilenin görev süresi iki yıl, ikinci seçileninki ise yasama döneminin sonuna kadardır. İlk seçilen milletvekilinin tekrar TBMM başkanı seçilmesini engelleyen bir hüküm yoktur.

CEVAP: D

135. TBMM Başkanlık Divanı; meclis başkanı, başkan ve killeri, idari amirler ve kâtip üyelerden kuruludur. Divan üyelerinin tümü milletvekili olmak zorundadır. Divan üyeleri toplamda 21 kişiden oluşur.

- Meclis başkanı (1 kişi)
- Başkan vekilleri (4 kişi)
- Kâtip üyeler (10 kişi)
- İdare amirleri (6 kişi)

CEVAP: B

136. Ülkemizde genel olarak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan, 18 yaşını doldurmuş ve ayırt etme gücü bulunan her birey oy kullanabilir. Ancak bunun dışında oy kullanmayı engelleyen bazı durumlar söz konusudur.

Bu durumlar şunlardır:

- Silah altında bulunan er, erbaşlar
- Askerî öğrenciler
- Yabancılar
- Kamusal haklardan kısıtlı olanlar
- Taksirli suçlar hariç ceza infaz kurumlarında bulunan mahkûmlar

Tutuklular oy kullanabilirler. Yargılamaları kesinleşmediği için masumiyet karinesi gereği oy hakları ellerinden alınmamıştır. Ayrıca yurt dışındaki Türk vatandaşları yerel seçimler hariç diğer seçimlerde oy kullanabilir.

CEVAP: D

137. TBMM, savaş nedeniyle seçimlerin yapılması mümkün değil ise katılanların salt çoğunluğu ile birer yıllığına seçimlerin ertelenmesi kararını alabilir.

CEVAP: D

138. Parlamento kararlarının özellikleri şunlardır:

- TBMM çıkarır.
- Resmî Gazete'de yayımlanır.
- Cumhurbaşkanının imzalamasına gerek yoktur.
- Üç istisna dışında Anayasa Mahkemesinin denetimine tabii değildir.
- Cumhurbaşkanı imzasına tabii olmayan parlamento kararları doğal olarak cumhurbaşkanınca geri gönderilemez.

CEVAP: C

139. TBMM'nin bir konu hakkında belirlenmiş bir günde genel kurulu açmasına "birleşim" adı verilir. Birleşimin aralar ile bölünmüş hâline ise "oturum" adı verilir.

CEVAP: C

140. Parlamento kararları üç istisna dışında Anayasa Mahkemesinin denetimine tabii değildir. Ancak şu istisnalar Anayasa Mahkemesinin denetimine tabiidir:

- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması
- TBMM İç Tüzüğü
- Milletvekilliğinin düşmesi kararı

Savaş ilanı kararı Anayasa Mahkemesinin yargısal denetimine tabii değildir, diğer iki öncül ise denetime tabiidir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

141. Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu ile bakan ya da cumhurbaşkanı yardımcılarının suç işlediklerine yönelik verilecek önerge sonrasında üye tam sayısının 3/5'i ile soruşturma açılıp açılmayacağına karar verilir. Soruşturma açılması durumunda hazırlanacak rapor doğrultusunda Anayasa Mahkemesine Yüce Divan yargılaması yapılması için meclis üye tam sayısının 2/3'ü ile sevk edilirler. Cezai sorumluluk doğuran denetim yolu meclis soruşturmasıdır.

CEVAP: D

142. 1982 Anayasasına göre usulüne göre yürürlüğe giren milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Antlaşmalar meclis tarafından incelenerek uygun bulma kanunu hazırlanır ve bu kanunun cumhurbaşkanı tarafından onaylanması ile antlaşmalar yürürlüğe girer. Ancak insan haklarına yönelik antlaşmalar ile kanun hükümlerinin çatışması durumunda antlaşma hükümleri uygulanır. Ayrıca antlaşmalar için yargı yolu kapalıdır.

CEVAP: D

143. Meclis İç Tüzüğüne ve anayasaya uygun olacak şekilde Meclisi yöneten, kurumsal yapısından sorumlu olan birime "Başkanlık Divanı" denir.

Üyeleri:

- Meclis Başkanı
- Başkan vekilleri
- Kâtip üyeler
- İdare amirleri

CEVAP: C

144. Yürütmenin görev ve yetkileriyle ilgili belli bir konuda, cumhurbaşkanı yardımcısına veya ilgili bakandan bir önerge ile bilgi alınmasını sağlayan bilgi edinme ve denetim yoludur. Yazılı soru önergesi bir vekil tarafından verilir. Yazılı soru yolunun hukuki ya da siyasi bir yaptırımı yoktur. Sadece bilgi edinmeye yöneliktir. 15 gün içinde cevaplanması zorunludur.

CEVAP: C

145. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanların suç işlemeleri durumunda Yüce Divana sevk edilmeleri için yapılan denetim yoludur. Bu açıdan cezai sorumluluk doğurur. Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu ile bakan ya da cumhurbaşkanı yardımcılarının suç işlediklerine yönelik verilecek önerge sonrasında üye tam sayısının 3/5'i soruşturma açılmasına karar verebilir.

CEVAP: A

146. 1982 Anayasası'na göre kanun tekliflerine sadece mil letvekilleri önerebilir. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar milletvekili olamadıkları için kanun teklifinde bulunamazlar.

CEVAP: A

147. Genel af ya da özel af kanunları özel nitelikli kanunlardır. Dolayısıyla TBMM'nin bu kanunları kabul etmesi için nitelikli oy oranları istenmektedir. TBMM'de genel af veya özel af kanununun kabul edilmesi için gereken karar yeter sayısı meclis üye tam sayısının 3/5'i yani 360 vekildir.

CEVAP: D

148. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı merkezî yönetim bütçesi ile millî bütçe tahminlerini gösteren raporu, mali yılbaşından en az 75 gün önce TBMM'ye sunar. Bütçe TBMM'de kabul edilerek mali yıl başında yürürlüğe girer.

CEVAP: E

149. Mecliste alınacak bir karar ya da oylanacak bir yasa için aksi düzenlenmediği sürece katılanların salt çoğunluğunun sağlanması şartı aranır. Katılanların salt çoğunluğu, diğer adı ile "basit çoğunluk" ise toplantıya katılanların yarısından bir fazlasıdır. 500 vekil ile toplanan mecliste karar yeter sayısı 251'dir.

CEVAP: E

150. Kanunlar biçimsel olarak şekli ve maddi kanun olmak üzere ikiye ayrılır. Maddi kanunlar genel, soyut ve süreklidir. Ancak şekli kanunlar genellikle süreli yani geçicidir. Şekli kanunlar ya belli bir süre için hüküm ifade ederler ya da tek seferlik hazırlanırlar. Şekli kanun olarak nitelendirilen kanunlar şunlardır:

- Para basılmasına izin verme kanunu
- Genel - özel af kanunu
- Bütçe kanunu
- Kesin hesap kanunu
- Milletlerarası antlaşmaları uygun bulma kanunu

CEVAP: D

151. TBMM Genel Kurulunda kabul edilen kanunlar cumhurbaşkanına gönderilir. Cumhurbaşkanı kendisine gelen kanunları Resmî Gazete'de yayımlayabilir ya da tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye 15 gün içinde geri gönderebilir. Resmî Gazete'de de yayımlanan kanunlar ayrıca bir tarih belirtilmemişse aynı gün yürürlüğe girer.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

152. Kanunlara esas ve şekil bakımından iptal davası açılabilir. Kanunlara şekil bakımından dava açılması Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 10 gün, esas bakımından dava açılması Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 60 günlük süreye tabiidir.

CEVAP: B

153. Meclis üyeliklerinde herhangi bir sebep ile azalma olması durumunda, boşalan koltukların yeniden doldurulması için yapılan seçime "ara seçim" denir. Bu açıdan ara seçim 1 vekil için dahi yapılabilir ve ara seçim sadece vekilin azaldığı il ya da illerde yapılır. Ara seçim bir yasama döneminde bir kez yapılabilir ve genel seçimlerden 30 ay geçmedikçe ve seçimlere bir yıldan az bir süre kala ara seçim yapılamaz. Ara seçim kararı bir parlamento kararıdır. Ara seçim yapılmasına sadece TBMM karar verebilir.

CEVAP: D

154. TBMM her yıl ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. TBMM'nin 1 yıllık çalışma süresine "yasama yılı" adı verilir. Yasama yılı 1 Ekim'de başlar. 30 Eylül'de sona erer.

CEVAP: D

155. Meclisin tatil dışında çalışmalarına ara vermesi 15 günü geçemez. Meclis tatil ve ara verme kararını parlamento kararı ile alır.

CEVAP: C

156. TBMM başkanı tatil veya ara verme sırasında, doğrudan veya TBMM üye tam sayısının beşte birinin yazılı talebi üzerine 7 gün içerisinde TBMM'yi olağanüstü toplantıya çağırabilme yetkisine sahiptir. Ayrıca cumhurbaşkanı da meclisi doğrudan toplantıya çağırma yetkisine sahiptir. Meclisin tatilde ya da ara vermede iken toplantıya çağrılmasına karar verebilir.

CEVAP: B

157. Anayasa değişikliklerinin onay aşamasında referanduma sunulması söz konusu ise değişikliklerin Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 60 gün sonraki ilk pazar halkoyuna sunulur. Ülkemizde, anayasa değişiklikleri hakkındaki kanunların düzenli bir yöntem olarak halkoyuna sunulması 1982 Anayasası'nın bir yeniliğidir. Anayasa değişiklikleri dışındaki kanunlar halkoyuna sunulamaz.

CEVAP: A

158. TBMM, çalışmalarını kendi yaptığı iç tüzük hükümlerine göre yürütür. Buna "yöntemsel bağımsızlık" adı verilir. İç tüzük hükümleri meclisteki siyasi partilerin üye sayısı oranında katılımlarıyla düzenlenir. TBMM İç tüzüğüne şekil ve esas bakımından iptal davası açılabilmektedir. 1961 Anayasası'nda bir siyasi parti grubunun en az 10 milletvekilinden oluşacağı öngörülmüşken bu sayı 1982 Anayasası'nda rasyonelleştirilmiş parlamenterizm gereğince 20 milletvekili olarak değiştirilmiştir.

CEVAP: C

159. İç tüzüğe göre gizli oy ile yapılması gereken işlemler şunlardır:

- Anayasa değişikliklerinin maddelerinin ve tümünün kabul edilmesi
- Meclis başkanının seçimi
- Meclis soruşturması açılıp açılmayacağına karar verilmesi
- Yüce Divana sevke ilişkin oylamalar
- Üyelikle bağdaşmayan bir görevde ısrar nedeniyle milletvekilliğinin düşürülmesi

Dokunulmazlığın kaldırılması kararı gizli oyla yapılan işlemlerden biri değildir.

CEVAP: B

160. Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler yürürlüğe girmelerinden itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmazlar.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

161. Ülkemizde, anayasanın değiştirilmesi tekliflerini kabul etmeye yetkili olan organ TBMM'dir. Anayasa değişikliklerinin kabul edilmesi durumunda referanduma sunma veya Resmî Gazete'de yayımlama yetkisi ise cumhurbaşkanına aittir.

CEVAP: D

162. Anayasa değişikliği hakkındaki kanunların, anayasaya aykırılık iddiası ile açılan iptal davasında yetkili mahkeme, Anayasa Mahkemesidir. Danıştay idari yargıdaki son inceleme ve en yüksek danışma ve inceleme mercisi vasıflarını taşıyan bir yüksek mahkemedir. Ancak anayasa değişiklikleri sürecinde bir rolü yoktur. Anayasa değişikliklerinin sadece teklif, oylama usulleri ve ivedi görüşülememe hususlarında denetimi yapılabilir.

CEVAP: B

163. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanlığı yardımcılığına atanmanın genel esasları şunlardır.

- Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmak zorundalardır.
- Milletvekilleri içinden atanmaları durumunda vekillik sıfatı kendiliğinden düşer.
- Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınırlar.
- Suç işlemeleri durumunda yargılama Yüce Divan sıfatıyla Anayasa Mahkemesinde yapılır.

CEVAP: E

164. 1982 Anayasası'nın "suç ve cezalara ilişkin esaslar" başlıklı 38. maddesinin ilgili fıkrasında yapılan "Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez." hükmü ile ölüm cezası, 2004 yılı değişikliği ile kaldırılmıştır.

CEVAP: D

165. TBMM'de yapılacak oylamalarda aksi bir düzenleme olmadıkça kararlar basit çoğunluk yani katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Yasama dokunulmazlığının kaldırılması için basit çoğunluk şartı aranmaktadır. Bu durumda 400 vekil ile toplanan genel kurulda en az 201 vekilin dokunulmazlığının kaldırılması yönünde oy kullanması gerekir.

CEVAP: C

166. Milletvekilliği veya dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili yahut başka bir milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine başvurur. Anayasa Mahkemesi konuyu öncelikli olarak inceler ve bu konudaki kararını 15 gün içinde verir.

CEVAP: D

167. 1982 Anayasası'na göre anayasa değişikliği için en az üye tam sayısının üçte biri (200 milletvekili) ve anayasa değişikliğinin kabulü için de üye tam sayısının en az beşte üç çoğunluğu (360 milletvekili) aranmaktadır.

CEVAP: D

168. 2017 Anayasa değişikliklerinden önce soru (Yazılı ve sözlü şekilde verilebiliyordu. Sözlü şekilde olan kaldırıldı.) meclis araştırması, genel görüşme, meclis soruşturması ve gensoru şeklinde beş tür denetleme aracı vardı. Değişikliklerden sonra bakanları ve hükû-meti siyasi yönden denetleme aracı olan gensoru kal dırılmıştır.

CEVAP: A

169. 2018 tarihli ve 10 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi sonrası artık kanunlar herhangi bir tarih belirtilmemişse Resmî Gazete'de yayımlanmakla yürürlüğe girer.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

170. Bütçe, genel veya özel af, para basılması, seçim sistemin değiştirilmesi TBMM'nin kanun şeklinde gerçekleştirdiği yasama işlemleridir. Ancak cumhurbaşkanınca ilan edilen olağanüstü hâlin TBMM'de kabul edilmesi parlamento kararı niteliği taşır.

CEVAP: D

171. 1982 Anayasası'nın ilk hâline göre TBMM 400 milletvekilinden oluşmaktaydı. Daha sonrasında 1987 değişikliğiyle 450, 1995 değişikliğiyle 550 ve 2017 değişikliğiyle de 600 milletvekilinden oluşmuştur.

CEVAP: B

172. 1982 Anayasası'na göre TBMM her yıl 1 Ekim'de kendiliğinden toplanır. Mecliste açılış konuşması yapmak anayasayla cumhurbaşkanına tanınmış bir yetki ve görevdir. En yaşlı TBMM üyesi yalnıza seçimlerden sonra Başkanlık Divanı oluşana kadar geçici olarak TBMM'yi yönetir.

CEVAP: D

173. TBMM Başkanlık Divanı için bir yasama döneminde iki defa seçim yapılır, ilk seçilenlerin görev süresi iki yıldır ikinci seçilenlerin yasama döneminin sonuna kadardır ve süresi dolan tekrar seçilebilir. Seçimi dört turludur. Siyasi partiler başkanlık için aday gösteremez. Seçiminde ilk iki turda üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuaranır.

CEVAP: B

174. Cumhurbaşkanını halk seçer. HSK'nin Başkanı, adalet bakanıdır ve adalet bakanını cumhurbaşkanı seçer. Yargıtay üyeleri HSK tarafından seçilir. Anayasa Mahkemesinin üyeleri ise cumhurbaşkanı ve TBMM tarafından seçilir ancak başkanını üyeler kendi arasından seçer. Kamu denetçiliği kurumu 2010 Anayasa değişikliğiyle TBMM Başkanlığına bağlı olarak kurulmuştur ve kamu başdenetçisi TBMM tarafından seçilir.

CEVAP: C

175. TBMM İç Tüzüğü'ne göre genel görüşmeyi en az 20 milletvekili ve siyasi parti grupları talep edebilir. Siyasi partilerin böyle bir yetkisi yoktur. Yalnızca mecliste grubu olan siyasi partiler talepte bulunabilir.

CEVAP: C

176. Genelkurmay başkanını seçmek, olağanüstü hâl ilan etmek ve milletlerarası antlaşmaları onaylamak cumhurbaşkanının görevidir. Yargıtay üyelerini HSK seçer. Para basılmasına kanunla karar vermek TBMM'nin görevidir.

CEVAP: E

177. Cumhurbaşkanı yardımcısı seçilme, bakan seçilme, kesin hüküm giyme ve kısıtlanma durumunda meclis kararına gerek yoktur. Ancak milletvekilliği istifa nedeniyle düşecekse buna TBMM Genel Kurulu karar verir.

CEVAP: A

178. Genel ve özel af ilanı için de seçimlerin yenilenmesi içinde en az 360 oya ihtiyaç vardır. Meclis soruşturması önergesini verilmesi için en az 301, önergenin kabulü için yine en az 360 oy gerekir. Ancak bakanların, cumhurbaşkanı yardımcılarının veya cumhurbaşkanının Yüce Divana sevki için en az 400 oy gerekir.

CEVAP: D

179. TBMM Başkanlık Divanı TBMM iç tüzüğüne göre bir başkan, dört başkan vekili, yedi kâtip üye ve üç idare amiri olmak üzere toplam on beş üyeden oluşur. Ancak Genel Kurul, Danışma Kurulunun teklifi üzerine kâtip üyelerinin ve idare amirlerinin sayısını artırabilir. 2020 yılı itibarıyla katip üye sayısı on, idare amiri altıdır. Başkan ve başkan vekilleriyle birlikte bu sayı şuan yirmi birdir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

180. Yüksek Seçim Kurulu anayasada yasama bölümünde düzenlenmiştir. Üyelerinin görev süresi altı yıldır, yüksek bir mahkeme olmasa da kararları kesindir, aleyhine yargı yoluna gidilemez. Toplam on bir üyeden oluşur. 7 üyesi asıl, 6 üyesi ise yedektir.

CEVAP: A

181. Cumhurbaşkanı seçilme yeterliliğine sahip olma şartları şunlardır:

- Türk vatandaşı olmak
- 40 yaşını doldurmuş olmak
- Yükseköğrenim görmüş olmak
- Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmak

CEVAP: C

182. Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilir. Bir kimse en fazla iki defa cumhurbaşkanı seçilebilir. Bu seçim üst üste olabileceği gibi farklı zamanlarda da olabilir. Cumhurbaşkanı 5 yıl için seçilir ve seçimi 2 turlu bir seçimle yapılır.

CEVAP: B

183. 1982 Anayasası'nın 101. maddesine göre cumhurbaşkanlığı için dört şekilde aday gösterilebilir:

- Siyasi parti grupları
- En son yapılan genel seçimlerde tek başına %5'lik oy alan siyasi partiler
- Meclis dışında kalan siyasi partilerin oyları toplamı %5'i buluyor ise siyasi partiler ortak tek bir aday gösterebilirler.
- 100 bin seçmen imzası ile aday gösterilebilir.

CEVAP: C

184. Anayasaya göre, cumhurbaşkanlığı görevi şu hâllerde sona erer:

- Beş yıllık görev süresinin dolması
- Cumhurbaşkanının istifası
- Cumhurbaşkanının ölümü
- Kısıtlanması
- Cumhurbaşkanının göreviyle ilgili seçilmeye engel bir suçtan hüküm giymesi

CEVAP: E

185. 1982 Anayasasına göre cumhurbaşkanının görev ve yetkileri şunlardır:

- Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapmak
- Türkiye Büyük Millet Meclisini gerektiğinde toplantıya çağırmak
- Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine karar vermek
- Kanunları yayımlamak
- Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermek
- Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunmak
- Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç tüzüğü'nün, tümünün veya belirli hükümlerinin anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesi ile Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmak
- Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atamak, görevlerine son vermek
- Üniversite rektörlerini atamak
- Yükseköğretim Kurulu üyelerini atamak
- Devlet Denetleme Kurulunun üyelerini ve başkanını atamak
- Genelkurmay başkanını atamak
- Yabancı devletlere Türk Devleti'nin temsilcilerini göndermek, Türkiye Cumhuriyeti'ne gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul etmek
- Milletlerarası antlaşmaları onaylamak ve yayımlamak
- Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil etmek
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar vermek
- Millî Güvenlik Kurulunu toplantıya çağırmak ve başkanlık etmek
- Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile belirli kişilerin cezalarını hafifletmek veya kaldırmak
- Devlet Denetleme Kuruluna inceleme, araştırma ve denetleme yaptırtmak
- Anayasa Mahkemesine üye seçmek
- Danıştaya üye seçmek
- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı vekilini seçmek
- Hâkimler ve Savcılar Kuruluna üye seçmek

YARGI YAYINEVİ

- Türkiye Büyük Millet Meclisine iç ve dış siyaset ile ilgili mesajlar vermek

Anayasa Mahkemesinin başkanı kendi üyeleri arasından kendi üyelerince seçilir.

CEVAP: E

186. Devlet Denetleme Kurulu şu kuruluşları denetleyebilir:

- Tüm kamu kurum ve kuruluşları
- Sermayesinin yarıdan fazlası kamu kurumlarına ait olan kuruluşlar
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
- Her düzeydeki işçi ve işveren kuruluşları
- Kamuya yararlı dernek ve vakıflar

Ancak DDK yargı organlarını denetleyemez. Türk Silahlı Kuvvetlerinin denetimi ise 2017 yılında eklenmiştir.

CEVAP: D

187. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı, halk tarafından seçilir. Görev süreci 5 yıldır. Bir kişi en fazla iki kez göreve gelebilir. Genel oy ile yapılacak seçimlerde iki turlu oylama ile seçilir. İlk turda geçerli oyların salt çoğunluğunun alınması gerekir.

CEVAP: B

188. Bakanların görevi şu hâllerde sona erer:

- Ölüm
- İstifa
- Milletvekili seçilme yeterliliğini yitirmek

CEVAP: E

189. Cumhurbaşkanının seçimleri yenilemesi durumunda seçimler 60. günü izleyen ilk pazar gerçekleştirilir. Yenileme kararı 48 saat içinde kamuoyuna duyurulur. Cumhurbaşkanı seçimi ile meclis seçimi aynı gün yapılır.

CEVAP: D

190. İlk oylamada adaylardan hiçbiri geçerli oyların yarıdan fazlasını alamazsa bu durumda en çok oy alan iki aday, seçimi takip eden ikinci pazar günü ikinci oylamaya katılır. İkinci turda herhangi bir sebeple tek aday kalması hâlinde seçimler yeniden yapılmaz. Bu durumda tek adayın cumhurbaşkanı seçilip seçilmeyeceği referandum yani halk oylaması ile belirlenir. Referandumda hayır çıkması durumunda sadece cumhurbaşkanı seçimi yenilenir.

CEVAP: D

191. İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin ölümü veya seçilme yeterliğini kaybetmesi hâlinde ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması hâlinde bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların çoğunluğunu aldığı takdirde cumhurbaşkanı seçilmiş olur. Oylamada hayır oyunun çıkması durumunda sadece cumhurbaşkanı seçimleri yenilenir.

CEVAP: B

192. Cumhurbaşkanı göreve başlayıncaya kadar görev süresi dolan cumhurbaşkanı, makamda kalmaya devam eder. Ayrıca bu duruma ek olarak yeni cumhurbaşkanının seçilememesi durumunda da yenisi seçilene kadar göredeki cumhurbaşkanı görevine devam eder.

CEVAP: E

193. Cumhurbaşkanı seçilmek için milletvekili olmak şart değildir ancak milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmak gerekir. Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilir. Bir kimse en fazla iki defa cumhurbaşkanı seçilebilir. Bunun üst üste olması şart değildir ancak üst üste seçilmesi hususunda bir engel de yoktur.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

194. Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir. İlgili kanun hükümlerine göre seçim; genel, eşit ve gizli oyla, bütün yurtta aynı günde, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Cumhurbaşkanı seçiminin kesin sonuçları, Yüksek Seçim Kurulu tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ile Cumhurbaşkanlığı makamına bildirilir, kamuoyuna ilan edilir ve Resmî Gazete'de yayımlanır.

CEVAP: C

195. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri (belediye, köy, il özel idaresi, üniversite vs.) kendi görev alanlarını ilgilendiren alanlarda yönetmelikler çıkarabilirler. Ancak mahkemelerin yönetmelik çıkarma yetkisi yoktur. Cumhurbaşkanı tarafından çıkartılacak yönetmelikler diğerlerinden farklı olarak kanunları açıklamak için çıkartılır.

CEVAP: B

196. Anayasaya göre cumhurbaşkanlığı şu hâllerde sona erer:

- Beş yıllık görev süresinin dolması
- Cumhurbaşkanının istifası
- Cumhurbaşkanının ölümü
- Kısıtlanması
- Seçilmeye engel bir suçtan hüküm giymesi

CEVAP: E

197. Genel seçime bir yıldan fazla süre varken Cumhurbaşkanlığı makamının boşalması durumunda seçilen cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder. Kalan süreyi tamamlayan cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yapılacağı tarihte her iki seçim birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanı seçimi, makamın boşaldığı günden sonra gelen kırk beş gün içindeki son pazar günü yapılır.

CEVAP: C

198. Anayasaya göre olağanüstü hâl, cumhurbaşkanı tarafından 6 ayı geçmemek üzere ilan edilir. Olağanüstü hâl ilanı Resmî Gazete'de yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. TBMM tatilde ise derhâl toplantıya çağrılır. Ayrıca TBMM olağanüstü hâl süresini değiştirebilir, süreyi uzatabilir yada olağanüstü hâl ilanını kaldırabilir. Ancak Millî Güvenlik Kurulunun görüşü alınmaz.

CEVAP: D

199. Cumhurbaşkanı dört yüksek mahkemeden ikisine hiç üye seçmez: Yargıtay ve Uyuşmazlık Mahkemesi.

Cumhurbaşkanı; Anayasa Mahkemesi üyelerinin on ikisini, Danıştay üyelerinin dörtte birini, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı vekilini, Yargıtay üyeleri HSK tarafından seçilir. Uyuşmazlık Mahkemesi üyeleri de Yargıtay ve Danıştay tarafından seçilir.

CEVAP: E

200. Anayasa değişikliği hakkındaki kanunların, sadece şekil bakımından anayasaya aykırılığı ileri sürülebilir. Anayasa değişikliklerinin esas bakımından iptal davası açılamaz.

CEVAP: C

201. Genel veya özel af ilan etmek, cumhurbaşkanının değil, TBMM'nin görev ve yetkilerindendir. Genel veya özel af kanununu TBMM'de üye tam sayısının 3/5'inin kabul oyu ile yasalaşır.

CEVAP: D

202. Genelkurmay başkanı, cumhurbaşkanı tarafından doğrudan atanır. Herhangi bir mercinin teklifi, şartı mevzuatta belirtilmemiştir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

203. Cumhurbaşkanı seçiminde ikinci tur oylamaya adaylardan birinin seçilme yeterliliğini kaybetmesi durumunda ilk turda elenen adaylar arasında aday ikame edilir. Her şeye rağmen tek aday kalmış ise ikinci tur oylama referandum şeklinde yapılır. Ancak referandumda hayır çıkması durumunda sadece cumhurbaşkanı seçimleri yenilenir.

CEVAP: D

204.
- MGK, cumhurbaşkanı başkanlığında toplanır. Cumhurbaşkanının katılamadığı toplantılar cumhurbaşkanı yardımcısı başkanlığında yapılır.
- MGK rutin toplantılarını 2 ayda bir yapar. Gerektiğinde Kurul, doğrudan cumhurbaşkanının çağrısı ile de toplanır.
- MGK'nin gündemi cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir. Gündemin hazırlanmasında cumhurbaşkanı yardımcılarından ve Genelkurmay başkanının önerileri dikkate alınır.
- MGK, kararlarını salt çoğunlukla alır. Eşitlik hâlinde Kurul başkanının bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır. Kararları istişari niteliktedir.
- MGK'nin çalışma sistemi içerisinde birde Genel Sekreterlik yapılanması vardır. MGK Genel Sekreteri, Kurulun üyesi değildir ancak toplantılara katılır. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenlenir.

CEVAP: B

205. Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına kamu kurum ve kuruluşlarının gelir ve giderlerini bütçeye uygunluk bakımından denetleyen meclise genel uygunluk bildirimi şeklinde rapor sunan bir kuruluştur. Âdeta bir hesap mahkemesi şeklinde çalışmaktadır ancak bir yüksek mahkeme değildir. Yine de kararları kesin olan bir organdır. Sayıştayın üyelerini ve üyeleri arasında başkanını Türkiye Büyük Millet Meclisi seçmektedir.

CEVAP: B

206. Cumhurbaşkanı, anayasada yazılı gerekçeler oluşturduğunda süresi 6 ayı geçmemek şartı ile olağanüstü hâl ilan edebilir. Ayrıca hastalık gibi nedenler ile belli kişilerin cezalarını hafifletebilir veya tamamen kaldırabilir ve milletlerarası antlaşmaları onaylar. Ancak genel af meclis tarafından kanun ile düzenlenen bir af türüdür.

CEVAP: A

207. 1982 Anayasası'na göre Millî Güvenlik Kurulu'nun üyeleri şunlardır:
- Cumhurbaşkanı
- Cumhurbaşkanı yardımcıları
- Adalet Bakanı
- Millî Savunma bakanı
- İçişleri bakanı
- Dışişleri bakanı
- Genelkurmay başkanı
- Kara Kuvvetleri komutanı
- Deniz Kuvvetleri komutanı
- Hava Kuvvetleri komutanı

CEVAP: C

208. 2017 Anayasa değişikliği ile "Cumhurbaşkanı seçilenin varsa partisi ile ilişiği kesilir." ifadesi anayasadan çıkarılmıştır.

CEVAP: C

209. 1982 Anayasası'na göre Millî Güvenlik Kurulunun üyeleri şunlardır:
- Cumhurbaşkanı
- Cumhurbaşkanı yardımcıları
- Adalet bakanı
- Millî Savunma bakanı
- İçişleri bakanı
- Dışişleri bakanı
- Genelkurmay başkanı
- Kara Kuvvetleri komutanı
- Deniz Kuvvetleri komutanı
- Hava Kuvvetleri komutanı

Cumhurbaşkanı yardımcıları 2017 değişikliği ile eklenmiştir. Ayrıca 2017 değişikliği ile Jandarma Genel komutanı üyelikten çıkarılmıştır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

210. Bütçe Kanununu meclise sunma görevi 2017 değişikliği ile cumhurbaşkanına tanınmış yeni bir yetkidir. Bütçe Kanunu mali yılbaşına 75 gün kala cumhurbaşkanı tarafından meclise sunulur.

CEVAP: D

211. 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile cumhur başkanına tanınan yeni görev ve yetkilerden bazıları şunlardır:

- Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle düzenlemek
- Millî güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.
- Kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarmak
- Olağanüstü hâlin gerektirdiği koşullarda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarmak
- Cumhurbaşkanı yardımcılarını atamak, görevlerine son vermek
- Bütçe kanununu TBMM'ye sunmak

Ancak uluslararası antlaşmaları onaylamak 1982 Anayasası'nın ilk hâlinden beri cumhurbaşkanına ait bir yetkidir.

CEVAP: E

212. Cumhurbaşkanlığı makamına hastalık, yurt dışına çıkma ya da makamın boşalması hâllerinde cumhurbaşkanı yardımcısı vekâlet eder ve cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

CEVAP: E

213. Cumhurbaşkanlığı makamına hastalık, yurt dışına çıkma ya da makamın boşalması hâllerinde cumhur başkanı yardımcısı vekâlet eder ve cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. Ancak görevde bir cumhurbaşkanı var iken yapılacak seçimde yenisi seçilinceye kadar görevdeki cumhurbaşkanı görevine devam eder. Bu durumda vekâlet söz konusu değildir.

CEVAP: A

214. 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile Jandarma Genel komutanı Millî Güvenlik Kurulu üyeliğinden çıkarılmıştır. 2017 değişikliği ile cumhurbaşkanı yardımcıları kurul üyeliğine eklenmiştir.

CEVAP: D

215. Genelkurmay Başkanlığı, Millî Savunma Bakanlığına bağlıdır.

CEVAP: A

216. 2017 Anayasa değişikliği ile sıkıyönetim kaldırılmış ve daha öncesinde sıkıyönetim gerekçeleri olan şunlar olağanüstü hâl gerekçeleri arasına eklenmiştir:

- Savaş
- Savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi
- Seferberlik
- Ayaklanma
- Vatan veya cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma
- Ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması
- Anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması

CEVAP: C

217. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri Resmî Gazete'de yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler. Ayrıca ülke çapındaki yönetmelikler ve kanunlar da Resmî Gaze-te'de yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler.

CEVAP: E

218. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi ön görülen konularda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılamaz. Bunlar Anayasa Mahkemesinin yargı denetimine açıktır. Sosyal haklara yönelik düzenlemeler yapılabilir. Ancak meclisten yetki kanunu alınmasına gerek yoktur. Kararname ile kanunun farklı hükümler içermesi durumunda kanun hükümleri geçerlidir.

CEVAP: D

219. 1982 Anayasası'na göre savaş hâlinde uzatma talebine gerek yoktur. Savaş bitene kadar olağanüstü hâl durumu kendiliğinden uzar.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

220. Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilen önergenin meclis üye tam sayısının 3/5'i ile kabul edilmesi durumunda, hakkında soruşturma açılmasına karar verilen cumhurbaşkanı, erken seçim kararı alamaz.

CEVAP: E

221. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin yargısal denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır.

CEVAP: D

222. 1982 Anayasası'na göre bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile mer kez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenlenir. Mevcut kararnameye göre 16 bakanlık vardır.

CEVAP: C

223. Olağanüstü hâl ilk ilan edildiğinde ilan süresi 6 ay'ı geçemez. Sonrasında uzatılması gerekiyor ise cumhurbaşkanının istemi üzerine her defasında 4 ayı geçmemek üzere süreyi meclis uzatabilir veya olağanüstü hâli kaldırabilir. Savaş hâlinde uzatma talebi aranmaz.

CEVAP: C

224. 1982 Anayasası'na göre Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir.

CEVAP: C

225. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ilk olarak 1982 Anayasası ile düzenlenmiş bir mevzuat türüdür.

CEVAP: E

226. 1982 Anayasası'na göre Millî Güvenlik Kurulu, olağan toplantılarını 2 ayda bir yapar. Ancak olağanüstü bir gündem ile de Kurul daha erken toplanabilir. Millî Güvenlik Kurulunun kararları bağlayıcı değildir, görüş niteliği taşır.

CEVAP: B

227. 1982 Anayasası'na göre 301 vekilin önerisi ve 360 vekilin kabulü ile hakkında soruşturma başlatılan cumhurbaşkanının Yüce Divana sevki için son olarak yapılacak oylamada kabul oyu gereken milletvekili sayısı 400'dür.

CEVAP: E

228. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı hem yürütme ile ilgili konularda Cumhurbaşkanı Kararnamesi çıkarabilir hem de kanunların açıklanması için yönetmelikler çıkartabilir. 2017 değişikliği ile tüzüklerin anayasadan çıkarabilir sebebiyle kanunların açıklanması için cumhurbaşkanı tarafından hazırlanacak yönetme likler kullanılacaktır.

CEVAP: D

229. 1982 Anayasası'na göre Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin çalışma esasları Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

230. 1982 Anayasası'na göre milletvekilleri içinden bakan ataması yapılması durumunda milletvekilliği kendiliğinden düşer. Milletvekilliğine devam edemezler.

CEVAP: E

231. Millî Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanır. Cumhurbaşkanının katılamadığı toplantılar cumhurbaşkanı yardımcısı başkanlığında gerçekleşir.

CEVAP: D

232. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı hakkında soruşturma açılması talebini en az 301 vekil isteyebilir. Talep 1 ay içinde meclis üye tam sayısının 3/5'i ile (360 vekil) oylanır. Soruşturma talebi kabul edilirse cumhurbaşkanı hakkında soruşturma açılmış olur ve cumhurbaşkanı erken seçim kararı alamaz.

CEVAP: C

233. Bölgesel yönetmeliklerin iptal davası o yer idare mahkemesinde, ülke geneli yönetmeliklerin iptal davası Danıştayda görülür. Dolayısı ile tüm yönetmeliklerin iptal davasında Danıştay yetkili değildir.

CEVAP: D

234. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin çalışma usulleri kanun ile değil, cumhurbaşkanı Kararnamesi ile düzenlenir. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri cumhurbaşkanı tarafından atanır ve cumhurbaşkanına karşı sorumludur.

CEVAP: D

235. 1982 Anayasası'na göre Devlet Denetleme Kurulu yargı organları üzerinde denetim yapamaz. 2017 Anayasa değişikliği öncesinde Türk Silahlı Kuvvetleri üzerinde de denetleme yetkisi yoktu. Ancak 2017 değişikliği ile Türk Silahlı Kuvvetleri de Kurulun denetim alanına dâhil edilmiştir.

CEVAP: E

236. Devlet Denetleme Kurulu, 1982 Anayasası ile kurulmuş bir denetim kuruludur. Cumhurbaşkanına bağlıdır ve cumhurbaşkanı talimatı ile denetim yapabilir. Kurulun üyelerinin seçilmesi, çalışma esasları ile teşkilatlanması Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir.

CEVAP: E

237. Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Dolayısı ile cumhurbaşkanı herhangi bir suçtan dolayı yargılanabilir.

CEVAP: D

238. Olağanüstü hâllerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kişi hakları, sosyal ve ekonomik ve siyasi haklar düzenlenebilirken sert-çekirdek haklar düzenlenemez. Bu haklar şu şekilde sıralanabilir:

- Yaşama hakkı
- Kişinin maddi ve manevi bütünlüğü
- Masumiyet karinesi
- Din-vicdan ve düşünce hürriyeti
- Suç ve cezaların geçmişe yürütülememesi

CEVAP: E

239. TBMM İç Tüzüğü idari organlar tarafından değil, yasama organı olan Meclis tarafından hazırlanır. Diğerleri ise yürütme organı ve yürütme organına bağlı idari kurumlar tarafından çıkarılır.

CEVAP: A

240. Uluslararası antlaşmaların uygun bulunması Türkiye Büyük Millet Meclisinin hazırlayacağı bir uygun bulma kanunu ile olur. Bu kanunun cumhurbaşkanı tarafından onaylanması ile antlaşma yürürlüğe girer. Dolayı-sı ile antlaşmaları uygun bulan Meclis, onaylayan ise cumhurbaşkanıdır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

241. Olağan dönem Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile sadece sosyal ve ekonomik haklar düzenlenebilir. Bu açıdan A, B, D ve E seçeneklerinde verilen haklar sosyal ve ekonomik haklardır. Ancak C seçeneğinde belirtilen özel hayatın gizliliği kişi hak ve hürriyetlerini kapsamındadır ve olağan dönem Kararnamesi ile düzenlenemez. Ancak olağanüstü hâl döneminde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile sert çekirdek haklar hariç tüm haklar düzenlenebilir.

CEVAP: C

242. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenen bir konuda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümsüz hâle gelir.

CEVAP: D

243. Cumhurbaşkanı yardımcılarının işledikleri göreviyle ilgili suçlardan dolayı haklarında Meclis soruşturması başlatılabilir ve Yüce Divan sıfatı ile Anayasa Mahkemesinde yargılanırlar.

CEVAP: D

244. MGK'nin gündemi cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir. Gündemin hazırlanmasında cumhurbaşkanı yardımcılarının ve Genelkurmay başkanının önerileri dikkate alınır.

CEVAP: E

245. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve kanunlar Resmî Gazete'de yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

CEVAP: E

246. Devlet Denetleme Kurulu, 1982 Anayasası ile kurulmuş bir denetim kurumudur. Cumhurbaşkanına bağlıdır ve resen denetim yapma yetkisi yoktur. DDK raporları Resmî Gazete'de yayımlanmaz ve raporları bağlayıcı değildir.

CEVAP: C

247. 1982 Anayasası'na göre Olağanüstü hâl cumhurbaşkanı tarafından yurdun bir bölümünde ya da tümünde ilan edilebilir. Ülkede daha sıkı tedbirler alınır. Vatandaşlar için para, mal ve çalışma yükümlükleri getirilebilir. Olağanüstü hâl süresince yapılan işlemlere yönelik yargı yolu kapalıdır.

CEVAP: B

248. Olağanüstü hâl cumhurbaşkanı tarafından ilan edilir. Olağanüstü hâl ilk ilan edildiğinde ilan süresi 6 ayı geçemez. Sonrasında uzatılması gerekiyor ise cumhurbaşkanının istemi üzerine, her defasında 4 ayı geçmemek üzere süreyi meclis uzatabilir veya olağanüstü hâli kaldırabilir. Savaş hâlinde 4 aylık süre şartı aranmaz.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

249. 1982 Anayasası'nda 2017 yılında yapılan değişiklik ile en son yapılan genel seçimlerde tek başına %5'lik oy alan siyasi partiler ile Meclis dışında kalan siyasi partilerin oyları toplamı %5'i buluyor ise siyasi partiler ortak tek bir aday gösterebilirler.

CEVAP: B

250. **Devlet Denetleme Kurulu,** İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak ilk kez 1982 Anayasası ile kıurulmuştur.

- Devlet Denetleme Kurulu, **cumhurbaşkanının isteği üzerine,** tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.

Not: 2017 değişikliğiyle DDK'ya idari soruşturma yapma yetkisi tanınmıştır. Yine 2017 değişikliği ile Silahlı Kuvvetler DDK denetimine tabi olmuştur.

- Yargı organları, Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.
- Devlet Denetleme Kurulunun Başkan ve üyeleri, cumhurbaşkanınca atanır.
- Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir (2017)

CEVAP: D

251. 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile halk tarafından Cumhurbaşkanlığı seçimine aday gösterilebilme hakkı tanınmıştır. Anayasaya göre bu sayı 100.000 seçmen imzasıdır.

CEVAP: D

252. 1982 Anayasası'na kadar 1924 ve 1961 anayasaları cumhurbaşkanı adayı olabilmek için milletvekili olma şartını aramaktaydı. Ancak 1982 Anayasası bu şartı kaldırmıştır. Mevcut anayasaya göre hem sivil kişilerden hem de milletvekillerinden aday gösterilebilir.

CEVAP: E

253. Cumhurbaşkanı Seçim Kanunu'na göre Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir şekilde boşalması durumunda yeni cumhurbaşkanı seçilene kadar en yaşlı cumhurbaşkanı yardımcısı makama vekâlet eder ve cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

CEVAP: C

254. Genel seçime bir yıl veya daha az bir süre kalmışsa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. Yani Meclis seçimleri Cumhurbaşkanlığı seçimine birleştirilir. Bir anlamda Meclis seçimleri erkene çekilir. Cumhurbaşkanı seçimi, makamın boşaldığı günden sonra gelen 60. günü takip eden ilk pazar günü Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimiyle birlikte yapılır.

CEVAP: D

255. Genel oy ile yapılacak seçimde, ilk turda geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday cumhurbaşkanı seçilmişolur. Bu oy oranı sağlanamaz ise seçimi takip eden ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. İkinci oylamaya en çok oyu alan iki aday katılır. Kalan iki adaydan geçerli oyların çoğunluğunu alan aday cumhurbaşkanı seçilmiş olur. İkinci tur oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin ölümü veya seçilme yeterliliğini kaybetmesi hâlinde ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. Bu yöntemin denenmesine rağmen ikinci oylamaya tek adayın kalması hâlinde bu oylama tek aday için referandum şeklinde yapılır. Adayın geçerli oyların çoğunluğunu alması hâlinde cumhurbaşkanı seçilmiş olur. Referandumda hayır oyunun çıkması durumunda ise sadece cumhurbaşkanı seçimi yenilenir. İlk turda aranan çoğunluk kayıtlı seçmenlerin değil geçerli oyların salf çoğunluğudur.

CEVAP: B

256. Cumhurbaşkanı, Yargıtaya üye seçmez; Yargıtay Cumhuriyet başsavcısını ve başsavcı vekilini seçer. Yargıtay üyelerinin tamamını Hâkimler ve Savcılar Kurulu seçer.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

257. 1982 Anayasası'na göre Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

CEVAP: C

258. 2017 Anayasa değişikliği ile cumhurbaşkanına şu yetkiler getirilmiştir:

- Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenler.
- Millî güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.
- Kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarmak.
- Olağanüstü hâl ilan etmek ve olağanüstü hâlin gerektirdiği koşullarda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarmak.
- Cumhurbaşkanı yardımcılarını atamak, görevlerine son vermek.

Genelkurmay Başkanının atanması, düzenleme öncesinde de cumhurbaşkanına ait bir yetkidir.

CEVAP: C

259. Cumhurbaşkanı yardımcılarının görevleri ve bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenlenir.

CEVAP: E

260. 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile Türk Silahlı Kuvvetleride Devlet Denetleme Kurulunun denetimine açılmıştır. Anayasaya göre sadece yargı organlarını denetleyemez. Bu durum yargı bağımsızlığı ile ilgilidir.

CEVAP: E

261. Anayasaya göre ülkemizde olağanüstü hâlin ilan edilebilmesi için aranan gerekçeler şunlardır:

- Savaş
- Savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi
- Seferberlik
- Ayaklanma
- Vatan veya cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma
- Ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması
- Anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması
- Şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması
- Tabii afet
- Tehlikeli salgın hastalık
- Ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması

CEVAP: D

262. Olağanüstü hâllerde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kişi hak ve hürriyetleri, sosyal ve ekonomik haklar ile siyasi haklar düzenlenebilir. Ancak sert-çekirdek haklara müdahale edilemez. Sert-çekirdek haklar ise şunlardır:

- Yaşama hakkı
- Kişinin maddi ve manevi bütünlüğü
- Din, vicdan ve düşünce hürriyeti
- Masumiyet karinesi
- Suç ve cezaların geçmişe yürütülememesi
- Erken seçim kararı alınması olağanüstü hâli gerektiren durumlar arasında yer almaz.

CEVAP: D

263. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, MGK toplantılarına katılmasına rağmen üyesi değildir ve oy kullanma hakkı yoktur. MGK Genel Sekreterliğinin çalışma esasları Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

264. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilirler. Ancak Diyanet İşleri Başkanlığının kamu tüzel kişiliği yoktur ve bu kurum Cumhurbaşkanlığına bağlıdır. Bu açıdan yönetmelik çıkaramaz.

CEVAP: E

265. Cumhurbaşkanının işlediği bir suçtan dolayı soruşturma açılmasına karar verilmesi hâlinde meclisteki siyasi partilerin güçleri oranında komisyona verebilecekleri 15 kişiden oluşur. Komisyon 2 ay içinde raporunu tamamlar, süre yetişmemiş ise 1 ay daha uzatılır.

CEVAP: D

266. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine 2017 değişiklikleriyle geçilmiş, cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinde köklü değişiklikler yapılmıştır. Ancak görev süresinin 7 yıldan 5 yıla indirilmesi ve bir yerine iki kez seçilebileceği meclis değil halk tarafından seçileceği hükümler 2007 değişikliğidir.

CEVAP: C

267. Sorunun seçeneklerinde verilen tüm görev ve yetkiler cumhurbaşkanına aittir. Ancak "ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında meclise mesaj vermek" 2017 değişikliğiyle görev alanına dâhil olmuştur. Diğer seçenekler anayasanın ilk hâlinden beri mevcuttur.

CEVAP: B

268. 2017 Anayasa değişikliğiyle birlikte artık Cumhurbaşkanlığı seçiminde aday gösterebilecek kişiler şunlardır:

- Siyasi parti grupları
- Yüz bin seçmen
- En son genel seçimde tek başına veya birlikte %5'i geçen siyasi partiler

20 milletvekili parti kurabilse de cumhurbaşkanlığına aday gösteremez. Siyasi partiler de cumhurbaşkanlığına aday gösteremez. Mecliste grup kurmuş olan siyasi parti grupları aday gösterebilir.

CEVAP: D

269. 2017 Anayasa değişiklikleriyle artık hükûmet sistemi olarak Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi benimsenmiştir. Bakanlar Kurulu kaldırılmış, geçici Bakanlar Kurulu kaldırılmış, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, KHK'lere son verilmiş ve artık sıkıyönetim son bulmuştur. Bakanlar Kurulu kaldırılmış olsa da bakanlıklar devam etmektedir.

CEVAP: D

270. Cumhurbaşkanı, kanunları referanduma sunamaz. Yalnızca Anayasa değişiklikleri referanduma sunulur. Milletlerarası antlaşmaları uygun bulan meclis, onaylayan cumhurbaşkanıdır. Olağanüstü hâli ilan eden Cumhurbaşkanı'dır, olağanüstü hâli onaylayan reddeden kaldıran veya süresin uzatan ise meclistir. Anayasa değişikliği yapmaya yetkili tek organ TBMM'dir. Cumhurbaşkanı önüne gelen anayasa değişikliklerini geri gönderebilir, referanduma sunabilir veya gerekli çoğunlukla gelmişse yayımlayabilir. Seçimleri iki organ yenileyebilir. TBMM gibi artık cumhurbaşkanı da istediği zaman erken seçim kararı alabilir.

CEVAP: A

271. Savaş ilanı yalnızca Meclise tanınmış bir yetkidir. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle kanunla düzenlenebilecek konularda kural olarak düzenleme yapılabilir. Ancak anayasada "Bir konu yalnızca kanunla düzenlenir veya ancak kanunla düzenlenir." gibi ifadeler kullanmışsa bu işlem Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi dâhil hiçbir normla düzenlenemez. Anayasa ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirlerinin konulmasını, vergi konulmasını kaldırılmasını ve temel hak ve hürriyetlerin sınırlanmasının ancak kanunla yapılabileceğini söyler dolayısıyla bu konularda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenleme yapılamaz. Anayasa, 2017 değişiklikleriyle birlikte bakanlıkların Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulup kaldırılacağını hükme bağlamıştır.

CEVAP: A

272. Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanlığına bağlı bir idari organdır yani mahkeme değildir. Başkanını kendi üyeleri seçmez, üyelerini ve başkanını seçen ve atayan cumhurbaşkanıdır. Denetleme alanı dışında yalnızca yargı organları vardır, TSK'yi denetleyebilir. Denetim işlemlerini re'sen değil, cumhurbaşkanının emriyle yerine getirir. Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenlenir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

273. Hakkında göreviyle ilgili bir suç işlediği iddia edilen cumhurbaşkanı için önce meclis soruşturması önergesi verilir (üye tam sayısının salt çoğunluğu), daha sonrasında bu önerge kabul edilir (üye tam sayısının beşte üçü) ve en son olarak Yüce Divana sevk edilir (üye tam sayısının üçte ikisi).

CEVAP: E

274. Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevki tek başına bir anlam ifade etmez yani görevi devam eder, tek bir istisna hariç tüm yetkilerini kullanmaya devam eder. Yüce Divana sevk edilen cumhurbaşkanı, yargılama süreci boyunca erken seçim kararı almaz.

CEVAP: C

275. Sahil Güvenlik Komutanı ve MİT başkanı hiçbir zaman Millî Güvenlik Kurul üyesi olmamıştır. Jandarma Genel Komutanı 2017'de üyelikten çıkarılmıştır. MGK Genel Sekreteri, Kurul toplantılarına katılır ancak üye değildir. Cumhurbaşkanı yardımcıları 2017 değişikliğiyle Kurul üyesi olmuşlardır.

CEVAP: E

276. Cumhurbaşkanlığına bağlı politika kurulları şunlardır:

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu, Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu, Ekonomi Politikaları Kurulu, Güvenlik ve Dış Politikaları Kurulu, Hukuk Politikaları Kurulu, Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu, Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu, Sosyal Politikalar Kurulu ve Yerel Yönetim Politikaları Kurulu. Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulmuş gençlik ve spor politikaları adında kurulmuş olan bir kurul yoktur.

CEVAP: E

277. Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi varlığından ayrılamaz ve cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur. Cumhurbaşkanınca atanan Genelkurmay başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup savaşta başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığınamına yerine getirir.

CEVAP: D

278. Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhur başkanlığı Kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilirler. Hangi yönetmeliklerin Resmî Gazete'de yayımlanacağı kanunla belirlenir. Eğer bir yönetmelik ülke genelinde uygulanacak ise Danıştay, belli bir çevrede uygulanacak ise idare mahkemesince denetlenir. Dolayısıyla tüm yönetmelikler idari yargıda denetlenir.

CEVAP: A

279. OHÂL Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile temel haklar sınırlanamaz, yargısal denetimleri yoktur, yayımlanmakla yürürlüğe girerler, kanun hükmündelerdir. Çıkarılan OHÂL Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri savaş ve mücbir sebepler hariç olmak üzere üç ay içinde mecliste görüşülür ve karara bağlanır.

CEVAP: C

280. Millî Güvenlik Kurulunun gündemi; cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay başkanının önerileri dikkate alınarak cumhurbaşkanınca düzenlenir.

CEVAP: D

281.
- Anayasa Mahkemesinin en asli görevi, anayasada belirtilen normların anayasaya uygunluk denetimini yapmaktır.
- Anayasa Mahkemesi bazı kişileri göreviyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.
- Anayasa Mahkemesi siyasi partilerin kapatılması davalarına bakar.

CEVAP: E

282. 1982 Anayasası'nda siyasi partilerin Anayasa Mahkemesince kapatılabilmesinin nedenleri üç husus olarak belirtilmiştir:
- Partinin program ve tüzüğünün anayasaya aykırı olması
- Partinin eylemlerinin anayasaya aykırı olması (odak olma şartı)
- Partinin yabancılardan veya uluslararası kuruluşlardan maddi yardım alması

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

283. Anayasa Mahkemesi kararlarını kural olarak oy çokluğu ile alır ancak Anayasa Mahkemesinin siyasi partilerin kapatılmasına ya da devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

CEVAP: D

284. Anayasa Mahkemesi siyasi partilerin mali denetimini yapar. Mali denetim neticesinde siyasi partinin usulüne aykırı olarak edindiği mal ve kazançlar hazineye irat (gelir) olarak kaydedilir. Mali denetimin müeyyidesi bu anlamda hazineye irat kaydetmedir.

CEVAP: B

285. Bir milletvekilinin üyeliğine; istifa, devamsızlık, üyelikle bağdaşmayan bir işin devam ettirilmesi hâllerinde TBMM kararı ile son verilir. Bu hâllerde üyeliğin düşmesi kararının alınmasından itibaren 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine iptal başvurusunda bulunulabilir. Anayasa Mahkemesi 15 gün içinde kararını açıklar.

CEVAP: C

286. Hâkimler ve savcılar 65 yaşını bitirinceye dek hizmet görürler. Hâkimler ve savcılar, kanunda belirtilenden başka, resmî ve özel hiçbir görev alamazlar.

CEVAP: E

287. 2010 Anayasa değişikliğine göre Anayasa Mahkemesi üyeleri 12 yıl için seçilirler. Bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi seçilemez. Anayasa Mahkemesi üyeleri altmış beş yaşını doldurunca emekliye ayrılırlar. Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerin başka bir görevde çalışmaları ve özlük işleri kanunla düzenlenir.

CEVAP: D

288. Anayasa Mahkemesi'nin somut norm denetiminde (itiraz yolunda) işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra 10 yıl geçmedikçe aynı kanun veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükmünün anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

CEVAP: D

289. Anayasa Mahkemesi kararları kesindir. İptal kararları gerekçesiz açıklanamaz. "Kararların kesinliği, o karara karşı kanun yollarına (temyiz, karar düzeltmesi) başvurulamaması demektir. Ayrıca kararların kesinliği kesin hüküm anlamını da taşır. Yani o karara konu olan uyuşmazlık, aynı taraflarca aynı sebebe dayanarak yeni bir dava konusu yapılamaz."

CEVAP: B

290. Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı mercisine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme mercisidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. Yargıtay üyeleri Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından 12 yıllık süre için seçilir. Yargıtay Başkanı ise Yargıtay Genel Kurulu üyeleri tarafından salt çoğunluk ve gizli oyla dört yıllığına seçilir.

CEVAP: A

291. 1982 Anayasası'na göre Hâkimler ve Savcılar Kurulunun başkanı adalet bakanıdır. Adalet bakanı müsteşarı (yardımcısı) Kurulun doğal üyesidir.

CEVAP: B

292. İdari yargı disiplininin ilk derece mahkemeleri, idare ve vergi mahkemesidir. Temyiz mahkemesi Danıştay, istinaf mahkemesi ise bölge idare mahkemesidir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

293. Hâkimlik teminatı, yargı yetkisinin bağımsızlaştırılmasında yargıçların her türlü baskıdan azade görevlerini ifa edebilmeleri için getirilmiş düzenlemelerden oluşmaktadır.

Buna göre,

- Hâkimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamaz.
- Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılanlar veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır.

CEVAP: C

294. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesi birer yüksek mahkeme olarak kabul edilmiştir.

Sayıştay bir yüksek mahkeme değildir. TBMM adına mali denetim yapan yargısal bir organdır.

CEVAP: C

295. 2017 Nisan'ında yapılan halk oylamasıyla Anayasa Mahkemesinin üye sayısı 15'e düşürülmüştür.

CEVAP: C

296. Adli yargı kolu, ülkemizde idari yargı kolunun görev alanı dışında kalan davalara bakar. Kendi içinde ikiye ayrılır:

- Hukuk Mahkemeleri: Özel hukuk kurallarından doğan uyuşmazlıkların çözümlendiği mahkemelerdir.
- Ceza Mahkemeleri: Ceza hukukundan doğan ve suç teşkil eden davranışlardan doğan uyuşmazlıkların çözümlendiği mahkemelerdir.

Sulh hukuk mahkemeleri, asliye hukuk mahkemeleri, ağır ceza mahkemeleri, aile mahkemeleri, iş mahkemeleri, asliye ceza mahkemeleri adli yargı kolu içinde görev yapar. Oysa vergi mahkemeleri idari yargı koluna mensup bir mahkemedir.

CEVAP: C

297. Anayasa Mahkemesi üyeleri asli görevleri dışında resmî veya özel hiçbir görev alamazlar. 2010 Anayasa değişikliğine göre Anayasa Mahkemesi üyeleri 12 yıl için seçilirler. Bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi seçilemez. Anayasa Mahkemesi üyeleri altmış beş yaşını doldurunca emekliye ayrılırlar. Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerin başka bir görevde çalışmaları ve özlük işleri kanunla düzenlenir.

CEVAP: E

298. İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre Danıştay ve idare mahkemelerine iptal davası açma süresi 60 gün olarak belirlenmiştir. Vergi mahkemelerine ise 30 gün içinde iptal davası açılmalıdır.

CEVAP: E

299. Sulh hukuk mahkemesi ile asliye hukuk mahkemeleri adli yargıda yer alan ilk derece hukuk mahkemelerindendir. İdare mahkemesi, vergi mahkemesi ile beraber idari yargı kolunda yer alan ilk derece mahkemeleridir. Sulh ceza mahkemeleri kaldırılmıştır. Bir mahkeme olarak değil, hâkimlik makamı olarak çalışmakta olan sulh ceza hâkimliği hâlen devam etmektedir. Asliye ceza mahkemeleri ile ağır ceza mahkemeleri adlî yargı kolundaki ilk derece ceza mahkemelerindendir. Bölge adliye mahkemesi ise adli yargı alanındaki ilk derece mahkemelerinin kararlarını inceleyen bir üst mahkemedir.

CEVAP: D

300. Asliye ceza mahkemeleri, çocuk mahkemeleri, toplu basın mahkemeleri ve trafik mahkemeleri ceza hukuku kurallarından doğan uyuşmazlıkları çözüme bağlayan mahkemelerdir. Oysa iş mahkemesi özel hukuktan doğan uyuşmazlıkları çözüme bağlar.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

301.
- **Adli Yargı:** Ülkemizde olağan ve genel yargı koludur. Uyuşmazlık yargısı, idari yargı ve Anayasa yargısının görev alanına girmeyen işlere adli yargıda bakılır.
- **Uyuşmazlık Yargısı:** Ülkemizde adil ve idari yargı kolları arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarını çözmeye yetkili yargı koludur.
- **Anayasa Yargısı:** Kanunların anayasaya uygunluğu denetiminin yapıldığı yargı koludur.
- **İdari Yargı:** Merkezî idare teşkilatı ve yerinden yönetim kuruluşlarının işlem ve eylemlerinden kaynaklanan uyuşmazlıkları çözen yargı koludur.
- **Hesap Yargısı:** Kamu kurum ve kuruluşlarını mali açıdan denetleyen ve kesin karara bağlayan Sayıştaya "hesap yargısı" adı verilmektedir.

CEVAP: D

302. Ülkemizde idari yargı kolu üç derecelidir:
- İdare ve vergi mahkemeleri ilk derece mahkemesi olup idari işlemlerden veya vergilerden doğan uyuşmazlıkları çözümler.
- Bölge idare mahkemesi, istinaf mahkemesi niteliğindedir. İdare ve vergi mahkemelerinin tek hâkimle verdiği kararlara karşı itiraz mercisidir.
- Danıştay ise idari yargı kolunun yüksek mahkemesidir. Ayrıca temyiz mercisi görevi görür.

CEVAP: E

303. 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile askerî mahkemelerin kapatılması sonucu uyuşmazlık mahkemesinin üye sayısında da bir değişiklik yaşanmış, mahkemenin üye sayısı bir başkan ve 6 asıl - 6 yedek olarak düzenlenmiştir.

CEVAP: E

304. Kanunların şekil yönünden iptali için Anayasa Mahkemesine cumhurbaşkanı ya da meclis üye tam sayısının 1/5'i tutarındaki milletvekili dava açabilirken kanunların esas yönünden iptal davasını cumhurbaşkanı, meclis üye tam sayısının 1/5'i tutarındaki milletvekili ya da mecliste en çok üyeye sahip iki siyasi parti grubu açabilir. Siyasi parti grupları Anayasa Mahkemesine dava açma yetkisine sahip değildir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

305. Ülkemizde adli ve idari yargı kolları arasında çıkabilecek olan görev ve hüküm uyuşmazlıklarını çözmeye yetkili bir yargı kolu da bulunmalıdır. Ülkemizde bu görevi Uyuşmazlık Mahkemesi yerine getirir.

CEVAP: E

306. Hâkim ve savcılar idari görevleri açısından Adalet Bakanlığına bağlıdır.

CEVAP: E

307. Vergi mahkemeleri, il özel idareleri, belediyeler ve köylere ait vergi, resim, harç, şerefiye ve benzeri mali yükümlülüklerden doğan uyuşmazlıkları çözer. Kamulaştırma bedelinden doğan uyuşmazlıklar ise adli yargı koluna mensup asliye hukuk mahkemesinin görev alanına girmektedir.

CEVAP: D

308. İdare mahkemeleri idari yargının genel görevli ve olağan mahkemesidir. Diğer mahkemelerin görev alanına girmeyen davalara bakar. Vergi mahkemeleri ise özel görevli bir mahkemedir. Kamu alacakları ile ilgili davalara bakar.

CEVAP: B

309. Cumhurbaşkanı yardımcıları 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile Yüce Divanda yargılanacaklararasına eklenmiş ve aynı değişiklik ile Jandarma Genel Komutanı, Yüce Divanda yargılanacaklar arasından çıkartılmıştır.

CEVAP: D

310. Mali yargı organı olan ancak bir mahkeme sayılmayan Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu kurumları ile sosyal güvenlik kurumlarının ve mahallî idarelerin tüm gelir ve giderlerini TBMM adına denetlemekle görevlidir. Ancak yargı organları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin askerî malları bu denetim dışındadır. Dikkat edilmesi gereken nokta, TSK'nin idari mallarının hâlihazırda Sayıştay denetimine tabii olduğudur.

CEVAP: E

311. Danıştay, idari yargı kolunun en yüksek mahkemesidir. İlk derece ve istinaf mahkemelerinin kararlarına karşı itiraz mercisidir. Ayrıca merkeze yardımcı kuruluş sıfatını taşır.

CEVAP: A

312. Uyuşmazlık mahkemesi ülkemizde adli ve idari yargı kolları arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarını karara bağlayan yüksek mahkemedir. Hukuk ve ceza bölümleri şeklinde ayrılmıştır. Özel hukuktan doğan uyuşmazlıklar hukuk bölümünde, ceza hukukundan doğan uyuşmazlıklar ceza bölümlerinde karara bağlanır. Uyuşmazlık Mahkemesinin bir başkanı, 6 asıl, 6 yedek üyesi vardır.

CEVAP: B

313. Adli yargının en yüksek mahkemesi ve temyiz mercisi Yargıtaydır. Üyeleri Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından seçilir. Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı cumhurbaşkanı tarafından, Yargıtay başkanı ise Yargıtay Genel Kurulu tarafından seçilir.

CEVAP: A

314. Uluslararası antlaşmalar, İnkılap Kanunları, yönetmelikler ve parlamento kararları (dokunulmazlığın kaldırılması, vekilliğin düşürülmesi ve Meclis İç Tüzüğü hariç) Anayasa Mahkemesinin yargı denetiminin dışındadır.

CEVAP: E

315. Danıştay, idari yargının en yüksek mahkemesidir. İdari yargı ilk derece mahkemelerinin üç hâkimle verdikleri kararlara karşı itiraz mercisidir. Aynı zamanda kanunda belirtilen birtakım davalara ilk derece mahkemesi olarak bakar. Üyeleri HSK tarafından, başkanı ise kendi genel kurulunca seçilir. Merkeze yardımcı kuruluştur. Bir kimse iki defa Danıştay üyesi seçilemez ve Danıştay üyesinin görev süresi 12 yıldır. İdari kurumlar ile bireyler arasında yaşanan ve idari işlemlere dayanan bedel uyuşmazlıkları adli yargı kolunda asliye hukuk mahkemelerinde çözümlenir.

CEVAP: B

316. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu tarafından kendi üyeleri arasından seçilir. Bu açıdan yüksek mahkemeler içerisinde kendi başkanını seçemeyen tek yüksek mahkemedir.

CEVAP: C

317. Adli yargı sistemi içerisinde ilk derece mahkemeleri olan ceza ve hukuk mahkemeleri ile istinaf mahkemesi olan bölge adliye mahkemeleri bulunmaktadır. Adli yargı sisteminin temyiz ve üst mahkemesi ise Yargıtaydır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

318. Cumhurbaşkanı 3 üyeyi 1. sınıf adli yargı hâkim ve savcıların içinden, 1 üyeyi 1. sınıf idari yargı hâkim ve savcıların içinden olmak üzere 4 üye seçer. TBMM ise 3 üyeyi Yargıtay, 1 üyeyi Danıştay ve diğer 3 üyeyi öğretim üyeleri ve serbest avukatlar arasından olmak üzere 7 üye seçer. Adalet Bakanı, Kurulun başkanı; Adalet Bakanı müsteşarı (yardımcısı) ise kurulun doğal üyesidir.

CEVAP: B

319. **Uyuşmazlık Mahkemesi:** Adli ve idari yargı mercileri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarını karara bağlayan yüksek mahkemedir.

Yargıtay: Adli yargı kolunda ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlara karşı itiraz mercisidir. Adli yargı kolunun en yüksek mahkemesidir.

Danıştay: İdari yargı kolunda ilk derece ve istinaf mahkemelerinin verdiği kararlara karşı, itiraz mercisidir. Aynı zamanda merkeze yardımcı kuruluş sıfatını taşır. İdari yargının en yüksek mahkemesi olarak görev yapar.

Anayasa Mahkemesi: Anayasa değişikliklerinin, kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin ve Meclis iç tüzüğünün anayasaya aykırılığını inceleyen yüksek mahkemedir.

Sayıştay bir yüksek mahkeme değil, mali denetim kuruludur.

CEVAP: E

320. Yargıtay, adli yargı kolunda verilen kararların son inceleme yeridir. Üyelerin görev süresi 12 yıldır. Hukuk Genel Kurulu, Ceza Genel Kurulu ve Büyük Genel Kurul şeklinde üç organı bulunur. Yargıtay birinci başkanı, Genel Kurul tarafından gizli oyla ve dört yıl için seçilir. Üyeleri HSK tarafından seçilen yüksek mahkemenin başsavcısı ve vekili cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

CEVAP: B

321. Sayıştay anayasal bir kurumdur. Sayıştay başkanı dâhil tüm üyelerini TBMM seçer. Sayıştay, denetimlerini TBMM adına yapar. Sayıştay kararları kesindir. Ancak verdiği bir karara karşı 15 gün içinde Sayıştayın ilgili birimlerine itiraz hakkı vardır. Sayıştay bir yüksek mahkeme değildir.

CEVAP: D

YARGI YAYIN EVİ

322. 1982 Anayasası'na göre mahkemelerin yargılama esasları ve usulleri kanun ile düzenlenir.

CEVAP: B

323. Siyasi partilerin mali denetimini yapmak Anayasa Mahkemesinin görevidir. Anayasa Mahkemesi, bu konuda Sayıştaydan teknik yardım alır.

CEVAP: A

324. Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden otuz gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır.

CEVAP: C

325. Sayıştayın tüm üyeleri ve üyeleri arasından başkanı TBMM tarafından seçilir.

CEVAP: C

326. Soyut norm denetimi, ilgili kanun maddesi herhangi bir olaya uygulanmaksızın soyut olarak gerçekleştirilir. Söz konusu kanun maddesinin anayasaya aykırılığı ileri sürülür. Adına iptal davası denilen dava ile bu yola başvurulabilir.

Bu denetim yoluna ancak anayasada belirtilen şartlar sağlanarak başvurulabilir. Bu şartlar içinde Anayasa Mahkemesine talepte bulunabilecek olanlar da bizzat Anayasa tarafından belirlenmiştir.

CEVAP: B

327. Hâkimler ve Savcılar Kuruluna; Yargıtay, Danıştay, idari ve adli yargıda görev yapan birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar ile öğretim üyeleri serbest avukatlar arasından üye seçilir. HSK'ye YÖK üyeleri arasından üye seçilmez.

CEVAP: D

328. Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinin, 12'sini cumhurbaşkanı seçer. 3 üyeyi Yargıtay, 2 üyeyi Danıştay Genel Kurullarının göstereceği adaylar içerisinden seçerken 3 üyeyi YÖK'ün göstereceği öğretim üyeleri içinden seçer. Diğer 4 üyeyi ise birinci sınıf hâkim ve savcılar, Anayasa Mahkemesi raportörleri, serbest avukatlar ve üst düzey kamu yöneticileri arasından doğrudan seçer.

CEVAP: E

329. 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile TBMM'ye ilk kez HSK'ye üye seçme yetkisi verilmiştir.

- 3 üyesi Yargıtay üyeleri arasından seçilir.
- 1 üyesi Danıştay üyeleri arasından seçilir.
- 3 üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilir. Ancak bu üç üyenin en az biri öğretim üyesi ve en az biri avukat olmak zorundadır.

CEVAP: C

330. Kanunların şekil bakımından iptal davasını açma, hakkı anayasa tarafından sadece cumhurbaşkanına ve meclis üye tam sayısının 1/5'ine tanınmıştır.

CEVAP: E

331. Adli yargı sisteminde görev yapan mahkemeler genel olarak şunlardır: Ağır ceza mahkemesi, asliye hukuk mahkemesi, aile mahkemesi, asliye ceza mahkemesi, icra mahkemesi, ticaret mahkemesi, sulh hukuk mahkemesi, bölge adliye mahkemesi ve Yargıtay. İdare mahkemesi ise idari yargı sisteminin bir mahkemesidir.

CEVAP: C

332. Anayasa Mahkemesi üyeleri 12 yıllığına seçilirler. Görev süresi dolan tekrardan üye olamaz. Anayasa Mahkemesi üyeliği için genel şart 45 yaşını doldurmuş olmak gerekir. Anayasa Mahkemesinin 15 üyesi vardır. Üyelerinin 12'si cumhurbaşkanı, 3'ü TBMM tarafından seçilir.

CEVAP: E

333. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesinin genel görevleri şunlardır:

- Siyasi partilerin kapatılması ve mali denetimi
- İtiraz davaları (somut norm denetimi)
- Kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve Meclis İç Tüzüğü'nün şekil ve esas yönünden iptali davaları
- Anayasa değişikliklerine yönelik şekil yönünden iptal davaları, ancak anayasa değişikliğinin esas yönünden iptal incelemesi yapılamaz.

CEVAP: E

334. Anayasa'ya göre defi yoluyla (somut norm denetimi) Anayasa Mahkemesine başvurma hakkı sadece mah kemelere verilmiştir. Bu açıdan Hâkimler ve Savcılar Kurulu bir mahkeme olmadığı için itiraz yoluna baş- vuramaz.

CEVAP: B

335. Yönetmelikler Anayasa Mahkemesi değil, idari yargı denetimine tabiidir. Meclis İç Tüzüğü dava konusu olaylara uygulanamaz, bu bakımdan somut norm denetimine tabii tutulmaz.

Somut norm denetimi içerik denetimi şeklinde yapılır. Oysa anayasa değişiklikleri içerik denetimine tabii tutulamaz. Sadece kanunlar ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri itiraz davasına konu edilebilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

336. 1982 Anayasası'na göre Yargıtay üyelerinin tamamını Hâkimler ve Savcılar Kurulu seçer. Yargıtay Cumhuriyet başsavcısını ve başsavcı vekilini ise cumhurbaşkanı seçer.

CEVAP: C

337. Görülmekte olan bir davada uygulanacak bir kanunun anayasaya aykırılığı iddiasıyla somut norm denetimi talebinde bulunabilecek olanlar şunlardır:

- Davanın hâkimi
- Hâkim takdire şayan görürse davalı ve davacı
- Hâkim takdire şayan görürse tarafların vekilleri

Bu talepler hâkim tarafından bir mahkeme adına yapılabilir. Savcının somut norm denetimi talebinde bulunma hakkı yoktur.

CEVAP: A

338. Anayasa Mahkemesi öngörülen süre içinde karar vermezse hâkim, mevcut kanun hükmüne göre kararını verir. Öngörülen süre 5 aydır.

CEVAP: B

339. Anayasa Mahkemesi itiraz davalarında dosya kendisine geldikten sonra 5 ay içinde kararını verir.

CEVAP: D

340. İtiraz yolunda yalnızca kanun ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin maddeleri için inceleme yapılır. Dolayısıyla "Tüm mevzuatları kapsar." hükmü yanlıştır.

CEVAP: C

341. Bölge idare mahkemesi idari yargı mahkemelerinden biridir. Ticaret, asliye hukuk ve icra mahkemeleri adli yargı mahkemeleridir. Sulh ceza mahkemeleri ise 2014'te kapatılmıştır.

CEVAP: D

342. Yönetmeliklerin yargısal denetimi idari yargı mahkemelerince yapılır. Anayasa değişiklikleri yalnızca şekil bakımından denetlenir. Siyasi partiler önceden izin alınmaksızın kurulur. Danıştay üyelerinin 1/4'ü cumhurbaşkanınca, 3/4'ü Hâkimler ve Savcılar Kurulunca seçilir. Bireysel başvuruları sonuçlandırmak ise Anayasa Mahkemesinin görevidir.

CEVAP: C

343. Hâkimler ve Savcılar Kurulu her ne kadar yüksek mahkeme olmayıp idari bir kurul olsa da kararları kesindir ve kararları aleyhine kural olarak yargı yoluna gidilemez. Anayasaya göre bu durumun tek istisnası vardır. O da hâkimleri ve savcıları meslekten ihraç etme kararıdır. Meslekten ihraç edilen hâkim veya savcı bu karar aleyhine Danıştaya dava açabilir.

CEVAP: E

344. Sayıştay mali denetim kuruludur. Bir mahkeme olmasa da Anayasada yargı bölümünde düzenlenmiştir. Sayıştayın kararları kesindir. Sayıştayın aleyhine yargı yoluna gidilemez, kararları için yalnızca bir defaya mahsus yine Sayıştaya 15 gün içinde karar düzeltme talebinde bulunulabilir. Sayıştayın tüm üyeleri ve başkanı, TBMM tarafından seçilir. Siyasi partilerin mali denetimi Sayıştay tarafından değil, Anayasa Mahkemesi tarafından gerçekleştirilir. Bu konuda Sayıştayın rolü, Anayasa Mahkemesinin istemesi durumunda ona yardım etmektir.

CEVAP: A

345. İcra mahkemesi, bölge adliye mahkemesi ve Yargıtay adli yargı kolunun mahkemeleri arasında yer alır. Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık yargısındaki yetkili tek mahkemedir. Vergi mahkemesi ise idare mahkemesi, bölge idare mahkemesi ve Danıştayla birlikte idari yargıdaki mahkemelerden biridir.

CEVAP: B

346. Anayasa değişikliğinde iptale, siyasi partilerin kapatılmasına ya da devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

CEVAP: D

347. Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin hükümlerini anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır. Buna "somut norm" yani "itiraz yolu" denir ve itiraz yolu sadece kanun ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi için işletilebilir.

CEVAP: B

348. Anayasa Mahkemesi;

- Cumhurbaşkanını, TBMM başkanını, cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları;
- Yargıtay, Danıştay başkan ve üyelerini, başsavcılarını, Cumhuriyet başsavcı vekilini;
- HSK, Sayıştay başkan ve üyelerini;
- Genelkurmay başkanını, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri komutanlarını

görevleriyle ilgili suçlardan dolayı yargılar.

CEVAP: C

349. Anayasa değişikliklerinin esas yönünden denetimi yoktur. Anayasa değişikliklerinin ve kanunların şekil yönünden denetimi için anayasanın öngörmüş olduğu süre on gündür. Kanunların esas yönünden denetimi ile Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile TBMM İç Tüzü-ğü'nün hem şekil hem de esas yönünden denetimi için öngörülmüş olan süre altmış gündür.

CEVAP: A

350. İnkılap kanunları ve milletlerarası antlaşmalar yargı denetimi dışındaki normlardır. Cumhurbaşkanı Kararları Danıştayca incelenir. Yönetmelikler ise idari yar gıda denetlenecek işlemlerdendir. TBMM İç Tüzüğü Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenen işlemlerden biridir.

CEVAP: E

351. Danıştay üyelerinin 1/4'ünü cumhurbaşkanı, 3/4'ünü Hâkimler ve Savcılar Kurulu seçer. Mahkeme üyeleri kendi üyeleri arasından Danıştay başkanını seçer.

CEVAP: C

352. Yargıtay Büyük Genel Kurulu, Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı adaylarını belirlemek için üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır. Oylama yapılır ve en çok oy alan beş aday cumhurbaşkanına gönderilir. Cumhur başkanı bu beş adaydan birini Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı olarak seçer ve atar.

CEVAP: C

353. Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili yüksek mahkemedir. Dolayısıyla Yargıtay ve Danıştay kararları arasında çelişki olursa devreye Uyuşmazlık Mahkemesi girer ve bu konuyla ilgi son kararı verir.

CEVAP: A

354. Sayıştay, Danıştay ve Yargıtay kendi üyeleri arasından her boş üyelik için üçer aday gösterir. YÖK ise seçilecek üç üye için kendi üyesi olmayan öğretim üyeleri arasından dokuz aday belirler. Devlet Denetleme Kurulunun üye seçiminde hiçbir görevi veya yetkisi yoktur.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

355. Tüzükler 2017 Anayasa değişikliğiyle kaldırılmıştır, dolayısıyla Danıştay tüzüklerin yargısal denetimini yapamaz. Üyelerin görev süresi on iki yıldır ve bir kişi yalnızca bir defa Danıştaya üye olarak seçilebilir. Danıştay idari yargının temyiz makamıdır ve bundan dolayı kararları kesindir. Anayasa Mahkemesi dâhil hiçbir merciye kararları aleyhine temyize gidilemez. Danıştay başkanı, Danıştay üyeleri arasından Danıştay üyeleri tarafından seçilir.

CEVAP: B

356. TBMM Genel Kurulunda toplantı yeter sayısı her hâlde üye tam sayısının 1/3'üdür. Yani meclis yapacağı seçimler dâhil 200 milletvekiliyle toplanır.

CEVAP: B

357. HSK başkanı, adalet bakanıdır. Olağanüstü hâl ilan eden ve milletlerarası antlaşmaları onaylayan cumhurbaşkanıdır. Bakanları Yüce Divan sıfatıyla yargılayan Anayasa Mahkemesidir. Sayıştay üyelerini ve başkanını seçmek ise TBMM'nin görevleri arasında yer alır.

CEVAP: A

358. En az ilkokul mezunu olmak, en az on sekiz yaşını doldurmuş olmak, kısıtlı olmamak ve askerlikle ilişiği olmamak milletvekili seçilme yeterlilikleri arasında yer alır. Ancak tutuklu olmamak milletvekili seçilme şartları arasında yer almaz. Tutuklular milletvekili olabilir çünkü masumiyet karinesi gereğince tutuklular suçlu sayılamaz.

CEVAP: D

359. Kesin hüküm giyme ve kısıtlanma hâlinde meclis kararına gerek yoktur. Mahkeme kararlarının TBMM Genel Kurulunda okunduğu anda milletvekilliği doğrudan düşer. Bakan seçilme 2017 değişikliğidir ve doğrudan düşme gerekçesidir. Partisinin kapatılmasına neden olma milletvekilliğini düşüren bir neden değildir. Milletvekilliğinden istifa etme ise meclis kararı ile milletvekilliğini düşüren hâllerden biridir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

360. Milletvekilliği adaylığı için görevinden istifa eden memurlar, öğretim görevlileri ve YÖK üyeleri görevine geri dönebilir. Ancak TSK personeli, yüksek yargı organlarının mensupları ile hâkimler ve savcılar görevlerine geri dönemez.

CEVAP: E

361. Milletvekili olmasa da bakanlar ve cumhurbaşkanı yardımcıları dokunulmazlıktan yararlanırlar.

CEVAP: E

362. Anayasa değişikliği, özel ve genel af ilanı ile erken seçim kararı için üye tam sayısının 3/5'inin oyu gerekir. Yüce Divana sevk kararı için ise üye tam sayısının 2/3'ünün oyu gerekir. Ancak savaş ilanı için toplantıya katılanların salt çoğunluğu yeterlidir yani basit çoğunlukla savaş ilan edilebilir.

CEVAP: A

363. Cumhurbaşkanı, meclis tarafından yayımlanması üzerine kendisine gönderilen kanunları bir defaya mahsus görüşülmek üzere meclise geri gönderebilir. Bu durumun tek istisnası bütçe kanunudur. Bütçe kanunu cumhurbaşkanı tarafından görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderilemez.

CEVAP: B

364. TBMM Başkanlık Divanı için bir yasama döneminde iki defa seçim yapılır. İlk seçilenler iki yıl ikinci seçilenler o yasama döneminin sonuna kadar görev yapar. Başkanlık Divanında TBMM başkanı, genel sekreter Divan başkan vekilleri, kâtip üyeler ve idare amirleri yer alır. TBMM genel sekreteri, TBMM Başkanlık Divanı üyesi değildir.

CEVAP: C

365. YSK bir mahkeme değildir, Anayasada yasama başlığı altında düzenlenmiştir. Kararları kesindir, aleyhine yargı yoluna gidilemez. Üyelerini Yargıtay ve Danıştay Genel Kurulları seçer. Doğru ifade başkanını kurul üyelerinin kendi aralarından seçtiği hükmüdür.

CEVAP: D

366. Cumhurbaşkanlığı seçiminde siyasi parti grupları, en son genel seçimde en az %5 oy alan siyasi partiler ve yüz bin seçmen aday gösterebilir.

CEVAP: E

367. Cumhurbaşkanı seçilme yeterliliği ile milletvekili seçilme yeterliliği arasında sadece iki fark vardır. Bunlar yaş ve eğitim durumudur. Milletvekilliği için ilkokul mezunu olma şartı aranırken cumhurbaşkanı olmak için yüksek öğrenim mezunu olma şartı aranır. Milletvekili olmak için en az on sekiz yaş artı aranırken Cumhurbaşkanı olabilmek için en az kırk yaş şartı aranır. cumhurbaşkanlığı için aranan yaş kırk beş değil, kırktır.

CEVAP: A

368. Seçim iki turludur. İlk turda geçerli oyların salt çoğunluğu aranır. İkinci tura kalması hâlinde ilk turda en fazla oy alan iki aday yarışır. İkinci tur ilk turu takip eden ikinci pazar yapılır. Referandum sadece ikinci turda tek aday kalması hâlinde gerçekleşir.

CEVAP: B

369. Cumhurbaşkanının vekili cumhurbaşkanı yardımcısıdır. Ancak Cumhurbaşkanlığı seçimi zamanında yapılamazsa mevcut cumhurbaşkanının görevi dolmuşolsa da yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanlığı makamına vekâlet eder.

CEVAP: D

370. Özel af, OHÂL ilanının kabulü ve yasama dokunulmazlığını kaldırmak meclisin görevidir. Kanunlar onaya tabii değildir, cumhurbaşkanı yalnızca kanunları yayımlar. Rektörleri seçmek ve atamak ise cumhurbaşkanın görevidir.

CEVAP: C

371. Kamu başdenetçisi ve Sayıştay üyeleri TBMM tarafından seçilir. Danıştay başkanı Danıştay Genel Kurulunca YSK başkanı da YSK üyelerince seçilir. Cumhurbaşkanı Yargıtaya üye seçmese de Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı ve başsavcı vekili Cumhurbaşkanınca seçilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

372. Olağan dönemde çıkarılan CBK ile kişi hakları ve siyasi haklar düzenlenemez, yalnızca sosyal ve ekonomik hak ve ödevler düzenlenebilir. Vergi ve kamu denetçisine başvurma hakkı siyasi hak olduğu, haberleşme hürriyeti ve düzeltme ve cevap hakkı kişi hakkı olduğu için olağan dönem CBK ile düzenlenemez. Toplu sözleşme hakkı ise sosyal ve ekonomik hak ve ödevlerden biri olduğu için olağan dönemde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilir.

CEVAP: C

373. Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikler cumhurbaşkanınca imzalanır Resmî Gazete'de yayımlanır ve yargısal denetimleri Danıştayca yapılır. Eğer ayrıca bir yürürlük tarihi yoksa bu yönetmelikler Resmî Ga-zete'de yayımlanmakla yürürlüğe girerler.

CEVAP: A

374. Devlet Denetleme Kurulu, cumhurbaşkanının isteği üzerine;

- tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta,
- kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında,
- her düzeydeki işçi ve iş veren meslek kuruluşlarında,
- kamuya yararlı derneklerle vakıflarda,

Her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.

Yargı organları DDK'nin denetimi dışındadır. 2017 değişikliğine kadar silahlı kuvvetler de denetim alanı dışındaydı ancak bu hüküm kaldırılmıştır, artık DDK, silahlı kuvvetleri denetleyebilir.

CEVAP: B

375. 1982 Anayasası'na göre Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenlenir.

CEVAP: E

376. Bakan veya cumhurbaşkanı yardımcısı seçilme şartları ile milletvekili seçilme şartları aynıdır. Dolayısıyla cumhurbaşkanı yardımcısı olabilmek için yüksek öğrenim mezunu olma şartı yoktur en az ilkokul mezunu olma şartı yeterlidir.

CEVAP: B

377. MGK üyeleri; cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet bakanı, İçişleri bakanı, Dışişleri bakanı, Millî Savunma bakanı, Genelkurmay başkanı, Kara Kuvvetleri komutanı, Hava Kuvvetleri komutanı ve Deniz Kuvvetleri Komutanıdır.

CEVAP: A

378. Olağanüstü hal, yurdun tamamında veya belli bir bölgesinde süresi altı ayı geçmemek üzere cumhurbaşkanınca ilan edilir. Kabul edilmesi reddedilmesi veya süresinin uzatılması yetkileri TBMM'ye aittir.

CEVAP: D

379. Anayasa Mahkemesi on beş üyeden oluşur ve üyelerinin on ikisi cumhurbaşkanı, üçü Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir.

CEVAP: B

380. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi siyasi partilere ilişkin dava ve başvuruları, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamaları Genel Kurulda görür, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

CEVAP: C

381. Anayasa Mahkemesi'nin anayasa değişikliğinde iptale, siyasi partilerin kapatılmasına ya da devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır. Yüce Divan yargılamalarında üçte iki çoğunluk aranmaz.

CEVAP: C

382. HSK 13 üyeden oluşur. Yedi üyesi TBMM, dört üyesi cumhurbaşkanı tarafından seçilir. Adalet Bakanı kurulun başkanı müsteşarı (yardımcısı) da doğal üyesidir. Anayasada yargı bölümünde düzenlenmiştir. Kararlarına karşı kural olarak yargı yolu kapalıdır. Bu durumun tek istisnası ihraç kararlarıdır. İhraç kararlarına karşı yargı yolu açıktır. Kurul bir genel kurul iki bölüm olarak değil iki daire olarak görev yapar.

CEVAP: C

383. Uyuşmazlık Mahkemesi uyuşmazlık yargısında, Anayasa Mahkemesi anayasa yargısında görevli mahkemelerdir. Vergi mahkemesi ve Danıştay idari yargı alanında görevli mahkemelerdir. Aile mahkemesi ise adli yargı alanında görev yapan bir mahkemedir.

CEVAP: E

384. Danıştay üyelerinin görev süresi on iki yıldır, bir kişi yalnızca bir defa üye seçilebilir. Başkanın ise görev süresi dört yıldır görev süresi biten başkan tekrar başkan seçilebilir.

CEVAP: B

385. Sayıştay üyeleri ve başkanı TBMM tarafından seçilir. Mali denetim kuruludur, mahkeme değildir. Kararları kesindir, kararları aleyhine yargı yoluna gidilemez. Yalnızca bir defaya mahsus karar düzeltme talebinde bulunulabilir bu da temyiz işlemi değildir. Sayıştay anayasada yargı başlığı altında düzenlenmiştir.

CEVAP: D

YARGI YAYIN EVİ

1739 sayılı
Milli Eğitim Temel Kanunu

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu [1]

Kanun Numarası	: 1739		
Kabul Tarihi	: 14/6/1973		
Yayımlandığı Resmî Gazete	: Tarih: 24/6/1973	Sayı: 14574	
Yayımlandığı Düstur	: Tertip: 5	Cilt: 12	Sayfa: 2342

I – Kanunun kapsamı:

Madde 1 – Bu Kanun, Türk milli eğitiminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç ve gereçleri ve Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri bir sistem bütünlüğü içinde kapsar.

BİRİNCİ KISIM
Türk Milli Eğitim Sistemini Düzenleyen Genel Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM
Türk Milli Eğitiminin Amaçları

I – Genel amaçlar:

Madde 2 – Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. **(Değişik: 16/6/1983 - 2842/1 md.)** Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;
2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;
3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

---

1 *a) Bu Kanunda geçen "temel eğitim" deyimi 16/6/1983 tarih ve 2842 sayılı Kanunla getirilen ek 1 inci maddeyle "ilköğretim" olarak değiştirilmiştir.*
b) Bu Kanunda birlikte veya ayrı ayrı geçen "ilkokul" ve "ortaokul" ibareleri, 16/8/1997 tarih ve 4306 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle "ilköğretim okulu" olarak değiştirilmiştir.

II – Özel amaçlar:

Madde 3 – Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.

İKİNCİ BÖLÜM
Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri

I – Genellik ve eşitlik:

Madde 4 – Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.[2]

II – Ferdin ve toplumun ihtiyaçları:

Madde 5 – Milli eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

III – Yöneltme:

Madde 6 – Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler.

(Değişik: 16/8/1997 - 4306/3 md.) Milli eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla, ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir.

Yöneltmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

IV – Eğitim hakkı:

Madde 7 – İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.

İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

V – Fırsat ve imkan eşitliği:

Madde 8 – Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır.

Maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyle parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır.

Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

VI – Süreklilik:

Madde 9 – Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

VII – Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği:

Madde 10 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/2 md.)

Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılap ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak

---

2 *6/2/2014 tarihli ve 6518 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "cinsiyet" ibaresinden sonra gelmek üzere ", engellilik" ibaresi eklenmiştir.*

alınır. Milli ahlak ve milli kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

Milli birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin, eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışılır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile işbirliği yapılarak Milli Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

VIII – Demokrasi eğitimi:

Madde 11 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/3 md.)

Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

IX – Laiklik:

Madde 12 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/4 md.)

Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

X – Bilimsellik:

Madde 13 – Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyle ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.

Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır.

Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddi ve manevi bakımından teşvik edilir ve desteklenir.

XI – Planlılık:

Madde 14 – Milli eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim - insangücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın mesleki eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

XII – Karma eğitim:

Madde 15 – Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkan ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

XIII – Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği:[3]

Madde 16 – (Değişik: 25/6/2009-5917/17 md.)

Aynı alan içinde birden fazla örgün ve/veya yaygın eğitim kurumunun bir arada bulunması halinde eğitim kampüsü kurulabilir ve bunların ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim kampüsü yönetimi oluşturulabilir. Eğitim

3 *Bu madde başlığı "Okul ile ailenin işbirliği" iken, 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

kampüsü bünyesindeki ortak açık alan, kantin, salon ve benzeri yerlerin işlettirilmesi veya işletilmesi kampüs yönetimince yerine getirilir. Bu şekilde elde edilen gelirler, kampüsün ortak giderlerinde kullanılır. Eğitim kampüslerinin kuruluşu, yönetiminin oluşumu, gelirlerinin harcanması ve denetlenmesi ile bu fıkrada belirtilen diğer hususlar Maliye Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır. Bu amaçla okullarda okul-aile birlikleri kurulur. Okul-aile birlikleri, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynî ve nakdî bağışları kabul edebilir, maddi katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilir, okulların bünyesinde bulunan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebilir veya işletebilirler. Öğrenci velileri hiçbir surette bağış yapmaya zorlanamaz. Okul-aile birliklerinin kuruluş ve işleyişi, birlik organlarının oluşturulması ve seçim şekilleri, sosyal ve kültürel etkinliklerden sağlanan maddi katkılar, bağışların kabulü, harcanması ve denetlenmesi ile açık alan, kantin, salon ve benzeri yerlerin işlettirilmesi veya işletilmesinden sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri ve oranları, harcanması ve denetlenmesine dair usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, gerekli görülen hallerde il milli eğitim müdürlükleri; il sınırları içerisinde bulunan bir veya birden fazla eğitim kampüsü yönetiminin veya okul-aile birliğinin işlettirebileceği veya işletebileceği yerlere ilişkin ihaleleri bunlar adına yapmaya yetkilidir.

Eğitim kampüsleri ve okul-aile birliklerinin gelirleri, genel bütçe gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin eğitim kampüsü yönetimi ve okul-aile birliği adına bankalarda açılan özel hesaplarda tutulur.

Eğitim kampüsü yönetimleri ve okul-aile birlikleri, bu madde kapsamında yapacakları işlemler ve düzenlenen kâğıtlar yönünden damga vergisi ve harçlardan muaf; bunlara ve bunlar tarafından yapılan bağış ve yardımlar ise veraset ve intikal vergisinden müstesnadır.

XIV – Her yerde eğitim:

Madde 17 – Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Resmi, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Milli Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Milli Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir.

İKİNCİ KISIM
Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Yapısı
BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

I – Örgün ve yaygın eğitim:

Madde 18 – Türk milli eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki anabölümden kurulur.

Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar.

Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar.

İKİNCİ BÖLÜM
Örgün Eğitim

A) Okul öncesi eğitimi:

I – Kapsam:

Madde 19 – Okul öncesi eğitimi, mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar.

Bu eğitim isteğe bağlıdır.

II – Amaç ve görevler:

Madde 20 – Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak;
2. Onları ilk öğretime hazırlamak;
3. Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak;
4. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.

III – Kuruluş:

Madde 21 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/6 md.)

Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğretim okuluna bağlı anasınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir.

Okul öncesi eğitim kurumlarının nerelerde ve hangi önceliklere göre açılacağı, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

(Mülga: 15/5/2008-5763/37 md.)

B) İlköğretim:

I – Kapsam:

Madde 22 – (Değişik:27/6/2019-7180/4 md.)

Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ancak çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.

II – Amaç ve görevler:

Madde 23 – İlköğretimin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek;
2. Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.
3. **(Ek: 16/8/1997 - 4306/4 md.)** İlköğretimin son ders yılının ikinci yarısında öğrencilere, ortaöğretimde devam edilebilecek okul ve programların hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmalar yapılır.

III – Kuruluş:

a) İlköğretim kurumları:

Madde 24 – (Değişik: 30/3/2012 - 6287/8 md.)

İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.

b) Kuruluş şekilleri:

Madde 25 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/9 md.)

(Mülga birinci fıkra: 16/8/1997 - 4306/9 md.; Yeniden düzenleme: 30/3/2012-6287/9 md.) İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur. Ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçimlik dersler oluşturulur. Ortaokul ve liselerde, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin hayatı, isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulur. Bu okullarda okutulacak diğer seçmeli dersler ile imam-hatip ortaokulları ve diğer ortaokullar için oluşturulacak program seçenekleri Bakanlıkça belirlenir.

Nüfusun az ve dağınık olduğu yerlerde, köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde yatılı ilköğretim bölge okulları kurulur.

C) Orta öğretim:

I – Kapsam:

Madde 26 – (Değişik: 2/12/2016-6764/23 md.)

Ortaöğretim; ilköğretime dayalı dört yıllık zorunlu örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları ile mesleki eğitim merkezlerinin tümünü kapsar. Bu okul ve kurumları bitirenlere, bitirdikleri programın özelliğine göre diploma verilir. Ancak mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin diploma alabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen fark derslerini tamamlaması zorunludur.

II – Ortaöğretimden yararlanma hakkı:

Madde 27 – İlköğretimini tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, ortaöğretime devam etmek ve ortaöğretim imkanlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanmak hakkına sahiptir.

III – Amaç ve görevler:

Madde 28 – Ortaöğretimin amaç ve görevleri, Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,
2. Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe hem de yüksek öğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

Bu görevler yerine getirilirken öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanır.

IV – Kuruluş:

Madde 29 – (Değişik birinci fıkra: 2/12/2016-6764/24 md.) Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liseler ile mesleki eğitim merkezlerinden meydana gelir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/12/2016-6764/24 md.)

Nüfusu az ve dağınık olan ve Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabilir.

Ortaöğretim kurumlarının öğrenim süresi, uygulanan programın özelliğine göre, Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilir.

V – Ortaöğretimde yöneltme:

Madde 30 – Yöneltme ilköğretimde başlar; yanılmaları önlemek ve muhtemel gelişmelere göre yeniden yöneltmeyi sağlamak için ortaöğretimde de devam eder.

Yöneltme esasları ve çeşitli programlar veya ortaöğretim okulları arasında yapılacak yatay ve dikey geçiş şartları, Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenir.

VI – Yükseköğretime geçiş:

Madde 31 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/10 md.)

Lise veya dengi okulları bitirenler, yükseköğretim kurumlarına girmek için aday olmaya hak kazanır.

Hangi yükseköğretim kurumlarına, hangi programları bitirenlerin nasıl girecekleri, giriş şartları Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir.

VII – İmam-hatip liseleri:

Madde 32 – İmam - hatip liseleri, imamlık, hatiplik ve Kur'an kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığınca açılan ortaöğretim sistemi içinde, hem mesleğe hem yüksek öğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır.

VIII – Güzel sanatlar eğitimi:

Madde 33 – Güzel sanatlar alanlarında özel istidat ve kabiliyetleri beliren çocukları küçük yaşlardan itibaren yetiştirmek üzere ilköğretim ve orta öğretim seviyesinde ayrı okullar açılabilir veya ayrı yetiştirme tedbirleri alınabilir. Özellikleri dolayısiyle bunların kuruluş, işleyiş ve yetiştirme ile ilgili esasları ayrı bir yönetmelikle düzenlenir.

D) Yükseköğretim:

I – Kapsam:

Madde 34 – Yüksek öğretim, orta öğretime dayalı en az iki yıllık yüksek öğrenim veren eğitim kurumlarının tümünü kapsar.

II – Amaç ve görevler:

Madde 35 – Yüksek öğretimin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yurdumuzun bilim politikasına ve toplumun yüksek seviyede ve çeşitli kademelerdeki insan gücü ihtiyaçlarına göre yetiştirmek;
2. Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak;
3. Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak;

4. Yurdumuzun türlü yönde ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları, Hükümet ve kurumlarla da el-birliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun yararlanmasına sunmak ve Hükümetçe istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek;
5. Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak;
6. Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözle, yazı ile halka yaymak ve yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmaktır.

III – Kuruluş:

a) Yükseköğretim kurumları:

Madde 36 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/11 md.)

Yükseköğretim kurumları şunlardır:

1. Üniversiteler,
2. Fakülteler,
3. Enstitüler,
4. Yüksekokullar,
5. Konservatuvarlar,
6. Meslek yüksekokulları
7. Uygulama ve araştırma merkezleri,

Yükseköğretim kurumlarının amaçları, açılış, kuruluş ve işleyişleri ile öğretim elemanlarına ilişkin esaslar ve yükseköğretim kurumları ile ilgili diğer hususlar, özel kanunlarında belirlenir.

b) Yükseköğretimin düzenlenmesi:

Madde 37 – Yüksek öğretim, milli eğitim sistemi çerçevesinde, öğrencileri lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerinde yetiştiren bir bütünlük içinde düzenlenir.

Bu bütünlük içinde çeşitli görevleri yerine getiren ve farklı seviyelerde öğretim yapan kuruluşlar bulunur.

Farklı seviyeler ve kuruluşlar arasında öğrencilere kabiliyetlerine göre, yatay ve dikey geçiş yolları açık tutulur.

IV – Yükseköğretimin paralı oluşu:

Madde 38 – Yüksek öğretim paralıdır. Başarılı olan fakat maddi imkanları elverişli olmayan öğrencilerin kayıt ücreti, imtihan harcı gibi her türlü öğrenim giderleri burs, kredi yatılılık ve benzeri yollarla sağlanır.

Öğrenim harç ve ücretlerinin tutarları ve bunların ödenme tarzları ile burs ve kredilerin tutarları ve bunların veriliş esasları, Maliye Bakanlığı ile birlikle hazırlanacak yönetmelikle tespit edilir.[4]

Bazı alanlar için mecburi hizmet karşılığı öğrenci yetiştirilmesi hakkındaki hükümler saklıdır.

V – Yükseköğretim planlaması:

Madde 39 – Yüksek öğretimde, öğretim elemanlarından, tesislerden ve öğrencinin zamanından en verimli bir şekilde yararlanmayı mümkün kılacak ve çeşitli bölgelerdeki yüksek öğretim kurumlarının dengeli bir şekilde gelişmesini sağlayacak tedbirler alınır; yüksek öğretimin bütününü kapsayan ve orta öğretimle ilgisini sağlayan bir planlama düzeni kurulur.

---

4 *Bu fıkradaki öğrenim harç ve ücretlerine ilişkin düzenlemenin yönetmelikle yapılmasını öngören kural Anayasa Mahkemesinin 26/3/1974 tarih ve E.1973/32, K. 1974/11 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Yaygın Eğitim

I – Kapsam, amaç ve görevler:

Madde 40 – Yaygın eğitimin özel amacı, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş yahut, herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademeden çıkmış vatandaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında,

1. Okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkanları hazırlamak,
2. Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim imkanları hazırlamak,
3. Milli kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak,
4. Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,
5. İktisadi gücün arttırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek,
6. Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak,
7. Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkanlar hazırlamak,
8. Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır.

II – Kuruluş:

Madde 41 – Yaygın eğitim, örgün eğitim ile birbirini tamamlayacak, gereğinde aynı vasıfları kazandırabilecek ve birbirinin her türlü imkanlarından yararlanacak biçimde bir bütünlük içinde düzenlenir.

Yaygın eğitim, genel ve mesleki - teknik olmak üzere iki temel bölümden meydana gelir. Bu bölümler birbirini destekleyici biçimde hazırlanır.

III – Koordinasyon:

Madde 42 – Genel, mesleki ve teknik yaygın eğitim alanında görev alan resmi, özel ve gönüllü kuruluşların çalışmaları arasındaki koordinasyon Milli Eğitim Bakanlığınca sağlanır.

Genel yaygın eğitim programlarının düzenleniş şekli yönetmelikle tespit edilir.

Mesleki ve teknik yaygın eğitim faaliyetlerini yürüten Bakanlıklar ile özerk eğitim kurumları ve resmi ve özel işletmeler arasında Milli Eğitim Bakanlığınca sağlanacak koordinasyon ve işbirliğinin esasları kanunla düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Öğretmenlik Mesleği

1 – Öğretmenlik:

Madde 43 – (Mülga: 3/2/2022-7354/10 md.)

II – Milli Eğitim Bakanlığına bağlı "Eğitim Yüksekokulu " açma yetkisi:

Madde 44 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/12 md.)

Öğretmenlik formasyonu veren ve öğretmen yetiştiren Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim yüksekokulları, Cumhurbaşkanı kararı ile kurulabilirler.[5]

III – Öğretmenlerin nitelikleri ve seçimi:

Madde 45 – (Mülga: 3/2/2022-7354/10 md.)

IV – Öğretmenlerin bölge hizmeti:

Madde 46 – Öğretmenlikte yurdun çeşitli bölgelerinde görev yapmak esastır.

Hizmet bölgeleri ve ihtiyaçlara göre bu bölgelerarası yer değiştirme esasları yönetmelikle düzenlenir.

V – Uzman ve usta ögreticiler:

Madde 47 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/14 md.)

Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve hizmetiçi yetiştirme kurs, seminer ve konferanslarında uzman ve usta öğreticiler de geçici veya sürekli olarak görevlendirilebilir.

Öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri, yönetmeliklerle tespit edilir.

VI – Öğretmenlerin hizmet içi yetiştirilmesi:

Madde 48 – Öğretmenlerin daha üst öğrenim görmelerini sağlamak üzere yaz ve akşam okulları açılır veya hizmet içinde yetiştirilmeleri maksadıyle kurslar ve seminerler düzenlenir.

Yaz ve akşam okulları öğretmen yetiştiren kurumlarca açılır; bunlara devam ederek yeterli krediyi dolduran öğretmenlere o kurumun belge veya diploması verilir.

Milli Eğitim Bakanlığınca açılan kurs ve seminerlere devam edenlerden başarı sağlayanlara belge verilir. Bu belgelerin, öğretmenlerin atama, yükselme ve nakillerinde ne ölçüde ve nasıl değerlendirileceği yönetmelikle düzenlenir.

VII – Yurt içi ve yurt dışı yetişme imkanları:

Madde 49 – Yurt içinde ve dışında daha üst öğrenim yapmak veya bilgi, görgü ve ihtisaslarını arttırmak isteyen öğretmenlerin belli şartlarla, aylıklı veya aylıksız izinli sayılmaları sağlanır; bu şartlar, milli eğitimin ihtiyaçları gözönünde tutularak, hazırlanacak yönetmelikle belirtilir.

VIII – Öğretmen konutları:

Madde 50 – Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, özellikle mahrumiyet bölgelerinde görevli öğretmenlere konut sağlanır.

Konutlar okul binaları ile birlikte planlanır ve yapılır.

Eski eğitim kurumlarının konut ihtiyacı bir plana bağlanır ve bu konutların yapımı için, her yıl Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesine gerekli ödenek konur.

---

5 *2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 62 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak, Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.*

IX – Öğretmenlerin izin ve tatilleri:

Madde 50/A – (Ek:15/4/2020-7243/24 md.)

Öğretmenler, yaz tatili içinde aralıksız iki ay izinlidirler. Ancak bu iki aylık izin sürelerine dokunulmadan kalan tatil zamanlarında yönetmelikle belirlenecek meslekle ilgili çalışmalara katılmakla yükümlüdürler.

Rehberlik öğretmenleri tercih danışmanlığı, alan ve ders seçimi, öğrenci tanılama sürecine bağlı olarak yapılacak çalışmalarda ihtiyaç duyulması halinde izin ve tatil dönemlerinde de görevlendirilebilir. Bu durumda rehberlik öğretmenlerinin izinleri bir aydan az olamaz.

İlçe, il veya ülke genelinde genel hayatı etkileyen salgın hastalık, doğal afet, elverişsiz hava koşulları gibi nedenlerle eğitim ve öğretim faaliyetinin iki haftadan fazla süreyle yapılamaması halinde uygulanacak telafi programlarının ders yılı içerisinde tamamlanamadığı durumlarda yaz tatilinde yapılacak eğitim ve öğretim faaliyetleri nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığınca öğretmenlerin izinleri kısaltılabilir. Bu durumda öğretmenlerin izinleri bir aydan az olamaz.

Kendilerine ikinci görev olarak okul/kurum yöneticiliği verilenler ve yüz yüze eğitim yapılmayan eğitim kurumlarında görevli öğretmenler ile Bakanlık merkez teşkilatı ve il/ilçe milli eğitim müdürlüklerinde görevlendirilen (yöneticilik dahil) öğretmenler yıllık izinlerini 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 102 nci maddesi ve 103 üncü maddesinin birinci fıkrası hükümlerine göre kullanır. Okul müdürleriyle müdür yardımcıları tatil aylarında okul işlerini ayarlamak ve düzenlemek şartı ile, sıra ile izinlerini kullanırlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Okul Binaları ve Tesisleri

Okul yapıları ve taşınmazları:[6]

Madde 51 – Her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler çevrenin ihtiyaçlarına ve uygulanacak programların özelliklerine göre Milli Eğitim Bakanlığınca planlanır ve yaptırılır.

Bu maksatla her yıl Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine gerekli ödenek konur.

Arsa temini ile okul bina ve tesislerin yapım ve donatımında, Devletin azami imkanlarının kullanılması yanında vatandaşların her türlü yardımlarından da yararlanılır ve yardımlar teşvik edilir ve değerlendirilir.

(Ek fıkra: 3/12/2003-5005/1 md.; Değişik dördüncü fıkra: 24/7/2008-5793/3 md.) Milli Eğitim Bakanlığına tahsisli Hazine mülkiyetindeki taşınmazların Milli Eğitim Bakanlığı ile mutabık kalınarak tahsislerini kaldırmaya ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 46 ncı maddesine bağlı olmaksızın satışına Maliye Bakanı yetkilidir. Ayrıca bu taşınmazlardan Milli Eğitim Bakanlığınca uygun görülenler, Maliye Bakanlığı tarafından, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde özelleştirilmek üzere Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilir. Bunun üzerine söz konusu taşınmazlar Özelleştirme Yüksek Kurulunca özelleştirme kapsam ve programına alınır. Özelleştirme uygulamasına ilişkin iş ve işlemler 4046 sayılı Kanuna göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yürütülür.

(Ek fıkra: 3/12/2003-5005/1 md.; Değişik beşinci fıkra: 24/7/2008-5793/3 md.) 4046 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde taşınmazların özelleştirilmesi sonucu elde edilecek gelirler, özelleştirme giderleri düşüldükten sonra Hazineye aktarılır. Bu taşınmazların satışından elde edilen gelirleri, bir yandan genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan ihtiyaç duyulan yerlerde okul yapımı ve onarımı amacıyla kullanılmak üzere Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Sermaye ödenekleri yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

---

6 *Bu madde başlığı"I-Okul yapıları:" iken, 3/12/2003 tarihli ve 5005 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

BEŞİNCİ KISIM
Eğitim Araç ve Gereçleri

I – Kapsam:

Madde 52 – Eğitim araç ve gereçleri, eğitim kurumlarında kullanılacak ders kitapları ile öğretmen ve öğrencilere kaynak ve yardımcı olacak basılı eğitim malzemesini, milli eğitimin genel amaçlarının gerçekleşmesine yararlı olacak diğer eserleri ve eğitim araç ve gereçlerini kapsar.

II – Görev:

Madde 53 – Milli Eğitim Bakanlığı, kendisine bağlı eğitim kurumlarının eğitim araç ve gereçlerini, gelişen eğitim teknolojisine ve program ve metotlara uygun olarak sağlamak, geliştirmek, yenileştirmek, standartlaştırmak, kullanılma süresini ve telif haklarını ve ders kitabı fiyatlarını tespit etmek, paralı veya parasız olarak ilgililerin yararlanmasına sunmakla görevlidir.

III – Görevin yerine getirilmesi:

Madde 54 – Milli Eğitim Bakanlığı eğitim araç ve gereçlerini,

1. Hazırlamak, imal etmek ve satın almak;
2. Kişilere veya kuracağı komisyonlara veya yarışmalar düzenleyerek hazırlatmak;
3. Özel kesimce hazırlananlar veya imal edilenler arasından seçmek veya tavsiye etmek suretiyle 53 üncü maddede belirtilen görevini yerine getirir.

IV – Okullarda okutulacak kitapların tespiti ve ücret ödenmesi:

Madde 55 – (Değişik: 3/12/2003 - 5005/2 md.)

(İptal birinci fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 15/5/2008 tarihli, E.: 2004/1, K.: 2008/106 sayılı Kararı ile.)

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak veya hazırlatılacak kitaplar ile eğitim araç ve gereçlerini hazırlama, inceleme ve redaksiyonunda görevlendirilenlere ücret ödenir.

Ders kitaplarına ilişkin yarışmalarda derece alanlara verilecek ödülün ödeme, usul ve esasları ile miktarı yönetmelikle belirlenir.

Özel kesimce hazırlanan ve okullarda ders kitabı olarak okutulmak üzere Millî Eğitim Bakanlığına gönderilen eserler ücret karşılığı incelenir.

Ders kitaplarının kabulü, uygunluk süresi, telif hakkı ve ücretlerle ilgili esaslar; inceleme işlemleri ve alınacak inceleme ücreti miktarı; Millî Eğitim Bakanlığınca incelettirilecek eserler için ödenecek ücret miktarı; ders kitaplarının hazırlanması ve incelenmesinde aranacak kriterler ile ders kitabı üreten yayın evlerinde aranacak kriterler; ders kitabı dışındaki diğer kitap ve eğitim araçlarının kullanımı ve bunlardan hangileri için inceleme ücreti alınacağı ve ödeneceği ile ilgili esas ve usuller Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

ALTINCI KISIM
Eğitim ve Öğretim Alanındaki Görev ve Sorumluluk

I – Yürütme, gözetim ve denetim:

Madde 56 – Eğitim ve öğretim hizmetinin, bu kanun hükümlerine göre Devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur.

II – Yasaklık:

Madde 57 – Askeri maksatlarla açılacak okullar hariç, bu kanun hükümlerine aykırı hiç bir eğitim faaliyetinde bulunulamaz.

III – Okul açma yetkisi:

Madde 58 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/16 md.)

Türkiye'de ilköğretim okulu, lise veya dengi okullar, Milli Eğitim Bakanlığının izni olmaksızın açılamaz.

Milli Eğitim Bakanlığı veya diğer bir bakanlık tarafından açılmış veya açılacak okullar (...)[7] ile özel okulların derecelerinin tayini, Milli Eğitim Bakanlığına aittir.

(Değişik üçüncü fıkra: 25/7/2016-KHK-669/51 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6756/51 md.) Askeri eğitim kurumlarının dereceleri ve müfredatı, Milli Savunma Bakanlığı ile birlikte tespit edilir.

Diğer bakanlıklara bağlı lise ve dengi okulların program ve yönetmelikleri, ilgili bakanlıkla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından birlikte yapılır ve Milli Eğitim Bakanlığınca onanır.

Diğer bakanlıklara bağlı okullar, Milli Eğitim Bakanlığının gözetim ve denetimine tabidir. Gözetim ve denetim sonunda uygun eğitim ortamı ve niteliği taşımayan kurumların denkliği usulüne uygun şekilde Milli Eğitim Bakanlığınca iptal edilir. Buna ait esaslar Cumhurbaşkanınca çıkarılan bir yönetmelikle düzenlenir.[8]

IV – Yurt dışı eğitim:

Madde 59 – Türk vatandaşlarının yurt dışında eğitim, öğrenim ve ihtisas görmeleri ile ilgili Devlet hizmetlerinin düzenlenmesinden (askeri öğrenciler hariç), Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur.

---

7 *25/7/2016 tarihli ve 669 sayılı KHK'nin 51 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "(Askeri liseler dahil)" ibaresi yürürlükten kaldırılmış olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.*

8 *2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 62 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.*

YEDİNCİ KISIM
Son Hükümler

I – Kenar başlıkları:

Madde 60 – Bu kanunun madde kenar başlıkları, sadece ilgili oldukları maddelerin konusunu ve maddeler arasındaki sıralama ve bağlantıyı göstermekte olup kanun metnine dahil değildir.

II – Kaldırılan hükümler:

Madde 61 – 1340 tarih ve 439 sayılı Orta Tedrisat Muallimleri Kanununun 3 üncü maddesi, 22/3/1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına dair Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri, 6/6/1949 tarih ve 5429 sayılı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda okutturulacak ders kitaplarının seçilmesi, basılması ve dağıtılması hakkında Kanun, 5/1/1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 69 uncu maddesi ve diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri, bu kanunun yayımı tarihinde, yürürlükten kalkar.

III – Yönetmelikler:

Madde 62 – Bu kanunda sözü geçen yönetmelikler, Kanunda belirtilen genel amaç ve temel ilkelere uygun olarak Milli Eğitim Bakanlığınca, kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç bir yıl içinde çıkarılır.

Ek Madde 1 – (Ek: 16/6/1983 - 2842/17 md.)

14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda geçen "temel eğitim" terimi "ilköğretim" olarak değiştirilmiştir.

Geçici Madde 1 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, yüksek öğrenim kurumlarında öğrenci bulunanlar hakkında 38 inci madde hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 2 – (Ek: 16/6/1983 - 2842/18 md.; Mülga: 16/8/1997 - 4306/9 md.)

Geçici Madde 3 – (Ek: 30/3/2012 - 6287/11 md.)

Zorunlu ortaöğretim 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanır. Bakanlar Kurulu uygulamayı bir eğitim-öğretim yılı ertelemeye yetkilidir.

Geçici Madde 4 – (Ek: 1/3/2014-6528/6 md.)

Bu maddenin yayımı tarihinden önce, uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik unvanlarını mahkeme kararıyla elde edenlerin, mahkeme kararının aleyhlerine kesinleşmesi hâlinde bu kişilere unvanlarının iptal edildiği tarihten önce yapılan ödemeler geri alınmaz.

43 üncü maddeye bu Kanunla eklenen beşinci, altıncı ve yedinci fıkra hükümleri, bu Kanunun yayımı tarihinden sonra aday öğretmen olarak göreve başlayanlar hakkında uygulanır.

IV – Yürürlük:

Madde 63 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

V – Yürütme:

Madde 64 – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

1739 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun / KHK'nin / İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	1739 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2842	—	18/6/1983
2947	—	11/11/1983
4306	6, 23, 25, Geçici Madde 2	18/8/1997
5005	51, 55	9/12/2003
5204	43	8/7/2004
5257	16	13/11/2004
5763	21	26/5/2008
5793	51	6/8/2008
5917	16	10/7/2009
6287	22, 24, 25, 26, Geçici Madde 3	11/4/2012
6518	4	19/2/2014
6528	43, Geçici Madde 4	14/3/2014
6552	43	11/9/2014
6569	43	26/11/2014
KHK/669	58	31/7/2016
6756	58	24/11/2016
6764	26, 29	9/12/2016
KHK/700	44, 58	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7180	22	5/7/2019
7243	50/A	17/4/2020
7354	43, 45	14/2/2022

Konu Testi

1. **Aşağıdakilerden hangisi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu kapsamı içinde düzenlenen konulardan biri değildir?**

   A) Eğitim çalışanlarının özlük hakları
   B) Eğitim sisteminin genel yapısı
   C) Öğretmenlik mesleği
   D) Okul bina ve tesisleri
   E) Eğitim araç ve gereçleri

2. **Aşağıdakilerden hangisi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Milli Eğitiminin genel amaçları arasında;**

   I. Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek,

   II. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, toplumu karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,

   III. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak

   unsurlarından hangileri vardır?

   A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
   D) II ve III E) I, II ve III

3. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre;** "Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz" **hükmü Türk Milli Eğitiminin aşağıdaki ilkelerinden hangisini yansıtmaktadır?**

   A) Fertlerin ve toplumun ihtiyaçları
   B) Genellik ve eşitlik
   C) Eğitim hakkı
   D) Fırsat ve imkân eşitliği
   E) Süreklilik

4. **Aşağıdakilerden hangisi 1789 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun temel ilkelerinden biri değildir?**

   A) Süreklilik
   B) Yöneltme
   C) Fırsat ve imkân eşitliği
   D) Genellik ve eşitlik
   E) Örgün ve yaygın eğitim

YARGI YAYINEVİ

5. **1739 sayılı Milli Eğitim Kanunu'nda yer alan** "Maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır" **maddesi Milli Eğitimin aşağıdaki hangi temel ilkesiyle doğrudan ilgilidir?**

   A) Süreklilik
   B) Eğitim hakkı
   C) Fırsat ve imkân eşitliği
   D) Planlılık
   E) Karma eğitim

6. **Aşağıdakilerden hangisi 1789 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun temel ilkelerinden biri değildir?**

A) Demokrasi eğitimi B) Laiklik
C) Bilimsellik D) Okul öncesi eğitimi
E) Planlılık

7. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan;**

I. İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.
II. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.
III. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

ifadelerinden hangileri Türk Milli Eğitiminin Temel ilkelerinden olan "Eğitim hakkı" ile ilgili doğru ifadelerdir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "karma eğitim" ile ilgili olarak verilen;**

I. Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır.
II. Eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.
III. İlköğretim düzeyinde karma eğitim esasken, ortaöğretimde yalnızca kız ve yalnızca erkek öğrencilere okul ayrılamaz.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

9. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır. Bu amaçla okullarda okul-aile birlikleri kurulur" maddesi vardır.

Aşağıdakilerden hangisi okul-aile birlikleri ile ilgili doğru bilgi değildir?

A) Okul-aile birlikleri, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynî ve nakdî bağışları kabul edebilir, maddi katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilir.
B) Okul-aile birlikleri, okulların bünyesinde bulunan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebilir veya işletebilirler.
C) Okul-aile birlikleri, öğrenci velilerini hiçbir surette bağış yapmaya zorlayamaz.
D) Okul aile birliklerinin kuruluş ve işleyişi dair usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.
E) Okul-aile birliklerinin gelirleri, okul-aile birliği adına bankalarda açılan özel hesaplarda tutulamaz.

10. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi** "örgün eğitim" **kurumları arasında değildir?**

A) Okul öncesi eğitimi
B) İlköğretim
C) Ortaöğretim
D) Belediyeler kontrolündeki meslek kursları
E) Yükseköğretim

11. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "Okul öncesi eğitim" ile ilgili bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Okul öncesi eğitimi, mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar.

B) Okul öncesi eğitimi mecburidir.

C) Okul öncesi eğitimin amaçları arasında çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak vardır.

D) Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğretim okuluna bağlı anasınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir.

E) Okul öncesi eğitim kurumlarının nerelerde ve hangi önceliklere göre açılacağı, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

12. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre mecburi ilköğretim çağıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

A) 5-13 yaş grubundaki çocuklar

B) 6-14 yaş grubundaki çocuklar

C) 7- 14 yaş grubundaki çocuklar

D) 7-12 yaş grubundaki çocuklar

E) 5-15 yaş grubundaki çocuklar

13. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre ilkokula kayıt yaşı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

A) İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.

B) İlkokulların birinci sınıfına o yılın 1 Ocak tarihinde 68 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.

C) İlkokulların birinci sınıfına o yılın 31 Aralık tarihinde 66 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.

D) İlkokulların birinci sınıfına o yılın Eylül ayı içinde 66 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.

E) İlkokulların birinci sınıfına o yılın eğitim-öğretim ayının başladığı ay içinde 60 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.

14. **1739 sayılı Milli Eğitim Kanunu'na göre İlköğretimin amaçları arasında;**

I. Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek,

II. Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak,

III. Her Türk çocuğunun Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak

unsurlarından hangileri vardır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

15. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "Bilgi ve teknoloji üretmek" aşağıdaki Türk Milli Eğitiminin ilkelerinden hangisiyle doğrudan ilgilidir?**

A) Laiklik B) Demokrasi eğitimi

C) Bilimsellik D) Planlılık

E) Süreklilik

YARGI YAYINEVİ

16. **1739 Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre Milli Eğitimin Temel ilkelerinden olan "planlılık" ilkesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine ulaşmak için aşağıdakilerden hangileri arasındaki ilişkiyi göz önünde bulundurmuştur?**

A) Eğitim- İnsan gücü- İstihdam

B) Verimlilik- İnsan gücü- İstihdam

C) Kariyer- Kas gücü- İstihdam

D) Teknoloji- İnsan gücü- Eğitim

E) Eğitim- Verimlilik- Teknoloji

17. **1739 sayılı Milli Eğitim Kanunu'na göre** "Örgün Eğitim" **kurumlarının tanımlaması aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?**

A) Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar.

B) Örgün eğitim, belediyeler, vakıflar ve derneklerce açılan kursları kapsar.

C) Örgün eğitim, sadece ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarını kapsar.

D) Örgün eğitim, velilerin uygun yaştaki çocuklarını istekleri doğrultusunda gönderdikleri eğitim kurumlarını kapsar.

E) Örgün eğitim, ortaöğretim sonrası isteğe bağlı olarak gidilen yükseköğretim kurumlarını kapsar.

18. I. dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar
II. dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar
III. imam-hatip ortaokulları

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre ilköğretim kurumları arasında yukarıdakilerden hangileridir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

19. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre ortaöğretimden yararlanma hakkı aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?**

A) İlköğretimini tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci

B) Anaokulu ve dört yıllık ilkokulu bitiren her öğrenci

C) Yaygın eğitim şeklinde ilkokulu bitiren her öğrenci

D) 14 yaşından gün almış her TC vatandaşı kişi

E) Dört yıllık ilkokulu bitiren her TC vatandaşı öğrenci

20. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi ortaöğretimin amaçları arasında değildir?**

A) Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek

B) Bütün öğrencilere kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak

C) Bütün öğrencilere okuma yazma becerisi ve Türkçe'yi doğru kullanma becerisi kazandırmak

D) Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe hem de yüksek öğretime hazırlamak

E) Hayata ve iş alanlarına hazırlamak

21. I. Çeşitli programlar uygulayan liseler
II. Mesleki eğitim merkezleri
III. Çeşitli programlar uygulayan yüksekokullar

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre ortaöğretim kurumları arasında yukarıdakilerden hangileri vardır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

22. **Lise veya dengi okulları bitirenler, yükseköğretim kurumlarına girmek için aday olmaya hak kazanır.**

Yükseköğretim kurumlarının, hangilerine hangi programları bitirenlerin nasıl girecekleri ve giriş şartları aşağıdaki kurumların hangilerince belirlenir?

A) TBMM- Milli Eğitim Bakanlığı

B) Milli Eğitim Bakanlığı- Yükseköğretim Kurulu

C) Cumhurbaşkanlığı- Yükseköğretim Kurulu

D) Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi - Yükseköğretim Kurulu

E) Milli Eğitim Bakanlığı- Üniversite Rektörlükleri

YARGI YAYINEVİ

23. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre yükseköğretimin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yurdumuzun bilim politikasına ve toplumun yüksek seviyede ve çeşitli kademelerdeki insan gücü ihtiyaçlarına göre yetiştirmek

B) Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak

C) Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak

D) Yurdumuzun türlü yönde ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları, Hükümet ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun yararlanmasına sunmak ve Hükümetçe istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek

E) Öğretmenlerin mesleki yeterliliklerini güncel gelişmelere göre artırmak ve eğitim kalitesini yükseltmek

24. I. Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak

II. Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözle, yazı ile halka yaymak ve yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmak

III. Tarafsızlık ilkesi ve halkın haber alma özgürlüğüne olan ihtiyacı gidermek

Yukarıdakilerden hangisi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanuna göre; yükseköğretimin amaçları arasındadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

25. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre;

I. Üniversiteler,

II. Fakülteler,

III. Enstitüler

isimli eğitim kurumlarından hangileri yükseköğretim kurumu olarak kabul edilmektedir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

26. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi yükseköğretim kurumu kabul edilmemektedir?

A) Yüksekokullar

B) Konservatuvarlar

C) Kurs merkezleri

D) Meslek yüksekokulları

E) Uygulama ve araştırma merkezleri

YARGI YAYINEVİ

27. Yükseköğretim kurumlarının amaçları, açılış, kuruluş ve işleyişleri ile öğretim elemanlarına ilişkin esaslar ve yükseköğretim kurumları ile ilgili diğer hususlar aşağıdaki hukuki metinlerden hangisi ile düzenlenir?

A) Anayasa B) Kanun C) Tüzük
D) Yönetmelik E) Genelge

28. **Yükseköğretim kurumlarının amaçları, açılış, kuruluş ve işleyişleri ile öğretim elemanlarına ilişkin esaslar ve yükseköğretim kurumları ile ilgili diğer hususlar aşağıdaki kurumların hangisi tarafından düzenlenir?**

A) TBMM
B) Bakanlar Kurulu
C) Yükseköğretim Kurulu
D) Milli Eğitim Bakanlığı
E) Üniversite Rektörlükleri

29. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre yükseköğretim ile ilgili;**

I. Yükseköğretim paralıdır.
II. Yükseköğretimde başarılı olan fakat maddi imkanları elverişli olmayan öğrencilerin kayıt ücreti, imtihan harcı gibi her türlü öğrenim giderleri burs, kredi yatılılık ve benzeri yollarla sağlanır.
III. Yükseköğretim; lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerinde öğrenci yetiştirir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

30. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yaygın eğitimin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi düzenlenmemiştir?**

A) Okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkanları hazırlamak
B) Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim imkanları hazırlamak
C) Milli kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak
D) Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak
E) Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak

YARGI YAYINEVİ

31. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yaygın eğitimin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi düzenlenmemiştir?**

A) Topluma iktisadi gücün arttırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek
B) Kişilere boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak
C) Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak
D) Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkanlar hazırlamak
E) Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak

32. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre yaygın eğitim;**

I. genel eğitim,
II. mesleki ve teknik eğitim,
III. akademik eğitim

bölümlerinden hangilerinde eğitim vermesi için düzenlenmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

33. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre genel, mesleki ve teknik yaygın eğitim alanında görev alan resmi, özel ve gönüllü kuruluşların çalışmaları arasındaki koordinasyon aşağıdaki kurumların hangisi tarafından sağlanmaktadır?**

A) Belediyeler
B) İl Özel İdareleri
C) Milli Eğitim Bakanlığı
D) TBMM
E) Dernekler

34. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre genel yaygın eğitimin programlarının düzenleniş şekli aşağıdaki hukuki metinlerden hangisiyle düzenlenir?

A) Anayasa B) Kanun C) Tüzük
D) Yönetmelik E) Genelge

35. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre mesleki ve teknik yaygın eğitim faaliyetlerini yürüten Bakanlıklar ile özerk eğitim kurumları ve resmi ve özel işletmeler arasında Milli Eğitim Bakanlığınca sağlanacak koordinasyon ve işbirliğinin aşağıdaki hukuki metinlerin hangisiyle düzenlenir?

A) Anayasa B) Kanun C) Tüzük
D) Yönetmelik E) Genelge

36. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre öğretmenlik formasyonu veren ve öğretmen yetiştiren Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim yüksekokulları aşağıdaki hukuki metinlerden hangisi ile kurulur?

A) Tüzük
B) Yönetmelik
C) Cumhurbaşkanlığı kararı
D) Anayasa
E) Genelge

37. 1939 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre öğretmenlerin yurdun çeşitli bölgelerinde görev yapması düzenlenmiştir.

Öğretmenlerin hizmet bölgeleri ve ihtiyaçlara göre bu bölgelerarası yer değiştirme esasları aşağıdaki hukuki metinlerden hangisi ile düzenlenmektedir?

A) Kanun B) Tüzük C) Yönetmelik
D) Genelge E) Yönerge

38. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda öğretmenlerin örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve hizmet içi yetiştirme kurs, seminer ve konferanslarında uzman ve usta öğreticiler de geçici veya sürekli olarak görevlendirilmesi düzenlenmiştir.

Öğretmenlerin öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri aşağıdaki hukuki metinlerden hangisi ile düzenlenmiştir?

A) Anayasa B) Kanun C) Tüzük
D) Yönetmelik E) Genelge

YARGI YAYINEVİ

39. Yurt içinde ve dışında daha üst öğrenim yapmak veya bilgi, görgü ve ihtisaslarını arttırmak isteyen öğretmenlerin belli şartlarla, aylıklı veya aylıksız izinli sayılmaları sağlanmaktadır.

Öğretmenlerin bu imkandan yararlanmasının şartları aşağıdaki hukuki metinlerden hangisiyle düzenlenmiştir?

A) Anayasa B) Kanun C) Tüzük
D) Yönetmelik E) Genelge

40. Öğretmenlerin konut ihtiyacının karşılanması için aşağıdaki kurumlardan hangisinin bütçesine gerekli ödenek sağlanmaktadır?

A) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
B) Çevre ve İklim Bakanlığı
C) Milli Eğitim Bakanlığı
D) İç İşleri Bakanlığı
E) Belediyeler

41. 1739 sayılı Milli eğitim Temel Kanunu'na göre öğretmenler yaz tatilinde kaç gün izinli sayılmaktadır?

A) 30 B) 45 C) 60 D) 75 E) 90

42. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre öğretmenlerin izinleriyle ilgili olarak;

I. Öğretmenler, iki aylık izin sürelerine dokunulmadan kalan tatil zamanlarında yönetmelikle belirlenecek meslekle ilgili çalışmalara katılmakla yükümlüdürler.
II. Rehberlik öğretmenleri tercih danışmanlığı, alan ve ders seçimi, öğrenci tanılama sürecine bağlı olarak yapılacak çalışmalarda ihtiyaç duyulması halinde izin ve tatil dönemlerinde de görevlendirilebilir.
III. Rehberlik öğretmenlerinin tercih danışmanlığı, alan ve ders seçimi gibi durumlarda görevlendirilmesi durumunda izinleri bir aydan az olamaz.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

43. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre; "İlçe, il veya ülke genelinde genel hayatı etkileyen salgın hastalık, doğal afet, elverişsiz hava koşulları gibi nedenlerle eğitim ve öğretim faaliyetinin iki haftadan fazla süreyle yapılamaması halinde uygulanacak telafi programlarının ders yılı içerisinde tamamlanamadığı durumlarda yaz tatilinde yapılacak eğitim ve öğretim faaliyetleri nedeniyle öğretmenlerin izinleri kısaltılması" **aşağıdaki kurumların hangisi tarafından yapılabilir?**

A) Milli Eğitim Bakanlığı
B) Bakanlar Kurulu
C) Cumhurbaşkanlığı
D) TBMM
E) Sağlık Bakanlığı

44. İlçe, il veya ülke genelinde genel hayatı etkileyen salgın hastalık, doğal afet, elverişsiz hava koşulları gibi nedenlerle eğitim ve öğretim faaliyetinin iki haftadan fazla süreyle yapılamaması halinde uygulanacak telafi programlarının ders yılı içerisinde tamamlanamadığı durumlarda yaz tatilinde yapılacak eğitim ve öğretim faaliyetleri nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığınca öğretmenlerin izinleri kısaltılabilir.

Böyle bir durum yaşandığında öğretmenlerin izinleri en az kaç gün olarak düzenlenmiştir?

A) 15 B) 20 C) 30 D) 40 E) 45

45. Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak görevi aşağıdaki eğitim kurumlarından hangisinin görevleri arasındadır?

A) Yaygın eğitim kurumları
B) Dershaneler
C) Sosyal Bilimler Liseleri
D) Yükseköğretim kurumları
E) Yüksek Öğretim Kurulu

46. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yükseköğretimin planlanmasıyla ilgili olarak;

I. Yüksek öğretimde, öğretim elemanlarından, tesislerden ve öğrencinin zamanından en verimli bir şekilde yararlanmayı mümkün kılacak ve çeşitli bölgelerdeki yüksek öğretim kurumlarının dengeli bir şekilde gelişmesini sağlayacak tedbirler alınır.

II. Yüksek öğretimin bütününü kapsayan ve orta öğretimle ilgisini sağlayan bir planlama düzeni kurulur.

III. Yükseköğretim kurumlarının kurulacağı şehir ve ilçeler bölge halkının istekleri doğrultusunda şekillendirilir.

bilgilerinden hangileri düzenlenmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

47. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre; her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler çevrenin ihtiyaçlarına ve uygulanacak programların özelliklerine göre aşağıdaki kurumların hangisi tarafından planlanır ve yaptırılır?

A) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
B) Milli Eğitim Bakanlığı
C) Cumhurbaşkanlığı
D) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
E) Belediyeler

48. Halkın okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkanları hazırlamak aşağıdakilerden hangisinin amaçları arasındadır?

A) Okul öncesi eğitim B) İlköğretim
C) Ortaöğretim D) Yaygın eğitim
E) Yükseköğretim

49. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre eğitim kurumlarının eğitim araç ve gereçlerini, gelişen eğitim teknolojisine ve program ve metotlara uygun olarak sağlamak, geliştirmek, yenileştirmek, standartlaştırmak, kullanılma süresini ve telif haklarını ve ders kitabı fiyatlarını tespit etmek, paralı veya parasız olarak ilgililerin yararlanmasına sunmakla görevli olan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
B) Milli Eğitim Bakanlığı
C) İl İdare Kurulu
D) Maliye Bakanlığı
E) Hazine Müsteşarlığı

50. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre okullarda ders kitaplarının tespiti ve ücretlerinin ödenmesiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak veya hazırlatılacak kitaplar ile eğitim araç ve gereçlerini hazırlama, inceleme ve redaksiyonunda görevlendirilenlere ücret ödenir.

B) Ders kitaplarına ilişkin yarışmalarda derece alanlara verilecek ödülün ödeme, usul ve esasları ile miktarı yönetmelikle belirlenir.

C) Özel kesimce hazırlanan ve okullarda ders kitabı olarak okutulmak üzere Millî Eğitim Bakanlığına gönderilen eserler ücret karşılığı incelenir.

D) Ders kitaplarının kabulü, uygunluk süresi, telif hakkı ve ücretlerle ilgili esaslar; inceleme işlemleri ve alınacak inceleme ücreti miktarı; Millî Eğitim Bakanlığınca incelettirilecek eserler için ödenecek ücret miktarı; ders kitaplarının hazırlanması ve incelenmesinde aranacak kriterler ile ders kitabı üreten yayın evlerinde aranacak kriterler; ders kitabı dışındaki diğer kitap ve eğitim araçlarının kullanımı ve bunlardan hangileri için inceleme ücreti alınacağı ve ödeneceği ile ilgili esas ve usuller Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

E) Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda sadece Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olan matbaada basılan kitaplar okutulur.

YARGI YAYINEVİ

51. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre, Türkiye'de ilköğretim okulu, lise veya dengi okullar, aşağıdakilerden hangisinin izni olmaksızın açılamaz?**

A) Milli Eğitim Bakanlığı
B) İç İşleri Bakanlığı
C) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
D) İl İdare Kurulu
E) Belediye Meclisi

52. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre, askeri eğitim kurumlarının dereceleri ve müfredatının belirlenmesinde Milli Eğitim Bakanlığı aşağıdakilerden hangisiyle işbirliği yapar?**

A) İç İşleri Bakanlığı
B) Yüksek Askeri Şura
C) Milli Savunma Bakanlığı
D) Genelkurmay Başkanlığı
E) Bakanlar Kurulu

53. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre, askeri öğrenciler hariç Türk vatandaşlarının yurt dışında eğitim, öğrenim ve ihtisas görmeleri ile ilgili devlet hizmetlerinin düzenlenmesinden aşağıdaki kurumlardan hangisi sorumludur?**

A) Dışişleri Bakanlığı
B) İlgili ülkedeki Türk büyükelçiliği
C) Yurt Dışı Akraba Toplulukları Başkanlığı
D) Milli Eğitim Bakanlığı
E) Yüksek Öğretim Kurulu

54. **Yükseköğretim öğrencilerinin öğrenim harç ve ücretlerinin tutarları ve bunların ödenme tarzları ile burs ve kredilerin tutarları ve bunların veriliş esaslarını aşağıdaki kurumlardan hangisi belirlemektedir?**

A) Maliye Bakanlığı
B) Milli Eğitim Bakanlığı
C) Üniversite Rektörlükleri
D) Hazine Müsteşarlığı
E) Cumhurbaşkanlığı

55. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun yürütülmesinden aşağıdakilerden hangisi sorumludur?**

A) Milli Eğitim Bakanlığı
B) Bakanlar Kurulu
C) İç İşleri Bakanlığı
D) Milli Eğitim Müdürlükleri
E) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi

56. 1739 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, diğer bakanlıklara bağlı okullar, Milli Eğitim Bakanlığının gözetim ve denetimine tabidir. Gözetim ve denetim sonunda uygun eğitim ortamı ve niteliği taşımayan kurumların denkliği usulüne uygun şekilde Milli Eğitim Bakanlığınca iptal edilir.

Bu okulların kapatılmasına dair esasları belirleyen yönetmelik aşağıdakilerden hangisi tarafından düzenlenir?

A) Cumhurbaşkanlığı
B) Milli Eğitim Bakanlığı
C) İç İşleri Bakanlığı
D) Bakanlar Kurulu
E) TBMM

YARGI YAYINEVİ

57. Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak amacı aşağıdaki eğitim seviyelerinden hangisinin amaçları arasındadır?

A) İlköğretim B) Yaygın eğitim
C) Ortaöğretim D) Yükseköğretim
E) Lisansüstü eğitim

58. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre okul müdürleriyle müdür yardımcılarının tatilleriyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

A) Müdür ve müdür yardımcıları tatil aylarında okul işlerini ayarlamak ve düzenlemek şartı ile, sıra ile izinlerini kullanırlar.
B) Müdür ve müdür yardımcılarının izin süresi öğretmenlerle aynıdır.
C) Müdür ve müdür yardımcılarının yaz dönemlerinde ve sömestr dönemlerinde izinleri yoktur.
D) Müdür ve müdür yardımcılarının izin süreleri öğretmenlerden fazladır.
E) Müdür ve müdür yardımcılarının ne kadar izinli olacakları tatil öncesi öğretmenler kurulu kararı ile belirlenir.

59. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre öğretmen konutlarıyla ilgili olarak;

I. Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, özellikle mahrumiyet bölgelerinde görevli öğretmenlere konut sağlanır.
II. Konutlar okul binaları ile birlikte planlanır ve yapılır.
III. Eğitim kurumlarının konut ihtiyacı bir plana bağlanır ve bu konutların yapımı için, her yıl Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesine gerekli ödenek konur.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

60. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre yükseköğretim ile ilgili aşağıda verilen;

I. Yüksek öğretim, milli eğitim sistemi çerçevesinde, öğrencileri lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerinde yetiştiren bir bütünlük içinde düzenlenir.
II. Farklı seviyeler ve kuruluşlar arasında öğrencilere kabiliyetlerine göre, yatay ve dikey geçiş yolları açık tutulur.
III. Yükseköğretim paralıdır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

61. Yurt içinde ve dışında daha üst öğrenim yapmak veya bilgi, görgü ve ihtisaslarını arttırmak isteyen öğretmenlerin belli şartlarla, aylıklı veya aylıksız izinli sayılmalarıyla ilgili düzenlemeler aşağıdaki hukuki metinlerden hangisiyle düzenlenir?

A) Anayasa B) Kanun C) Tüzük
D) Yönetmelik E) Genelge

62. Milli Eğitim Bakanlığınca açılan kurs ve seminerlere devam edenlerden başarı sağlayanlara belge verilir. Bu belgelerin, öğretmenlerin atama, yükselme ve nakillerinde ne ölçüde ve nasıl değerlendirileceği aşağıdaki hukuki metinlerden hangisi ile düzenlenir?

A) Yönetmelik
B) Kanun
C) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
D) Kanun Hükmünde Kararname
E) Genelge

YARGI YAYINEVİ

63. **Yurdumuzun türlü yönde ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları, Hükümet ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun yararlanmasına sunmak ve Hükümetçe istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek görevi aşağıdaki eğitim kurumlarından hangisine aittir?**

A) Yükseköğretim B) Orta öğretim
C) İlk öğretim D) Yaygın eğitim
E) Sosyal Bilimler Liseleri

64. **Öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri aşağıdaki hukuki metinlerden hangisi ile düzenlenir?**

A) Kanun B) Tüzük C) Yönetmelik
D) Genelge E) Yönerge

65. I. Fakülteler
II. Enstitüler
III. Konservatuvarlar

Yukarıdaki eğitim kurumlarından hangileri 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre yükseköğretim kurumu kabul edilmektedir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

66. **Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözle, yazı ile halka yaymak ve yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmak görevi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda aşağıdakilerden hangisinin görevi kabul edilmiştir?**

A) Ortaöğretim B) Yükseköğretim
C) Yaygın eğitim D) İlköğretim
E) Okul öncesi eğitim

67. **Kişilerin boş zamanlarını iyi bir şekilde değerlendirmesi ve kullanması alışkanlıklarını kazandırmak aşağıdakilerden hangisinin amaçları arasındadır?**

A) İlköğretim B) Ortaöğretim
C) Yükseköğretim D) Yaygın eğitim
E) Okul öncesi eğitim

68. **Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yurdumuzun bilim politikasına ve toplumun yüksek seviyede ve çeşitli kademelerdeki insan gücü ihtiyaçlarına göre yetiştirmek görevi aşağıdaki eğitim kurumlarından hangisinin görevidir?**

A) Yükseköğretim
B) Orta öğretim
C) İlk öğretim
D) Yaygın eğitim kurumları
E) Yüksek Öğretim Kurulu

YARGI YAYINEVİ

69. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun kapsamı içinde;**

I. okul bina ve tesisleri,

II. eğitim araç ve gereçleri,

III. Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu

konularından hangileri yer almaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

70. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan** "Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullarda yetiştirilirler" **ifadesi Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden hangisiyle ilgilidir?**

A) Yöneltme

B) Eğitim hakkı

C) Fırsat ve imkan eşitliği

D) Süreklilik

E) Demokrasi eğitimi

71. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda** "Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır" **ifadesi Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden hangisiyle ilgilidir?**

A) Fırsat ve imkan eşitliği

B) Süreklilik

C) Planlılık

D) Karma eğitim

E) Eğitim hakkı

72. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre; Milli birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin, eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışılır.

Milli Eğitim Bakanlığı bu amaca ulaşmak için aşağıdaki kurumlardan hangisi ile işbirliğine giderek gerekli tedbirleri almaktadır?

A) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu

B) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi

C) Yükseköğretim Kurulu

D) Kültür ve Turizm Bakanlığı

E) Uluslararası Türk Kültür Teşkilatı

73. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre; eğitimde yöneltme hangi öğretim kademesinde başlatılmaktadır?**

A) Okul öncesinde B) İlköğretimde

C) Orta öğretimde D) Yaygın eğitimde

E) Yükseköğretimde

74. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre,** "askeri maksatlarla açılacak okullar hariç, bu kanun hükümlerine aykırı hiçbir eğitim faaliyetinde bulunulamaz" **ifadesi Eğitim ve Öğretim Alanındaki Görev ve Sorumluluklardan hangisiyle ilgilidir?**

A) Fırsat ve imkan eşitliği

B) Yasaklık

C) Okul Açma Yetkisi

D) Yurt Dışı Eğitim

E) Okul Bina ve Tesisleri

YARGI YAYINEVİ

75. **Milli Eğitim Bakanlığı eğitimde kullanılacak araç ve gereçleri;**

I. Kişilere hazırlatabilir.

II. Kuracağı komisyonlara hazırlatabilir.

III. Yarışmalar düzenleyerek hazırlatabilir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

76. **1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre** "okul açma yetkisi" **ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Türkiye'de ilköğretim okulu, lise veya dengi okullar, Milli Eğitim Bakanlığının izni olmaksızın açılamaz.

B) Milli Eğitim Bakanlığı veya diğer bir bakanlık tarafından açılmış veya açılacak okullar ile özel okulların derecelerinin tayini, Milli Eğitim Bakanlığına aittir.

C) Askeri eğitim kurumlarının dereceleri ve müfredatı, Milli Savunma Bakanlığı ile birlikte tespit edilir.

D) Diğer bakanlıklara bağlı lise ve dengi okulların program ve yönetmelikleri, ilgili bakanlıkla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından birlikte yapılır ve Milli Eğitim Bakanlığınca onanır.

E) Diğer bakanlıklara bağlı okulların denetimini bağlı bulunduğu bakanlık yapar.

77. Türk vatandaşlarının yurt dışında eğitim, öğrenim ve ihtisas görmeleri ile ilgili Devlet hizmetlerinin düzenlenmesinden Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur.

Aşağıdakilerden hangi öğrenci grubu bu konuda istisna oluşturur?

A) Askeri öğrenciler
B) Üniversite öğrencileri
C) Lise öğrencileri
D) İlköğretim öğrencileri
E) Meslek lisesi öğrencileri

78. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre vatandaşlara** "Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak" **aşağıdakilerden hangisinin görevleri arasında yer almaktadır?**

A) Yaygın eğitim B) İlköğretim
C) Yükseköğretim D) Ortaöğretim
E) Okul öncesi öğretim

79. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Milli Eğitim Bakanlığı, kendisine bağlı eğitim kurumlarının eğitim araç ve gereçlerini sağlamakla görevlidir.

B) Milli Eğitim Bakanlığı, gelişen eğitim teknolojisine ve program ve metotlara uygun olarak eğitim araç ve gereçlerini sağlamak, yenileştirmekle görevlidir.

C) Milli Eğitim Bakanlığı kullanılan ders araç ve gereçlerinin telif haklarını tespit etmekle görevlidir.

D) Milli Eğitim Bakanlığı kullanılan ders araç ve gereçleri ile ders kitaplarını kendi atölyelerinde üretmek ve kendi matbaasında basmakla görevlidir.

E) Milli Eğitim Bakanlığı, ders kitabı fiyatlarını tespit etmek, paralı veya parasız olarak ilgililerin yararlanmasına sunmakla görevlidir.

80. – Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır.
– Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Yukarıda verilen hükümler 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun, Türk millî eğitiminin temel ilkelerinden hangisini tanımlamaktadır?

A) Laiklik
B) Genellik ve eşitlik
C) Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği
D) Karma eğitim
E) Fırsat ve imkân eşitliği

YARGI YAYINEVİ

81. Aşağıdakilerden hangisi 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre okul öncesi eğitimin amaç ve görevlerinden biridir?

A) Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak

B) Her Türk çocuğunu millî ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek

C) Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak

D) Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak

E) Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe hem de yüksek öğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamak

82. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri arasında yer almaz?

A) Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği

B) Ayrımcılık

C) Demokrasi eğitimi

D) Planlılık

E) Laiklik

83. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre İmam-hatip liseleri;

I. hatiplik,

II. Kur'an kursu öğreticiliği,

III. dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanlar

yetiştirmek amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek için açılmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

84. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar." **ifadesi aşağıdaki hangi temel ilke ile ilgilidir?**

A) Genellik ve eşitlik

B) Fırsat ve imkân eşitliği

C) Eğitim hakkı

D) Süreklilik

E) Planlılık

YARGI YAYINEVİ

85. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre, her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak aşağıdaki kurumlardan hangisinin amaç ve görevlerindendir?

A) İlköğretim B) Okul öncesi

C) Ortaöğretim D) Yükseköğretim

E) Yaygın eğitim

86. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi yaygın eğitim kurumlarına örnektir?

A) Endüstri Meslek Liseleri
B) Meslek Yüksek Okulları
C) Fen Liseleri
D) Sosyal Bilimler Liseleri
E) Halk Eğitim Merkezleri

87. Aşağıdakilerden hangisi Türk Milli Eğitim Temel İlkeleri'nden biri değildir?

A) Eğitim Hakkı
B) Genellik ve Eşitlik
C) Yöneltme
D) Devamlılık
E) Fırsat ve İmkân Eşitliği

88. Aşağıdakilerden hangisi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre yükseköğrenim kurumları arasından yer almaz?

A) Üniversiteler
B) Fakülteler
C) Uygulama ve Araştırma Merkezleri
D) Meslek Yüksekokulları
E) Meslek Edindirme Merkezleri

89. Okullarda kurulan Okul-Aile Birlikleri, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre Millî Eğitimin hangi temel ilkesi çerçevesinde oluşturulmuştur?

A) Planlılık
B) Süreklilik
C) Bilimsellik
D) Okul ile Ailenin İş birliği
E) Laiklik

90. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın mesleki eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir." **ifadesi aşağıdaki Milli Eğitim İlkelerinden hangisinin kapsamında yer almaktadır?**

A) Süreklilik
B) Yöneltme
C) Planlılık
D) Genellik ve eşitlik
E) Fırsat ve İmkân eşitliği

91. Aşağıdakilerden hangisi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre doğru değildir?

A) Okul öncesi eğitimi isteğe mecburidir.
B) İlköğretim, devlet okullarında parasızdır.
C) İlköğretim 6-14 yaş arasını kapsamaktadır.
D) Okul öncesi eğitimi, mecburi ilköğretim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsamaktadır.
E) Yüksek öğretim, milli eğitim sistemi çerçevesinde, öğrencileri lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerinde yetiştiren bir bütünlük içinde düzenlenir.

YARGI YAYINEVİ

92. **1739 Sayılı milli eğitim temel kanununa göre,** "Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir." **ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yöneltme
B) Planlılık
C) Eğitim hakkı
D) Fırsat ve imkân eşitliği
E) Ferdin ve toplumun ihtiyaçları

93. "Resmî, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Millî Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir." **hükmü hangi kanunla düzenlenmiştir?**

A) Milli Eğitim Temel Kanunu
B) Özel Öğretim Kurumları Kanunu
C) Devlet Memurları Kanunu
D) Öğretmenlik Mesleği Kanunu
E) Mesleki Eğitim Kanunu

94. **1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi yaygın eğitimin amaç ve görevlerinden biri değildir?**

A) Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak
B) Millî kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak
C) İktisadî gücün artırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek
D) Boş zamanlarını iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak
E) Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak

YARGIYA YİNE Vİ

95. **1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre okul-aile birliklerinin faaliyetleri ve görevleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?**

A) Okul binasının tadilat, temizlik vb. giderlerine katkıda bulunur.
B) Ayni ve nakdi bağışları kabul edebilir.
C) Velilerden düzenli olarak her ay belirlediği miktar bağış toplarlar.
D) Maddi katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilir.
E) Okulların bünyesinde bulunan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebilir veya işletebilirler.

96. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre;**

I. Enstitüler,
II. Uygulama ve araştırma merkezleri,
III. Konservatuarlar

kurumlarından hangileri yükseköğretim kurumları olarak kabul edilmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

97. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre nüfusu az ve dağınık olan ve Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulamak için kurulan okul türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çok programlı liseler
B) Sosyal Bilgiler Lisesi
C) Anadolu Liseleri
D) Fen Liseleri
E) Ticaret ve Teknik Mesleki Liseleri

98. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre yükseköğretim ile ilgili olarak;**

I. Yükseköğretim, milli eğitim sistemi çerçevesinde, öğrencileri lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerinde yetiştiren bir bütünlük içinde düzenlenir.
II. Yükseköğretim içinde çeşitli görevleri yerine getiren ve farklı seviyelerde öğretim yapan kuruluşlar bulunur.
III. Yükseköğretimde farklı seviyeler ve kuruluşlar arasında öğrencilere kabiliyetlerine göre, yatay ve dikey geçiş yolları açık tutulur.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

99. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre** "Fertlere okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkanları hazırlamak" **görevi aşağıdakilerden hangisinin görevlerindendir?**

A) İlköğretim
B) Ortaöğretim
C) Çıraklık Eğitim Merkezi
D) Yaygın eğitim kurumları
E) Özel eğitim kursları

100. **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre; Ortaokul ve liselerde;**

I. Kur'an-ı Kerim,
II. Hz. Peygamberimizin hayatı,
III. Matematik

derslerinden hangileri isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

Çözümler

1. Bu Kanun, Türk milli eğitiminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç ve gereçleri ve Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri bir sistem bütünlüğü içinde kapsar. Öğretmenlerin özlük hakları 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve buna dayalı yönetmeliklerle düzenlenmiştir.

CEVAP A

2. Türk Milli Eğitiminin genel amaçları arasında seçeneklerde verilen üç amaçta vardır.

CEVAP E

3. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun "Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz" maddesi genellik ve eşitlik ilkesiyle ilgilidir.

CEVAP B

4. Örgün ve yaygın eğitim 1789 sayılı Milli Eğitim Kanunu'nun temel ilkelerinden olmayıp, Milli Eğitim sisteminin genel yapısıyla ilgilidir. Milli Eğitim Temel Kanunu'nun temel ilkeleri şunlardır. Genellik ve Eşitlik, Ferdin ve toplumun ihtiyaçları, Yöneltme, Eğitim hakkı, Fırsat ve imkan eşitliği, Süreklilik, Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk milliyetçiliği, Demokrasi eğitimi, Laiklik, Bilimsellik, Planlılık, Karma eğitim, Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği, Her yerde eğitim

CEVAP E

5. 1739 sayılı Milli Eğitim Kanunu'nda yer alan "Maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır" maddesi fırsat ve imkân eşitliği ilkesiyle ilgilidir.

CEVAP C

6. Okul öncesi eğitimi; 1789 sayılı Milli Eğitim Kanunu'nun temel ilkelerinden olmayıp, Milli Eğitim sisteminin genel yapısıyla ilgilidir. Milli Eğitim Temel Kanunu'nun temel ilkeleri şunlardır. Genellik ve Eşitlik, Ferdin ve toplumun ihtiyaçları, Yöneltme, Eğitim hakkı, Fırsat ve imkan eşitliği, Süreklilik, Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk milliyetçiliği, Demokrasi eğitimi, Laiklik, Bilimsellik, Planlılık, Karma eğitim, Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği, Her yerde eğitim

CEVAP D

7. Türk Milli Eğitimini Temel ilkelerinden olan "Eğitim hakkı"

   a) İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.

   b) İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar. şeklinde düzenlenmiştir.

   "Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır". maddesi ise "fırsat ve imkan eşitliği" ilkesiyle ilgilidir.

CEVAP B

8. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda "karma eğitim"; "Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir". şeklinde düzenlenmiştir. Ülkemizde lise düzeyi yani ortaöğretimde imkan ve zorluklara göre kız veya erkek liseleri mevcuttur.

CEVAP B

YARGI YAYINEVİ

9. 1739 sayılı Milli Temel Kanunu'nun, "Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği" maddesi "Eğitim kampüsleri ve okul-aile birliklerinin gelirleri, genel bütçe gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin eğitim kampüsü yönetimi ve okul-aile birliği adına bankalarda açılan özel hesaplarda tutulur" şeklinde düzenlenmiştir. Seçeneklerde verilen diğer bilgiler doğrudur.

CEVAP E

10. Belediyeler tarafından açılan meslek kursları yaygın eğitim kurumları arasındadır. Seçeneklerde verilen diğer eğitim kuruları ise örgün eğitim kurumlarıdır.

CEVAP D

11. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "Okul öncesi eğitim" ülkemizde mecburi olmayıp velilerin isteğine bağlıdır.

CEVAP B

12. 1739 sayılı Milli eğitim Temel Kanunu'na göre mecburi ilköğretim çağı 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsamaktadır.

CEVAP B

13. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ilkokula kayıt sürecini; "İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır". şeklinde düzenlemiştir.

CEVAP A

YARGI YAYINEVİ

14. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda; İlköğretimin amaç ve görevleri;

a) Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek

b) Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak, şeklinde düzenlenmiştir.

Her Türk çocuğunun Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak, amacı ise okul öncesi eğitimin amaçlarından biridir.

CEVAP B

15. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre "Bilgi ve teknoloji üretmek" bilimsellik ilkesiyle ilgilidir.

CEVAP C

16. Milli eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim – insan gücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.

CEVAP A

17. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre örgün eğitim; okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır.

CEVAP A

18. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre; İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur.

CEVAP E

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

19. 1739 sayılı Milli Temel Kanunu'na göre; İlköğretimini tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, ortaöğretime devam etmek ve ortaöğretim imkanlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanmak hakkına sahiptir.

CEVAP A

20. Öğrencilere okuma-yazma becerisi kazandırmak dört yıllık ilkokulların, Türkçe'yi doğru kullanma becerisi kazandırmak anaokullarının amaçları arasındadır.

CEVAP C

21. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liseler ile mesleki eğitim merkezlerinden meydana gelir. Yüksekokullar ise üniversite yani yüksek eğitim kapsamındadır.

CEVAP B

22. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre; hangi yükseköğretim kurumlarına, hangi programları bitirenlerin nasıl girecekleri, giriş şartları Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir.

CEVAP B

23. Öğretmenlerin mesleki yeterliliklerini güncel gelişmelere göre artırmak ve eğitim kalitesini yükseltmek görevi; eğitim fakültesi veya pedegojik formasyon alarak öğretmenliğe hak kazanmış üniversite mezunlarının eğitim alacağı Öğretmen Akademilerinin görevidir.

CEVAP E

24. Seçeneklerde verilen öncüllerden I ve II yükseköğretim kurumlarının görevleri arasındadır. III. nolu öncüldeki görev ise medya kuruluşlarının görevidir.

CEVAP B

25. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre soruda verilen Üniversiteler, Fakülteler ve Enstitüler yükseköğretim kurumu olarak kabul edilmektedir.

CEVAP E

26. Kurs merkezleri yaygın eğitim içinde yer alan eğitim kurumlarıdır. Seçeneklerde verilen diğer eğitim kurumları yükseköğretim kurumları içerisinde yer almaktadır.

CEVAP C

27. Yükseköğretim kurumlarının amaçları, açılış, kuruluş ve işleyişleri ile öğretim elemanlarına ilişkin esaslar ve yükseköğretim kurumları ile ilgili diğer hususlar, özel kanunlarında belirlenir.

CEVAP B

28. Yükseköğretim kurumlarının amaçları, açılış, kuruluş ve işleyişleri ile öğretim elemanlarına ilişkin esaslar ve yükseköğretim kurumları ile ilgili diğer hususlar, özel kanunlarında belirlenir. Dolayısıyla bu işlemi TBMM yapmaktadır.

CEVAP A

YARGI YAYINEVİ

29. Seçeneklerde verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

30. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda "Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak" amacı yükseköğretim kurumlarının görevi olarak düzenlenmiştir.

CEVAP E

31. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda "Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak" amacı yükseköğretim kurumlarıyla ilgili olarak düzenlenmiştir.

CEVAP C

32. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre yaygın eğitim, genel ve mesleki - teknik olmak üzere iki temel bölümden meydana gelmektedir.

CEVAP B

33. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre; genel, mesleki ve teknik yaygın eğitim alanında görev alan resmi, özel ve gönüllü kuruluşların çalışmaları arasındaki koordinasyon Milli Eğitim Bakanlığınca sağlanır.

CEVAP C

YARGI YAYINEVİ

34. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre genel yaygın eğitimin programlarının düzenlenmesi yönetmelik ile yapılır.

CEVAP D

35. Mesleki ve teknik yaygın eğitim faaliyetlerini yürüten Bakanlıklar ile özerk eğitim kurumları ve resmi ve özel işletmeler arasında Milli Eğitim Bakanlığınca sağlanacak koordinasyon ve işbirliğinin esasları kanunla düzenlenir.

CEVAP B

36. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu göre; Öğretmenlik formasyonu veren ve öğretmen yetiştiren Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim yüksekokulları, Cumhurbaşkanı kararı ile kurulur.

CEVAP C

37. Öğretmenlerin hizmet bölgeleri ve ihtiyaçlara göre bu bölgelerarası yer değiştirme esasları yönetmelikle düzenlenir.

CEVAP C

38. Öğretmenlerin öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri, yönetmeliklerle tespit edilir.

CEVAP D

39. Yurt içinde ve dışında daha üst öğrenim yapmak veya bilgi, görgü ve ihtisaslarını arttırmak isteyen öğretmenlerin belli şartlarla, aylıklı veya aylıksız izinli sayılmaları sağlanır; bu şartlar, milli eğitimin ihtiyaçları göz önünde tutularak, hazırlanacak yönetmelikle belirtilir.

CEVAP D

40. Öğretmenlere konut yapımı için, her yıl Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesine gerekli ödenek konur.

CEVAP C

41. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre öğretmenler, yaz tatili içinde aralıksız iki ay izinli sayılırlar.

CEVAP C

42. Öğretmenlerin izinleriyle ilgili verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

43. İlçe, il veya ülke genelinde genel hayatı etkileyen salgın hastalık, doğal afet, elverişsiz hava koşulları gibi nedenlerle eğitim ve öğretim faaliyetinin iki haftadan fazla süreyle yapılamaması halinde uygulanacak telafi programlarının ders yılı içerisinde tamamlanamadığı durumlarda yaz tatilinde yapılacak eğitim ve öğretim faaliyetleri nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığınca öğretmenlerin izinleri kısaltılabilir.

CEVAP A

44. İlçe, il veya ülke genelinde genel hayatı etkileyen salgın hastalık, doğal afet, elverişsiz hava koşulları gibi nedenlerle eğitim ve öğretim faaliyetinin iki haftadan fazla süreyle yapılamaması halinde uygulanacak telafi programlarının ders yılı içerisinde tamamlanamadığı durumlarda yaz tatilinde yapılacak eğitim ve öğretim faaliyetleri nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığınca öğretmenlerin izinleri kısaltılabilir. Bu durumda öğretmenlerin izinleri bir aydan az olamaz.

CEVAP C

45. Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak görevi yükseköğretim kurumlarının görevidir.

CEVAP D

46. Yükseköğretim kurumlarının planlanması şehir halkının talepleri doğrultusunda yapılmaz. Bu sebeple III. nolu öncülü almıyoruz. I ve II. nolu öncüller yükseköğretim kurumlarının planlanmasında dikkat edilen kriterlerdir.

CEVAP B

YARGI YAYINEVİ

47. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler çevrenin ihtiyaçlarına ve uygulanacak programların özelliklerine göre Milli Eğitim Bakanlığınca planlanır ve yaptırılır.

CEVAP B

48. Halkın okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkanları hazırlamak amacı yaygın eğitimin amaçları arasındadır.

CEVAP D

49. Eğitim kurumlarının eğitim araç ve gereçlerini, gelişen eğitim teknolojisine ve program ve metotlara uygun olarak sağlamak, geliştirmek, yenileştirmek, standartlaştırmak, kullanılma süresini ve telif haklarını ve ders kitabı fiyatlarını tespit etmek, paralı veya parasız olarak ilgililerin yararlanmasına sunmakla görevli kurum Milli Eğitim Bakanlığı'dır.

CEVAP B

50. Milli Eğitim Bakanlığı; özel yayınevlerinde basılmış olan kitapları da şartlara uygun olmak kaidesiyle kendine bağlı okullarda kullandırtmaktadır.

CEVAP E

51. Türkiye'de ilköğretim okulu, lise veya dengi okullar, Milli Eğitim Bakanlığının izni olmaksızın açılamaz.

CEVAP A

52. Askeri eğitim kurumlarının dereceleri ve müfredatı, Milli Savunma Bakanlığı ile birlikte tespit edilir.

CEVAP C

53. Türk vatandaşlarının yurt dışında eğitim, öğrenim ve ihtisas görmeleri ile ilgili Devlet hizmetlerinin düzenlenmesinden (askeri öğrenciler hariç), Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur.

CEVAP D

54. Öğrenim harç ve ücretlerinin tutarları ve bunların ödenme tarzları ile burs ve kredilerin tutarları ve bunların veriliş esasları, Maliye Bakanlığı ile birlikte hazırlanacak yönetmelikle tespit edilir.

CEVAP A

55. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun yürütülmesinden Bakanlar Kurulu sorumludur.

CEVAP B

56. Eğitim ortamı ve niteliği taşımayan kurumların denkliğinin Milli Eğitim Bakanlığı'nca iptal edilebilmesinin esaslarını belirleyen yönetmelik Cumhurbaşkanlığınca hazırlanır.

CEVAP A

57. Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak amacı yaygın eğitimin amaçları arasındadır.

CEVAP B

YARGI YAYINEVİ

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

58. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre, müdür ve müdür yardımcıları tatil aylarında okul işlerini ayarlamak ve düzenlemek şartı ile, sıra ile izinlerini kullanırlar.

CEVAP A

59. Verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

60. Soruda verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

61. Yurt içinde ve dışında daha üst öğrenim yapmak veya bilgi, görgü ve ihtisaslarını arttırmak isteyen öğretmenlerin belli şartlarla, aylıklı veya aylıksız izinli sayılmaları sağlanır; bu şartlar, milli eğitimin ihtiyaçları göz önünde tutularak, hazırlanacak yönetmelikle belirtilir.

CEVAP D

62. Milli Eğitim Bakanlığınca açılan kurs ve seminerlere devam edenlerden başarı sağlayanların aldığı belgelerin, öğretmenlerin atama, yükselme ve nakillerinde ne ölçüde ve nasıl değerlendirileceği yönetmelikle düzenlenir.

CEVAP A

63. Yurdumuzun türlü yönde ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları, Hükümet ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun yararlanmasına sunmak ve Hükümetçe istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek görevi yükseköğretim kurumlarının görevidir.

CEVAP A

64. Öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri, yönetmeliklerle tespit edilir.

CEVAP C

65. Soruda verilen tüm eğitim kurumları yükseköğretim olarak kabul edilmektedir. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre ülkemizdeki yükseköğretim kurumları şunlardır: 1. Üniversiteler, 2. Fakülteler, 3. Enstitüler, 4. Yüksekokullar, 5. Konservatuvarlar, 6. Meslek yüksekokulları 7. Uygulama ve araştırma merkezleri

CEVAP E

66. Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözle, yazı ile halka yaymak ve yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmak görevi yükseköğretimin görevleri arasındadır.

CEVAP B

67. Kişilerin boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak amacı yaygın eğitimin amaçları arasındadır.

CEVAP D

68. Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yurdumuzun bilim politikasına ve toplumun yüksek seviyede ve çeşitli kademelerdeki insan gücü ihtiyaçlarına göre yetiştirmek görevi yükseköğretim kurumlarına ait bir görevdir.

CEVAP A

YARGI YAYINEVİ

69. Öncülerde verilen tüm konu başlıkları 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun kapsamı içindedir. Bu kanunda ayrıca; Türk milli eğitiminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği konularını da kapsamaktadır.

CEVAP E

70. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullarda yetiştirilirler" ifadesi eğitim hakkı ile ilgilidir.

CEVAP B

71. Soruda bahsedilen temel ilke sürekliliktir.

CEVAP B

72. Milli Eğitim Bakanlığı, Türk dilinin bozulmadan eğitim ve bilim dili olması için Atatürk Kültür; Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile işbirliği yapmaktadır.

CEVAP A

73. Fertlerin-öğrencilerin yetenek ve ilgilerine göre yöneltme ilköğretimde başlar. Yöneltme ortaöğretimde devam eder.

CEVAP B

74. Askeri okullar hariç 1739 sayılı kanun hükümlerine aykırı hiçbir eğitim faaliyetinde bulunulamaz hükmü yasaklılık ilkesiyle ilgilidir.

CEVAP B

75. Milli Eğitim Bakanlığı eğitimde kullanılacak araç ve gereçleri kişilere, komisyonlara veya yarışmalar düzenleyerek hazırlatabilir.

CEVAP E

76. Diğer bakanlıklara bağlı okulların denetimi bağlı bulunduğu bakanlığa değil, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlıdır.

CEVAP E

77. Askeri öğrencilerin yabancı ülkeye gönderilme, eğitim ve öğretimlerinin takibine ilişkin işlemler; Millî Savunma Üniversitesi Rektörlüğü ve Millî Savunma Bakanlığı ile Türk ve ilgili ülke askerî ataşelikleri sorumluluğunda yürütülür.

CEVAP A

78. Soruda verilen "Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak" görevi yaygın eğitimin amaçlarından biridir.

CEVAP A

YARGI YAYINEVİ

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

79. Milli Eğitim Bakanlığı, ders araç ve gereçleri ile ders kitaplarını kendi matbaalarında üretip basabildiği gibi bu işi özel sektöre de yaptırabilmektedir.

CEVAP D

80. 1739 sayılı Milli Eğitim Kanunu'nda soruda verilen hükümler genellik ve eşitlik ilkesiyle ilgilidir.

CEVAP B

81. B ve C seçeneğindeki amaçlar ilk öğretimin amaçları iken, D ve E seçeneğindeki amaçlar orta öğretimin amaçları arasındadır.

CEVAP A

82. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda ayrımcılık ilkesi yoktur. Bilakis devlet herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlamakla görevlidir.

CEVAP B

83. İmam - hatip liseleri, imamlık, hatiplik ve Kur'an kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığınca açılan ortaöğretim sistemi içinde, hem mesleğe hem yüksek öğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır.

CEVAP E

84. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar." ifadesi eğitim hakkı ile ilgilidir.

CEVAP C

85. Soruda verilen amaç ilköğretimin amaçları arasındadır.

CEVAP A

86. Halk Eğitim Merkezleri yaygın eğitim kurumuyken seçeneklerde verilen diğer kurumlar örgün eğitim kurumudur.

CEVAP E

87. Milli Eğitimin Temel İlkeleri arasında devamlılık şeklinde bir ilke yoktur.

CEVAP D

YARGI YAYINEVİ

88. Meslek Edindirme Merkezleri, Ortaöğretim seviyesindeki eğitim kurumlarındandır.

CEVAP E

89. Okul ile Aile İş Birliği, Okul-Aile Birlikleri çerçevesinde kurulmuştur.

CEVAP D

90. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın mesleki eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir." İfadesi planlılık ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP C

91. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre okul öncesi eğitim velilerin isteğine bağlıdır.

CEVAP A

92. 1739 Sayılı milli eğitim temel kanununa göre, "Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir." İlkesi eğitim hakkı ile ilgilidir.

CEVAP C

93. "Resmî, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Millî Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir." Hükmü Milli Eğitim Temel Kanunu ile düzenlenmiştir.

CEVAP A

94. Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak yükseköğretimin amaç ve görevlerindendir.

CEVAP A

95. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu göre okul-aile birlikleri velilerden toplamak için para belirleyip böyle bir aidat toplayamaz.

CEVAP C

YARGI YAYINEVİ

96. Seçeneklerde verilen her üç kurum yükseköğretim kurumudur. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre yükseköğretim kurumları şunlardır: 1. Üniversiteler, 2. Fakülteler, 3. Enstitüler, 4. Yüksekokullar, 5. Konservatuvarlar, 6. Meslek yüksekokulları 7. Uygulama ve araştırma merkezleri

CEVAP E

97. Soruda tanımlaması verilen okul türü çok programlı liselerdir.

CEVAP A

98. Seçeneklerde verilen öncüllerin üçü de yükseköğretim ile ilgili doğru bilgilerdir.

CEVAP E

99. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre "Fertlere okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkanları hazırlamak" görevi yaygın eğitim kurumlarının görevidir.

CEVAP D

100. 1739 sayılı Milli Eğitim temel Kanunu'na göre; ortaokul ve liselerde, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin hayatı, isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulur.

CEVAP B

222 sayılı
İlköğretim ve Eğitim Kanunu

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu [1]

Kanun Numarası : 222
Kabul Tarihi : 5/1/1961
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih: 12/1/1961 Sayı: 10705
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 4 Cilt: 1 Sayfa: 1460

Madde 1 – İlköğretim, kadın erkek bütün Türklerin milli gayelere uygun olarak bedeni, zihni ve ahlaki gelişmelerine ve yetişmelerine hizmet eden temel eğitim ve öğretimdir.

Madde 2 – İlköğretim, ilköğrenim kurumlarında verilir; öğrenim çağında bulunan kız ve erkek çocuklar için mecburi, Devlet okullarında parasızdır.

Madde 3 – (Değişik:27/6/2019-7180/2 md.)

Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ancak çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Madde 4 – Türk vatandaşı kız ve erkek çocuklar ilköğrenimlerini resmi veya özel Türk ilköğretim okullarında yapmakla mükelleftir.

Madde 5 – Mecburi öğretim çağında olup da, memleket dışında olmak, oturduğu yerde okul bulunmamak veya sağlık durumu dolayısiyle ilköğretim okuluna devam edemiyen vatandaşlardan özel olarak öğretim görenler, imtihanla ve yaşlarına göre layık oldukları ilköğretim okulu sınıflarına veya mezuniyet imtihanlarına alınırlar.

BİRİNCİ BÖLÜM
Teşkilat

Madde 6 – (Değişik: 12/10/1983 - 2917/2 md.)

İlköğretim kurumları şunlardır:

a) Mecburi olanlar:

(1) **(Mülga: 16/8/1997 - 4306/9 md.)**

(2) İlköğretim okulları (gündüzlü, pansiyonlu, yatılı ilköğretim okulları ve gezici okullar),

(3) **(Mülga: 16/8/1997 - 4306/9 md.)**

(4) Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar,

(5) Özel eğitime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar ve sınıflar.

b) İsteğe bağlı olanlar:

(1) Okul öncesi eğitim kurumları,

(2) Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar.

---

1 *a) 12/10/1983 tarih ve 2917 Sayılı Kanunun Ek 1 inci maddesi gereğince bu Kanunda geçen "ilköğretim müdürü" deyimi "ilçe eğitim müdürü", "öğretmenevi" deyimi "öğretmen lojmanı" olarak değiştirilmiş olup Kanun metnine işlenmiştir.*
b) Bu Kanunda birlikte veya ayrı ayrı geçen "İlkokul" ve "ortaokul" ibareleri, 16/8/1997 tarih 4306 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle "İlköğretim okulu" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Madde 7 – (Değişik: 30/3/2012 - 6287/2 md.)

İlköğretim; 1 inci maddede belirtilen amacı gerçekleştirmek için kurulmuş dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur.

Madde 8 – (Mülga: 16/8/1997 - 4306/9 md.)

Madde 9 – (Değişik: 12/10/1983 - 2917/3 md.)

(Değişik birinci fıkra: 30/3/2012 - 6287/3 md.) İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.

(Mülga ikinci fıkra: 16/8/1997 - 4306/9 md.)

Nüfusun az veya dağınık olduğu yerlerde; köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan veya durumu uygun bulunan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde ise yatılı ilköğretim bölge okulları veya gezici okullar açılabilir. Gezici okullarda gezici öğretmenler görevlendirilir.

Bu okullarda yetiştirici sınıflar ve kurslar da açılabilir.

Şehir ve kasabalarda, ihtiyaca göre yatılı veya pansiyonlu okullar kurulabilir.

Madde 10 – Bir köy halkı, iş ve üretim hayatının gereği olarak veya olağanüstü sebeplerle yayla, otlak ve bağ gibi yerlere taşındığında köy okulu da, köy halkiyle birlikte göçecek şekilde düzenlenmiş olmalı ve gidilen yerde hemen günlük çalışmasını ve görevini devam ettirmelidir.

Madde 11 – Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar, mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde, öğrenimlerini yaşıtlarıyle birlikte zamanında yapmamış olan çocuklara kısa yoldan ilköğrenim vermek ve ayrıca yetişmelerine lüzum görülen çocukları ilköğretim okuluna hazırlamak veya ilköğretim okulunu bitirmiş olup da henüz mecburi öğrenim çağında bulunan ve üst dereceli öğrenim kurumlarına gidemiyecek olanların genel bilgilerini artırmak ve kendilerine iş ve üretim hayatında faydalı olacak bilgi ve maharetleri kazandırmak amacıyle gerçek ve tüzel kişilerle, belediyeler, özel idareler ve Devlet tarafından açılabilir.

Madde 12 – Mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde zihnen, bedenen, ruhan ve sosyal bakımdan engelli olan çocukların özel eğitim ve öğretim görmeleri sağlanır.[2]

Madde 13 – Okul öncesi kurumlarında mecburi öğrenim çağına gelmemiş olan çocuklar eğitilir.

İsteğe bağlı tamamlayıcı sınıflarda ve kurslarda, ilköğrenim çağı dışına çıkmış olup da üst dereceli öğrenim kurumlarına gidememiş olan yurtdaşlardan genel bilgilerini artırmak ve kendilerinin daha iyi bir iş ve üretim unsuru olarak yetiştirilmeleri amaciyle öğretim yapılır.

Bu kurumlar gerçek ve tüzel kişilerle belediyeler, özel idareler ve Devlet tarafından açılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM
İlde İlköğretim Görevlileri

Madde 14 – (Değişik: 12/10/1983 - 2917/4 md.)

(...)[3] İlkokullar ve ortaokullar birlikte veya ayrı oluşlarına, büyüklüğüne, anasınıfları ve özel eğitim sınıflarının bulunuşuna göre, ilköğretim kurumlarında aşağıdaki görevliler bulunur:[4]

a) Müdür ve müdür yardımcıları,

---

2 *25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu maddede yer alan "özürlü" ibaresi "engelli" şeklinde değiştirilmiştir.*

3 *Bu fıkrada yer alan "İlkokul ve ortaokulların birlikte veya ayrı oluşlarına" ibaresi; 16/8/1997 tarih ve 4306 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile yürürlükten kaldırılmış olup, metinden çıkarılmıştır.*

4 *Bu fıkrada yer alan "büyüklüğüne" ibaresi; 30/3/2012 tarihli ve 6287 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile "İlkokullar ve ortaokullar birlikte veya ayrı oluşlarına, büyüklüğüne" şeklinde değiştirilmiştir.*

b) Öğretmenler; sınıf, branş, okul öncesi eğitim, özel eğitim öğretmenleri ile gezici öğretmenler ve usta öğreticiler,

c) Rehberlik uzmanları,

d) Sağlık, teknik, genel idare ve yardımcı hizmetler sınıflarına dahil personel ile eğitim faaliyetlerinin gerektirdiği diğer personel.

İlköğretim kurumlarındaki görevlilerin nitelikleri, görev ve yetkileri ile atanma usul ve esasları yönetmelikle tespit edilir.[5]

Madde 15 – 22 – (Mülga: 12/10/1983 - 2917/17 md.)

Madde 23 – (Mülga: 3/4/1998 - 4359/16 md.)

Madde 24 – 25 – (Mülga: 12/10/1983 - 2917/17 Md.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İlköğretim Kurulları

Madde 26 – 39 – (Mülga: 12/10/1983 - 2917/17 md.)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Okul Öncesi Eğitim ve Öğretim Kurumları ile İlköğretim Okullarının Açılma, Kapanma ve Öğretime Ara Verme Zamanları

Madde 40 – 41 – (Mülga: 12/10/1983 - 2917/17 md.)

Madde 42 – (Değişik: 12/10/1983 - 2917/6 md.)

İlköğretim kurumlarının açılma, kapanma ve öğretime ara verme zamanları Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Madde 43 – İlköğretim okulların yaz tatili, sınavların bitimi tarihinden yeni öğretim yılının başına kadar sürer.

a) **(Mülga:15/4/2020-7243/23 md.)**

b) Tek öğretmenli okullarda görevli öğretmenlerin yaz tatili izinleri, bölge ilköğretim müfettişleriyle, İlçe eğitim müdürü tarafından okul ve kurumların korunması da gözönünde tutularak ayarlanır.

c) **(Mülga:15/4/2020-7243/23 md.)**

Madde 44 – Öğretmenler kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kendilerine verilen işlerden başka, meslek dışı her hangi bir görevle yükümlü tutulamazlar.[6]

Madde 45 – (Mülga: 12/10/1983 - 2917/17 md.)

BEŞİNCİ BÖLÜM
Kayıt ve Kabul

Madde 46 – Her çocuk, mecburi ilköğrenim çağına girdiği öğretim yılı başında 3 üncü madde gereğince ilköğretim okuluna kayıt ve kabul edilir. Her veli yahut vasi veya aile başkanı, çocuğunu zamanında ilköğretim okuluna yazdırmakla yükümlüdür.

---

5 *Bu hükmün uygulanmasında ek 3 üncü maddeye bakınız.*

6 *2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 47 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "kanunlarla" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle" ibaresi eklenmiştir.*

Bu kanunda sözü geçen "aile başkanı" deyiminden maksat, veli veya vasi durumunda bulunmadığı halde ilköğretime devama mecbur olan çocukları sürekli olarak yanında bulunduran veya barındıran, yahut da çalıştırandır.

Mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremiyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere en çok iki öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir.

Bu iki yıllık uzatma sonunda da okulu bitiremiyen çocuklara tasdikname verilerek, kayıtları silinir.

Madde 47 – Bir öğretim yılı, okulda, derslerin başlamasından bir hafta önceki tarihten, son sınıf sınavlarının bittiği güne kadarki süredir.

Madde 48 – Her yıl derslere başlamadan en az 15 gün önce, muhtarlar okul müdürüyle iş birliği yaparak köy ve mahallelerindeki mecburi öğrenim çağında bulunan çocukların künyelerini gösterir üç nüsha çizelge hazırlayıp birer nüshasını okul idarecilerine ve ilçe eğitim müdürlüğüne verir. Diğer nüshasını da yanlarında saklarlar. Çocuklarını zamanında okula yazdırmalarını, veli yahut vasi veya aile başkanlarına bildirir ve ilan ederler.

Mecburi öğrenim çağında olup da belirli zaman içersinde okula yazdırılmıyan çocukları, okul müdürleri kendiliklerinden okula kaydeder ve devam ettirilmesini veli yahut vasi veya aile başkanlarına bildirirler. Bu gibi çocuklar yine de okula gelmezlerse; haklarında devamsız öğrenciler gibi işlem yapılır.

Madde 49 – Nüfus hüviyet cüzdanı bulunmıyan veya henüz nüfus kaydı yaptırılmamış bulunan çocukların yaşları, çocuklar görülmek suretiyle, ihtiyar kurullarınca tayin ve tesbit olunarak bunlar da mecburi öğrenim çağında olanlar çizelgesine yazılırlar.

Madde 50 – Birleştirilmiş sınıflar da dahil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısı 40 dan fazla olamaz.

Madde 51 – Her yıl Eylül ayının üçüncü haftası "İlköğretim haftası" dır. Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak programa göre hafta içinde türlü yollarla ilköğretimin önemi belirtilir.

ALTINCI BÖLÜM
Okula Devam

Madde 52 – Her öğrenci velisi yahut vasisi veya aile başkanı çocuğunun mecburi ilköğretim kurumuna muntazaman devamını sağlamakla ve özrü yüzünden okula gidemiyen çocuğun durumunu en geç üç gün içinde okul idaresine bildirmekle yükümlüdür.

Mülki amirler, ilköğretim müfettişleri ve zabıta teşkilatı ilköğrenim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idarelerine yardımla ve her türlü tedbiri almakla vazifelidirler.

Madde 53 – (Değişik: 12/10/1983 - 2917/7 md.)

Okula devam etmeyen öğrencilerin devamsızlık sebepleri okul idarelerince ve ilköğretim müfettişlerince araştırılarak devama engel olan maddi ve manevi sebeplerin giderilmesine çalışılır. Bu sebeplerin giderilmesi mümkün olmadığı takdirde durum, köylerde muhtara, diğer yerlerde mülki amirlere bildirilir. Bu makamlarca gerekli tedbirler alınır.

Okul idareleriyle muhtar ve mülki amirlerin bu vazifeleri devamsız öğrenciler hakkındaki kovuşturmanın her safhasında devam eder.

Madde 54 – 55 inci maddenin ikinci fıkrasında yazılı zorlayıcı sebepler dışında çocuğun ailesi yanında kalmasını gerektiren ailede ölüm, yaralanma, düğün, askere gitme, bağ, bahçe, tarla ve sürüde tarım ve hastalık savaşı yapılması gibi sebeplerle öğrencilere bir yıl içinde 15 günü geçmemek üzere okul idarelerince izin verilir.

Madde 55 – (Değişik: 12/10/1983 - 2917/8 md.)

Hastalık, sel, kar, deprem ve yangın gibi okul idaresince takdir edilecek sebeplerle okula gelemeyen öğrenciler izinli sayılırlar. Bu hallerin dışında 53 üncü madde gereğince yapılacak teşebbüs ve alınacak tedbirlere rağmen;

a) Çocuğunu okula göndermeyen;

b) Verilen izin müddetini geçiren;

c) Geç nakil yaptıran;

d) Okul çevresi dışına çıkarak izini kaybettiren;

e) Çocuğunun devamsızlık durumunu özürsüz olarak zamanında okul idaresine bildirmeyen;

Öğrencinin veli veya vasi veya aile başkanları, okul idaresince köylerde muhtarlığa, diğer yerlerde mülki amirliğe hemen bildirilir. Muhtarlar ve mülki amirler en geç üç gün içinde durumun veli veya vasi veya aile başkanlarına tebliğini sağlarlar. **(Değişik son cümle: 24/4/2003-4854/1 md.)** Yapılan tebliğde okulca kabul edilecek geçerli sebepler dışında çocuğun okula gönderilmemesi hâlinde idarî para cezasıyla cezalandırılacağı bildirilir.

Madde 56 – (Değişik: 23/1/2008-5728/282 md.)

Muhtarlıkça veya mülkî amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye okul idaresince tespit edilen çocuğun okula devam etmediği beher gün için onbeş Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu para cezasına rağmen çocuğunu okula göndermeyen veya göndermeme sebeplerini okul idaresine bildirmeyen çocuğun veli veya vasisine beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Madde 57 – (Değişik: 23/1/2008-5728/283 md.)

Okul idareleri ve mülkî amirliklerce bu Kanuna göre usulen sorulacak sorulara cevap vermekten kaçınanlar ile gerçeğe uymayan beyanda bulunanlara yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Madde 58 – (Mülga: 24/4/2003-4854/6 md.)

Madde 59 – İlköğrenim çağında olup da mecburi ilköğretim kurumlarına devam etmiyenler, hiçbir resmi ve özel iş yerinde veya her ne surette olursa olsun çalışmayı gerektiren başka yerlerde ücretli veya ücretsiz çalıştırılamazlar.

İlköğretim kurumlarına devam ettiklerini belgeliyenler ise, çocukların çalıştırılmasını düzenliyen kanun hükümleri uygulanmak şartiyle ancak ders zamanları dışında bu gibi yerlerde çalıştırılabilirler.

İlköğretim çağında bulunan ve mecburi ilköğretim kurumlarına devam eden çocukların bu kanunda gösterilen ve Milli Eğitim Bakanlığınca açılmasına izin verilmiş olunanlar dışında, her ne ad altında kurulmuş olursa olsun, özel kurs ve dersanelere kabulü yasaktır.

(Değişik dördüncü fıkra: 23/1/2008-5728/284 md.) Yukarıdaki hükümlere aykırı davrananlara dörtyüz Türk Lirasından bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

(Mülga beşinci fıkra: 23/1/2008-5728/578 md.)

(Ek: 24/4/2003-4854/5 md.; Değişik altıncı fıkra: 23/1/2008-5728/284 md.) Bu Kanunda yazılı olan idarî para cezaları mahallî mülkî amir tarafından verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM[7]
Okulların Arsa ve Arazi İşleri

Madde 60 – Şehir, kasaba ve köy okulları arsalarıyla köy okullarına gelir sağlıyacak arazi ve uygulama bahçeleri için lüzumlu topraklar, il ve ilçelerde bölge ilköğretim müfettişlerinin veya ilçe eğitim müdürünün başkanlığında Tarım, Tapu, Maliye dairelerinden görevlendirilecek birer eleman ile mahalle veya köy muhtarından teşekkül edecek komisyon tarafından seçilir.

Madde 61 – (Değişik: 12/11/2003 - 5002/1 md.)

7 *Bu bölümün uygulanmasında ek 2 nci maddeye bakınız.*

Okul binalarının sağlık, eğitim-öğretim ve ulaşım bakımından elverişli bir mahalde olması göz önünde bulundurulur.

Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az 100 metre uzaklıkta bulunması zorunludur.

Turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde yukarıda belirtilen işyerleri ile okullar arasında 100 metre şartı aranmaz.

Bununla ilgili esaslar İçişleri, Milli Eğitim, Sağlık, Kültür ve Turizm bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları yönetmelikle belirlenir.

Madde 62 – İlköğretim okuluna tahsis edilmek üzere komisyonca seçilen Devlete, özel idarelere, belediyelere veya köy tüzel kişiliğine ait arazinin, miktar ve yerini gösteren birer tutanak tanzim edilerek valilik yolu ile ve arazinin aidiyetine göre Maliye Bakanlığının veya diğer idarelerin yetkili mercilerine gönderilir. Bu makamların tasdiki ile bu arazi parasız okula tahsis olunur.

Okula gelir sağlamak maksadiyle seçilen topraklar, 50 dekardan fazla olamaz.

Madde 63 – 62 nci maddeye göre okul için lüzumlu topraklar tahsis yoliyle sağlanamadığı takdirde, gerçek veya tüzel kişilere ait araziden bu husus için elverişli yer, sahiplerinin rızaları ile, satınalınır. Malsahiplerinin muvafakatlerinin alınamaması halinde, bu yerler umumi mevzuata göre kamulaştırılır.

Satınalma veya kamulaştırmak, köy okulları için köy tüzel kişiliğine, şehir ve kasaba okulları için özel idareye aittir.

Madde 64 – Her köy okulunun bitişiğinde veya yakınında 2 dekardan az ve 10 dekardan çok olmamak üzere, bir uygulama bahçesi bulunur.

Madde 65 – Okullar için tahsis, satınalma veya kamulaştırma yoliyle sağlanan topraklarla bu topraklar üzerinde yapılacak bina veya tesisler, bulundukları yerlere göre köy veya özel idareler adına tapuya tescil edilir.

Bunların ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan okul binaları ile tesislerinin daimi bakım ve onarım giderleri, bulundukları yerlere göre özel idare veya köy bütçelerinden karşılanır.

Madde 66 – (Değişik: 12/10/1983 - 2917/12 md.)

4274 ve 5129 sayılı kanunlarla şimdiye kadar köy okullarına tahsis edilmiş olan Devlete veya köye ait nizasız ve ihtilafsız topraklarla bu Kanuna göre sağlanacak topraklar, köy ihtiyar heyetinin kararı ve illerde valinin, ilçelerde kaymakamın tasdiki ile köy ihtiyar heyetince imece vesair suretlerle işletilir veya kiraya verilir. Elde edilen gelir, okul ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere, köy bütçelerine gelir kaydedilir.

Paralı veya parasız olarak ilköğretim hizmetlerine tahsis, temlik ve tescil edilen bütün gayrimenkullerin ferağ ve intikal işlemleriyle bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek belgelerden ve senetlerden hiçbir vergi, harç ve resim alınmaz.

Madde 67 – Köy okullarına bitişik öğretmen lojmanlariyle müstakil öğretmen lojmanlarının dolayında her ev için 500 ila 1000 metre karelik bir arazi, öğretmen bahçesi olmak üzere okul arsasından veya uygulama bahçesinden yahut okula gelir sağlıyacak araziden ayrılır. Öğretmenler, bu bahçelerden parasız faydalanırlar; fakat kiraya veya ortaklığa veremezler.

Madde 68 – (Değişik: 12/10/1983 - 2917/13 md.)

Okulların uygulama bahçesinde tarım dersleri uygulaması yapılır. Uygulama bahçesinin işletilmesi için gerekli tohum, fidan ve tarım araçları gibi ihtiyaçları köy bütçesinden ve okul arazisi gelirinden sağlanır.

Uygulama bahçelerinden elde edilen gelir veya ürünler okul ihtiyaçlarına ve öğrenci beslenmesine sarfedilmek üzere köy bütçelerine gelir kaydedilir.

Uygulama bahçesinde bölge özelliklerine göre kurulacak tesislerin nelerden ibaret olacağı köy ihtiyar heyeti tarafından kararlaştırılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM[8]
İlköğretim Okulu Yapımı ve Donatımı İşleri

Madde 69 – (Mülga: 14/6/1973 - 1739/61 md.)

Madde 70 – Köy okulları ile öğretmen lojmanlarının şehir ve kasabalarda yaptırılacak ilköğretim okullarının her türlü ihtiyaçları için köy veya kasaba içinde veya civarındaki araziden şahsi haklar mahfuz kalmak şartiyle, tedarik edilecek taş, kum ve kireç gibi yapı gereçlerinden hiçbir resim alınmaz.

İlköğretim kurumları için yaptırılacak bina ve tesislerle öğretmen lojmanları ve onarma işlerinde gerekli tuğla yapmak, kireç yakmak ve söndürmek, taş çıkarmak, iskele kurmak, kaldırımları işgal etmek gibi hususlarda girişilen işler serbest ve hiçbir resme tabi olmaksızın yapılır. Bu maksatla açılan çukurlar iş bitince kapatılır.

Ormanlardan çıkarılacak bu gibi gereçler hakkında 6831 sayılı Orman Kanununun 18 inci maddesine göre hareket olunur.

Madde 71 – Bu işler için gerekli kereste ihtiyacı Tarım Bakanlığı Orman Umum Müdürlüğünce en iyi şartlarla ve öncelikle karşılanır. % 10 temeddü hissesi alınmaz.

Madde 72 – İlköğretim kurumlarının ve öğretmen lojmanlarının inşaasında kullanılacak her türlü yapı malzemesinden, Devlet İktisadi Teşekküllerinde imal olunanlar, Bayındırlık Bakanlığı veya valiliklerin isteği üzerine ve bedeli karşılığında, diğer isteklere tercihan verilir.

Madde 73 – İlköğretim kurumlarının yapımında kullanılacak çeşitli gereçler Milli Eğitim ve Bayındırlık idarelerince sevk ve tesellümü şartiyle Devlete ve İktisadi Devlet Teşekküllerine ait vasıtalarla tercihli olarak ve indirmeleri tarife ile naklolunur ve limanlarda tahmil ve tahliye işleri de tercihli olarak yapılır.

Tarifelerde yapılacak indirme, her yıl Milli Eğitim ve ilgili bakanlıklarca müştereken tesbit ve tayin olunur.

Ayrıca, iller emrinde bulunan teşekküllere ait çeşitli nakil vasıtalarından gereğine göre faydalanılır.

Madde 74 – Okul ve öğretmen lojmanlarının onarımı ile teçhizat, mefruşat ve öğretim araç ve gereçlerinin yapımında Milli Eğitim Bakanlığı teknik öğretim müesseselerinden faydalanırlar.

Madde 75 – Okul yapımı ve donatımı işlerinde yardım ve hizmetleri değerlendirmek, inşaatın ucuza maledilmesi amaciyle;

a) Yurttaşların istiyerek yapacakları, taş, kum, çakıl, kerpiç, kireç ve tuğla gibi ayni yardımlar,

b) Yurttaşlar, kurumlar ve yardım derneklerince yapılacak nakdi yardımlar, kabul edilir ve değerlendirilir.

c) Emaneten inşa edilecek okul yapımı ve onarımı işlerinde halk ve gençlerden gönüllü olarak bedenen çalışacakların hizmetleri kabul edilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM[9]
İlköğretimin Gelir, Giderleri ve Planlama

Madde 76 – İlköğretime ait gelir kaynakları şunlardır:

a) Her yıl Devlet gelirlerinin % 3 ünden az olmamak üzere Devlet bütçesinden yapılacak yardımlar,

b) Özel idare bütçelerine, bu kanun hükümleri gereğince sağlanacak gelirler hariç ve 1960 mali yılında ilköğretime tahsis edilen miktardan az olmamak üzere, yıllık gelirlerinin en az % 20 si oranında konulacak ödenekler,

c) **(Mülga : 14/7/1965 - 655/2 md.)**

---

8 *Bu bölümün uygulanmasında ek 2 inci maddeye bakınız.*
9 *Bu bölümün uygulanmasında ek 2 nci maddeye bakınız.*

d) Köy okullarına gelir sağlamak üzere, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç köy bütçelerine her yıl genel gelirlerinin en az % 10 u oranında konulacak ödenekler,

e) **(Değişik : 12/10/1983 - 2917/14 md.)** Mahkemelerce hükmolunanlar da dahil olmak üzere bu Kanuna göre verilecek para cezaları,

f) Gelirleri sıbyan, mahalle tıfıl okullarıyle medreselere ve diğer ilim müesseselerine tahsis edilmiş bulunan mazbut vakıflar hasılatından her yıl Vakıflar Genel Müdürlüğünce bütçe ile tesbit edilecek gelirlerle mütevelliler tarafından idare olunacak vakıflardan ayrılacak hisseler,

g) İktisadi Devlet Teşekkülleri, özel kurumlar, dernekler veya hayırsever kimseler tarafından yapılacak her türlü mal, para bağışları ve vasiyetler, (İşbu bağış ve vasiyetlerle bununla ilgili işlemlerden resim ve harc alınmaz.)

Gelir ve Kurumlar Vergisi yükümlüleri tarafından makbuz mukabilinde yapılacak para bağışları, yıllık bildirim ile bildirilecek gelirlerden ve kurum kazançlarından indirilir.

h) Faizler,

i) Hurdaya çıkacak okul eşya ve levazımının, işe yaramıyacağı anlaşıldığından veya yenisi yapıldığından satılmasına karar verilen okul binaları enkazının veya okul yerinin değiştirilmesi dolayısiyle bu kanuna göre istifade edilmiyecek durumda kalan arsa ve tarlaların satışından elde edilecek paralar,

j) Sözleşmeler gereğince kısmen veya tamamen yerine getirilmiyen okul yapım işleri mütaahhitlerinden alınacak gecikme ve benzeri tazminat ve mütaahhitlerin irat kaydolunacak teminat akçeleri,

Bütçelerine yukarda yazılı oranlarda ilköğretim ödeneği koymamış olan idareler, belediye ve köyler için bu ödenekler; bütçeleri inceleme ve onamaya yetkili makamlar tarafından doğrudan doğruya konur; bu ödeneklerin mali yıl başında özel idarelere yatırılması sağlanır.

Madde 77 – 76 ncı maddenin (a) fıkrası gereğince Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinde açılacak özel fasıla gelecek yıllara geçici taahhütler ve masraflar karşılığı olarak ilk on sene (1961-1971) Devlet gelirlerinin % 3 ünden ve ondan sonraki yıllarda ise % 2 sinden az olmamak üzere, ödenek konulur. Bu ödeneklerle diğer giderlerin % 70 i munhasıran 78 inci maddenin (a) fıkrasında yazılı işlere, % 30 u ise aynı maddenin (b) fıkrasında gösterilen ihtiyaçlara sarf edilir. Milli Eğitim Bakanlığınca genel bütçeden yapılacak yardımlar tesbit olunacak programa göre İl Özel İdarelerine dağıtılır veya Bayındırlık Bakanlığı bütçesine aktarılır.

Milli Eğitim Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde bu ödeneklerden bir kısmını 84 üncü maddede yazılı esaslar dahilinde doğrudan doğruya kullanabilir ve ayniyat halinde illere gönderebilir.

Madde 78 – 76 ncı maddenin (a, b, c, e, f, g, h, i, j) fıkralarında gösterilen gelirler veya ödenekler 77 nci maddedeki hükümler yerine getirilmek şartiyle:

a) Köy, kasaba ve şehir ilköğretim kurumlarının ve öğretmen lojmanlarının yapım, tadil, esaslı onarım, her türlü ilk tesis ve okul eşyası, ders aletleri ile arsa ve arazi istimlakleri, masraflarına,

b) **(Değişik: 23/5/1973 - 1732/1 md.)** Küçük onarımlar, okulların genel giderleri, yoksul öğrencilere parasız olarak verilecek okul kitapları ve ders levazımı bedeli, öğrencilerin yiyecek, giyecek noksanlarının telafisi, esaslı hastalıklarının tedavisi, pansiyonlu ilköğretim okullarının ve tamamlayıcı kursların ve sınıfların masrafları gibi her türlü giderlerine sarf olunur.

Ancak, İlköğretim Müdürlükleri, ilköğretim okulları, İl Halk Eğitimi Başkanlıkları ile İlçe Halk Eğitim Merkez Müdürlüklerinde çalışan genel ve yardımcı hizmetler sınıfına dahil personelin ve bu kurumlar için gerekli bölge doktorları, sağlık memuru, hemşire, yapı işlerinde çalışan teknik elemanların aylıkları ve her türlü özlük giderleri genel bütçeden ödenir.

Madde 79 – Milli Eğitim Bakanlığı bu kanuna bağlı 10 yıllık plana göre tamamlanması gereken bütün köy, kasaba ve şehir ilköğretim okulları yapımı hakkında her yıl bütçe kanununa üçer yıllık tafsilatlı bir plan ekler. Bu

planda her yıl illerde yapılması gereken köy, kasaba ve şehir ilköğretim okullarının sayıları, yerleri, tipleri, dersane sayıları ile tahmini masrafları gösterilir.

(Değişik: 12/10/1983 - 2917/15 md.) Yukarıdaki fıkrada sözü geçen bakanlık planına paralel olarak, valilikler de üç yıllık plan ve program hazırlarlar, bu programlar İl genel meclisinde onanır ve il bütçesine bağlanır. Bu planda:

Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan plandan her il'e isabet eden okul yapımı ve ilk tesis işleri başta olmak üzere 78 inci maddenin (a) ve (b) fıkralarında yazılı işlerden ve hizmetlerden il bakımından yapılması uygun ve mümkün görülenler ayrılarak planlanır. Gereken hazırlık safhaları ve bunun uygulanma zamanları, ayrılacak ödenekler gösterilir.

Bu planlar il bütçesiyle birlikte tetkik ve tasdik edilmek üzere İçişleri ve Milli Eğitim Bakanlıklarına gönderilir. Milli Eğitim Bakanlığı sebep göstermek suretiyle planlar üzerinde değişiklikler yapabilir.

Bu planların uygulanmasından başta mülkiye amirleri, il daimi komisyonu olmak üzere, Milli Eğitim müdürleri, ilköğretim müfettişleri, ilçe eğitim müdürleri yükümlü ve sorumludurlar.

Madde 80 – Milli Eğitim Bakanlığı 79 uncu maddede sözü geçen programa göre yeniden açılacak ilköğretim kurumlariyle, mevcutların öğretmen ihtiyaçlarını karşılayacak öğretmenleri yetiştirmek üzere gerekli bütün tedbirleri zamanında almakla yükümlüdür.

Madde 81 – 76 ncı ve 77 nci maddelerde ilköğretime tahsis edilen ödenek veya gelirler 78 inci maddede gösterilen işlerden başka hiçbir yere sarf edilemez, başka fasıllara nakledilemez.

Bu gelirlerle sağlanan bina ve tesisler veya eşya başka bir hizmete devredilemez. İlköğretimin bina ve tesislerinden, bu kurumların esas hizmetlerini aksatmamak ve Milli Eğitim Bakanlığının muvafakati alınmak şartiyle, halk eğitimi hizmetlerinde ve diğer milli Eğitim hizmetlerinde faydalanmak caizdir.

78 inci maddenin (b) fıkrasında gösterilen hizmetler için ayrılacak ödeneklerin % 30 undan fazlası bu fıkrada gösterilen personel giderlerine ayrılamaz. Sözü geçen personel bu fıkrada belirtilen hizmetlerin dışında kalan bir işte devamlı veya muvakkat olarak kullanılamaz.

Madde 82 – 76 ve 77 nci maddelerde gösterilen gelirler, ödenekler, yardımlar, tahsillerini mütaakıp ilgili dairelerce özel idarelere yatırılır.

Bu gelir ve ödenekler özel idarelerce "İlköğretim gelir ve ödenekleri" adiyle açılacak ayrı bir hesaba alınır. Mali yıl içinde sarf edilemiyen kısımları gelecek mali yıllara devredilir. Bu paralardan bir aylık normal ihtiyaçları karşılayacak olan miktardan fazlası, bir milli bankada açılacak hesaba yatırılır.

76 ncı maddenin (d) fıkrasında yazılı gelirler aynı suretle köy bütçelerinde "ilköğretim gelir ve ödenekleri" adiyle açılacak ayrı bir hesaba alınır ve bakıyeleri gelecek mali yıllara devredilir.

(Değişik: 12/10/1983 - 2917/16 md.) Bu ödenekler köy ihtiyar heyetinin hazırlayacağı bir plan ve programa göre 78 inci maddenin (b) fıkrasında yazılı işlere ve özel olarak öğrencilere yapılacak yardımlara sarfedilir. Bu paralar milli bir bankada açtırılacak bir hesapta muhafaza edilir ve köy ihtiyar heyetince uygun görülecek iki imza ile çekilir.

Madde 83 – İlköğretimin bütün gelirleri ve 78 inci maddede belirtilen giderleri "personel masrafları hariç" her türlü resim ve vergiden ve dışarıdan ithal edilecek ders alet ve levazımı Gümrük Resminden muaftır.[10]

Madde 84 – Okul yapım ve onarımiyle ilgili standart bina kısımlarının ve okulların gerekli donatım ve gereçleri, okul eşyası ve ders araçlarını vaktinde hazırlatmak veya tasarruf sağlamak veya öğrencileri besleme mevzuunu düzenlemek, 79 uncu maddede sözü geçen 3 yıllık planların uygulanmasını kolaylaştırmak amaçlariyle 77 nci maddede gösterilen asgari ödenekler çerçevesi içinde kalmak şartiyle, Milli Eğitim veya Bayındırlık Bakanlıkları üç yıla kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişebilirler.

---

10 *İthalde alınan her türlü vergi, resim ve harç muafiyeti hükümleri, 6/5/1986 tarihli ve 3283 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.*

Aynı konularda, iller de üç yıllık planlarına uygun olarak 76 ncı ve 81 inci maddelerde belirtilen gelirlerin asgari hadlerini aşmamak şartiyle gelecek yıllar için hazırlıklara girişmeye ve geçici yüklenmeler yapmaya yetkilidirler.

Türlü Hükümler

Madde 85 – Köylerde bu kanunla ilgili çeşitli hizmetler, Köy Kanunu ile mecburi sayılan işlerdendir.

Madde 86 – Mecburi ilköğretim kurumlarına kayıt olunacak çocuklarla, bu kurumlara devam eden ve kurumlardan mezun olacak öğrencilere verilecek ve bu kurumlarda kullanılacak her çeşit belgelerle, bunların suretleri Damga Resmine tabi değildir.

Madde 87 – İlköğretim okulu öğretmenlerinin oturmaları için yapılmış ve yapılacak konutlardan köylerde olanlar, ögretmenlere parasız olarak tahsis olunur ve başka iş için kullanılamaz.

Şehir ve kasaba okulları içinde veya civarında öğretmen ve müdürlerin oturmaları için yapılmış olan konutlar, aynı okulda görevli öğretmen ve müdürlerden başkasına verilemez. Bunun haricinde, okul binalarının tamamı, bir kısmı veya müştemilatı konut olarak kullanılamaz.

Şehir ve kasabalardaki konutlara ait kira bedelleri il daimi komisyonlarınca kararlaştırılır.

Madde 88 – (Mülga: 12/10/1983 - 2917/17 md.)

Madde 89 – 23 Eylül 1329 tarihli Tedrisatı İptidaiye Kanunu Muvakkatı, Maarif Teşkilatına dair olan 789 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ve aynı kanunun 13 üncü maddesini değiştiren 5522 sayılı kanunun 1 inci maddesi, 1702 sayılı kanunun 8 inci maddesi, 1778 sayılı kanunun 3407 sayılı kanun ile bu kanunun 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasını değiştiren 7135 sayılı kanun, 4274 sayılı kanunun 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 27, 30, 59, 60, 67, 68, 69 uncu maddeleri, 5129, 5210, 5828, 5955 ve 5956 sayılı kanunlarla diğer kanunların bu kanuna mügayir hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (Ek: 12/10/1983 - 2917/18 md.)

222 sayılı Kanunda geçen; ilköğretim müdürü deyimi "İlçe eğitim müdürü", öğretmenevi deyimi "öğretmen lojmanı" olarak değiştirilmiştir.

Ek Madde 2 – (Ek: 12/10/1983 - 2917/18 md.)

Bu Kanunun yedinci bölümünde yer alan "okulların arsa ve arazi işleri", sekizinci bölümünde yer alan "ilköğretim okulu yapımı ve donatım işleri", dokuzuncu bölümünde yer alan "İlköğretimin gelir, giderleri ve planlama" başlıkları altındaki maddeler, ilköğretim okulları için de uygulanır.

Ek Madde 3 – (24/3/1977 - 2087 sayılı kanunun 3. maddesi hükmü olup, ek madde haline getirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren açıktan veya başka görevlerden nakil suretiyle yeniden geçici öğretmen atanması yapılamaz.

Ek Madde 4 – (Ek: 30/3/2012 – 6287/5 md.)

Bu Kanunun 76 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre elde edilen gelirler, il özel idarelerince, ortaöğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanması için de kullanılır.

Geçici Maddeler

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yayımından önce yapılmış olan ve 5210 sayılı kanunun 4 üncü maddesi gereğince köy tüzel kişiliği adına tapuya bağlanmış bulunan köy okulları, arazi ve uygulama bahçelerinden; sonradan belediye teşkil edilen nahiye merkezleriyle köylerde belediyelerce el konulmuş olan okul binaları, sağlık memuru ve öğretmen lojmanları, uygulama bahçeleri ve okul arazisi özel idare veya köy tüzel kişiliklerine geçer.

Bu mallar Milli Eğitim Bakanlığının muvafakatı alınmadıkça satılamaz ve başka hizmetlere tahsis olunamaz.

Geçici Madde 2 – (Değişik: 16/7/1965 - 693/1 md.)

5 Ocak 1961 tarihli ve 222 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 32 yıl süre ile, 15 inci maddede yazılı şartları taşıyan öğretmen bulunmaması halinde, en az ilköğretim okulu ve dengi okullar mezunu ve 18 yaşını tamamlamış olanlardan, açılmış ve açılacak kurslarda başarı gösterenler, öğrenim durumlarına göre kadro karşılığı ücretle geçici öğretmen olarak atanabilirler.[11]

Bunlardan iki yıl başarı ile çalışmış olanlardan, öğretmen okulu bitirme imtihanını verenler ile lise ve dengi okul mezunu bulunanlardan aralıksız üç takvim yılı geçici öğretmenlik yaptıkları ve başarıları usulüne göre saptandığı anlaşılanlar, asıl ilköğretim okulu öğretmenliğine geçirilirler.

Asıl ilköğretim okulu öğretmenliğine geçirilen geçici öğretmenlerin, geçici öğretmenlikteki hizmet süreleri ilk terfilerinde gözönüne alınır.

Geçici öğretmenlere tatil aylarında da ücretleri ödenir.

Teftiş raporlarına göre, iki yıl üst üste başarısız olan geçici öğretmenlerle, ilköğretim okulu ve dengi okul mezunlarından olup geçici öğretmen olarak çalışmakta bulunanlardan 15 yıl içinde öğretmen okulu bitirme imtihanlarını veremiyenlerin görevlerine son verilir.

Geçici öğretmenler, disiplin işleri bakımından, asıl öğretmenlere uygulanan hükümlere tabidirler.

(Ek: 24/3/1977 - 2087/2 md.) Geçici öğretmenlerin intibakları, 657 sayılı Kanunla bu Kanunun ek ve değişikliklerine dair Kanunlar uyarınca öğrenim ve hizmet sürelerine göre yapılır.

Geçici Madde 3 – Milli Eğitim Bakanlığı bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 10 yıl içinde mecburi öğrenim çağında bulunan öğrencileri tamamen okula kavuşturmak için gerekli öğretmenleri yetiştirmek ve 79 uncu maddede gösterilen esaslar dahilinde ilköğretim kurumlarını ve tesislerini hazırlamak ve bununla ilgili planların zamanında uygulanmasını sağlamakla yükümlüdür.

Geçici Madde 4 – 50 nci maddedeki hüküm, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir plana göre on yıl içinde tedricen uygulanır.

Geçici Madde 5 – (Değişik: 6/7/1962 - 68/1 md.)

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu hükümleri gereğince; 1971 yılına kadar yapılacak ilköğretim okulu binaları ve tesisleri ile öğretmen lojmanları inşaatı, bunlara lüzumlu yapı aksamının imal ettirilmesi, her türlü malzemenin alımı, nakil ve depolama işleri için girişilecek taahhütler muvakkat ve kati teminat hükümleri mahfuz kalmak şartiyle 2490 sayılı kanunun diğer hükümleri uygulanmamak,1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 135 inci maddesindeki %20 nispeti % 30 olarak uygulanmak şartiyle emaneten, mahdut eksiltme suretiyle veya birden fazla firmalar arasında pazarlıkla gerçekleştirilir.[12]

Geçici Madde 6 – (Ek: 18/8/1961 - 353/1 md.)

77 nci maddenin 1 inci fıkrası gereğince Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine her yıl konulacak ödenekten % 5 ine kadarını, 1961 mali yılı için, ilköğretim okulu öğretmeni yetiştiren müesseselerin yapımında ve ilk tesis masraflarında kullanmaya Milli Eğitim Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 7 – (Ek: 12/10/1983 - 2917/18 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Hazinenin mülkiyetinde bulunan ve ilköğretim kurumlarına tahsis olunan taşınmaz mallar, intifa hakkı Milli Eğitim Bakanlığına ait olmak üzere, bulundukları yerlere göre bedelsiz olarak köy tüzel kişiliği veya özel idareler adına tapuya tescil edilir.

Devlete, özel idarelere veya köy tüzelkişiliğine ait arsalar üzerinde Devlet veya özel idare bütçesinden katkı suretiyle gerçek veya tüzelkişilerce inşa edilen veya edilmekte olan taşınmaz mallar için de bu maddenin birinci

---

11 24/3/1977 tarih ve 2087 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre 15 yıllık süre, 32 yıl olarak değiştirilmiştir.

12 Maddede yazılı uygulama süresi 23/5/1973 tarih ve 1731 sayılı; 8/7/1981 tarih ve 2490 sayılı Kanunlarla süre bitiminden itibaren onar yıl olmak üzere toplam yirmi yıl uzatılmıştır.

fıkrası uygulanır. Bu taşınmaz mallar aidiyetine göre Maliye Bakanlığının veya diğer idarelerin yetkili mercilerince bedelsiz olarak okula tahsis ve devir olunur.

Bu maddeye göre, köy tüzelkişiliği veya özel idareler adına tapuya tescil edilen taşınmaz mallar, Milli Eğitim Bakanlığının muvafakatı alınmadıkça satılamaz ve başka hizmetlere tahsis olunamaz.

Geçici Madde 8 – (Ek: 12/10/1983 - 2917/18 md.)

Anaokulları ve anasınıfları için yeterli miktarda yükseköğrenim görmüş öğretmen bulunamaması halinde, kız meslek lisesi çocuk gelişimi eğitimi ve bakımı mezunlarından, Devlet memuru olma niteliklerini taşıyan ve Milli Eğitim Bakanlığınca açılacak kurslarda başarı gösterenler, anaokulu veya anasınıflarına 1984 yılından itibaren geçici öğretmen olarak atanabilirler.

1993 yılı sonuna kadar, Yükseköğretim Kurulu ile işbirliği yapılarak bunların önlisans düzeyinde yükseköğrenim görmeleri sağlanır. Bu süre içinde önlisans düzeyinde yükseköğrenim yapmayanların görevlerine son verilir.

Geçici Madde 9 – (Ek: 12/10/1983 - 2917/18 md.; Mülga: 16/8/1997-4306/9 md.)

Geçici Madde 10 – (Ek: 16/8/1997 - 4306/2 md.)

İlköğretimin altı, yedi ve sekizinci sınıf öğrenimini ortaöğretim kurumları bünyesinde yapmakta olanlar ile çıraklık eğitim merkezlerindeki öğrenciler, eğitimlerini bu kurumlarda tamamlarlar. 1997-1998 ders yılı başından itibaren bu sınıflara hiçbir şekilde öğrenci alınmaz.

Bazı derslerin öğretimini yabancı dille yapan okulların hazırlık sınıflarında başarılı olanlar ile 1997-1998 öğretim yılında okumaya hak kazananlar da zorunlu eğitimlerini bu okullarda tamamlarlar.

Geçici Madde 11 – (Ek: 30/3/2012 - 6287/6 md.)

Bu maddenin yayımı tarihinde ilköğretim kurumlarının 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflarında eğitim görenler eğitimlerini bu kurumlarda tamamlar.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili usul ve esaslar Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenir; Bakanlık bu maddenin uygulanmasıyla ilgili düzenlemeleri il, ilçe ve okul bazında yapmaya yetkilidir.

Madde 90 – Bu Kanunun mali hükümleri 1 Mart 1961 tarihinde, tayinle ilgili işleri 28 Şubat 1961 tarihinde, diğer hükümleri 1 Ocak 1961 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 91 – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

10 yılda yeniden yapılacak ve açılacak şehir, kasaba ve köy ilköğretim okullarının bugünkü rayice göre ortalama maliyetini gösterir plan

Yıllar	Şehir okulu	Köy okulu	Toplam	İnşa ve tesis için gerekli en az ödenek
1961	240	1 770	2 010	183 000 000
1962	240	1 770	2 010	183 000 000
1963	240	1 770	2 010	183 000 000
1964	240	1 770	2 010	183 000 000
1965	240	1 770	2 010	183 000 000
1966	240	1 770	2 010	183 000 000
1967	240	1 770	2 010	183 000 000
1968	240	1 770	2 010	183 000 000
1969	240	1 770	2 010	183 000 000
1970	228	1 772	2 000	181 040 000
Toplam	2 388	17 702	20 090	1 828 040 000

NOT:

1. Yıllık inşa ve tesis masrafı, ortalama (182 804 000) liradır.
2. Şehir ve kasaba okulları, (Sıra, masa, dolap) gibi ilk tesis masrafları hesaba katılmak ve 5 dersaneli olmak üzere beher okul 250 000 lira, köy okulları 1 - 3 dersaneli ve ilk tesis masrafları da dahil olmak üzere 70 000 er lira hesabedilmiştir.
3. Muhtarlıklara bağlı olup herbirinde birer okul yapılması mümkün olmıyan ve miktarı 6 - 9 bin olarak tahmin edilen küçük iskan bölgelerinde ihdas edilecek olan bölge okullariyle seyyar okul ve öğretmenlikler bu hesabın dışındadır.

222 Sayılı Kanuna Ek ve Değişiklik Getiren Mevzuatın Yürürlüğe Giriş Tarihini Gösterir Liste

Değiştiren Kanunun / KHK'nin Numarası	222 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
308		3/6/1961
353		25/8/1961
68		13/7/1962
574		17/4/1965
655		20/7/1965
693		26/7/1965
1731		31/5/1973
1732		1/3/1973
1739		24/6/1973
2087		1/1/1976 tarihinden geçerli olmak üzere 30/3/1977
2490		10/7/1981
2917		15/10/1983
KHK/254		19/3/1986
4306	—	18/8/1997
4322	—	18/1/1998
4359	1, 2, 3 ve 14 üncü maddeleri Diğer maddeleri	1/1/1998 4/4/1998
4854	—	6/5/2003
5002	—	21/11/2003
5728	56, 57, 59	8/2/2008
6287	3, 7, 9, 14, Ek Madde 4, Geçici Madde 11	11/4/2012
6462	12	3/5/2013
KHK/700	44	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7180	3	5/7/2019
7243	43	17/4/2020

Konu Testi

1. **222 yılı sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre;**

   I. İlköğretim, ilköğrenim kurumlarında verilir.

   II. Öğrenim çağında bulunan kız ve erkek çocuklar için mecburidir.

   III. İlköğretim, devlet okullarında parasızdır.

   bilgilerinden hangileri doğrudur?

   A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
   D) II ve III E) I, II ve III

2. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim çağı hangi yaş grubundaki çocukları kapsamaktadır?**

   A) 5-15 B) 6-15 C) 6-14
   D) 7-15 E) 5-16

3. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun ilköğretim ile ilgili yaptığı düzenlemelerden;**

   I. Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar.

   II. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.

   III. Çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.

   bilgilerinden hangileri doğrudur?

   A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
   D) II ve III E) I, II ve III

4. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?**

   A) Türk vatandaşı kız ve erkek çocuklar ilköğrenimlerini resmi veya özel Türk ilköğretim okullarında yapmakla mükelleftir.

   B) İlköğretime kayıt için o yılın 31 Aralık itibariyle çocuğun 66 ayını doldurması gerekmektedir.

   C) İlköğretim için okul idareleri öğrenci velilerinden ücret talep edebilir.

   D) İlköğretime kayıt için çocuğun özel durumuna bakılmaksızın kayıt gerçekleştirilir.

   E) İlköğretime kayıt velilerin isteğine bağlıdır.

5. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre;**

   I. Mecburi öğretim çağında olup da, memleket dışında olmak, durumu dolayısıyle ilköğretim okuluna devam edemeyen vatandaşlar imtihanla ve yaşlarına göre layık oldukları ilköğretim okulu sınıflarına veya mezuniyet imtihanlarına alınırlar.

   II. Mecburi öğretim çağında olup da, oturduğu yerde okul bulunmayan vatandaşlar imtihanla ve yaşlarına göre layık oldukları ilköğretim okulu sınıflarına veya mezuniyet imtihanlarına alınırlar.

   III. Mecburi öğretim çağında olup da, sağlık durumu dolayısiyle ilköğretim okuluna devam edemeyen vatandaşlardan özel olarak öğretim görenler, imtihanla ve yaşlarına göre layık oldukları ilköğretim okulu sınıflarına veya mezuniyet imtihanlarına alınırlar.

   bilgilerinden hangileri doğrudur?

   A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
   D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

6. I. Memleket dışında oturan öğrenciler
II. Oturduğu yerde okul bulunmayan öğrenciler,
III. Sağlık durumu dolayısıyla ilköğretim okuluna devam edemeyen öğrenciler

Yukarıda verilen öğrenci gruplarından hangileri 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununa göre mecburi öğretim çağında oldukları halde imtihanla ve yaşlarına göre layık oldukları ilköğretim okulu sınıflarına veya mezuniyet imtihanlarına alınırlar?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi ilköğretimde mecburi olan eğitim kurumlarından biri değildir?**

A) Gündüzlü İlköğretim okulları
B) Yatılı ilköğretim okulları
C) Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar
D) Özel eğitime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar ve sınıflar
E) Okul öncesi eğitim kurumları

8. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre;**
I. Okul öncesi eğitim kurumları,
II. Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar,
III. Yatılı ilköğretim okulları

kurumlarından hangileri mecburi olmayıp isteğe bağlıdır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim;**
I. bir yıllık okul öncesi eğitim,
II. dört yıllık süreli ve zorunlu ilkokul,
III. dört yıllık süreli ve zorunlu ortaokul

seviyelerinden hangilerini kapsamaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre;**
I. İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır.
II. İmkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.
III. Ortaokul ve liselerin aynı okul binası içinde eğitim vermeleri kesinlikle yasaktır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

11. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilkokulların birinci sınıflarına kayıt olacak öğrencilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

A) O yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.
B) O yılın 31 Aralık tarihinde 60 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.
C) O yılın 31 Aralık tarihinde 66 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.
D) O yılın okulun açılacağı tarih itibariyle 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.
E) O yılın okulun açılacağı tarih itibariyle 66 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.

12. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Nüfusun az veya dağınık olduğu yerlerde; köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan veya durumu uygun bulunan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar açılır.

B) Nüfusun az veya dağınık olduğu yerlerde gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde yatılı ilköğretim bölge okulları veya gezici okullar açılabilir.

C) Gezici okullarda gezici öğretmenler görevlendirilir.

D) Nüfusun az veya dağınık olduğu yerlerde yaşayan ilköğretim çağındaki çocuklar ilköğretimden muaf tutulabilir.

E) Şehir ve kasabalarda, ihtiyaca göre yatılı veya pansiyonlu okullar kurulabilir.

13. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim okullarıyla ilgili olarak;

I. Bir köy halkı, iş ve üretim hayatının gereği olarak veya olağanüstü sebeplerle yayla, otlak ve bağ gibi yerlere taşındığında köy okulu da, köy halkıyla birlikte göçecek şekilde düzenlenmiş olmalıdır.

II. Bir köy halkının, iş ve üretim hayatının gereği olarak veya olağanüstü sebeplerle gittiği yerde hemen günlük çalışmasını ve görevini devam ettirmelidir.

III. Bir köy halkı, iş ve üretim hayatının gereği olarak veya olağanüstü sebeplerle yayla, otlak ve bağ gibi yerlere taşındığında köy okulu eğitim öğretim sürecine ara vermektedir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

14. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar aşağıdaki amaçlardan hangisi doğrultusunda açılamaz?

A) Mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde, öğrenimlerini yaşıtlarıyla birlikte zamanında yapmamış olan çocuklara kısa yoldan ilköğrenim vermek

B) Okul öncesi eğitim sürecini tamamlamamış olanların seviyelerini yükseltmek

C) Yetişmelerine lüzum görülen çocukları ilköğretim okuluna hazırlamak

D) İlköğretim okulunu bitirmiş olup da henüz mecburi öğrenim çağında bulunan ve üst dereceli öğrenim kurumlarına gidemiyecek olanların genel bilgilerini artırmak

E) Mecbur. İlköğretim çağında bulundukları halde kendilerine iş ve üretim hayatında faydalı olacak bilgi ve maharetleri kazandırmak

YARGIYA YINEVİ

15. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ülkemizde yetiştirici ve tamamlayıcı kurslar açmaya;

I. belediyeler,

II. özel idareler,

III. Milli Eğitim Bakanlığı

kurumlarından hangileri yetkilidir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

16. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; isteğe bağlı tamamlayıcı sınıfların ve kursların açılmasında;**

I. ilköğrenim çağı dışına çıkmış olup üst dereceli öğrenim kurumlarına gidememiş olan yurttaşlardan genel bilgilerini artırmak,

II. ilköğretim çağı dışına çıkmış olup kendilerinin daha iyi bir iş ve üretim unsuru olarak yetiştirilmelerini sağlamak,

III. ilköğretim çağı dışına çıkmış olup kendilerinin yükseköğretim kurumlarına gitmesi için alt yapı oluşturmak

amaçlarından hangileri hedeflenmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

17. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okul öncesi kurumlarda aşağıdakilerden hangisi eğitilir?**

A) Mecburi öğrenim çağına gelmemiş olan çocuklar
B) Zihnen bakımından engelli çocuklar
C) Bedenen engelli çocuklar
D) Ruhen engelli çocuklar
E) Sosyal bakımdan engelli olan çocukların

18. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim kurumlarındaki görevlilerin nitelikleri, görev ve yetkileri ile atanma usul ve esasları aşağıdaki hukuki metinlerden hangisiyle düzenlenir?**

A) Anayasa B) Kanun C) Tüzük
D) Yönetmelik E) Genelge

YARGI YAYINEVİ

19. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre İlkokullar ve ortaokullar birlikte veya ayrı oluşlarına, büyüklüğüne, anasınıfları ve özel eğitim sınıflarının bulunuşuna göre, ilköğretim kurumlarında aşağıdaki görevlilerden hangisinin bulunmasına gerek yoktur?**

A) Müdür ve müdür yardımcıları
B) Öğretmenler; sınıf, branş, okul öncesi eğitim, özel eğitim öğretmenleri ile gezici öğretmenler ve usta öğreticiler
C) Rehberlik uzmanları
D) Sağlık, teknik, genel idare ve yardımcı hizmetler sınıflarına dahil personel
E) Okul polisi

20. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre İlköğretim kurumlarının açılma, kapanma ve öğretime ara verme zamanları aşağıdaki hukuki metinlerden hangisiyle düzenlenir?**

A) Kanun
B) Kanun Hükmünde Kararname
C) Yönetmelik
D) Tüzük
E) Genelge

21. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre İlköğretim kurumlarının açılma, kapanma ve öğretime ara verme zamanları yönetmelikle düzenlenir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yönetmeliği çıkarmaya yetkili kurumdur?

A) Milli Eğitim Bakanlığı
B) İç İşleri Bakanlığı
C) Meteoroloji Genel Müdürlüğü
D) İl İdare Kurulu
E) Bakanlar Kurulu

22. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; tek öğretmenli okullarda görevli öğretmenlerin yaz tatili izinlerinin ayarlanmasında,

I. bölge ilköğretim müfettişleri,

II. ilçe eğitim müdürü,

III. belediye başkanı

görevlilerinden hangileri etkilidir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

23. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre öğretmenlere;

I. Kanunlar,

II. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri,

III. Yönetmelikler

gibi hukuki metinlerin hangisiyle meslek dışı her hangi bir görev yükümlülük verilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

24. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremeyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere en fazla kaç öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir?

A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 1

25. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre kayıt kabul süreciyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

A) Her çocuk, mecburi ilköğrenim çağına girdiği öğretim yılı başında ilköğretim okuluna kayıt ve kabul edilir.

B) Her veli yahut vasi veya aile başkanı, çocuğunu zamanında ilköğretim okuluna yazdırmakla yükümlüdür.

C) Mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremeyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere en çok iki öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir.

D) Mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğrenim yılı sonuna kadar iki yıllık uzatma sonunda da okulu bitiremeyen çocuklara tasdikname verilerek, kayıtları silinir.

E) Mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğrenim yılı sonuna kadar iki yıllık uzatma sonunda da okulu bitiremeyen çocuklar doğrudan orta öğretim kurumlarına kaydedilir.

YARGI YAYINEVİ

26. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre bir öğretim yılı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Okulda, derslerin başlamasından bir hafta önceki tarihten, son sınıf sınavlarının bittiği güne kadarki süredir.

B) Fiilen dersin yapıldığı haftadan karne verildiği güne kadar geçen süredir.

C) Fiili ders başlangıcından sömestr tatiline çıkıldığı güne kadar geçen süredir.

D) Okulda derslerin başlamasından bir hafta önceki tarihten karne verildiği güne kadar geçen süredir.

E) Okulda derslerin başlamasından ilk yarıyıl tatiline çıkıldığı güne kadar geçen süredir.

27. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre muhtarlar her yıl derslere başlamadan en az kaç gün önce, okul müdürüyle iş birliği yaparak köy ve mahallelerindeki mecburi öğrenim çağında bulunan çocukların künyelerini gösteren çizelgeyi hazırlayıp okul idarecilerine ve ilçe eğitim müdürlüğüne vermesi gerekmektedir?**

A) 7 B) 10 C) 15 D) 20 E) 30

28. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi öğrenim çağında olup da belirli zaman içerisinde okula yazdırılmayan çocuklarla ilgili olarak aşağıdaki işlemlerden hangisi yapılır?**

A) Okul müdürleri kendiliklerinden okula kaydeder.
B) İlköğretim hakkını kaybettiğine dair tasdikname verilir.
C) Okula kayıt için velilerin iknasına çalışılır.
D) Çocukların bir üst eğitim kurumuna kaydı yapılır.
E) Çocukların kaydı okul öncesi eğitim kurumuna yapılır.

29. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre nüfus hüviyet cüzdanı bulunmayan veya henüz nüfus kaydı yaptırılmamış bulunan çocuklarla ilgili aşağıdaki işlemlerden hangisi yapılır?**

A) İlköğretim hakkını kaybettiğine dair tasdikname verilir.
B) Okula kayıt için velilerin iknasına çalışılır.
C) Çocukların bir üst eğitim kurumuna kaydı yapılır.
D) Çocukların kaydı okul öncesi eğitim kurumuna yapılır.
E) Yaşları, çocuklar görülmek suretiyle, ihtiyar kurullarınca tayin ve tespit olunarak kayıtları yapılır.

YARGI YAYINEVİ

30. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre birleştirilmiş sınıflar da dahil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısı en fazla kaç olmalıdır?**

A) 25 B) 30 C) 35 D) 40 E) 50

31. **"İlköğretim haftası" aşağıdakilerden hangisinde kutlanır?**

A) Eylül ayının ilk haftası
B) Eylül ayının ikinci haftası
C) Eylül ayının üçüncü haftası
D) Eylül ayının dördüncü haftası
E) Ekim ayının ilk haftası

32. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre her öğrenci velisi yahut vasisi veya aile başkanı çocuğunun mecburi ilköğretim kurumuna muntazaman devamını sağlamakla yükümlüdür.

Veli veya vasi özrü yüzünden okula gidemeyen çocuğun durumunu en geç kaç gün içinde okul idaresine bildirmekle yükümlüdür?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

33. I. Mülki amirler
II. İlköğretim müfettişleri
III. Zabıta teşkilatı

Yukarıdakilerden hangileri 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğrenim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idarelerine yardımla ve her türlü tedbiri almakla vazifelidirler?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

34. **Zorunlu sebepler haricinde velisi veya vasisi bulunduğu ilköğretim çağındaki çocuğun okula gönderilmesini sağlamayan velilere aşağıdaki cezalardan hangisi uygulanır?**

A) Adli para cezası
B) İdari para cezası
C) 1 ay hapis
D) Vatandaşlıktan çıkarma
E) Kamu yararına toplumsal hizmete mecbur etme

35. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre hastalık, sel, kar, deprem ve yangın gibi okul idaresince takdir edilecek sebeplerle okula gelemeyen öğrencilere bir yıl içinde en fazla kaç gün izin verilebilir?**

A) 7 B) 10 C) 15 D) 20 E) 30

36. I. İlköğrenim çağında olup da mecburi ilköğretim kurumlarına devam etmeyenler, hiçbir resmi ve özel iş yerinde veya her ne surette olursa olsun çalışmayı gerektiren başka yerlerde ücretli veya ücretsiz çalıştırılamazlar.
II. İlköğretim kurumlarına devam ettiklerini belgeleyenler, çocukların çalıştırılmasını düzenleyen kanun hükümleri uygulanmak şartıyla ancak ders zamanları dışında resmi ve özel işyerlerinde çalıştırılabilirler.
III. İlköğretim çağında bulunan ve mecburi ilköğretim kurumlarına devam eden çocukların Milli Eğitim Bakanlığınca açılmasına izin verilmiş olunanlar dışında, her ne ad altında kurulmuş olursa olsun, özel kurs ve dersanelere kabulü yasaktır.

Yukarıdakilerden hangileri 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim çağındaki çocukların okula devamı, iş hayatında çalıştırılması ve başka eğitim kurumlarına devamıyla ilgili olarak doğru bilgilerdir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

37. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; İlköğrenim çağındaki çocuğunu resmi veya özel işyerinde çalıştıran velilere aşağıdaki cezalardan hangisi uygulanır?**

A) Adli para cezası
B) İdari para cezası
C) 1 ay hapis cezası
D) Toplum yararına çalıştırılma cezası
E) 1 hafta hapis cezası

38. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okul binalarının, meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, kapıdan kapıya en az kaç metre uzaklıkta bulunması zorunludur?**

A) 50 B) 75 C) 100 D) 150 E) 200

39. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okula gelir sağlamak maksadıyla seçilen topraklar en fazla ne kadar olabilir?**

A) 50 dekar B) 75 dekar C) 100 dekar
D) 150 dekar E) 200 dekar

40. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda köy okullarının uygulama bahçesinin en az kaç dekar olması öngörülmüştür?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

41. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre;**

I. Köy okullarına bitişik öğretmen lojmanlarıyla müstakil öğretmen lojmanlarının dolayında her ev için 500 ila 1000 metre karelik bir arazi, öğretmen bahçesi olmak üzere okul arsasından veya uygulama bahçesinden yahut okula gelir sağlayacak araziden ayrılır.

II. Öğretmenler, kendilerine ayrılan öğretmen bahçesinden parasız faydalanırlar.

III. Öğretmenler, kendilerine ayrılan öğretmen bahçesini kiraya veya ortaklığa veremezler.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

42. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre öğretmenlere tahsis edilen konutlarla ilgili olarak;**

I. İlköğretim okulu öğretmenlerinin oturmaları için yapılmış ve yapılacak konutlardan köylerde olanlar, öğretmenlere parasız olarak tahsis olunur ve başka iş için kullanılamaz.

II. Şehir ve kasaba okulları içinde veya civarında öğretmen ve müdürlerin oturmaları için yapılmış olan konutlar, aynı okulda görevli öğretmen ve müdürlerden başkasına verilemez.

III. Okul binalarının tamamı, bir kısmı veya müştemilatı konut olarak kullanılamaz.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

43. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre köy okullarında planlanan uygulama bahçesinin alanı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) 2 dekardan az, 50 dekardan fazla olamaz.
B) 10 dekardan az, 50 dekardan fazla olamaz.
C) 10 dekardan az, 100 dekardan fazla olamaz.
D) 2 dekardan az, 10 dekardan fazla olamaz.
E) 50 dekardan az, 100 dekardan fazla olamaz.

44. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda yazılı olan idari para cezaları aşağıdakilerden hangisi tarafından verilir?

A) Adli Mahkemeler B) İdari Mahkemeler
C) Bakanlık D) Mülki Amir
E) Belediye Başkanlığı

45. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremeyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere en çok kaç öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir?

A) Bir B) İki C) Üç D) Dört E) Beş

46. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre her yıl derslere başlamadan en az kaç gün önce, muhtarlar okul müdürüyle iş birliği yaparak köy ve mahallelerindeki mecburi öğrenim çağında bulunan çocukların künyelerini gösterir çizelge hazırlarlar?

A) 5 B) 7 C) 10 D) 15 E) 20

47. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre "İlköğretime ait gelir kaynakları" ile ilgili olarak köy okullarına gelir sağlamak üzere, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç köy bütçelerine her yıl genel gelirlerinin en az % kaçı oranında ödenek konur?

A) 5 B) 10 C) 12 D) 15 E) 20

48. 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanun'a göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az 100 metre uzaklıkta bulunması zorunludur.

B) Turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin okullar arasında 100 metre şartı aranmaz.

C) Şehir, kasaba ve köy okulları arsalarıyla köy okullarına gelir sağlayacak arazi ve uygulama bahçeleri için lüzumlu topraklar, il ve ilçelerde bölge ilköğretim müfettişlerinin veya ilçe eğitim müdürünün başkanlığında Tarım, Tapu, Maliye dairelerinden görevlendirilecek birer eleman ile mahalle veya köy muhtarından teşekkül edecek komisyon tarafından seçilir.

D) Bununla ilgili esaslar İçişleri, Milli Eğitim, Sağlık, Kültür ve Turizm bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları yönetmelikle belirlenir.

E) Köy okullarına bitişik öğretmen lojmanlarıyla müstakil öğretmen lojmanlarının dolayında her ev için 200 ile 500 metre karelik bir arazi, öğretmen bahçesi olmak üzere okul arsasından veya uygulama bahçesinden yahut okula gelir sağlayacak araziden ayrılır.

YARGI YAYINEVİ

49. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Muhtarlıkça veya mülkî amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye okul idaresince tespit edilen çocuğun okula devam etmediği beher gün için on beş Türk Lirası idarî para cezası verilir.

B) İlköğrenim çağında olup da mecburi ilköğretim kurumlarına devam etmeyenler, hiçbir resmi ve özel iş yerinde veya her ne surette olursa olsun çalışmayı gerektiren başka yerlerde ücretli veya ücretsiz çalıştırılamazlar.

C) Bir öğretim yılı, okulda, derslerin başlamasından bir hafta önceki tarihten, son sınıf sınavlarının bittiği güne kadarki süredir.

D) Okul idareleri ve mülkî amirliklerce bu kanuna göre usulen sorulacak sorulara cevap vermekten kaçınanlar ile gerçeğe uymayan beyanda bulunanlara beş yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

E) Köy okullarına bitişik öğretmen lojmanlarıyla müstakil öğretmen lojmanlarının dolayında her ev için 500 ila 1000 metre karelik bir arazi, öğretmen bahçesi olmak üzere bir yer ayrılır.

50. 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre tek öğretmenli okullarda görevli öğretmenlerin yaz tatili izinleri aşağıdakilerden hangisi tarafından ayarlanır?

A) Okul Müdürü

B) İl Milli Eğitim Müdürü

C) Bölge ilköğretim müfettişleriyle, İlçe Milli Eğitim Müdürü

D) Milli Eğitim Bakanlığı

E) Valilik

YARGI YAYINEVİ

51. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az kaç metre uzaklıkta bulunması zorunludur?

A) 100 B) 200 C) 300 D) 400 E) 500

52. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre "Satın alma veya kamulaştırmak, köy okulları için, ... şehir ve kasaba okulları için ..... aittir."

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) Özel idare, İl- İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

B) Köy Tüzel Kişiliği, İl Özel İdare

C) Köy Tüzel Kişiliği, İl- İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

D) Özel İdare, Büyükşehir Belediye Başkanlığı

E) Özel İdare, Milli Emlak Müdürlüğü

53. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre "mecburi ilköğretim çağı"nın tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mecburi ilköğretim çağı 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı başında başlar, 14 yaşını bitirip 15 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.

B) Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı başında başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılda biter.

C) Mecburi ilköğretim çağı 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 6 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.

D) Mecburi ilköğretim çağı 7-15 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 6 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 14 yaşını bitirip 15 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.

E) Mecburi ilköğretim çağı 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.

54. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda köy okullarının uygulama bahçesinin en çok kaç dekar olması öngörülmüştür?

A) 5 B) 10 C) 15 D) 20 E) 30

55. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi mecburi ilköğretim kurumları arasında yer almaz?

A) Yatılı ilköğretim okulları
B) Gezici okullar
C) Gündüzlü ilköğretim okulları
D) Özel eğitime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar ve sınıflar
E) Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar

56. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre "Turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile okullar arasında 100 metre şartı aranmaz. Bununla ilgili esaslar bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları yönetmelikle belirlenir" hükmü bulunmaktadır.

Aşağıdaki bakanlıklardan hangisi bu bakanlıklar arasında yer almaz?

A) İçişleri Bakanlığı
B) Milli Eğitim Bakanlığı
C) Sağlık Bakanlığı
D) Çalışma ve Sosyal Haklar Bakanlığı
E) Kültür ve Turizm Bakanlığı

57. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremeyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere en çok ..... öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 2

58. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre bu kanunda yazılı olan idarî para cezaları aşağıdakilerden hangisi tarafından verilir?

A) Kaymakamlık
B) İlçe Milli Eğitim Müdürü
C) Muhtarlar
D) İl Milli Eğitim Müdürü
E) Maarif Müfettişleri

59.
- Çocuğunu okula göndermeyen
- Verilen izin müddetini geçiren
- Geç nakil yaptıran
- Okul çevresi dışına çıkarak izini kaybettiren
- Çocuğunun devamsızlık durumunu özürsüz olarak zamanında okul idaresine bildirmeyen

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, yukarıda yer alan durumlarla ilgili olarak muhtarlar ve mülki amirler en geç kaç gün içinde durumun veli veya vasi veya aile başkanlarına tebliğini sağlayarak okulca kabul edilecek geçerli sebepler dışında çocuğun okula gönderilmemesi hâlinde idarî para cezasıyla cezalandırılacağı bildirilir?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 10 E) 15

YARGI YAYINEVİ

60. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre muhtarlıkça veya mülki amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye çocuğun okula devam etmediği beher gün için kaç Türk Lirası idari para cezası verilir?**

A) On B) Onbeş C) Yirmi
D) Yirmibeş E) Yüz

61. I. Köy okulları için muhtara
II. Şehir ve kasaba okulları için özel idareye
III. Köy okulları için köy tüzel kişiliğine
IV. Şehir ve kasaba okulları için belediye başkanına

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununa göre okul için lüzumlu toprakları satın alma veya kamulaştırma yetkisi yukarıda verilenlerden hangilerine aittir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve IV E) II ve IV

62. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi isteğe bağlı ilköğretim kurumları arasında yer almaktadır?**

A) Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar
B) Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar
C) Özel eğitime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar ve sınıflar
D) Gezici okullar
E) Yatılı ilköğretim okulları

YARGI YAYINEVİ

63. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi mecburi ilköğretim çağı ile ilgili doğrudur?**

A) Mecburi ilköğretim çağı 6-15 yaş grubundaki çocukları kapsar.
B) Mecburi ilköğretim çağı çocuğun 4 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.
C) Mecburi ilköğretim çağı çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.
D) Mecburi ilköğretim çağı çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 14 yaşını bitirip 15 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.
E) Mecburi ilköğretim çağı 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar.

64. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre Devlet bütçesine konulan ödenek ile diğer giderlerin % 30'u münhasıran aşağıdaki ihtiyaçlardan hangisine harcanır?**

A) Öğretmen lojmanlarının yapımına
B) Ders aletleri masraflarına
C) Arsa ve arazi istimlak masraflarına
D) Köy, kasaba ve şehir ilköğretim kurumlarının ve öğretmen lojmanlarının yapımına
E) Küçük onarımlar, okulların genel giderleri, yoksul öğrencilere parasız olarak verilecek okul kitapları ve levazım bedeline

65. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre her yıl Devlet gelirlerinin yüzde kaçından az olmamak üzere Devlet bütçesinden ilköğretime ayrılır?**

A) %15 B) %10 C) % 7 D) % 5 E) %3

66. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre köy bütçelerine her yıl konulacak genel gelirlerin ne kadarı ilköğretime ayrılır?

A) % 5 B) % 7 C) % 10 D) % 15 E) % 20

67. Nüfusu az ve dağınık olan ve Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan ortaöğretim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halk eğitim merkezi
B) Meslek lisesi
C) Anadolu lisesi
D) Mesleki eğitim merkezi
E) Çok programlı lise

68. Birleştirilmiş sınıflar da dahil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısı kaçtan fazla olamaz?

A) 20 B) 24 C) 40 D) 45 E) 50

69. Köy okullarına bitişik öğretmen lojmanlarıyla müstakil öğretmen lojmanlarının dolayında her ev için kaç metrekare arası bir arazi, öğretmen bahçesi olmak üzere okul arsasından veya uygulama bahçesinden yahut okula gelir sağlayacak araziden ayrılır?

A) 200-300 B) 300-400 C) 400-500
D) 500-1000 E) 1000-2000

70. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi İlköğretime ait gelir kaynakları değildir?

A) Her yıl Devlet gelirlerinin % 3 ünden az olmamak üzere Devlet bütçesinden yapılacak yardımlar.
B) Özel idare bütçelerine, bu kanun hükümleri gereğince sağlanacak gelirler hariç ve 1960 mali yılında ilköğretime tahsis edilen miktardan az olmamak üzere, yıllık gelirlerinin en az % 20 si oranında konulacak ödenekler
C) Köy okullarına gelir sağlamak üzere, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç köy bütçelerine her yıl genel gelirlerinin en az % 20 u oranında konulacak ödenekler
D) Gelirleri sıbyan, mahalle tıfıl okullarıyla medreselere ve diğer ilim müesseselerine tahsis edilmiş bulunan mazbut vakıflar hasılatından her yıl Vakıflar Genel Müdürlüğünce bütçe ile tespit edilecek gelirlerle mütevelliler tarafından idare olunacak vakıflardan ayrılacak hisseler.
E) Mahkemelerce hükmolunanlar da dahil olmak üzere bu kanuna göre verilecek para cezaları

71. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre "İlköğretim haftası" ne zaman kutlanır?

A) Okulların açıldığının ilk haftası
B) Her yıl Eylül ayının birinci haftası
C) Her yıl Eylül ayının ikinci haftası
D) Her yıl Eylül ayının üçüncü haftası
E) Her yıl Eylül ayının dördüncü haftası

72. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, çocuğun ailesi yanında kalmasını gerektiren ailede ölüm, yaralanma, düğün, askere gitme, bağ, bahçe işleri gibi sebeplerle öğrencilere bir yıl içinde okul idarelerince kaç günü geçmemek üzere izin verilir?

A) 30 gün B) 20 gün C) 15 gün
D) 10 gün E) 7 gün

YARGI YAYINEVİ

73. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre;

I. İlköğrenim çağında olup da mecburi ilköğretim kurumlarına devam etmeyenler, hiçbir resmi ve özel iş yerinde veya her ne surette olursa olsun çalışmayı gerektiren başka yerlerde ücretli veya ücretsiz çalıştırılamazlar.

II. İlköğretim kurumlarına devam ettiklerini belgeleyenler ise, çocukların çalıştırılmasını düzenleyen kanun hükümleri uygulanmak şartıyla ancak ders zamanları dışında bu gibi yerlerde çalıştırılabilirler.

III. İlköğretim çağında bulunan ve mecburi ilköğretim kurumlarına devam eden çocukların bu kanunda gösterilen ve Milli Eğitim Bakanlığınca açılmasına izin verilmiş olunanlar dışında, her ne ad altında kurulmuş olursa olsun, özel kurs ve dersanelere kabulü yasaktır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

74. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, her köy okulunun bitişiğinde veya yakınında kaç dekardan çok olmamak üzere, bir uygulama bahçesi bulunur?

A) 5 dekar B) 10 dekar C) 15 dekar
D) 20 dekar E) 30 dekar

75. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisini yapan veli veya vasi hakkında idari para cezası için ihtar yapılmasına gerek yoktur?

A) Verilen izin müddetini geçiren
B) Geç nakil yaptıran
C) Okul öncesi eğitim aldırmayan
D) Okul çevresi dışına çıkarak izini kaybettiren
E) Çocuğunun devamsızlık durumunu özürsüz olarak zamanında okul idaresine bildirmeyen

YARGI YAYINEVİ

76. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, muhtarlıkça veya mülki amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli/vasiye çocuğun okula devam etmediği beher gün için kaç TL idari para cezası verilir?

A) 1000 TL B) 750 TL C) 500 TL
D) 50 TL E) 15 TL

77. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre muhtarlıkça veya mülkî amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye okul idaresince tespit edilen çocuğun okula devam etmediği beher gün için on beş Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu para cezasına rağmen çocuğunu okula göndermeyen veya göndermeme sebeplerini okul idaresine bildirmeyen çocuğun veli veya vasisine kaç Türk Lirası idarî para cezası verilir?

A) 1000 TL B) 750 TL C) 500 TL
D) 50 TL E) 15 TL

78. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, "İlköğretime ait gelir kaynakları" ile ilgili olarak köy okullarına gelir sağlamak üzere, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç köy bütçelerine her yıl genel gelirlerinin en az % kaçı oranında ödenek konur?

A) % 30 B) %20 C) %15
D) %10 E) % 5

79. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, her öğrenci velisi/vasisi/aile başkanı, özrü yüzünden okula gidemeyen çocuğun durumunu en geç kaç gün içinde okul idaresine bildirmekle yükümlüdür?

A) 20 gün B) 15 gün C) 10 gün
D) 7 gün E) 3 gün

80. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, şehir ve kasaba okulları içinde veya civarında öğretmen ve müdürlerin oturmaları için yapılmış olan konutların kira bedelleri aşağıdakilerden hangisi tarafından kararlaştırılır?

A) İl Milli Eğitim Müdürlüğü
B) Defterdarlık
C) Mal Müdürlüğü
D) İl Daimi Komisyonları
E) Maliye Bakanlığı

81. I. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları
II. Gezici Okullar
III. İlköğretim Bölge Okulları

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde yukarıdaki okullardan hangileri açılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

82. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, her yıl derslere başlamadan en az kaç gün önce, muhtarlar okul müdürüyle iş birliği yaparak köy ve mahallelerindeki mecburi öğrenim çağında bulunan çocukların künyelerini gösterir çizelge hazırlarlar?

A) 7 gün B) 10 gün C) 15 gün
D) 20 gün E) 30 Gün

83. I. Her yıl Devlet gelirlerinin % 3 ünden az olmamak üzere Devlet bütçesinden yapılacak yardımlar
II. Özel idare bütçelerine, % 20 si oranında konulacak ödenekler
III. Köy okullarına gelir sağlamak üzere, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç köy bütçelerine her yıl genel gelirlerinin en az % 10 u oranında konulacak ödenekler

Yukarıdakilerden hangileri İlköğretimin gelirleri arasındadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

84. I. Gerçek Kişiler
II. Tüzel Kişiler
III. Belediyeler
IV. Özel İdareler
V. Devlet

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar yukarıdakilerden hangileri tarafından açılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) II, III ve IV E) I, II, III, IV ve V

85. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar açmanın amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde, öğrenimlerini yaşıtlarıyla birlikte zamanında yapmamış olan çocuklara kısa yoldan ilköğrenim vermek

B) Yetişmelerine lüzum görülen çocukları ilköğretim okuluna hazırlamak

C) İlköğretim okulunu bitirmiş olup da henüz mecburi öğrenim çağında bulunan ve üst dereceli öğrenim kurumlarına gidemeyecek olanların genel bilgilerini artırmak

D) Okul öncesi eğitim sürecinin tamamlanmasını sağlamak

E) Fertlere iş ve üretim hayatında faydalı olacak bilgi ve maharetleri kazandırmak

86. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, okul idareleri ve mülkî amirliklerce bu Kanuna göre usulen sorulacak sorulara cevap vermekten kaçınanlar ile gerçeğe uymayan beyanda bulunanlara kaç lira idarî para cezası verilir?

A) 50 TL B) 100 TL C) 200 TL
D) 300 TL E) 1000 TL

87. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda yazılı olan idari para cezaları aşağıdakilerden hangisi tarafından verilir?

A) İl İdare Mahkemesi

B) Belediye Başkanlığı

C) İl ve ilçenin mülki amiri

D) İlçe Milli Eğitim Müdürü

E) Sınıf Öğretmeni

88. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdaki hükümlerden hangisi yanlıştır?

A) Birleştirilmiş sınıflar da dahil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısı 40'dan fazla olamaz.

B) İlköğretim kurumlarının açılma, kapanma ve öğretime ara verme zamanları Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

C) Tek öğretmenli okullarda görevli öğretmenlerin yaz tatili izinleri, bölge ilköğretim müfettişleriyle, İlçe eğitim müdürü tarafından okul ve kurumların korunması da göz önünde tutularak ayarlanır.

D) Bu Kanunda yazılı olan idarî para cezaları mahallî mülkî amir tarafından verilir.

E) Her yıl eylül ayının ikinci haftası "İlköğretim haftası" dır.

89. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okul için lüzumlu topraklar tahsis yoluyla sağlanamadığı takdirde, gerçek veya tüzel kişilere ait araziden bu husus için elverişli yer, sahiplerinin rızaları ile, satın alınır. Mal sahiplerinin muvafakatlerinin alınamaması halinde, bu yerler umumi mevzuata göre kamulaştırılır.

Yukarıdaki durum yaşandığında satın alma veya kamulaştırma kasaba ve şehir okulları için aşağıdakilerden hangisi adına yapılır?

A) İl Özel İdaresi

B) Maliye Bakanlığı

C) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

D) Kaymakamlık

E) Belediye

YARGI YAYINEVİ

90. 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okul için lüzumlu olduğuna karar verilen toprakların satın alma veya kamulaştırma işleri şehir ve kasaba okulları için aşağıdaki kurumlardan hangisi tarafından yapılır?

A) Belediye Başkanlığı
B) Valilik
C) İl Özel İdaresi
D) Defterdarlık
E) Milli Eğitim Bakanlığı

91. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre yukarıdakilerden hangileri ilköğrenim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idarelerine yardımla ve her türlü tedbiri almakla için;

I. Mülki amirler,
II. Zabıta teşkilatı,
III. İlköğretim müfettişleri

görevlilerinden hangileri vazifelendirilmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III.

92. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, İlköğretim çağında bulunan ve mecburi ilköğretim kurumlarına devam eden çocukların bu kanunda gösterilen ve Milli Eğitim Bakanlığınca açılmasına izin verilmiş olunanlar dışında, her ne ad altında kurulmuş olursa olsun, özel kurs ve dersanelere kabulü yasaktır.

Bu kurala uymayanlara verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

A) 400 TL ile 1000 TL arası idarî para cezası
B) 7 gün ile 30 gün arası hapis cezası
C) 500 TL ile 1000 TL arası adli para cezası
D) 30 gün ile 90 gün arası hapis cezası
E) Toplum yararına 30 iş günü çalışma cezası

YARGIYA YINEVİ

93. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre Okul ve öğretmen lojmanlarının onarımı ile teçhizat, mefruşat ve öğretim araç ve gereçlerinin yapımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

A) Milli Eğitim Bakanlığı teknik öğretim müesseselerinden faydalanır.
B) Okul yapımı ve donatımı işlerinde yardım ve hizmetleri değerlendirmek, inşaatın ucuza mâl edilmesi amacıyla; yurttaşların isteyerek yapacakları, taş, kum, çakıl, kerpiç, kireç ve tuğla gibi ayni yardımlar kabul edilir.
C) Yurttaşlar, kurumlar ve yardım derneklerince yapılacak nakdi yardımlar, kabul edilir ve değerlendirilir.
D) Emaneten inşa edilecek okul yapımı ve onarımı işlerinde halk ve gençlerden gönüllü olarak bedenen çalışacakların hizmetleri kabul edilir
E) Okul yapımı ve donatımı işinde mülki amir angaryaya başvurma hakkına sahiptir.

94. I. İktisadi Devlet Teşekkülleri, özel kurumlar, dernekler veya hayırsever kimseler tarafından yapılacak her türlü mal, para bağışları ve vasiyetler
II. Gelir ve Kurumlar Vergisi yükümlüleri tarafından makbuz mukabilinde yapılacak para bağışları
III. Hurdaya çıkacak okul eşya ve levazımının, işe yaramayacağı anlaşıldığından veya yenisi yapıldığından satılmasına karar verilen okul binaları enkazının veya okul yerinin değiştirilmesi dolayısıyla bu kanuna göre istifade edilmeyecek durumda kalan arsa ve tarlaların satışından elde edilecek paralar

Yukarıdakilerden hangileri İlköğretime ait gelir kaynakları arasındadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

95. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre şehir, kasaba ve köy okulları arsalarıyla köy okullarına gelir sağlıyacak arazi ve uygulama bahçeleri için lüzumlu toprakların seçiminde aşağıdakilerden hangisinin söz hakkı yoktur?

A) İl ve ilçelerde bölge ilköğretim müfettişleri
B) İlçe eğitim müdürü
C) Tarım, Tapu, Maliye dairelerinden görevlendirilecek görevliler
D) Mahalle veya köy muhtarından teşekkül edecek komisyon
E) Okul Müdürleri

96. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okula gelir sağlamak maksadiyle seçilen toprakların miktarı en fazla ne kadar olabilir?

A) 50 dekar B) 40 dekar C) 30 dekar
D) 20 dekar E) 10 dekar

97. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okul için lüzumlu topraklar tahsis yoluyla sağlanamadığı takdirde, gerçek veya tüzel kişilere ait araziden bu husus için elverişli yer, sahiplerinin rızaları ile, satın alınır. Mal sahiplerinin muvafakatlerinin alınamaması halinde, bu yerler umumi mevzuata göre kamulaştırılır.

Yukarıdaki durum yaşandığında satın alma veya kamulaştırma köy okulları aşağıdakilerden hangisi adına yapılır?

A) Köy tüzel kişiliği
B) İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
C) Okul Müdürlüğü
D) Maliye Bakanlığı
E) Tarım ve Orman Bakanlığı

YARGI YAYINEVİ

98. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okulların uygulama bahçesiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Okulların uygulama bahçesinde tarım dersleri uygulaması yapılır.
B) Uygulama bahçesinin işletilmesi için gerekli tohum, fidan ve tarım araçları gibi ihtiyaçları köy bütçesinden ve okul arazisi gelirinden sağlanır.
C) Uygulama bahçelerinden elde edilen gelir veya ürünler okul ihtiyaçlarına ve öğrenci beslenmesine sarfedilmek üzere köy bütçelerine gelir kaydedilir.
D) Uygulama bahçesinde bölge özelliklerine göre kurulacak tesislerin nelerden ibaret olacağı köy ihtiyar heyeti tarafından kararlaştırılır.
E) Uygulama bahçesinden elde edilen gelirler öğretmenlerin maaşında artış için kullanılır.

99. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre İlköğretim okulu öğretmenlerinin oturmaları için köylerde yapılmış konutlarla ilgili olarak;

I. Konutlar öğretmenlere parasız olarak tahsis olunur.
II. Konutlar başka iş için kullanılamaz.
III. Tadilata ihtiyacı olan konutların masraflarını öğretmen şahsi gelirinden karşılar.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

100. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre şehir ve kasaba okulları içinde veya civarında öğretmen ve müdürlerin oturmaları için yapılmış olan konutlarla ilgili olarak;

I. Okulda görevli öğretmen ve müdürlerden başkasına verilemez.
II. Okul binalarının tamamı, bir kısmı veya müştemilatı konut olarak kullanılamaz.
III. Şehir ve kasabalardaki konutlara ait kira bedelleri il daimi komisyonlarınca kararlaştırılır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Çözümler

1. Seçeneklerde verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

2. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar.

CEVAP C

3. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile ilgili verilen öncüllerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

4. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; Türk vatandaşı kız ve erkek çocuklar ilköğrenimlerini resmi veya özel Türk ilköğretim okullarında yapmakla mükelleftir. İlköğretime kayıt için o yılın 31 Aralık itibariyle çocuğun 72 ayı doldurması gereklidir. İlköğretim ücretsiz ve mecburidir. Yani velinin isteğine bağlı değildir. Ayrıca özel durumu olan çocuklar yaşından erken veya geç kaydedilebilir.

CEVAP A

5. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi öğretim çağında olup da, memleket dışında olmak, oturduğu yerde okul bulunmamak veya sağlık durumu dolayısıyla ilköğretim okuluna devam edemeyen vatandaşlardan özel olarak öğretim görenler, imtihanla ve yaşlarına göre layık oldukları ilköğretim okulu sınıflarına veya mezuniyet imtihanlarına alınırlar.

CEVAP E

6. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi öğretim çağında olup da, memleket dışında olmak, oturduğu yerde okul bulunmamak veya sağlık durumu dolayısıyla ilköğretim okuluna devam edemeyen vatandaşlardan özel olarak öğretim görenler, imtihanla ve yaşlarına göre layık oldukları ilköğretim okulu sınıflarına veya mezuniyet imtihanlarına alınırlar.

CEVAP E

7. Okul öncesi eğitim kurumları ilköğretimde isteğe bağlı gidilen eğitim kurumlarıdır.

CEVAP E

8. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre Okul öncesi eğitim kurumları ile tamamlayıcı sınıf ve kurslar isteğe bağlı iken, yatılı ilköğretim ilkokulları mecburi eğitim kurumlarındandır.

CEVAP B

9. İlköğretim; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur.

CEVAP D

10. 222 sayılı ilköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir. Zaten ülkemizde birçok ortaokul ve lise aynı okul binası çatısında eğitim vermektedir.

CEVAP B

YARGI YAYINEVİ

11. 222 sayılı İlköğretim ve <eğitim Kanunu'na göre İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır.

CEVAP A

12. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim mecburidir. İlköğretimden hiçbir vatandaş muaf tutulamaz.

CEVAP D

13. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; bir köy halkı, iş ve üretim hayatının gereği olarak veya olağanüstü sebeplerle yayla, otlak ve bağ gibi yerlere taşındığında köy okulu da, köy halkıyla birlikte göçecek şekilde düzenlenmiş olmalı ve gidilen yerde hemen günlük çalışmasını ve görevini devam ettirmelidir. Böyle bir durumda asla okulların ara verme süreci yoktur.

CEVAP B

14. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar, mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde, öğrenimlerini yaşıtlarıyla birlikte zamanında yapmamış olan çocuklara kısa yoldan ilköğrenim vermek ve ayrıca yetişmelerine lüzum görülen çocukları ilköğretim okuluna hazırlamak veya ilköğretim okulunu bitirmiş olup da henüz mecburi öğrenim çağında bulunan ve üst dereceli öğrenim kurumlarına gidemeyecek olanların genel bilgilerini artırmak ve kendilerine iş ve üretim hayatında faydalı olacak bilgi ve maharetleri kazandırmak amacıyla açılır. Ülkemizdeki kanunlara göre okul öncesi eğitim zorunlu değildir. Bu sebeple okul öncesi eğitim almayan çocuklara yetiştirici ve tamamlayıcı sınıf veya kurs açılmaz.

CEVAP B

15. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar açmaya belediyeler, özel idareler ve Devlet tarafından açılabilir.

CEVAP E

16. İsteğe bağlı tamamlayıcı sınıflarda ve kurslarda, ilköğrenim çağı dışına çıkmış olup da üst dereceli öğrenim kurumlarına gidememiş olan yurttaşlardan genel bilgilerini artırmak ve kendilerinin daha iyi bir iş ve üretim unsuru olarak yetiştirilmeleri amacıyla öğretim yapılır. Ancak yükseköğretime gitmek için önce ortaöğretim kurumlarından mezun olmak gerekmektedir.

CEVAP B

17. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okul öncesi kurumlarında mecburi öğrenim çağına gelmemiş olan çocuklar eğitilir. Mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde zihnen, bedenen, ruhen ve sosyal bakımdan engelli olan çocukların özel eğitim ve öğretim görmeleri sağlanır.

CEVAP A

18. İlköğretim kurumlarındaki görevlilerin nitelikleri, görev ve yetkileri ile atanma usul ve esasları yönetmelikle tespit edilir.

CEVAP D

19. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; İlkokullar ve ortaokullar birlikte veya ayrı oluşlarına, büyüklüğüne, anasınıfları ve özel eğitim sınıflarının bulunuşuna göre, ilköğretim kurumlarında aşağıdaki görevliler bulunur: a) Müdür ve müdür yardımcıları, b) Öğretmenler; sınıf, branş, okul öncesi eğitim, özel eğitim öğretmenleri ile gezici öğretmenler ve usta öğreticiler, c) Rehberlik uzmanları, d) Sağlık, teknik, genel idare ve yardımcı hizmetler sınıflarına dahil personel ile eğitim faaliyetlerinin gerektirdiği diğer personel

CEVAP E

YARGI YAYINEVİ

20. İlköğretim kurumlarının açılma, kapanma ve öğretime ara verme zamanları Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

CEVAP C

21. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim kurumlarının açılma, kapanma ve öğretime ara verme zamanları Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

CEVAP A

22. Tek öğretmenli okullarda görevli öğretmenlerin yaz tatili izinleri, bölge ilköğretim müfettişleriyle, İlçe eğitim müdürü tarafından okul ve kurumların korunması da göz önünde tutularak ayarlanır.

CEVAP B

23. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre öğretmenler kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kendilerine verilen işlerden başka, meslek dışı her hangi bir görevle yükümlü tutulamazlar.

CEVAP B

24. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, Mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremeyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere en çok iki öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir.

CEVAP D

25. Gerekli süre içinde ilköğretimi tamamlayamayan fertler daha sonra tamamlayıcı kurslar ile ilköğretimi bitirmesi için çalışma yapılır. İlköğretim bitirilmeden ortaöğretime geçilemez.

CEVAP E

26. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, bir öğretim yılı, okulda, derslerin başlamasından bir hafta önceki tarihten, son sınıf sınavlarının bittiği güne kadarki süredir.

CEVAP A

27. Her yıl derslere başlamadan en az 15 gün önce, muhtarlar okul müdürüyle iş birliği yaparak köy ve mahallelerindeki mecburi öğrenim çağında bulunan çocukların künyelerini gösterir üç nüsha çizelge hazırlayıp birer nüshasını okul idarecilerine ve ilçe eğitim müdürlüğüne verir.

CEVAP C

28. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, mecburi öğrenim çağında olup da belirli zaman içerisinde okula yazdırılmayan çocukları, okul müdürleri kendiliklerinden okula kaydeder.

CEVAP A

29. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre nüfus hüviyet cüzdanı bulunmayan veya henüz nüfus kaydı yaptırılmamış bulunan çocukların yaşları, çocuklar görülmek suretiyle, ihtiyar kurullarınca tayin ve tespit olunarak mecburi öğrenim çağında olanlar çizelgesine yazılırlar.

CEVAP A

YARGI YAYINEVİ

30. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre birleştirilmiş sınıflar da dahil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısı 40' dan fazla olamaz.

CEVAP D

31. Her yıl Eylül ayının üçüncü haftası "İlköğretim haftası" dır. Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak programa göre hafta içinde türlü yollarla ilköğretimin önemi belirtilir.

CEVAP C

32. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre veli veya vasi özrü yüzünden okula gidemeyen çocuğun durumunu en geç üç gün içinde okul idaresine bildirmekle yükümlüdür.

CEVAP A

33. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, mülki amirler, ilköğretim müfettişleri ve zabıta teşkilatı ilköğrenim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idarelerine yardımla ve her türlü tedbiri almakla vazifelidirler.

CEVAP E

34. Velisi veya vasisi bulunduğu ilköğretim çağındaki çocuğu okula göndermeyen kişilere idari para cezası uygulanır.

CEVAP B

35. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre hastalık, sel, kar, deprem ve yangın gibi okul idaresince takdir edilecek sebeplerle okula gelemeyen öğrencilere bir yıl içinde en fazla 15 gün izin verilebilir.

CEVAP C

36. Soruda verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

37. Velisi veya vasisi bulunduğu ilköğretim çağındaki çocuklarını çalıştıranlara idari para cezası verilir.

CEVAP B

38. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre; meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az 100 metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Ancak turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde yukarıda belirtilen işyerleri ile okullar arasında 100 metre şartı aranmaz.

CEVAP C

39. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okula gelir sağlamak maksadıyla seçilen topraklar, 50 dekardan fazla olamaz.

CEVAP A

YARGI YAYINEVİ

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu

40. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda köy okullarının uygulama bahçesinin en az 2 dekar olması öngörülmüştür.

CEVAP B

41. Seçeneklerde verilen öncüllerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

42. Seçeneklerde verilen öncüllerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

43. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre her köy okulunun bitişiğinde veya yakınında 2 dekardan az ve 10 dekardan çok olmamak üzere, bir uygulama bahçesi bulunur.

CEVAP D

44. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okul idareleri ve mülkî amirliklerce bu kanuna uymayanlara idari para cezası kesilir.

CEVAP D

45. 222 yayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremeyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere en çok 2 öğretim yılı daha okula devamlarına izin verillr.

CEVAP B

46. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre her yıl derslere başlamadan en az 15 gün önce, muhtarlar okul müdürüyle iş birliği yaparak köy ve mahallelerindeki mecburi öğrenim çağında bulunan çocukların künyelerini gösterir üç nüsha çizelge hazırlayıp birer nüshasını okul idarecilerine ve ilçe eğitim müdürlüğüne verir.

CEVAP D

47. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre köy okullarına gelir sağlamak üzere, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç köy bütçelerine her yıl genel gelirlerinin en az % 10 u oranında ödenek konmaktadır.

CEVAP B

48. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre köy okullarına bitişik öğretmen lojmanlarıyla müstakil öğretmen lojmanlarının dolayında her ev için 500 ila 1000 metre karelik bir arazi, öğretmen bahçesi olmak üzere okul arsasından veya uygulama bahçesinden yahut okula gelir sağlayacak araziden ayrılır. Yani 200 ile 500 metre karelik arazi bilgisi yanlıştır. Sorudaki seçeneklerde verilen diğer bilgiler doğrudur.

CEVAP E

YARGI YAYINEVİ

49. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre Okul idareleri ve mülkî amirliklerce bu kanuna göre usulen sorulacak sorulara cevap vermekten kaçınanlar ile gerçeğe uymayan beyanda bulunanlara yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Yani seçenekte verilen 500 TL idari para cezası 100 TL olmalıdır. Diğer seçeneklerdeki bilgiler doğrudur.

CEVAP D

50. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre tek öğretmenli okullarda görevli öğretmenlerin yaz tatili izinleri, bölge ilköğretim müfettişleriyle, İlçe eğitim müdürü tarafından okul ve kurumların korunması da göz önünde tutularak ayarlanır.

CEVAP C

51. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az 100 metre uzaklıkta bulunması zorunludur.

CEVAP A

52. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre "Satın alma veya kamulaştırmak, köy okulları için, Köy Tüzel Kişiliği; şehir ve kasaba okulları için İl Özel İdare'ye aittir."

CEVAP B

53. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre Mecburi ilköğretim çağı 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.

CEVAP E

54. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda köy okullarının uygulama bahçesinin en çok 10 dekar olması öngörülmüştür

CEVAP B

55. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi ilköğretim kurumları şunlardır:

İlköğretim okulları (gündüzlü, pansiyonlu, yatılı ilköğretim okulları ve gezici okullar), Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar, Özel eğitime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar ve sınıflar

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre isteğe bağlı olanlar: Okul öncesi eğitim kurumları, Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar

CEVAP E

56. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde yukarıda belirtilen işyerleri ile okullar arasında 100 metre şartı aranmaz. Bununla ilgili esaslar İçişleri, Milli Eğitim, Sağlık, Kültür ve Turizm bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları yönetmelikle belirlenir.

CEVAP D

57. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremeyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere en çok 2 (iki) öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir.

CEVAP D

58. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre idari para cezaları Mülki Amir tarafından yazılır. İlçelerde de mülki amir kaymakamlıklardır.

CEVAP A

YARGI YAYINEVİ

59. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, yukarıda yer alan durumlarla ilgili olarak muhtarlar ve mülki amirler en geç 3 (üç) gün içinde durumun veli veya vasi veya aile başkanlarına tebliğini sağlayarak okulca kabul edilecek geçerli sebepler dışında çocuğun okula gönderilmemesi hâlinde idarî para cezasıyla cezalandırılacağı bildirilir.

CEVAP A

60. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre muhtarlıkça veya mülki amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye çocuğun okula devam etmediği beher gün için 15 (Onbeş) Türk Lirası idari para cezası verilir.

CEVAP B

61. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, satın alma veya kamulaştırmak, köy okulları için köy tüzel kişiliğine, şehir ve kasaba okulları için özel idareye aittir.

CEVAP B

62. **222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi ilköğretim kurumları şunlardır:**

İlköğretim okulları (gündüzlü, pansiyonlu, yatılı ilköğretim okulları ve gezici okullar), Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar, Özel eğitime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar ve sınıflar

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre isteğe bağlı olanlar ilköğretim kurumları şunlardır: Okul öncesi eğitim kurumları, Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar

CEVAP A

63. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi ilköğretim çağı çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.

CEVAP C

64. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre Devlet bütçesine konulan ödenek ile diğer giderlerin % 30'u münhasıran küçük onarımlar, okulların genel giderleri, yoksul öğrencilere parasız olarak verilecek okul kitapları ve levazım bedeline sarf edilir.

CEVAP E

65. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre her yıl Devlet gelirlerinin yüzde %3 oranından az olmamak üzere Devlet bütçesinden ilköğretime ayrılır.

CEVAP E

66. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre köy bütçelerine her yıl konulacak genel gelirlerin %10'u ilköğretime ayrılır.

CEVAP C

67. Nüfusu az ve dağınık olan ve Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan ortaöğretim kurumu çok programlı liselerdir.

CEVAP E

68. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre birleştirilmiş sınıflar da dahil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısı en fazla 40 olabilir.

CEVAP C

69. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre köy okullarına bitişik öğretmen lojmanlarıyla müstakil öğretmen lojmanlarının dolayında her ev için kaç metrekare arası bir arazi, öğretmen bahçesi olmak üzere okul arsasından veya uygulama bahçesinden yahut okula gelir sağlayacak araziden 500 ile 1000 metre kare arazi ayrılır.

CEVAP D

YARGI YAYINEVİ

70. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre köy okullarına gelir sağlamak üzere, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç köy bütçelerine her yıl genel gelirlerinin en az % 10 u oranında konulacak ödenek ayrılır. Yani doğrusu %20 değil %10 olacaktır.

CEVAP C

71. İlköğretim Haftası her yıl Eylül ayının üçüncü haftası kutlanır.

CEVAP D

72. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, çocuğun ailesi yanında kalmasını gerektiren ailede ölüm, yaralanma, düğün, askere gitme, bağ, bahçe işleri gibi sebeplerle öğrencilere bir yıl içinde okul idarelerince 15 günü geçmemek üzere izin verilir.

CEVAP C

73. Öncüllerde verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

74. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, her köy okulunun bitişiğinde veya yakınında 10 dekardan çok olmamak üzere, bir uygulama bahçesi bulunur.

CEVAP B

75. Ülkemizde okul öncesi eğitim velilerin isteğine bağlıdır. Bu durum için herhangi bir cezai yaptırım yoktur.

CEVAP C

YARGI YAYINEVİ

76. Muhtarlıkça veya mülkî amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye okul idaresince tespit edilen çocuğun okula devam etmediği beher gün için 15 TL (On beş Türk Lirası) idarî para cezası verilir.

CEVAP E

77. Muhtarlıkça veya mülkî amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye okul idaresince tespit edilen çocuğun okula devam etmediği beher gün için 15 TL (On beş Türk Lirası) idarî para cezası verilir. Bu para cezasına rağmen çocuğunu okula göndermeyen veya göndermeme sebeplerini okul idaresine bildirmeyen çocuğun veli veya vasisine 500 TL (Beş yüz Türk Lirası) idarî para cezası verilir.

CEVAP C

78. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, "İlköğretime ait gelir kaynakları" ile ilgili olarak köy okullarına gelir sağlamak üzere, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç köy bütçelerine her yıl genel gelirlerinin en az %10'u oranında ödenek konur.

CEVAP D

79. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, her öğrenci velisi/vasisi/aile başkanı, özrü yüzünden okula gidemeyen çocuğun durumunu en geç 3 (üç) gün içinde okul idaresine bildirmekle yükümlüdür.

CEVAP E

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu

80. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre şehir ve kasabalardaki konutlara ait kira bedelleri il daimi komisyonlarınca kararlaştırılır.

CEVAP D

81. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre nüfusun az veya dağınık olduğu yerlerde; gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde yatılı ilköğretim bölge okulları veya gezici okullar açılabilir.

CEVAP C

82. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, her yıl derslere başlamadan en az kaç 15 gün (On beş gün) önce, muhtarlar okul müdürüyle iş birliği yaparak köy ve mahallelerindeki mecburi öğrenim çağında bulunan çocukların künyelerini gösterir çizelge hazırlarlar.

CEVAP C

83. Seçeneklerde verilen öncüllerdeki gelirlerin hepsi İlköğretimin gelirleri arasındadır.

CEVAP E

84. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar, mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde, öğrenimlerini yaşıtlarıyla birlikte zamanında yapmamış olan çocuklara kısa yoldan ilköğrenim vermek ve ayrıca yetişmelerine lüzum görülen çocukları ilköğretim okuluna hazırlamak veya ilköğretim okulunu bitirmiş olup da henüz mecburi öğrenim çağında bulunan ve üst dereceli öğrenim kurumlarına gidemeyecek olanların genel bilgilerini artırmak ve kendilerine iş ve üretim hayatında faydalı olacak bilgi ve maharetleri kazandırmak amacıyla gerçek ve tüzel kişilerle, belediyeler, özel idareler ve Devlet tarafından açılabilir.

CEVAP E

85. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar, mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde, öğrenimlerini yaşıtlarıyla birlikte zamanında yapmamış olan çocuklara kısa yoldan ilköğrenim vermek ve ayrıca yetişmelerine lüzum görülen çocukları ilköğretim okuluna hazırlamak veya ilköğretim okulunu bitirmiş olup da henüz mecburi öğrenim çağında bulunan ve üst dereceli öğrenim kurumlarına gidemeyecek olanların genel bilgilerini artırmak ve kendilerine iş ve üretim hayatında faydalı olacak bilgi ve maharetleri kazandırmak amacıyla açılır. Okul öncesi eğitim süreci ülkemizde zaten isteğe bağlıdır.

CEVAP D

86. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, okul idareleri ve mülkî amirliklerce bu Kanuna göre usulen sorulacak sorulara cevap vermekten kaçınanlar ile gerçeğe uymayan beyanda bulunanlara 100 TL (Yüz Türk Lirası) kadar idarî para cezası verilir.

CEVAP B

87. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda yazılı olan idari para cezaları il ve ilçe mülki amirleri olan valilik ve kaymakamlık tarafından verilir.

CEVAP C

YARGI YAYINEVİ

88. İlköğretim Haftası her yıl Eylül ayının üçüncü haftası kutlanır. Diğer seçeneklerdeki bilgiler doğrudur.

CEVAP A

89. Satın alma veya kamulaştırmak, şehir ve kasaba okulları için özel idareye aittir.

CEVAP A

90. 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okul için lüzumlu olduğuna karar verilen toprakların satın alma veya kamulaştırma işleri şehir ve kasaba okulları için İl özel İdaresi tarafından karar verilir.

CEVAP C

91. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre Mülki amirler, Zabıta teşkilatı, İlköğretim müfettişleri ilköğrenim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idarelerine yardımla ve her türlü tedbiri almakla vazifelidirler.

CEVAP E

92. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre Milli Eğitim Bakanlığınca açılmasına izin verilmiş olunanlar dışında, özel kurs ve dersanelere giden çocukların verilerine 400 TL ile 1000 TL arası idari para cezası verilir.

CEVAP A

93. Anayasamıza göre ülkemizde angarya yani bedelsiz iş yaptırmak yasaktır. Zaten valilerin böyle bir yetkisi ve görevi yoktur.

CEVAP E

94. Seçeneklerde verilen öncüllerin hepsi İlköğretimin gelir kaynakları arasındadır.

CEVAP E

YARGI YAYINEVİ

95. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre şehir, kasaba ve köy okulları arsalarıyla köy okullarına gelir sağlıyacak arazi ve uygulama bahçeleri için lüzumlu topraklar, il ve ilçelerde bölge ilköğretim müfettişlerinin veya ilçe eğitim müdürünün başkanlığında Tarım, Tapu, Maliye dairelerinden görevlendirilecek birer eleman ile mahalle veya köy muhtarından teşekkül edecek komisyon tarafından seçilir.

CEVAP E

96. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre okula gelir sağlamak maksadiyla seçilen toprakların miktarı en fazla 50 dekar olabilir.

CEVAP A

97. Satın alma veya kamulaştırmak, köy okulları için köy tüzel kişiliğine aittir.

CEVAP A

98. Öğretmenler devlet memurudur. Bu sebeple maaşları ve ek dersleri merkezi bütçeden karşılanır.

CEVAP E

99. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre İlköğretim okulu öğretmenlerinin oturmaları için yapılmış ve yapılacak konutlardan köylerde olanlar, öğretmenlere parasız olarak tahsis olunur ve başka iş için kullanılamaz. Konutların tadilat masraflarını karşılamak öğretmenin sorumluluğunda değildir.

CEVAP B

100. Soruda verilen öncüllerdeki bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

7528 sayılı
Öğretmenlik Mesleği Kanunu

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu

Kanun Numarası : 7528
Kabul Tarihi : 10/10/2024
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 18/10/2024 Sayı : 32696

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; eğitim öğretim hizmetlerini yürüten öğretmenlerin seçilmelerini, yetiştirilmelerini, atanmalarını, haklarını, ödev ve sorumluluklarını, ödül ve cezalarını, kariyer basamaklarında ilerlemelerini ve öğretmenlik mesleğine ilişkin diğer hususlar ile Millî Eğitim Akademisinin kurulması, görevleri, teşkilat yapısı ve personeline ilişkin konuları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun;

a) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında görev yapan öğretmen ve yöneticileri,

b) Özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla 5 inci, 6 ncı, 20 nci, 24 üncü, 25 inci ve 33 üncü madde hükümleri bakımından özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler ile bu kurumlarda öğretmenliğe atanma şartını taşıyan yöneticileri,

c) 20 nci ve 33 üncü madde hükümleri bakımından Millî Eğitim Bakanlığı dışında diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan öğretmenleri,

ç) Millî Eğitim Akademisinin kuruluşu, organları, hizmet birimleri, görevleri ve personeline ilişkin hususları,

kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunda geçen;

a) Akademi: Millî Eğitim Akademisini,

b) Alan: Öğretmenlerin mezun oldukları öğretim programına bağlı olarak atandıkları öğretmenlik alanını,

c) Bakan: Millî Eğitim Bakanını,

ç) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

d) Ders yılı: Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî eğitim kurumlarında derslerin başladığı günden derslerin kesildiği güne kadar geçen süreyi,

e) Dönem: Programı ve takvimi Bakanlıkça belirlenen öğretmenliğe hazırlık eğitiminin on haftadan az on dört haftadan fazla olmayacak şekilde planlanan her bir bölümünü,

f) Eğitim kurumu: Bakanlığa bağlı her kademe ve türdeki resmî örgün ve yaygın eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü kurumlar ile bu kurumlarda yürütülen eğitim öğretim etkinlikleri için program hazırlama, eğitim araç ve gereci üretme, inceleme, değerlendirme, öğrenci ve öğrenci adaylarına uygulanacak seçme ve/veya yarışma sınavları için gerekli iş ve işlemleri yürütme, rehberlik ve sosyal hizmetler verme yoluyla yardımcı ve destek olan Bakanlığa bağlı resmî kurumları,

g) Eğitim öğretim yılı: Ders yılının başladığı tarihten, ertesi ders yılının başladığı tarihe kadar geçen süreyi,

ğ) Eğitim personeli: Akademinin eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere 30 uncu madde kapsamında istihdam edilenleri,

h) Eğitim ve uygulama merkezi: Akademinin görev alanına giren eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü merkezi,

ı) Hazırlık eğitimi: Akademi tarafından teorik ve uygulamalı olarak verilen öğretmenlik mesleğine hazırlık amaçlı eğitimi,

i) İlçe grubu: İllerde coğrafi özellikler ve ulaşım imkânları dikkate alınarak iki veya daha fazla ilçenin bir araya getirilmesiyle oluşturulan grubu,

j) Kademe: Eğitim kurumlarının anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise şeklindeki düzeylerini,

k) Norm kadro: Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında bulunması gereken yönetici ve öğretmen sayısını,

l) Öğretmen: Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (A) ve (B) fıkraları kapsamında öğretmen kadro ve pozisyonlarında görev yapanlar ile bu Kanunda münhasıran belirtilen hükümler bakımından özel öğretim kurumlarında 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında görev yapan öğretmenleri, bu kurumlarda öğretmenliğe atanma şartlarını taşıyan yöneticileri ve Bakanlık dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan öğretmenleri,

m) Öğretmen adayı: Akademide hazırlık eğitimine alınanları,

n) Tür: Aynı kademedeki eğitim kurumlarından farklı eğitim programı uygulayan eğitim kurumlarını,

o) Yönetici: Öğretmen kadro ve pozisyonlarında görev yapanlardan Bakanlığa bağlı resmî eğitim kurumları ile Akademiye bağlı eğitim ve uygulama merkezlerinde müdürlük ve müdür yardımcılığı görevlerini ikinci görev kapsamında yürütenleri,

ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 4- (1) Öğretmen ve yöneticilerin;

a) Nitelikleri ile görev, yetki ve sorumluluklarının öğretmenlik mesleğinin gereklerine uygun olarak belirlenmesi,

b) Atama, görevlendirme ve meslek içinde ilerlemelerinde liyakat ve kariyer esaslarına uyulması,

c) Eğitim öğretim faaliyetleri ve meslekleriyle ilgili kararlara katılımlarının teşvik edilmesi ve bunun için uygun ortamların sağlanması,

ç) Mesleğe giriş öncesinde yetiştirilmelerinin ve meslek içinde sürekli gelişimlerinin sağlanması,

esastır.

İKİNCİ BÖLÜM
Hak, Ödev ve Sorumluluklar

Öğretmenlerin hak, ödev ve sorumlulukları

MADDE 5- (1) Öğretmenler;

a) Öğrencilerini; Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı, Türk Milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş erdemli insanlar olarak yetiştirir.

b) Öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki bakımdan gelişimi için çaba gösterir, bu doğrultuda meslektaşları, aile ve veli ile iş birliği yapar.

c) Öğrencilerin öğrenme biçimleri ile ilgi ve yeteneklerini dikkate alır ve kişilik haklarına saygı gösterir.

ç) Öğrencilerin, eğitim öğretim ortamında her türlü olumsuz söz, tavır ve davranışlardan korunmaları için çaba gösterir.

d) Bakanlıkça belirlenen öğretim programları çerçevesinde öğrencilerin gelişim özelliklerine ve öğrenme ihtiyaçlarına uygun eğitim araç ve gereçlerini seçer, bu özellik ve ihtiyaçlara uygun öğretim yöntem ve tekniklerini uygular.

e) Eğitim öğretim faaliyetlerini, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda düzenlenen Türk millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri ile Bakanlıkça belirlenen öğretim programlarına uygun olarak planlar ve yürütür.

f) Eğitim öğretim faaliyetlerinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için okul içi ve okul dışı imkânları kullanır.

g) Eğitim öğretim faaliyetlerinin niteliğinin artırılması için meslektaşlarıyla iş birliği yapar ve eğitim kurumu yönetimine destek verir.

ğ) Görev yaptığı eğitim kurumundaki eğitim öğretim faaliyetlerini ve sorumluluklarını aksatmadan mesleki açıdan kendini geliştirir.

(2) Öğretmenler; derse girmek, nöbet tutmak, merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almak, kurul ve komisyonlara, tören ve toplantılara, öğrencilere yönelik düzenlenecek etkinlikler ile kulüp faaliyetlerine katılmak, öğrenci rehberlik hizmetlerini yürütmek, uygulama gerektiren eğitimleri koordine etmek ve eğitim öğretim süreçlerine ilişkin diğer iş ve işlemleri yürütmekle görevlidir.

(3) Öğretmenler mevzuatta açıkça belirlenen hususlar ile olağanüstü hâl, genel afet ve salgın hastalık durumları haricinde meslekleriyle ilgili olmayan iş ve faaliyetlerde rızaları dışında görevlendirilemez.

(4) Öğretmenlerin bu maddede belirtilen hak, ödev ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar ile eğitim öğretim süreçlerindeki diğer görevleri okul tür ve kademelerine göre Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yöneticilerin ödev ve sorumlulukları

MADDE 6- (1) Yöneticiler;

a) Anayasa, kanunlar ve ilgili diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda Türk millî eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak yönetim ve denetim görevlerini yürütür.

b) Eğitim öğretim programlarının amaçlarına uygun yürütülmesini sağlar ve öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki bakımdan gelişimine yönelik çalışmalara liderlik eder.

c) Eğitim öğretim faaliyetlerinin sağlıklı, güvenli ve huzurlu bir ortamda yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır.

ç) Eğitim kurumunun sürekli gelişim göstermesi ve eğitim öğretimin kalitesinin yükselmesi için çaba gösterir ve bu amaçlar doğrultusunda tüm kaynakların etkin, etkili ve verimli kullanılmasını sağlar.

d) Öğretmen ve diğer çalışanların ilgi ve yeteneklerini, görev ve sorumluluklarını esas alarak iş bölümü yapar ve tüm çalışanlara görevlerinin ifasında rehberlik eder.

(2) Yöneticilerin bu maddede belirtilen ödev ve sorumluluklarına ilişkin hususlar okul tür ve kademelerine göre Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Öğretmenlerin Nitelikleri, Seçimi, Hazırlık Eğitimi, Öğretmenliğe Atama ve Yer Değiştirme

Öğretmenlerin nitelikleri ve seçimi

MADDE 7- (1) Öğretmenlik; genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik meslek bilgisi bakımından hazırlığı gerektiren özel bir ihtisas mesleğidir.

(2) Öğretmen olarak istihdam edilecekler, öğretmenlik mesleğine kaynak teşkil eden en az lisans düzeyinde yükseköğretim programlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışı yükseköğretim programlarından mezun olan ve hazırlık eğitiminde başarılı olanlar arasından seçilir.

(3) Öğretmen olarak istihdam edileceklerde genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik meslek bilgisi bakımından aranacak nitelikler ile öğretmenlik alanlarına kaynak teşkil edecek yükseköğretim programları, söz konusu nitelikler esas alınarak Bakanlıkça belirlenir.

Hazırlık eğitimi

MADDE 8- (1) Öğretmenlik mesleği yeterlikleri çerçevesinde belirlenen teorik ve uygulamalı derslerden oluşan hazırlık eğitimi, Akademi tarafından verilir.

(2) Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerleri içeren öğretmenlik mesleği yeterlikleri Bakanlıkça belirlenir.

(3) Hazırlık eğitiminin süresi dört dönemdir. Bu süre, öğretmen adayının mezun olduğu yükseköğretim programına göre üç dönem olarak uygulanabilir.

(4) Hazırlık eğitiminin içeriği, süresi ve hazırlık eğitimine ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Hazırlık eğitimine alınacakların belirlenmesi

MADDE 9- (1) Hazırlık eğitimine alınacaklarda;

a) Türk vatandaşı olmak,

b Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

c) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, hayâsızca hareketler, müstehcenlik ve fuhuş suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm olmamak,

ç) Devlet memurluğundan çıkarılmamış veya 25 inci maddeye göre öğretmenliği sona ermemiş olmak,

d) Askerlikle ilgisi bulunmamak, muvazzaf askerlik hizmetini yapmış veya muvazzaf askerlik hizmeti ertelenmiş ya da yedek sınıfa geçirilmiş olmak,

e) Öğretmenliğe atanacağı alan için Bakanlıkça belirlenen yükseköğretim programlarından mezun olmak,

f) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan sınavlardan alanlara göre Bakanlıkça belirlenecek sınav puanına sahip olmak,

g) Sağlık durumu yönünden öğretmenlik görevini yapmasına engel bir durumu olmamak,

şartları aranır.

(2) Hazırlık eğitimine alınacak adaylar, atama izni verilen pozisyon sayısını geçmemek üzere, birinci fıkranın (f) bendinde belirtilen sınav puanı üstünlüğüne göre belirlenir.

(3) 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki ve millî sporcu statüsündeki öğretmen adaylarının hazırlık eğitimine alınmasında, birinci fıkranın (f) bendinde belirtilen şart dışındaki diğer şartlar aranır.

(4) Hazırlık eğitimine alınacaklara 7/4/2021 tarihli ve 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununa göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılır.

Hazırlık eğitiminde başarı

MADDE 10- (1) Hazırlık eğitiminde her bir teorik dersten en az iki yazılı sınav yapılır. Her bir dersten not ortalaması yüz üzerinden altmış ve üzerinde olanlar başarılı sayılır. Teorik derslerden başarısız olanlara, başarısız oldukları her bir ders için ek bir sınav hakkı verilir. Ek sınavdan altmış ve üzerinde puan alanlar ilgili dersten başarılı sayılır. Ek sınavlar sonunda herhangi bir dersten başarısız olanların Akademiyle ilişiği kesilir.

(2) Hazırlık eğitiminde edinilen bilgi, beceri, tutum ve davranışların eğitim öğretim ortamına yansıtılmasındaki başarı düzeyini belirlemek amacıyla öğretmen adayı üç defa değerlendirmeye tabi tutulur. Söz konusu değerlendirme, uygulamadan sorumlu eğitim personeli, uygulamanın yapıldığı eğitim kurumunun müdürü ve uygulama öğretmeni tarafından; Bakanlıkça belirlenen öğretmenlik mesleği yeterlikleri esas alınarak Akademi tarafından öğretmenlik atama alanlarına göre oluşturulan değerlendirme formu üzerinden yapılır. Uygulamadan sorumlu eğitim personeli, eğitim kurumu müdürü ve uygulama öğretmeni tarafından ayrı ayrı doldurulan değerlendirme formlarında verilen puanların aritmetik ortalaması alınarak değerlendirme puanı belirlenir. Birinci değerlendirme puanının yüzde yirmisi, ikinci değerlendirme puanının yüzde otuzu, üçüncü değerlendirme puanının yüzde ellisi alınarak uygulamalı ders başarı puanı belirlenir. Öğretmen adaylarından uygulamalı ders başarı puanı yüz üzerinden yetmiş ve üzerinde olanlar başarılı sayılır. Uygulamalı derslerde başarısız olanların Akademiyle ilişiği kesilir.

(3) Hazırlık eğitiminin sonunda, teorik derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde kırkı, uygulamalı derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde altmışı toplanarak atamaya esas başarı puanı belirlenir.

(4) Hazırlık eğitimine devam zorunludur. Öğretmen adaylarından belgeye dayalı sağlık mazeretleri sebebiyle hazırlık eğitimi süresince toplam yirmi gün ve üzeri hazırlık eğitimine katılamayan veya katılamayacak olanların, mazeretlerinin ortadan kalkmasını takip eden ilk hazırlık eğitimi programına tekrar alınmak üzere kayıtları dondurulur. Belgeye dayalı sağlık mazeretleri dışında öğretmen adaylarına mazeretlerine bağlı olarak hazırlık eğitimi süresince on güne kadar izin verilebilir.

(5) Uygulama öğretmeninin, öğretmen adayıyla aynı alanda olmak şartıyla uygulamalı eğitimin yapıldığı eğitim kurumundaki sırasıyla; başöğretmen, uzman öğretmen, en fazla hizmet süresi bulunan öğretmenler arasından belirlenmesi esastır. Öğretmen adayının uygulamalı eğitime katıldığı eğitim kurumunda aynı alanda öğretmen bulunamaması hâlinde aynı sıralama dikkate alınarak farklı alandan uygulama öğretmeni görevlendirilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Akademi ile ilişiğin kesilmesi

MADDE 11- (1) Öğretmen adaylarından;

a) 9 uncu maddenin birinci fıkrasında düzenlenen şartlardan herhangi birini taşımadığı sonradan anlaşılanların veya hazırlık eğitimi sırasında bu şartlardan herhangi birini kaybedenlerin,

b) Disiplin soruşturması sonucunda Akademiden çıkarma ile tecziye edilenlerin,

c) Hazırlık eğitiminde başarısız olanların,

Akademi ile ilişiği kesilir.

Disiplin cezaları ve disiplin cezası gerektiren fiil ve davranışlar

MADDE 12- (1) Öğretmen adaylarına uygulanacak disiplin cezaları ile bu cezalara karşılık gelen fiil ve davranışlar şunlardır:

a) Kınama; öğretmen adayına, fiil ve davranışında kusurlu olduğunun bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve davranışlar şunlardır:

1) Ders, seminer, sınav, uygulama ve diğer eğitim öğretim ortamlarında yürütülen çalışmaların düzenini bozmak; bu çalışmalara geç gelmeyi veya erken ayrılmayı alışkanlık hâline getirmek.
2) Sınavlarda kopya çekmeye teşebbüs etmek.
3) Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplam iki gün katılmamak.
4) Akademinin sunduğu imkânlardan hakkı olmaksızın yararlanmak veya bu imkânlardan başkasını yararlandırmak.
5) Akademi personelini ya da öğretmen adaylarını kaba veya yaralayıcı sözle rencide etmek.
6) Akademinin düzen ve işleyişini olumsuz etkileyen davranışlarda bulunmak.
7) Akademide yürütülen eğitim faaliyetlerine ilişkin ses veya görüntüleri ilgili mevzuatında belirlenmiş usuller dışında paylaşmak.

b) Ödeme kesintisi; 14 üncü maddede düzenlenen ödemeden 1/10 oranında kesinti yapılmasıdır. Ödeme kesintisi gerektiren fiil ve davranışlar şunlardır:

1) Akademi yetkililerince istenilen bilgileri kasıtlı olarak eksik veya gerçeğe aykırı bildirmek.
2) Akademiye ait alanlarda alkollü içki içmek veya Akademiye sarhoş gelmek.
3) Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplam dört gün katılmamak.
4) Kasıtlı olarak Akademi bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek.
5) Kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen söz, davranış veya yazılı eylemlerde bulunmak.
6) Akademi personelini veya öğretmen adaylarını tehdit etmek.
7) Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek.

c) Akademiden çıkarma; öğretmen adayının, Akademiden ilişiğinin kesilmesidir. Akademiden çıkarmayı gerektiren fiil ve davranışlar şunlardır:

1) Terör örgütlerine veya Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya grupların siyasi ve ideolojik görüşleri doğrultusunda propaganda yapmak, eylem düzenlemek veya düzenlenmiş eylemlere etkin biçimde katılmak.
2) Bölücü, yıkıcı, ahlak dışı veya şiddeti özendiren sesli, sözlü, yazılı veya görüntülü içerikleri oluşturmak veya bunları çoğaltmak.
3) Akademinin faaliyetlerini engelleyici eylemlerde veya saldırıda bulunmak.
4) Akademi görevlilerine veya öğretmen adaylarına karşı cebir ve şiddet kullanmak.
5) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri temin etmek, kullanmak, taşımak, bulundurmak, başkalarına vermek, bunların imal veya ticaretini yapmak.
6) Akademide 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak veya bulundurmak.
7) Akademinin bilişim sistemine yasal olmayan yollarla girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak.
8) Cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle kişilerin vücut dokunulmazlıklarını ihlal etmek.
9) Hazırlık eğitimine giriş başvurusunda veya hazırlık eğitimi sürecinde istenilen belgeleri gerçeğe aykırı düzenlenmiş veya tahrif edilmiş olarak sunmak.

10) Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplamda altı gün katılmamak.

11) Kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek.

12) Soruşturma ile görevlendirilenleri tehdit etmek veya bunlara saldırıda bulunmak.

13) Yüz kızartıcı ve utanç verici fiil ve davranışlarda bulunmak.

(2) Birinci fıkrada sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve davranışlara nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

Disiplin Kurulu ve disiplin cezalarının uygulanmasına ilişkin hususlar

MADDE 13- (1) Disiplin Kurulu; Akademi Başkanı tarafından Akademik Kurul üyeleri arasından üç, Akademide görevli daire başkanları arasından iki üye olmak üzere her bir eğitim programı süresi için belirlenecek beş üyeden oluşur. Aynı usulle beş yedek üye belirlenir. Disiplin Kurulu ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir üyeyi Başkan olarak seçer.

a) Disiplin Kurulunun çalışma usulü:

1) Akademiden çıkarma cezası için eğitim ve uygulama merkezi müdürü tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, Disiplin Kuruluna tevdi edilir.

2) Disiplin Kurulu, Disiplin Kurulu Başkanının çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.

3) Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi Disiplin Kurulu Başkanı tarafından sağlanır.

4) Disiplin Kurulu üye tam sayısı ile toplanır. Mazereti nedeniyle toplantıya katılamayan üyenin yerine yedek üye toplantıya katılır.

5) Disiplin Kurulunda raportörlük görevi, Başkanın görevlendireceği üye tarafından yürütülür. Raportör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç on gün içinde tamamlar.

6) Kurulda öncelikle raportörün açıklamaları dinlenir. Disiplin Kurulu, kendine intikal eden dosyaların incelenmesinde, gerekli gördüğü takdirde, soruşturma konusuna ilişkin her nevi evrakı incelemeye, ilgili eğitim ve uygulama merkezi ve kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

7) Hakkında Akademiden çıkarma cezası istenen öğretmen adayı soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, Disiplin Kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

8) Görüşmelerin bitiminde oylama yapılır ve karar Başkan tarafından açıklanır.

b) Disiplin Kurulunun oylama ve karar şekli:

1) Disiplin Kurulu, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti hâlinde bu eksikliklerin giderilmesi talebiyle dosyayı iade edebilir.

2) Disiplin Kurulu oy çokluğu ile karar alır.

3) Disiplin Kurulu üyeleri, soruşturmasını yürüttüğü dosyanın toplantılarına katılamaz ve oy kullanamaz.

(2) Disiplin soruşturması başlatma ve ceza verme yetkisi:

a) Öğretmen adaylarının işledikleri disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya eğitim ve uygulama merkezi müdürü yetkilidir. Soruşturma, yetkili eğitim ve uygulama merkezi müdürü veya Akademi Başkanının, eğitim ve uygulama merkezi yönetici veya eğitim personeli ya da Akademi Başkanlığı personeli arasından belirleyeceği muhakkikler eliyle yürütülür.

b) Eğitim ve uygulama merkezi müdürü, gerekçesini belirtmek suretiyle Akademi Başkanından eğitim ve uygulama merkezi dışından muhakkik görevlendirilmesini talep edebilir. Akademi Başkanı talebi uygun gördüğü takdirde muhakkik görevlendirir.

c) Kınama ve ödeme kesintisi cezaları eğitim ve uygulama merkezi müdürü; Akademiden çıkarma cezası Disiplin Kurulu tarafından verilir.

ç) Eğitim ve uygulama merkezi müdürü, muhakkikler tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir.

d) Disiplin Kurulu teklif edilen cezayı kabul eder veya reddeder. Ret hâlinde eğitim ve uygulama merkezi müdürü ret kararının gerekçesini de göz önüne alarak söz konusu ceza teklifini yetkisi sınırlılığında hafifletebilir veya tamamen kaldırabilir.

(3) Disiplin soruşturmasına, disipline konu olay öğrenilince derhâl başlanılması ve soruşturmanın soruşturmaya başlanılmasından itibaren en geç otuz gün içinde sonuçlandırılması esastır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise muhakkikler gerekçeli olarak ek süre talep edebilir. Eğitim ve uygulama merkezi müdürü sunulan gerekçeyi ve zamanaşımı sürelerini de dikkate alarak otuz güne kadar ek süre verebilir. Akademi Başkanı tarafından yapılan görevlendirmelerde ek süre verilmesi hâlinde Akademi Başkanına bilgi verilir.

(4) Disiplin soruşturmasında uyulması gereken hususlar:

a) Disiplin soruşturmasında gizlilik esastır.

b) Muhakkik, savunma isteme ve disiplin cezası verme yetkisi hariç olmak üzere soruşturma konusuyla sınırlı her türlü evrakı incelemeye, hakkında soruşturma yapılanın ifadesini almaya, soruşturma yapılan tarafından gösterilen veya bilgisi olabileceğini değerlendirdiği kişilerden bilgi istemeye ve/veya bunları dinlemeye yetkilidir. İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda bilirkişiye yemin ettirilir; tanığın veya bilirkişinin kimliği, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgiler belirtilir. İfade tutanağı, soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir; muhakkik, görevlendirilmesi hâlinde kâtip ve ifade sahibi tarafından imzalanır.

c) Akademi personeli, muhakkiklerin istedikleri her türlü bilgi, dosya ve başka belgeleri hiçbir gecikmeye mahal bırakmaksızın verir ve istenecek yardımları yerine getirir.

ç) Muhakkikler, hakkında soruşturma açılan kişi ve eylemlerle sınırlı olmak üzere soruşturmayı yürütür ve tamamlar. Soruşturma esnasında soruşturulan eylemin dışında başka disiplin suçlarının işlendiğini veya aynı suç kapsamında başka öğretmen adaylarının soruşturmaya dâhil edilmesi gerektiğini tespit eden muhakkikler, durumu eğitim ve uygulama merkezi müdürüne bildirerek ek soruşturma onayı talep ederler.

d) Öğretmen adayının, disiplin suçunu işledikten sonra Akademiden her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması, soruşturma açılmasına, soruşturmanın devamına ve disiplin cezalarının uygulanmasına engel teşkil etmez.

e) Soruşturma sonuçlandığında bir rapor düzenlenir. Raporda soruşturma onayı, fiilin işlendiği tarih, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, isnat edilen suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller ve alınan ifadeler özetlenir. İsnat edilen suçun sabit olup olmadığı tartışılır ve sabit bulunması hâlinde eyleme uyan disiplin cezası teklif edilir. Soruşturmayla ilgili belgelerin asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Soruşturma raporu, dosya ile birlikte soruşturmayı açan merciye tevdi edilir.

f) Aynı olaydan dolayı, öğretmen adayı hakkında ceza kovuşturmasının başlamış olması, disiplin soruşturmasını geciktirmez. Öğretmen adayı hakkında ceza kovuşturması açılmış olması, mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının verilmesine engel teşkil etmez.

(5) Disiplin cezalarını verme süresi:

a) Eğitim ve uygulama merkezi müdürü soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren kınama ve ödeme kesintisi cezalarını on gün içinde vermek zorundadır.

b) Akademiden çıkarma cezası soruşturmaya ait dosyanın Disiplin Kuruluna tevdi edilmesinden itibaren azami bir ay içinde Disiplin Kurulu tarafından karara bağlanmak zorundadır.

(6) Disiplin cezası verme zamanaşımı:

a) Hazırlık eğitimi süresinde işlenen disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışların öğrenildiği tarihten itibaren;

1) Kınama ve ödeme kesintisi gerektiren fiil ve davranışlarda altı ay,

2) Akademiden çıkarma cezası gerektiren fiil ve davranışlarda bir yıl,

içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

b) Disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışların işlenildiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

c) Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde kararın gerekçelerine göre yeni bir disiplin cezası tesis edilebilir veya dosya işlemden kaldırılabilir.

(7) Akademiden çıkarma cezası gerektiren bir fiil ve davranış nedeniyle hakkında disiplin soruşturması yürütülen öğretmen adaylarının, soruşturma tamamlanıncaya kadar sözleşmeli öğretmenlik pozisyonlarında istihdamı ertelenir. Akademide hazırlık eğitimini tamamladıktan sonra Akademiden çıkarma cezası uygulananlar sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmez. Sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edildikten sonra Akademiden çıkarma cezası uygulananların sözleşmesi feshedilir.

(8) Savunmanın alınması:

a) Disiplin cezaları öğretmen adayının savunması alındıktan sonra verilir. Savunma için verilen süre on günden az olamaz.

b) Akademiden çıkarma cezalarına ilişkin savunma isteminde öğretmen adayının talebi veya Disiplin Kurulunun kararı üzerine sözlü savunma yapılabilir. Sözlü savunma yapmak için Disiplin Kurulu tarafından davet edilen öğretmen adayları, savunmalarını, davet bildiriminin kendilerine ulaştığı tarihten itibaren on gün içinde isterlerse yazılı olarak da sunabilir.

c) Savunma isteminde;

1) İsnat edilen fiil, teklif edilen ceza ve ispat araçlarının nelerden ibaret olduğu,

2) Yazılı savunmanın verilen süre içinde yapılması,

3) Sözlü savunma yapılacaksa belirlenen gün, saat ve yerde hazır bulunulması,

4) Belirtilen süre içinde yazılı savunma sunulmadığı veya sözlü savunma yapılmak üzere belirlenen gün, saat ve yerde hazır bulunulmadığı takdirde savunma hakkından vazgeçilmiş sayılacağı ve mevcut bilgi ve belgelere dayanılmak suretiyle karar verileceği,

yazılı olarak bildirilir.

ç) Geçerli bir özür bildiren veya mücbir sebep dolayısıyla yazılı savunma vermediği veya sözlü savunma davetine uymadığı anlaşılan öğretmen adaylarına uygun bir süre verilir.

(9) Disiplin cezalarına itiraz:

a) Öğretmen adayı tarafından, cezanın tebliğini izleyen beş iş günü içinde, eğitim ve uygulama merkezi yönetimi aracılığıyla;

1) Kınama ve ödeme kesintisi cezasına karşı Disiplin Kuruluna,

2) Akademiden çıkarma cezasına karşı Akademik Kurula,

itiraz edilebilir.

b) Disiplin cezalarına itirazlar;

1) Disiplin Kurulu tarafından yirmi gün,

2) Akademik Kurul tarafından otuz gün,

içinde karara bağlanır.

c) Disiplin Kurulu üyesi olan Akademik Kurul üyeleri, Akademik Kurula yapılan itirazlara ilişkin toplantılara katılamaz ve oy kullanamazlar. Akademik Kurul oy çokluğuyla karar alır. Oyların eşitliği hâlinde Başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

ç) Disiplin Kurulu ve Akademik Kurul itirazı kabul veya ret kararı verir. İtirazın kabul edilmesi hâlinde verilen ceza kaldırılır. İtirazın kabul edilmesi durumunda, eğitim ve uygulama merkezi müdürü on beş gün içinde kabul gerekçesini de dikkate almak suretiyle fiile uygun alt ceza takdir edebilir.

(10) Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin, hazırlık eğitimi süresi içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Ancak, hazırlık eğitimi süresi içinde aynı derecede cezayı gerektiren, farklı fiil veya davranışlar nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.

(11) Disiplin soruşturmasının sonucunun bildirilmesi ve cezaların uygulanması:

a) Disiplin soruşturmasının sonucu, hakkında disiplin soruşturması yürütülen öğretmen adayı ile varsa mağdura bildirilir.

b) Disiplin cezaları verildikleri tarihten itibaren uygulanır.

c) Öğretmen adaylarına tebligat, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılır.

(12) Disiplin Kurulunun görev ve sorumlulukları ile disiplin cezalarının uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Öğretmen adaylarına ilişkin mali ve sosyal hükümler

MADDE 14- (1) Öğretmen adaylarına, hazırlık eğitimi sürecinde her ay (23.310) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılır. Bu ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. 10 uncu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında kaydı dondurulanlara bu süre boyunca ödeme yapılmaz.

(2) Öğretmen adaylarından askerlik yükümlülüğü bulunanların askerlik hizmetleri, Akademideki eğitimleri süresince ertelenir.

(3) Öğretmen adayları hazırlık eğitim sürelerinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar. Bu kişiler adına Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenecek primler, öğretmen adaylarına birinci fıkrada öngörülen ödemeden bağımsız olarak Bakanlık bütçesinden karşılanır.

Sözleşmeli öğretmenlikte istihdam

MADDE 15- (1) Hazırlık eğitimini başarıyla tamamlayanlar, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç), (d) ve (g) bentlerinde belirlenen şartları taşımak ve 7315 sayılı Kanuna göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmış olmak kaydıyla 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilir. Bunların eğitim kurumlarına yerleştirilmeleri 10 uncu maddenin üçüncü fıkrasına göre belirlenen atamaya esas başarı puanı esas alınarak tercihleri doğrultusunda yapılır. Tercihte bulunmayanlar ile tercihlerine yerleşemeyenlere boş kalan eğitim kurumları için yeniden tercih hakkı verilir. İkinci tercih döneminde tercihte bulunmayanlar ile tercihlerine yerleştirilemeyenler Bakanlıkça kura ile yerleştirilir. Yerleştirildikleri eğitim kurumlarında mazeretsiz olarak göreve başlamayanlar ile göreve başladığı hâlde mazeretsiz olarak görevlerinden ayrılanlar, hazırlık eğitimi sonunda aldıkları atamaya esas başarı puanıyla sözleşmeli öğretmenlik için yeniden başvuruda bulunamaz ve yerleştirildikleri tarih itibarıyla bir yıl süreyle hazırlık eğitimine alınmazlar.

(2) Sözleşmeli öğretmenler, can güvenliği ve sağlık mazeretleri hariç olmak üzere, üç yıl süreyle başka bir yere atanamaz. Aile birliği mazeretine bağlı yer değiştirmelerde sözleşmeli olarak istihdam edilen öğretmenin eşi bu öğretmene tabidir.

(3) Sözleşmeli öğretmenlikte istihdam ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kadrolu öğretmenliğe atama

MADDE 16- (1) Üç yıllık çalışma süresini tamamlayan sözleşmeli öğretmenler talepleri hâlinde görev yaptıkları yerde öğretmen kadrolarına atanır. Öğretmen kadrolarına atananlar mazerete bağlı olarak yapılacak yer değiştirmeler hariç olmak üzere bir yıl süreyle yer değiştiremezler.

(2) Bu madde hükümlerine göre öğretmen kadrolarına atananların sözleşmeli öğretmen pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespiti ile hizmet puanı hesaplamasında dikkate alınır. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden ay başından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz.

(3) Bu madde kapsamında öğretmen kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmez. Bunların önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır.

(4) Bu madde kapsamında öğretmen kadrolarına atanan sözleşmeli öğretmenler hakkında 657 sayılı Kanunda düzenlenen adaylık hükümleri uygulanmaz.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Hizmet puanı

MADDE 17- (1) 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrası kapsamında görev yapan öğretmen ve yöneticilere, görev yerlerinin coğrafi durumu, ekonomik ve sosyal yönden gelişmişlik düzeyi, görev yaptığı eğitim kurumunun özellikleri, ulaşım şartları ile hizmet gereklerinin karşılanması hususları göz önünde bulundurularak görev yaptıkları her takvim yılı karşılığında hizmet puanı verilir.

(2) Hizmet puanına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Öğretmenlerin yer değişikliği

MADDE 18- (1) Öğretmenlerin yer değiştirme suretiyle atamaları, her yıl yapılan atama plan ve programları çerçevesinde eğitim öğretim faaliyetlerini etkilemeyecek şekilde sonuçlandırılır.

(2) Öğretmenlerin sağlık ve can güvenliği mazeretlerine bağlı yer değiştirmeleri yıl içinde yer değiştirme takvimine tabi olmaksızın, diğer mazeretlere bağlı yer değiştirmeleri ise yarıyıl ve/veya yaz tatilinde yapılır.

(3) Öğretmenlerin mazeret durumlarına ve isteğe bağlı yer değiştirmeleri, Bakanlığın öğretmen ihtiyacı ve öğretmenin tercihi dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılır.

(4) Mazeret durumlarına bağlı yer değiştirme istekleri hizmet puanı yetersizliği nedeniyle yerine getirilemeyenlere, 657 sayılı Kanunun 72 nci maddesi kapsamına girenlerin hakları saklı kalmak kaydıyla, talepleri hâlinde istekte bulundukları yere atanmaya hak kazanıncaya kadar aylıksız izin verilebilir. Bu şekilde aylıksız izin verilen öğretmenler, bağlı bulundukları il/ilçe millî eğitim müdürlüklerine bu amaçla tahsis edilmiş bulunan boş öğretmen kadrolarına aylıksız izinli olmak şartıyla atanır. Bunların atandıkları bu kadrolar aylıksız izin süresiyle sınırlı olarak saklı tutulur. Ancak aylıksız izne ayrılan öğretmenler, üçüncü yılın sonuna kadar istedikleri yere atamalarının yapılamaması hâlinde durumlarına uygun boş öğretmen kadrolarına öncelikle atanır.

(5) Öğretmenlerin atamaları, Bakanlıkça il/ilçe emrine veya doğrudan eğitim kurumuna yapılır. Bakanlıkça il/ilçe emrine atama yapılması hâlinde öğretmenlerin atandıkları ildeki görev yerleri, hizmet puanları dikkate alınarak il millî eğitim müdürünün teklifine göre valilerce belirlenir.

(6) Kadrolarının bulunduğu eğitim kurumlarında norm kadro fazlası olan öğretmenler, il içerisinde boş norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına yer değiştirme talebinde bulunabilir. Hizmet puanı yetersizliği nedeniyle talepte bulundukları eğitim kurumlarına atanamayanlar ile talepte bulunmayanların atamaları, öncelikle aynı ilçe grubu içerisinde boş norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına olmak üzere ilgili valilerce il içerisinde resen yapılabilir.

(7) Öğretmenlerin isteğe ve mazeret durumlarına bağlı yer değiştirme suretiyle atamaları ile hizmet bölgeleri, hizmet alanları, ilçe grupları ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Mesleki Gelişim, Kariyer ve Yönetici Görevlendirme

Mesleki gelişim

MADDE 19- (1) Bakanlıkça öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerinde sürekliliği sağlamak üzere planlı, sürdürülebilir, izlenebilir ve mesleki uygulamalarla bütünleşik mesleki gelişim faaliyetleri düzenlenir. Bu faaliyetler, merkezî veya mahallî olarak gerçekleştirilebilir.

(2) Öğretmen ve yöneticilere yönelik düzenlenecek mesleki gelişim faaliyetleri; talep ve ihtiyaçlara, eğitim alanında yaşanan değişim ve gelişmeler ile Bakanlık politikalarına uygun olarak belirlenir.

(3) Bakanlıkça öğretmen ve yöneticilerin kişisel ve mesleki gelişimleri için görev yaptıkları okul türü ve kademesi ile atama alanları dikkate alınarak beşer yıllık dönemleri içeren bireysel mesleki gelişim planları hazırlanır.

(4) Mesleki gelişim faaliyetleri düzenli olarak izlenir, değerlendirilir ve değerlendirme sonuçları planlanacak mesleki gelişim faaliyetlerinde dikkate alınır.

(5) Öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerine ilişkin oluşturulacak planlar, programlar, uygulama ve uygulamaların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Öğretmenlik mesleğinde kariyer

MADDE 20- (1) Öğretmenlik mesleği; öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olmak üzere üç kariyer basamağından oluşur.

(2) Öğretmenlerden; öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olan, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan ve Akademi tarafından uzman öğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlayanlara uzman öğretmen ünvanı verilir.

(3) Uzman öğretmenlerden; uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olan, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan ve Akademi tarafından başöğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlayanlara başöğretmen ünvanı verilir.

(4) Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanlar, cezaları özlük dosyasından silindikten sonra uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı için başvuruda bulunabilir.

(5) Öğretmen ünvanından, bu göreve atanmanın atamaya yetkili amir tarafından onaylandığı tarihten, uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanından ise uzman öğretmen/başöğretmen sertifikasının düzenlendiği tarihten itibaren yararlanılır.

(6) Uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı alanlara her ünvan için ayrı ayrı olmak üzere bir derece verilir.

(7) Öğretmenlik mesleği kariyer basamaklarında ilerlemede başvuru, sertifikaların düzenlenmesi ile uygulamaya ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yönetici görevlendirme

MADDE 21- (1) Eğitim kurumu müdürü veya müdür yardımcısı olarak ilk defa görevlendirilecek adaylar, Akademi tarafından düzenlenen yönetici yetiştirme programına alınır. Bu programa katılacak yönetici adayları yazılı ve/veya sözlü sınavlardan altmış ve üzerinde puan alanlar arasından puan üstünlüğüne göre belirlenir. Yazılı ve sözlü sınavın birlikte yapılması hâlinde başarı puanı, yazılı ve sözlü sınav puanının aritmetik ortalaması alınarak belirlenir.

(2) Yönetici yetiştirme programına alınanlardan bu program sonunda yapılan yazılı sınavda altmış ve üzerinde puan alanlar başarılı sayılır. Bunlar tercihleri de dikkate alınarak bu fıkraya göre yapılan yazılı sınavda alınan puan üstünlüğüne göre vali onayı ile yönetici olarak görevlendirilir.

(3) Yöneticiler dört ders yılı için görevlendirilir. Yöneticiler aynı eğitim kurumunda aynı ünvanla en fazla sekiz ders yılı görev yapabilir.

(4) Yöneticilerin aynı eğitim kurumunda veya bir başka eğitim kurumuna yeniden yönetici olarak görevlendirilmelerinde Bakanlıkça belirlenecek başarı ölçütleri dikkate alınır. Bu madde kapsamındaki görevlendirmeler özlük hakları, atama ve terfi yönünden kazanılmış hak doğurmaz.

(5) Yönetici olarak görevlendirileceklerde aranacak şartlar, yöneticilerin aynı eğitim kurumunda veya bir başka eğitim kurumuna yeniden yönetici olarak görevlendirilmeleri ve bu görevlendirmelerde esas alınacak başarı ölçütleri, Akademi tarafından verilecek eğitimler, uygulanacak sınavlar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Özel program ve proje uygulanan eğitim kurumlarına yönetici görevlendirme ve öğretmen atama

MADDE 22- (1) Yurt içi veya yurt dışında, yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlarla veya başka ülkelerle iş birliği anlaşması çerçevesinde kurulan ve ulusal veya uluslararası proje yürüten okul ve kurumlara, Bakan onayı ile özel program ve proje uygulayan okul ve kurum olarak seçilenler ile Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yapılacak öğretmen atamaları ve yönetici görevlendirmeleri Bakan tarafından yapılır.

(2) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesi kapsamında üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarına birinci fıkra kapsamında okul müdürlüğü görevi verilebilir.

(3) Öğretim elemanları ile Bakanlık kadrolarında görev yapmakta olan öğretmenlerin bu madde kapsamındaki okul ve kurumlara atanma ve görevlendirilmelerinde bu Kanun, 657 sayılı Kanun ve diğer mevzuatın sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu madde kapsamındaki okul ve kurumlara yönetici görevlendirmeleri özlük hakları, atanma ve terfi yönünden kazanılmış hak doğurmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Ödül ve Disiplin

Başarı ve üstün başarı belgesi ile ödül

MADDE 23- (1) Öğretmen ve yöneticilere 657 sayılı Kanunun 122 nci maddesi kapsamında başarı belgesi, üstün başarı belgesi ve ödül verilebilir.

Disiplin hükümleri

MADDE 24- (1) Öğretmen ve yöneticiler hakkında 657 sayılı Kanunun disiplin hükümleri uygulanır. Ancak öğretmen ve yöneticilerden;

a) Öğrencilere ve eğitim süreçlerine ilişkin ses veya görüntüleri ilgili mevzuatında belirlenmiş usuller dışında paylaşanlara kınama,

b) İlgili mevzuatı gereği yapılanlar dışında öğrencilere menfaat karşılığında özel ders veren veya özel ders için yönlendirme yapanlara, öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde öğrencilere olumsuz örnek teşkil edecek söz, davranış, hâl ve hareketlerde bulunanlara, öğrencilerin ders başarılarının değerlendirilmesinde taraflı davrananlara, eğitim öğretim sürecinde Bakanlıkça onaylanan öğretim programının belirlediği amaç ve hedeflere aykırı faaliyet ve uygulamalar yapanlara aylıktan kesme,

cezası verilir.

Öğretmenliğin sona ermesi

MADDE 25- (1) 657 sayılı Kanunun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 5237 sayılı Kanunda düzenlenen uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, hayâsızca hareketler, müstehcenlik ve fuhuş suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm olanların öğretmenliği sona erer.

ALTINCI BÖLÜM
Millî Eğitim Akademisinin Kuruluşu ve Görevleri

Kuruluş

MADDE 26- (1) Öğretmen adaylarının mesleğe hazırlanması, öğretmen, yönetici ve diğer personelin mesleki gelişimi, kariyer basamaklarında ilerlemeleri ve görevde yükselmeleri için eğitim programları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek üzere Bakanlığa bağlı Millî Eğitim Akademisi kurulmuştur.

(2) Gerekli görülen yerlerde Akademi bünyesinde eğitim ve uygulama merkezleri açılabilir.

(3) Akademinin personel, denetim, bakım ve onarım, koruma ve güvenlik, taşınır ve taşınmaz, araç, gereç, malzeme, demirbaş ve taşıtlar ile benzeri ihtiyaçları için gerekli iş ve işlemler Bakanlığın ilgili birimleri tarafından yerine getirilir. Akademinin giderleri için öngörülen ödenekler Bakanlık bütçesinde yer alır.

Akademinin görevleri

MADDE 27- (1) Akademinin görevleri şunlardır:

a) Öğretmenlik mesleğine hazırlık eğitimi programlarını hazırlamak ve uygulamak.

b) Yönetici yetiştirme programlarını hazırlamak ve uygulamak.

c) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin kariyer basamaklarında ilerlemeleri ve görevde yükselmelerine yönelik eğitim programlarını hazırlamak ve uygulamak.

ç) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin sahip olması gereken yeterlikleri belirlemek ve gelişen şartlara göre güncellemek.

d) Öğretmenlere; öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerler ile dijital yeterlikleri kazandıracak eğitim faaliyetleri planlamak ve uygulamak.

e) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin eğitim ihtiyaçlarını belirlemek, bu ihtiyacı karşılayacak eğitim programlarını hazırlamak, uygulamak ve eğitimlerin etkinliğini izlemek.

f) Talepleri uygun görülmesi hâlinde, giderleri kurumlarınca veya kendilerince karşılanmak kaydıyla özel öğretim kurumlarında görev yapan personele eğitim vermek.

g) Talepleri uygun görülmesi hâlinde, giderleri kurumlarınca veya kendilerince karşılanmak kaydıyla diğer kamu kurum ve kuruluşlarının personeline eğitim vermek.

ğ) Eğitim öğretim alanında bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip etmek; görev alanına giren konularda yayın yapmak, araştırma, geliştirme, proje faaliyetleri ve bilimsel çalışmalar yürütmek.

h) Görev alanıyla ilgili konularda yurt içi veya yurt dışı üniversiteler ile diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği gerçekleştirmek.

ı) Bakan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu

MADDE 28- (1) Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu; Bakanın ya da Bakanın görevlendireceği bir bakan yardımcısının başkanlığında, Akademi Başkanı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü, Personel Genel Müdürü, bir Yükseköğretim Kurulu üyesi, Bakan tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerden belirlenecek birer temsilciden olmak üzere yedi üyeden oluşur. Üniversitelerden belirlenecek üyenin görevlendirilmesi ilgili mevzuat uyarınca yapılır. Gündeme göre ilgili Bakanlık hizmet birimi amirleri Başkanın daveti üzerine toplantılara katılır.

(2) Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu, Akademinin görev alanına giren konularda politika ve stratejileri belirler; gerçekleştirilen çalışmaları izler ve değerlendirir.

(3) Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu, yılda en az iki kez toplanır.

(4) Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulunun sekretarya hizmetleri Akademi Başkanlığı tarafından yürütülür.

Akademi Başkanlığı ve Akademik Kurul

MADDE 29- (1) Akademi Başkanlığı; Akademi Başkanı, Akademik Kurul ve sayısı onu geçmemek üzere hizmet birimlerinden oluşur.

(2) Akademi Başkanı, Akademinin en üst amiri olup doğrudan Bakana bağlı olarak görev yapar.

(3) Akademi Başkanı, Akademinin temsil ve yönetiminden, Akademi faaliyetlerinin yürütülmesi ve denetiminden sorumludur.

(4) Akademik Kurula Akademi Başkanı başkanlık eder. Akademik Kurul bir başkan ve on üyeden oluşur.

(5) Akademik Kurul, Akademinin görev alanına giren konularda Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından belirlenen politikaların uygulanmasına ilişkin standartları, öğretmen, yönetici ve diğer personelin sahip olması gereken yeterlikleri, Akademi tarafından düzenlenecek eğitimlerin programlarını ve Akademinin yıllık çalışma planını hazırlar ve Bakan onayına sunar.

(6) Akademik Kurul, Akademiden çıkarma cezalarına karşı yapılan itirazları inceleyerek karara bağlar.

Eğitim personeli

MADDE 30- (1) Bakanlık, Akademi hizmet birimlerinde görevlendirmek ve Akademinin eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası hükümleri çerçevesinde eğitim personeli istihdam edebilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının kadrolarında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrasına tabi kadrolar ile 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi öğretim elemanı kadrolarında bulunanların bu madde kapsamında sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilmesi hâlinde kadrolarıyla ilişiği kesilir. Bunlardan, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edilenlerin, emekli kesenekleri kendilerince, kurum karşılıkları Bakanlık tarafından karşılanmak suretiyle söz konusu Kanun ile ilgileri devam ettirilir ve haklarında iş sonu tazminatı hükümleri uygulanmaz. Bu şekilde 5434 sayılı Kanunla ilgileri devam ettirilenlerin emeklilik hak ve yükümlülüklerinin tespitinde, önceden emeklilik hak ve yükümlülüklerine esas alınmakta olan kadro, görev veya pozisyonları aynı şekilde dikkate alınmaya devam olunur. Ayrıca, bu şekilde geçen süreleri kıdem aylıkları ile 5434 sayılı Kanunun mülga ek 68 inci ve mülga ek 73 üncü maddelerinde belirtilen sürelerin hesabında dikkate alınır ve bunların emeklilik keseneğine esas aylık kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri de genel hükümler çerçevesinde yükseltilmeye ve ilerletilmeye devam olunur. Bu fıkra kapsamında istihdam edilenler, kendisinin sözleşmeyi feshetmesi veya Bakanlıkça sözleşmesinin feshedilmesi hâlinde fesih işlemi ile birlikte başka bir işleme gerek kalmaksızın yönetici kadroları dışında önceki kadrosuna kendiliğinden atanmış sayılır. Bunların durumlarına uygun boş kadro bulunmaması hâlinde atama işlemi ile birlikte söz konusu kadrolar kendiliğinden ihdas edilmiş sayılır. Bu kadroların herhangi bir nedenle boşalması hâlinde herhangi bir işleme gerek olmaksızın söz konusu kadrolar kendiliğinden iptal edilmiş sayılır. Bu madde uyarınca önceki kurumlarına dönen kişilerin Akademide geçen hizmetleri kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirilir ve bunların Akademide geçen süreleri diğer özlük işlemleri bakımından kendi kurumlarında geçmiş sayılır. Bunlara sözleşmenin feshi durumunda iş sonu tazminatı ödenmez ve bunların Akademide sözleşmeli personel pozisyonunda geçen süreleri emeklilik ikramiyesinin hesabında dikkate alınır. Bu fıkra kapsamında istihdam edilenlerden, sözleşmeli personel pozisyonunda iken emekliye ayrılanların veya vefat edenlerin sözleşmeli personel pozisyonuna atanmadan önceki kadrolarında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçen sürelerine emekli ikramiyesi ödenmez ve bu süreler ödenecek iş sonu tazminatının hesabında dikkate alınır.

(3) Bu madde kapsamında sözleşmeli personel olarak istihdam edilecek kişi ile Bakan veya yetkili kılması hâlinde Akademi Başkanı arasında hizmet sözleşmesi imzalanır. Sözleşmeli personelin; görev yeri, görevi dâhilinde yapacağı işlerin tanımları, uyacakları mesleki ve etik kurallar, ödev, yetki ve sorumlulukları ile diğer hususlar hizmet sözleşmesinde belirtilir. Hizmet sözleşmesi yazılı olarak bir yıllık yapılır. Bu süre sonunda tekrar sözleşme imzalanabilir. Sözleşme süresinin sona ermesi hâlinde yeni sözleşme yapılıncaya kadar sözleşme süresi üç aya kadar uzatılabilir.

(4) Akademide eğitim personeli olarak istihdam edilenlerden;

a) Profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi ünvanına sahip olanlar haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Bunlara, haftada on saati aşan ders görevleri için bu ders görevlerinin fiilen yapılması şartıyla haftada en çok yirmi saate kadar ek ders ücreti ödenir.

b) (a) bendi kapsamında bulunmayanlar haftada asgari on beş saat ders vermekle yükümlüdür. Bunlara, haftada on beş saati aşan ders görevleri için bu ders görevlerinin fiilen yapılması şartıyla haftada en çok on beş saate kadar ek ders ücreti ödenir.

(5) Fiilen yapmış oldukları ders görevleri karşılığında eğitim personelinden;

a) Profesör ünvanına sahip olanlara ders saati başına (320),

b) Doçent ünvanına sahip olanlara ders saati başına (270),

c) Doktor öğretim üyesi ünvanına sahip olanlara ders saati başına (220),

ç) (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında bulunmayanlara ders saati başına (160),

gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek ders ücreti ödenir.

(6) Sözleşmeli personelden; araştırma, proje, yayın ve benzeri bilimsel çalışmalarda görevlendirilenlere haftada beş saati geçmemek kaydıyla ayrıca ders ücreti ödenir.

(7) Sözleşmeli personel kazanç getirici başka bir iş yapamaz, resmî veya özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli olarak görev alamaz, 657 sayılı Kanunda Devlet memurları için yasaklanmış bulunan fiil ve eylemlerde bulunamaz ve siyasi partilere üye olamaz.

(8) Sözleşmeli personel, istihdam edildiği hizmet biriminde, yönetici olarak görevlendirilebilir. Bu görevleri yürüttükleri sürece kendilerine, bu görevlerinden dolayı ilave bir ücret ödenmez.

Akademide görevlendirme

MADDE 31- (1) Akademide, yükseköğretim kurumlarıyla iş birliği yapılarak 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesi hükümlerine göre geçici olarak öğretim elemanı görevlendirilebilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında istihdam edilen personelin Akademideki çalışma süresi yükseköğretim kurumlarında geçmiş sayılır.

(3) Eğitim personeli dışında, yüksek öğrenimli olmak koşuluyla Akademide ders vermek üzere görevlendirilenlere, haftada otuz saate kadar ek ders görevi verilebilir. Bunlara, fiilen yapmış oldukları ders görevleri karşılığında ders saati başına ünvanları dikkate alınarak 30 uncu maddenin beşinci fıkrasında belirlenmiş gösterge rakamları üzerinden ek ders ücreti ödenir.

Yönetmelikler

MADDE 32- (1) Akademinin hizmet birimlerinin görev dağılımı, Akademik Kurul ile Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulunun çalışma usul ve esasları ile bu bölümde düzenlenen diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Eğitim çalışanlarının şiddetten korunması

MADDE 33- (1) Bakanlığa bağlı resmî eğitim kurumlarında yönetici, öğretmen, usta öğretici, yabancı uyruklu öğrencilerin eğitimine yönelik Bakanlık tarafından yürütülen projelerde öğretici/öğretmen veya rehber danışman; özel öğretim kurumlarında yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğretici olarak görev yapanlar ile Bakanlığa bağlı resmî eğitim kurumları ve özel öğretim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders okutanlara ve diğer kamu kurum

ve kuruluşlarında görev yapan öğretmenlere karşı görevleri sebebiyle işlenen 5237 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi kapsamındaki kasten yaralama, 106 ncı maddesi kapsamındaki tehdit, 125 inci maddesi kapsamındaki hakaret ve 265 inci maddesi kapsamındaki görevi yaptırmamak için direnme suçlarında;

a) İlgili maddelere göre tayin edilecek cezalar yarı oranında artırılır.

b) 5237 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde düzenlenen hapis cezasının ertelenmesi hükümleri uygulanmaz.

Diğer kanun hükümleri

MADDE 34- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde hazırlık eğitimi alan öğretmen adayları hariç bu Kanun kapsamındaki personel bakımından 657 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Değiştirilen hükümler

MADDE 35- (1) **(27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup, yerine işlenmiştir.)**

(2) **(4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile ilgili olup, yerine işlenmiştir.)**

(3) **(31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile ilgili olup, yerine işlenmiştir.)**

(4) **(25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup, yerine işlenmiştir.)**

(5) **(25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanunu ile ilgili olup, yerine işlenmiştir.)**

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 36- (1) **(652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup, yerine işlenmiştir.)**

(2) 3/2/2022 tarihli ve 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 1/9/2025 tarihine kadar yapılacak sözleşmeli öğretmen istihdamında, kadrolu öğretmen atamalarında ve yönetici görevlendirilmelerinde, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Bakanlık Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan ve bu Kanun ile Akademiye verilen görevler 1/1/2025 tarihine kadar anılan Genel Müdürlük tarafından ilgili mevzuat hükümleri kapsamında yürütülmeye devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte aday öğretmen olarak görev yapanlar ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 1/9/2025 tarihine kadar aday öğretmen olarak istihdam edilecek olanlar, mesleğe, memuriyete, görev yaptığı kuruma ve içinde bulunduğu sosyal çevreye en iyi şekilde hazırlanmaları amacıyla;

a) Kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sağlayan, memuriyete ve mesleğe hazırlığı içeren ve en az iki yüz kırk ders saati olacak şekilde planlanan hizmet içi eğitimden,

b) Görev alacağı kurumun faaliyet alanları esas alınarak belirlenecek temel görevleri gözlemleyeceği ve bir danışman nezaretinde kendisinin de tatbik edeceği uygulamalardan,

oluşan Aday Öğretmen Yetiştirme Programına tabi tutulur. Adaylık süreci bir yıldan az iki yıldan çok olamaz. Aday Öğretmen Yetiştirme Programını tamamlayan ve bir yıllık görev süresini dolduran aday öğretmenlerin adaylıkları, adaylık süreci sonunda kaldırılarak öğretmenliğe atamaları yapılır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmeli öğretmen olarak görev yapanlardan adaylık sürecini tamamlamayanlar, birinci fıkra kapsamında aday öğretmenler için öngörülen adaylık sürecine tabi tutulur. Adaylık sürecini tamamlayan sözleşmeli öğretmenlerden sözleşme gereği üç yıllık çalışma süresini tamamlayarak öğretmen kadrosuna atananlar hakkında adaylık hükümleri uygulanmaz.

(3) Aday öğretmenlikte geçen süreler, uzman öğretmen ve başöğretmen ünvanlarının verilmesinde öğretmenlikte geçmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan öğretmen ve uzman öğretmenler, öğretmenlikte ve/veya uzman öğretmenlikte yirmi yıllık çalışma süresini tamamlamaları ve 20 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlardan uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olma şartı hariç diğer şartları sağlamaları kaydıyla başöğretmen ünvanı için başvuruda bulunabilir.

Yürürlük

MADDE 37- (1) Bu Kanunun;

a) 7 nci, 8 inci, 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 12 nci, 13 üncü, 14 üncü, 15 inci ve 21 inci maddeleri 1/9/2025 tarihinde,

b) 26 ncı, 27 nci, 28 inci, 29 uncu, 30 uncu, 31 inci ve 32 nci maddeleri 1/1/2025 tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 38- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

Konu Testi

1. **Aşağıdakilerden hangisi 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun düzenlediği konulardan biri değildir?**

   A) Öğretmenlerin ödül ve cezalarını
   B) Öğretmenlerin kariyer basamaklarında ilerlemeleri
   C) Öğretmenlerin okutacakları dersler
   D) Millî Eğitim Akademisinin kurulması
   E) Milli Eğitim Akademisinin görevleri

2. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Millî Eğitim Akademisinin öğretmenliğe hazırlık eğitiminin süresi aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) On haftadan az, on dört haftadan fazla olmayacak şekilde planlanmıştır.
   B) On iki haftadan az, on beş haftadan fazla olmayacak şekilde planlanmıştır.
   C) On beş haftadan az, yirmi haftadan fazla olmayacak şekilde planlanmıştır.
   D) On haftadan az, on beş haftadan fazla olmayacak şekilde planlanmıştır.
   E) On haftadan az, yirmi haftadan fazla olmayacak şekilde planlanmıştır.

3. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmen adayı statüsündekiler aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Milli Eğitim Akademisi'nde de hazırlık eğitimine alınanlar
   B) Herhangi bir eğitim fakültesinden mezun olanlar
   C) 3 yıllık sözleşmeli öğretmenlik sürecine atananlar
   D) Pedegojik formasyon belgesine sahip olanlar
   E) Sözleşmeli öğretmenlik sürecini başarıyla bitirenler

4. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre norm kadro ne demektir?**

   A) Bakanlığa bağlı olarak öğretmenlik kadrosuna geçmiş olanların sayısı
   B) Bakanlıkta sözleşmeli statüde çalışan öğretmen sayısı
   C) Bakanlığın taşra teşkilatında çalışan öğretmen sayısı
   D) Bakanlıkta her yıl stajlarını tamamlayıp kadroya geçen öğretmen sayısı
   E) Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında bulunması gereken yönetici ve öğretmen sayısı

5. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmen ve yöneticilerin yetiştirilmesinde uygulanması gereken temel nitelikler arasında;**

   I. Nitelikleri ile görev, yetki ve sorumluluklarının öğretmenlik mesleğinin gereklerine uygun olarak belirlenmesi
   II. Atama, görevlendirme ve meslek içinde ilerlemelerinde liyakat ve kariyer esaslarına uyulması
   III. Eğitim öğretim faaliyetleri ve meslekleriyle ilgili kararlara katılımlarının teşvik edilmesi ve bunun için uygun ortamların sağlanması

   uygulamalarından hangileri vardır?

   A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
   D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

6. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre;**

I. öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki bakımdan gelişimi için çaba gösterir, bu doğrultuda meslektaşları, aile ve veli ile iş birliği yapmak

II. öğrencilerin öğrenme biçimleri ile ilgi ve yeteneklerini dikkate alır ve kişilik haklarına saygı göstermek

III. öğrencilerin, eğitim öğretim ortamında her türlü olumsuz söz, tavır ve davranışlardan korunmaları için çaba göstermek

unsurlarından hangileri öğretmenlerin görev ve sorumluluklarındandır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre;**

I. Türk millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri ile Bakanlıkça belirlenen öğretim programlarına uygun olarak planlamak ve yürütmek

II. eğitim öğretim faaliyetlerinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için okul içi ve okul dışı imkânları kullanmak

III. eğitim öğretim faaliyetlerinin niteliğinin artırılması için meslektaşlarıyla iş birliği yapmak ve eğitim kurumu yönetimine destek vermek

unsurlarından hangileri öğretmenlerin görev ve sorumlulukları arasındadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

8. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi öğretmenin görev ve sorumlulukları arasında değildir?**

A) Okulun bulunduğu mahalli idarenin yönetimine destek olmak

B) Nöbet tutmak

C) Merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almak

D) Kurul ve komisyonlara, tören ve toplantılara, öğrencilere yönelik düzenlenecek etkinlikler ile kulüp faaliyetlerine katılmak

E) Öğrenci rehberlik hizmetlerini yürütmek

9. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre;**

I. olağanüstü hâl,

II. genel afet,

III. salgın hastalık

durumlarından hangilerinde kendi rızaları alınmadan ilgili makamlarca görevlendirilebilirler?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. **Aşağıdakilerden hangisi 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenin görev ve sorumluluklarından biri değildir?**

A) Öğrencilerin, eğitim öğretim ortamında her türlü olumsuz söz, tavır ve davranışlardan korunmaları için çaba göstermek

B) Bakanlıkça belirlenen öğretim programları çerçevesinde öğrencilerin gelişim özelliklerine ve öğrenme ihtiyaçlarına uygun eğitim araç ve gereçlerini seçer, bu özellik ve ihtiyaçlara uygun öğretim yöntem ve tekniklerini uygulamak

C) Yapacağı ticari faaliyetlerle okulunun eğitim imkanlarının geliştirilebilmesi için okul aile birliği bütçesine katkıda bulunmak

D) Eğitim öğretim faaliyetlerinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için okul içi ve okul dışı imkânları kullanmak

E) Eğitim öğretim faaliyetlerinin niteliğinin artırılması için meslektaşlarıyla iş birliği yapmak ve eğitim kurumu yönetimine destek vermek

11. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nda okul yöneticilerinin görev ve sorumlulukları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Türk millî eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak yönetim ve denetim görevlerini yürütmek

B) Eğitim öğretim programlarının amaçlarına uygun yürütülmesini sağlamak

C) Öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki bakımdan gelişimine yönelik çalışmalara liderlik etmek

D) Eğitim öğretim faaliyetlerinin sağlıklı, güvenli ve huzurlu bir ortamda yürütülmesi için gerekli tedbirleri almak

E) Okul öğretmenlerinin sendikal faaliyetlerde görev almasını sağlamak

12. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, öğretmenlerin nitelikleriyle ilgili olarak verilen;**

I. Öğretmenlik; genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik meslek bilgisi bakımından hazırlığı gerektiren özel bir ihtisas mesleğidir.

II. Öğretmen olarak istihdam edilecekler, öğretmenlik mesleğine kaynak teşkil eden en az lisans düzeyinde yükseköğretim programlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışı yükseköğretim programlarından mezun olan ve hazırlık eğitiminde başarılı olanlar arasından seçilir.

III. Öğretmenlik alanlarına kaynak teşkil edecek yükseköğretim programları ve gerekli nitelikler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

13. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlik mesleği yeterlikleri çerçevesinde belirlenen teorik ve uygulamalı derslerden oluşan hazırlık eğitimi aşağıdakilerden hangisi tarafından verilir?**

A) Öğretmen Akademisi

B) Öğretmenin atamasının yapıldığı okul idaresi

C) İlköğretim müfettişleri

D) İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

E) Mahalli mülki amirlik

14. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerleri içeren öğretmenlik mesleği yeterlikleri aşağıdakilerden hangisi tarafından belirlenir?**

A) Öğretmen Akademisi

B) Eğitim Fakülteleri

C) Fen Edebiyat Fakülteleri

D) Milli Eğitim Bakanlığı

E) İl Milli Eğitim Müdürlükleri

YARGI YAYINEVİ

15. **7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre hazırlık eğitimi kaç dönem olarak planlanmıştır?**

A) Bir B) İki C) Üç D) Dört E) Beş

16. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi hazırlık eğitimine alınacaklarda aranan şartlardan biri değildir?**

A) Kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası almamış olmak

B) Müstehcenlik ve fuhuş suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm olmamak

C) Askerlikle ilgisi bulunmamak

D) Öğretmenliğe atanacağı alan için Bakanlıkça belirlenen yükseköğretim programlarından mezun olmak

E) Öğretmen Akademisi'nin 4 dönemlik eğitimini başarıyla tamamlamış olmak

17. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nin hazırlık eğitiminde her bir teorik dersten kaç adet sınav yapılır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) Sınav yapılmaz.

18. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nin hazırlık eğitiminde öğretmen adayının başarılı sayılması için her bir ders ortalamasının yüz üzerinden en az kaç puan olması gerekmektedir?**

A) 40 B) 50 C) 60 D) 70 E) 80

19. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi Milli Eğitim Akademisi'nin hazırlık eğitimiyle ilgili doğru bir bilgi değildir?**

A) Hazırlık eğitiminde her bir teorik dersten en az iki yazılı sınav yapılır.

B) Hazırlık eğitiminde her bir dersten not ortalaması yüz üzerinden altmış ve üzerinde olanlar başarılı sayılır.

C) Hazırlık eğitiminde teorik derslerden başarısız olanlara, başarısız oldukları her bir ders için ek bir sınav hakkı verilir. Ek sınavdan altmış ve üzerinde puan alanlar ilgili dersten başarılı sayılır.

D) Hazırlık eğitiminde ek sınavlar sonunda herhangi bir dersten başarısız olanların Akademiyle ilişiği kesilir.

E) Hazırlık eğitiminde başarı sağlayamayanların dört dönemlik eğitim süreci altı döneme çıkarılır.

20. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitiminde edinilen bilgi, beceri, tutum ve davranışların eğitim öğretim ortamına yansıtılmasındaki başarı düzeyini belirlemek amacıyla öğretmen adayı kaç defa değerlendirmeye tabi tutulur?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

21. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nde eğitim alan adayların değerlendirmesi,**

I. uygulamadan sorumlu eğitim personeli,

II. uygulamanın yapıldığı eğitim kurumunun müdürü,

III. uygulama öğretmeni

görevlilerinden hangileri tarafından yapılır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

22. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nde öğretmen adaylarının başarılı sayılması için uygulamalı ders başarı puanı yüz üzerinden en az kaç puan olmalıdır?

A) 50 B) 55 C) 60 D) 65 E) 70

23. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitimi alan öğretmen adaylarının uygulamalı ders süreciyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Hazırlık eğitiminde edinilen bilgi, beceri, tutum ve davranışların eğitim öğretim ortamına yansıtılmasındaki başarı düzeyini belirlemek amacıyla öğretmen adayı üç defa değerlendirmeye tabi tutulur.

B) Değerlendirme, uygulamadan sorumlu eğitim personeli, uygulamanın yapıldığı eğitim kurumunun müdürü ve uygulama öğretmeni tarafından; Bakanlıkça belirlenen öğretmenlik mesleği yeterlikleri esas alınarak Akademi tarafından öğretmenlik atama alanlarına göre oluşturulan değerlendirme formu üzerinden yapılır.

C) Uygulamadan sorumlu eğitim personeli, eğitim kurumu müdürü ve uygulama öğretmeni tarafından ayrı ayrı doldurulan değerlendirme formlarında verilen puanların aritmetik ortalaması alınarak değerlendirme puanı belirlenir. Birinci değerlendirme puanının yüzde yirmisi, ikinci değerlendirme puanının yüzde otuzu, üçüncü değerlendirme puanının yüzde ellisi alınarak uygulamalı ders başarı puanı belirlenir.

D) Öğretmen adaylarından uygulamalı ders başarı puanı yüz üzerinden altmış ve üzerinde olanlar başarılı sayılır. Uygulamalı derslerde başarısız olanların Akademiyle ilişiği kesilir.

E) Hazırlık eğitiminin sonunda, teorik derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde kırkı, uygulamalı derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde altmışı toplanarak atamaya esas başarı puanı belirlenir.

24. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre Öğretmen adaylarının Milli Eğitim Akademisi'nin hazırlık eğitiminin sonunda atamaya esas olan başarı puanlarının hesaplanmasında kullanılan yüzdelikler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	Teorik derslerin başarı notlarının aritmetik ortalaması	Uygulamalı derslerin başarı notlarının aritmetik ortalaması
A)	%40	%60
B)	%30	%70
C)	%60	%40
D)	%70	%30
E)	%50	%50

25. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre hazırlık eğitimine devam zorunludur. Öğretmen adaylarından belgeye dayalı sağlık mazeretleri sebebiyle hazırlık eğitimi süresince toplam kaç gün ve üzeri hazırlık eğitimine katılamazlarsa mazeretlerinin ortadan kalkmasını takip eden ilk hazırlık eğitimi programına tekrar alınmak üzere kayıtları dondurulur?

A) 15 B) 20 C) 21 D) 25 E) 30

YARGI YAYINEVİ

26. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitimi alan adaylara sağlık mazeretleri dışında kaç güne kadar izin verilebilir?

A) 5 B) 7 C) 10 D) 12 E) 15

27. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitimi alan öğretmen adayının uygulama eğitiminde görev alacak uygulama öğretmeninin belirlenmesinde;**

I. Uygulama öğretmeni ile aday öğretmenin aynı branşta olması,

II. Uygulama öğretmeninin sırasıyla başöğretmen, uzman öğretmen veya en fazla hizmet süresi olan öğretmenden seçilmesi,

III. Aday öğretmenin branşında uygulama yapılacak alanda branş öğretmeninin bulunmaması halinde farklı bir branştan öğretmen görevlendirilmesi

kriterlerinden hangilerine bakılır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

28. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, hazırlık eğitimi alan öğretmen adaylarının;**

I. disiplin soruşturması sonucunda Akademiden çıkarma ile cezalandırılmak,

II. hazırlık eğitiminde başarısız olmak,

III. eğitim süreci devam ederken müstehcenlik ve fuhuş suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı **suçlardan mahkûm olmak**

durumlarından hangilerini yaşayanların Akademi ile ilişiği kesilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

29. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi Milli Eğitim Akademisi'nde eğitim alan öğretmen adayına verilecek kınama cezası sebeplerinden biri değildir?**

A) Ders, seminer, sınav, uygulama ve diğer eğitim öğretim ortamlarında yürütülen çalışmaların düzenini bozmak; bu çalışmalara geç gelmeyi veya erken ayrılmayı alışkanlık hâline getirmek

B) Sınavlarda kopya çekmeye teşebbüs etmek

C) Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplam iki gün katılmamak

D) Akademinin sunduğu imkânlardan hakkı olmaksızın yararlanmak veya bu imkânlardan başkasını yararlandırmak

E) Akademiye ait alanlarda alkollü içki içmek veya Akademiye sarhoş gelmek

30. **Aşağıdakilerden hangisi 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu;**

I. Milli Eğitim Akademisinin teşkilat yapısı,

II. Milli Eğitim Akademisinin personeli,

III. Öğretmenlerin hakları

konularından hangilerini düzenlemiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

31. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitimi alan öğretmen adayının derslere toplamda en az kaç gün mazeretsiz devam etmemesi durumunda maaşından ödeme kesintisi yapılır?**

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

YARGI YAYINEVİ

32. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi Milli Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitimi alan öğretmen adaylarına maaş ödemesinden kesinti yapılmasını gerektiren durumlardan biri değildir?

A) Kasıtlı olarak Akademi bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek

B) Akademinin faaliyetlerini engelleyici eylemlerde veya saldırıda bulunmak

C) Kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen söz, davranış veya yazılı eylemlerde bulunmak

D) Akademi personelini veya öğretmen adaylarını tehdit etmek

E) Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek

33. Aşağıdakilerden hangisi 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitimi alan bir öğretmen adayının Akademiden çıkarılmasını gerektirecek bir durum değildir?

A) Terör örgütlerine veya Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya grupların siyasi ve ideolojik görüşleri doğrultusunda propaganda yapmak, eylem düzenlemek veya düzenlenmiş eylemlere etkin biçimde katılmak

B) Bölücü, yıkıcı, ahlak dışı veya şiddeti özendiren sesli, sözlü, yazılı veya görüntülü içerikleri oluşturmak veya bunları çoğaltmak

C) Akademi görevlilerine veya öğretmen adaylarına karşı cebir ve şiddet kullanmak

D) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri temin etmek, kullanmak, taşımak, bulundurmak, başkalarına vermek, bunların imal veya ticaretini yapmak

E) Kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen söz, davranış veya yazılı eylemlerde bulunmak

34. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nin hazırlık eğitiminde bulunan öğretmen adayı hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplamda kaç gün katılmazsa Akademiden çıkarılma cezası alır?

A) 5 B) 6 C) 7 D) 10 E) 15

35. Aşağıdakilerden hangisi 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nden çıkarılma cezası verilen durumlardan biri değildir?

A) Akademinin bilişim sistemine yasal olmayan yollarla girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak

B) Cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle kişilerin vücut dokunulmazlıklarını ihlal etmek

C) Akademiye ait alanlarda alkollü içki içmek veya Akademiye sarhoş gelmek

D) Hazırlık eğitimine giriş başvurusunda veya hazırlık eğitimi sürecinde istenilen belgeleri gerçeğe aykırı düzenlenmiş veya tahrif edilmiş olarak sunmak

E) Kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek

YARGI YAYINEVİ

36. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hakkında Akademiden çıkarma cezası istenen öğretmen adayı;

I. soruşturma evrakını inceleme,

II. tanık dinletme,

III. Disiplin Kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma

haklarından hangilerine sahiptir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

37. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitimi alan öğretmen adaylarının mali ve sosyal haklarıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Öğretmen adaylarına, her bir eğitim dönemini başarı ile tamamladıklarında ödeme yapılır.

B) Öğretmen adaylarına, hazırlık eğitimi sürecinde her ay belirli bir tutarda ödeme yapılır.

C) Öğretmen adaylarından askerlik yükümlülüğü bulunanların askerlik hizmetleri, Akademideki eğitimleri süresince ertelenir.

D) Öğretmen adayları hazırlık eğitim sürelerinde Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar.

E) Öğretmen adayları adına Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenecek primler, Bakanlık bütçesinden karşılanır.

38. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre sözleşmeli öğretmenliğe istihdam ile ilgili aşağıda verilen bilgilerin hangisi doğru değildir?**

A) Öğretmen Akademisi'nde hazırlık eğitimini başarıyla tamamlayanlar, sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilir.

B) Öğretmen Akademisi'nde hazırlık eğitimini başarıyla tamamlayanlara atamaya esas başarı puanı esas alınarak tercihleri doğrultusunda yerleştirme yapılır.

C) Tercihte bulunmayanlar ile tercihlerine yerleşemeyenlere boş kalan eğitim kurumları için yeniden tercih hakkı verilir. İkinci tercih döneminde tercihte bulunmayanlar ile tercihlerine yerleştirilemeyenler Bakanlıkça kura ile yerleştirilir.

D) Sözleşmeli öğretmenler, can güvenliği ve sağlık mazeretleri hariç olmak üzere, üç yıl süreyle başka bir yere atanamaz.

E) Aile birliği mazeretine bağlı yer değiştirmelerde sözleşmeli olarak istihdam edilen öğretmenin görev yeri eşinin bulunduğu yere yapılır.

YARGI YAYINEVİ

39. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre sözleşmeli öğretmenlikten öğretmen kadrolarına atananlar mazerete bağlı olarak yapılacak yer değiştirmeler hariç olmak üzere kaç yıl süreyle yer değiştiremezler?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

40. **7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre öğretmenlerin görev yeri değişikliği;**

I. sağlık,

II. can güvenliği,

III. eş durumu

mazeretlerinden hangilerinde yer değiştirme takvimine tabi olmaksızın yapılır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

41. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlerin mazeret durumlarına ve isteğe bağlı yer değiştirmelerinde;**

I. bakanlığın öğretmen ihtiyacı,

II. öğretmenin tercihi,

III. hizmet puanı üstünlüğü

kriterlerinden hangilerine bakılmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

42. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre mazeret durumlarına bağlı yer değiştirme istekleri hizmet puanı yetersizliği nedeniyle yerine getirilemeyenler öğretmenlerle ilgili verilen;

I. Talepleri hâlinde istekte bulundukları yere atanmaya hak kazanıncaya kadar aylıksız izin verilebilir.

II. Talepte bulundukları yere atanmaya hak kazanıncaya kadar aylıksız izin verilen öğretmenler, bağlı bulundukları il/ilçe millî eğitim müdürlüklerine bu amaçla tahsis edilmiş bulunan boş öğretmen kadrolarına aylıksız izinli olmak şartıyla atanır.

III. Aylıksız izne ayrılan öğretmenler, üçüncü yılın sonuna kadar istedikleri yere atamalarının yapılamaması hâlinde durumlarına uygun boş öğretmen kadrolarına öncelikle atanır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

43. 7528 sayılı Öğretmen Mesleği Kanunu'na göre, Bakanlıkça il/ilçe emrine atama yapılması hâlinde öğretmenlerin atandıkları ildeki görev yerleri, hizmet puanları dikkate alınarak aşağıdaki yöntemlerden hangisiyle yapılır?

A) İl millî eğitim müdürünün teklifine göre valilerce belirlenir.

B) İl milli eğitim müdürünün teklifine göre ilçe milli eğitim müdürü tarafından belirlenir.

C) İlçe milli eğitim müdürünün teklifine göre okul müdürleri tarafından belirlenir.

D) İlçe milli eğitim müdürünün teklifine göre valilerce belirlenir.

E) İl milli eğitim müdürünün teklifine göre kaymakamlarca belirlenir.

44. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Bakanlıkça öğretmen ve yöneticilerin kişisel ve mesleki gelişimleri için görev yaptıkları okul türü ve kademesi ile atama alanları dikkate alınarak kaç yıllık dönemleri içeren bireysel mesleki gelişim planları hazırlanır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

45. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerine ilişkin oluşturulacak planlar, programlar, uygulama ve uygulamaların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki hukuki metinlerden hangisi ile belirlenmektedir?

A) Kanun
B) Tüzük
C) Kanun Hükmünde Kararname
D) Yönetmelik
E) Genelge

46. I. Uzman öğretmen
II. Başöğretmen
III. Stajyer öğretmen

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, yukarıdakilerden hangileri öğretmenlik mesleğindeki kariyer basamaklarındandır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

47. I. Öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olmak
II. Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmamak
III. Akademi tarafından uzman öğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlamak

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre yukarıdakilerden hangileri uzman öğretmenlik kariyeri için gerekli şartlardandır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

48. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre;**

I. uzman öğretmenlikte en az yirmi yıl hizmeti olmak,

II. kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmamak,

III. Akademi tarafından başöğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlamış olmak

şartlarından hangilerini tamamlayanlara başöğretmen ünvanı verilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

49. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlik hayatı sürecinde kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olan öğretmenlerin uzman veya başöğretmenliğe başvurusu aşağıdaki şartlardan hangisine bağlıdır?**

A) Cezalarının özlük dosyasından silinmesi

B) Bağlı bulunduğu ilçe milli eğitim müdürlüğünün özel onayı

C) Bağlı bulunduğu mülki amirliğin özel onayı

D) Kendi branşında yüksek lisans veya doktora belgesi almış olması

E) Öğretmen Akademisinde hazırlık eğitimini yeniden alması

50. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanından aşağıdaki tarihlerden hangisinden itibaren yararlanılmaya başlanılır?**

A) Uzman öğretmen/başöğretmen sertifikasının düzenlendiği tarihten itibaren

B) Bu göreve atanmanın atamaya yetkili amir tarafından onaylandığı tarihten itibaren

C) Gerekli şartların tamamlanması takip eden ilk mali yılbaşından itibaren

D) Gerekli şartların tamamlanmasını takip eden ilk eğitim-öğretim yılının başından itibaren

E) Gerekli şartların tamamlanmasını takip eden ilk 24 Kasım Öğretmenler Günü'nden itibaren

YARGI YAYINEVİ

51. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmen ünvanından aşağıdaki tarihlerden hangisinden itibaren yararlanılmaya başlanılır?**

A) Bu göreve atanmanın atamaya yetkili amir tarafından onaylandığı tarihten itibaren

B) Öğretmenlik yemin töreninin yapıldığı günden itibaren

C) Atanmadan sonra gerçekleşen ilk 24 Kasım Öğretmenler Günü'nden itibaren

D) Gerekli şartların tamamlanması takip eden ilk mali yılbaşından itibaren

E) Gerekli şartların tamamlanmasını takip eden ilk eğitim-öğretim yılının başından itibaren

52. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı alanlara her ünvan için ayrı ayrı olmak üzere aşağıdakilerden hangisi verilir?**

A) 1 kademe B) 1 derece C) 2 kademe D) 2 derece E) 3 derece

53. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, eğitim kurumu müdürü veya müdür yardımcısı olarak ilk defa görevlendirilecek adaylar, Akademi tarafından düzenlenen yönetici yetiştirme programına alınır.

Bu programa katılacak yönetici adayları yazılı ve/veya sözlü sınavlardan en az kaç puan almalıdırlar?

A) 50 B) 55 C) 60 D) 70 E) 80

54. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre yöneticiler aynı eğitim kurumunda aynı ünvanla en fazla kaç ders yılı görev yapabilir?**

A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 19

55. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre yurt içi veya yurt dışında, yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlarla veya başka ülkelerle iş birliği anlaşması çerçevesinde kurulan ve ulusal veya uluslararası proje yürüten okul ve kurumlara, öğretmen atamaları ve yönetici görevlendirmeleri aşağıdakilerden hangisi tarafından yapılır?**

A) Valilik B) Kaymakamlık
C) Bakan D) İl Milli Eğitim Müdürü
E) Bakanlar Kurulu

56. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmen ve yöneticilerden; öğrencilere ve eğitim süreçlerine ilişkin ses veya görüntüleri ilgili mevzuatında belirlenmiş usuller dışında paylaşanlara aşağıdaki cezalardan hangisi verilir?**

A) Uyarı
B) Kınama
C) Aylıktan kesme
D) Kademe ilerlemesinin durdurulması
E) Görevden el çektirme

57. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; ilgili mevzuatı gereği yapılanlar dışında öğrencilere menfaat karşılığında özel ders veren veya özel ders için yönlendirme yapanlara, öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde öğrencilere olumsuz örnek teşkil edecek söz, davranış, hâl ve hareketlerde bulunanlara, öğrencilerin ders başarılarının değerlendirilmesinde taraflı davrananlara, eğitim öğretim sürecinde Bakanlıkça onaylanan öğretim programının belirlediği amaç ve hedeflere aykırı faaliyet ve uygulamalar yapan öğretmen ve idarecilere aşağıdaki cezalardan hangisi verilir?**

A) Uyarı
B) Kınama
C) Aylıktan kesme
D) Kademe ilerlemesinin durdurulması
E) Görevden el çektirme

58. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi öğretmen veya okul idarecilerine aylıktan kesme cezası verilecek durumlardan biri değildir?**

A) Menfaat karşılığında özel ders vermek
B) Menfaat karşılığında özel ders için yönlendirme yapmak
C) Öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde öğrencilere olumsuz örnek teşkil edecek söz, davranış, hâl ve hareketlerde bulunmak
D) Öğrencilerin ders başarılarının değerlendirilmesinde taraflı davranmak,
E) Öğrencilere ve eğitim süreçlerine ilişkin ses veya görüntüleri ilgili mevzuatında belirlenmiş usuller dışında paylaşmak

59. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre;**

I. uyarıcı madde imal ve ticareti yapmak,
II. müstehcenlik ve fuhuş suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm olmak,
III. menfaat amaçlı öğrencilere özel derse yönlendirmek

suçlarından hangileri öğretmenliği sonlandıran durumlardandır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

60. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi Milli Eğitim Akademisi'nin kuruluş amaçlarından biri değildir?**

A) Öğretmen adaylarının mesleğe hazırlanması
B) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin mesleki gelişiminin sağlanması için programlar hazırlanması
C) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin kariyer basamaklarında ilerlemeleri ve görevde yükselmeleri için eğitim programları hazırlamak,
D) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin mesleki gelişimlerini değerlendirmek
E) Öğretmen adaylarının norm kadro boşluğuna göre uygun illere atamalarını gerçekleştirmek

YARGI YAYINEVİ

61. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi Milli Eğitim Akademisinin görevlerinden biri değildir?**

A) Öğretmenlik mesleğine hazırlık eğitimi programlarını hazırlamak ve uygulamak

B) Yönetici yetiştirme programlarını hazırlamak ve uygulamak

C) Üniversitelerin gerekli bölümlerinden mezun olan ve gerekli belgelere sahip olan mezunlara Akademiye giriş için sınav yapmak

D) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin kariyer basamaklarında ilerlemeleri ve görevde yükselmelerine yönelik eğitim programlarını hazırlamak ve uygulamak

E) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin sahip olması gereken yeterlikleri belirlemek ve gelişen şartlara göre güncellemek

62. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi Milli Eğitim Akademisinin görevlerinden biri değildir?**

A) Öğretmenlere; öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerler ile dijital yeterlikleri kazandıracak eğitim faaliyetleri planlamak ve uygulamak

B) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin eğitim ihtiyaçlarını belirlemek, bu ihtiyacı karşılayacak eğitim programlarını hazırlamak, uygulamak ve eğitimlerin etkinliğini izlemek

C) Talepleri uygun görülmesi hâlinde, giderleri kurumlarınca veya kendilerince karşılanmak kaydıyla özel öğretim kurumlarında görev yapan personele eğitim vermek

D) Eğitim öğretim alanında bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip etmek; görev alanına giren konularda yayın yapmak, araştırma, geliştirme, proje faaliyetleri ve bilimsel çalışmalar yürütmek

E) Okul öncesi, İlköğretim ve Ortaöğretim seviyesinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler ile diğer personelin özlük haklarını düzenlemek

63. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu kaç tane üyeden oluşur?**

A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 10

64. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nun başkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bakan ya da Bakanın görevlendireceği bir bakan yardımcısı

B) Akademi Başkanı

C) Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü

D) Personel Genel Müdürü

E) Bir Yükseköğretim Kurulu üyesi

65. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nun üyeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Milli Eğitim Bakanı

B) Akademi Başkanı

C) Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü

D) Personel Genel Müdürü

E) Ankara İl Milli Eğitim Müdürü

66. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu yılda kaç kez toplanır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

67. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi Başkanı aşağıdakilerden hangisine bağlı olarak görev yapar?**

A) Cumhurbaşkanı

B) Yüksek Öğretim Kurulu Başkanı

C) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı

D) Milli Eğitim Bakanı

E) Milli Eğitim Personel Genel Müdürü

YARGI YAYINEVİ

68. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Akademiden çıkarma cezalarına karşı yapılan itirazları inceleyerek karara bağlamak aşağıdakilerden hangisinin görevidir?**

A) Akademik Kurul
B) Akademi Başkanı
C) Milli Eğitim Bakanı
D) Milli Eğitim Personel Müdürü
E) Yüksek Öğretim Kurulu

69. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisi'nin çalışma usulüyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Akademiden çıkarma cezası için eğitim ve uygulama merkezi müdürü tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, Disiplin Kuruluna tevdi edilir.
B) Disiplin Kurulu, Disiplin Kurulu Başkanının çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.
C) Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi Disiplin Kurulu Başkanı tarafından sağlanır.
D) Disiplin Kurulu üye tam sayısı ile toplanır. Mazereti nedeniyle toplantıya katılamayan üyenin yerine yedek üye toplantıya katılır.
E) Başkan tarafından görevlendirilen raportör, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç 20 gün içinde tamamlar.

70. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği yeterlilikler aşağıdaki kurumlardan hangisi tarafından belirlenir?**

A) Yüksek Öğretim Kurulu
B) Milli Eğitim Bakanlığı
C) Cumhurbaşkanlığı
D) Eğitim Fakülteleri Dekanlığı
E) Kültür Bakanlığı

71. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmenlik alanlarına kaynak teşkil edecek yükseköğretim programlarının taşıması gereken nitelikler aşağıdakilerden hangisi tarafından belirlenir?**

A) Milli Eğitim Akademisi
B) Milli Eğitim Bakanlığı
C) Yükseköğretim Kurulu
D) Eğitim Fakültesi Dekanlığı
E) Cumhurbaşkanlığı

72. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisinde hazırlık eğitimine başlamak için;**

I. Kamu haklarından mahrum bulunmamak,
II. Öğretmenliğe atanacağı alan için Bakanlıkça belirlenen yükseköğretim programlarından mezun olmak,
III. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan sınavlardan alanlara göre Bakanlıkça belirlenecek sınav puanına sahip olmak

şartlarından hangileri aranmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

73. I. Milli Eğitim Akademisinin teşkilat yapısı
II. Öğretmenlerin kariyer basamaklarında ilerlemeleri
III. Eğitim Fakültelerinin teşkilat yapısı

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu yukarıdaki konulardan hangilerini düzenlemiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

74. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisinde hazırlık eğitimi alan bir öğretmen adayına verilecek cezalarla ilgili;**

I. Kınama ve ödeme kesintisi cezaları eğitim ve uygulama merkezi müdürü; Akademiden çıkarma cezası Disiplin Kurulu tarafından verilir.

II. Öğretmen adayının "Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri temin etmek, kullanmak, taşımak, bulundurmak, başkalarına vermek, bunların imal veya ticaretini yapmak" suçunu işlemesi Akademiden çıkarılmayı gerektirir.

III. Öğretmen adayının "Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplam iki gün katılmaması" suçunu işlemesi Akademiden çıkarılmayı gerektirir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

75. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmen adayının mazeretsiz olarak toplamda yaptığı devamsızlıklara verilen ceza eşleştirmesi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?**

	Kınama	Aylıktan Kesme	Akademiden Çıkarılma
A)	2	4	6
B)	4	2	6
C)	4	6	10
D)	6	7	10
E)	10	12	15

76. I. Kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek

II. Soruşturma ile görevlendirilenleri tehdit etmek veya bunlara saldırıda bulunmak

III. Yüz kızartıcı ve utanç verici fiil ve davranışlarda bulunmak

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre yukarıdaki eylemlerden hangileri Milli Eğitim Akademisinde eğitim alan öğretmen adayının Akademiden çıkarılmasına sebep olan eylem ve faaliyetleri arasındadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

77. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisinde eğitim alan öğretmen adayının disiplin suçu işlemesi durumunda karar verecek olan ve 5 üyeden oluşan Disiplin Kurulu'nun karar yeter sayısı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?**

A) Oy çokluğu ile karar alır.

B) Oy birliği ile karar alır.

C) Üyelerden 1 tanesinin ceza verilmesini istemesi yeterlidir.

D) Üyelerden en az 2 tanesinin ceza verilmesini istemesi yeterlidir.

E) Üyelerden en az 4 tanesinin ceza verilmesini istemesi yeterlidir.

78. **7528 sayılı Öğretmenlik ve Meslek Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisinin Disiplin Kurulu'nun çalışma usulü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?**

A) Akademiden çıkarma cezası için eğitim ve uygulama merkezi müdürü tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, Disiplin Kuruluna tevdi edilir.

B) Disiplin Kurulu, Disiplin Kurulu Başkanının çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.

C) Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi Disiplin Kurulu Başkanı tarafından sağlanır.

D) Disiplin Kurulu üye tam sayısı ile toplanır. Mazereti nedeniyle toplantıya katılamayan üyenin yerine yedek üye toplantıya katılır.

E) Hakkında Akademiden çıkarma cezası istenen öğretmen adayı soruşturma evrakını inceleyemez, tanık dinletmez, sözlü ve yazılı savunma yapamaz.

79. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Milli Eğitim Akademisinde eğitim alan öğretmen adayının disiplin soruşturması, disipline konu olay öğrenildikten ve soruşturmanın başlanılmasından itibaren en geç kaç gün içinde sonuçlandırılması gereklidir?**

A) 10 B) 15 C) 20 D) 30 E) 40

YARGI YAYINEVİ

80. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Öğretmen adaylarının işledikleri disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya eğitim ve uygulama merkezi müdürü yetkilidir. Soruşturma, yetkili eğitim ve uygulama merkezi müdürü veya Akademi Başkanının, eğitim ve uygulama merkezi yönetici veya eğitim personeli ya da Akademi Başkanlığı personeli arasından belirleyeceği ..... eliyle yürütülür.

Yukarıdaki boşluk olan yere aşağıdaki görevlilerden hangisi getirilmelidir?

A) Milli Eğitim Müfettişi
B) Yüksek Öğretim Kurulundan seçilecek üye
C) Muhakkik
D) Uygulama merkezi müdürü
E) İlçe Milli Eğitim Müdürü

81. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisinde eğitim alan öğretmen adayını hakkında disiplin soruşturması açılması durumunda inceleme yapan muhakkiklerin yetkileriyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Savunma isteme ve disiplin cezası verme yetkisi hariç olmak üzere soruşturma konusuyla sınırlı her türlü evrakı incelemeye yetkilidir.
B) Hakkında soruşturma yapılanın ifadesini almaya, soruşturma yapılan tarafından gösterilen veya bilgisi olabileceğini değerlendirdiği kişilerden bilgi istemeye ve/veya bunları dinlemeye yetkilidir.
C) İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda bilirkişiye yemin ettirmeye yetkilidir.
D) Tanığın veya bilirkişinin kimliği, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgileri belirtmeye yetkilidir.
E) Soruşturma sonunda hakkında soruşturma açılan öğretmen adayına verilen cezayı açıklama yetkisine sahiptir.

82. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, hakkında soruşturma açılan öğretmen adayına soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren kaç gün içinde kınama ve ödeme cezası verilmek durumundadır?**

A) 5 B) 7 C) 8 D) 10 E) 15

YARGI YAYINEVİ

83. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, hazırlık eğitimi süresinde işlenen disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışların öğrenildiği tarihten itibaren; Kınama ve ödeme kesintisi gerektiren fiil ve davranışlarda kaç ay geçtikten sonra ceza verme yetkisi zaman aşımına uğrar?**

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 12

84. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, hazırlık eğitimi süresinde işlenen disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışların öğrenildiği tarihten itibaren; Akademiden çıkarma cezası gerektiren fiil ve davranışlarda kaç ay geçtikten sonra ceza verme yetkisi zaman aşımına uğrar?**

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 12

85. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Akademiden çıkarma cezası gerektiren bir fiil ve davranış nedeniyle hakkında disiplin soruşturması yürütülen öğretmen adayıyla ilgili verilen;**

I. Soruşturma tamamlanıncaya kadar sözleşmeli öğretmenlik pozisyonlarında istihdamı ertelenir.
II. Akademide hazırlık eğitimini tamamladıktan sonra Akademiden çıkarma cezası uygulananlar sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmez.
III. Sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edildikten sonra Akademiden çıkarma cezası uygulananların sözleşmesi feshedilir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

86. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hakkında soruşturma açılan ve ceza verilen öğretmen adayı cezanın tebliğini izleyen kaç iş günü içinde cezaya itiraz hakkını kullanabilir?**

A) 3 B) 4 C) 5 D) 7 E) 10

87. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hakkında soruşturma açılan ve ceza verilen öğretmen adayı, cezanın tebliğini izleyen beş iş günü içinde, eğitim ve uygulama merkezi yönetimi aracılığıyla; kınama ve ödeme kesintisi cezasına karşı itirazını aşağıdaki kurumlardan hangisine yapmalıdır?**

A) Disiplin Kuruluna
B) Akademik Kurula
C) Uygulama merkezi müdürüne
D) İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne
E) Mahalli Mülki Amirliğe

88. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hakkında soruşturma açılan ve ceza verilen öğretmen adayı, cezanın tebliğini izleyen beş iş günü içinde, eğitim ve uygulama merkezi yönetimi aracılığıyla; Akademiden çıkarma cezasına karşı itirazını aşağıdaki kurumlardan hangisine yapmalıdır?**

A) Disiplin Kuruluna
B) İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne
C) Mahalli Mülki Amirliğe
D) Akademik Kurula
E) Uygulama merkezi Müdürlüğüne

89. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre kendine kınama ve ödeme kesintisi cezası verilen öğretmen adayı, cezaya karşı itirazını Disiplin Kurulu'na yaparsa Disiplin Kurulu bu itirazı en kaç gün içinde karara bağlamak zorundadır?**

A) 5 B) 10 C) 15 D) 20 E) 30

90. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre kendine Akademiden çıkarma cezası verilen öğretmen adayı, cezaya karşı itirazını Akademik Kurula yaparsa Akademik Kurul bu itirazı en kaç gün içinde karara bağlamak zorundadır?**

A) 5 B) 10 C) 15 D) 20 E) 30

91. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin, hazırlık eğitimi süresi içinde tekrarında aşağıdakilerden hangisi yapılır?**

A) Öğretmen adayına bir derece ağır ceza uygulanır.
B) Öğretmen adayının doğrudan Akademi ile ilişiği kesilir.
C) Öğretmen adayının eğitimden başarısız olduğu kabul edilir.
D) Öğretmen adayı sözlü olarak uyarılır.
E) Öğretmen adayına bir alt derece ceza uygulanır.

YARGIYA YİNE Vİ

92. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmen adaylarından askerlik yükümlülüğü bulunanların askerlik hizmetlerinin düzenlemesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Akademi eğitimine ara verdirilerek askerlik eğitimi tamamlatılır.
B) Askerlik eğitimlerini yapmayan adaylar Akademiye kabul edilmez.
C) Akademideki eğitimleri süresince ertelenir.
D) Akademideki eğitim ile askerlik eğitiminin paralel yürütülmesi sağlanır.
E) Akademide eğitime başlayanlar askerlik eğitiminden muafiyet kazanır.

93. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre sözleşmeli öğretmenlik süreci kaç yıl olarak düzenlenmiştir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

94. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlerin atamalarıyla ilgili olarak verilen;

I. Kadrolarının bulunduğu eğitim kurumlarında norm kadro fazlası olan öğretmenler, il içerisinde boş norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına yer değiştirme talebinde bulunabilir.

II. Hizmet puanı yetersizliği nedeniyle talepte bulundukları eğitim kurumlarına atanamayanlar boş norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına olmak üzere ilgili valilerce il içerisinde resen yapılabilir.

III. Kadrolarının bulunduğu eğitim kurumlarında norm fazlası olan öğretmenler atama talebinde bulunmazsa atamaları, ilgili valilerce il içerisinde resen yapılabilir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

95. 8528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Milli Eğitim Bakanlığı'nca öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerinde sürekliliği sağlamak üzere planlı, sürdürülebilir, izlenebilir ve mesleki uygulamalarla bütünleşik mesleki gelişim faaliyetleri düzenlenir.

Bu eğitim faaliyetleri;

I. merkezî eğitimler,

II. mahallî eğitimler,

III. yurtdışı eğitimler

olmak üzere hangi şekillerde yapılmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

96. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlerin kariyer düzenlemeleriyle ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Öğretmenlerden; öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olan, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan ve Akademi tarafından uzman öğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlayanlara uzman öğretmen ünvanı verilir.

B) Uzman öğretmenlerden; uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olan, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan ve Akademi tarafından başöğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlayanlara başöğretmen ünvanı verilir.

C) Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanlar, cezaları özlük dosyasından silindikten sonra uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı için başvuruda bulunabilir.

D) Öğretmen ünvanından, bu göreve atanmanın atamaya yetkili amir tarafından onaylandığı tarihten, uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanından ise uzman öğretmen/başöğretmen sertifikasının düzenlendiği tarihten itibaren yararlanılır.

E) Uzman öğretmen ünvanı alanlara bu ünvan için bir derece verilirken, başöğretmen ünvanı alanlara bu unvan için bir kademe verilir.

YARGI YAYINEVİ

97. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmen olarak istihdam edileceklerde genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik meslek bilgisi bakımından aranacak nitelikler aşağıdakilerden hangisi tarafından belirlenir?

A) Yükseköğretim Kurulu
B) Eğitim Fakültesi Dekanlığı
C) Milli Eğitim Bakanlığı
D) Cumhurbaşkanlığı
E) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi

98. **7428 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisinin hazırlık eğitiminde başarı kazanmak için;**

I. Öğretmen adaylarından uygulamalı ders başarı puanı yüz üzerinden yetmiş ve üzerinde olanlar başarılı sayılır.

II. Hazırlık eğitiminin sonunda, teorik derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde kırkı, uygulamalı derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde altmışı toplanarak atamaya esas başarı puanı belirlenir.

III. Sağlık mazeretleri dışında öğretmen adaylarına mazeretlerine bağlı olarak hazırlık eğitimi süresince on günden fazla izin kullanmamış olmalıdır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

99. **7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre;**

I. Devlet memuru olma şartlarından herhangi birini hazırlık eğitimi sırasında kaybetmek,

II. Akademiden çıkarma ile cezası almak,

III. Hazırlık eğitiminde başarısız olmak

durumlarından hangileri Akademi ile ilişiğin kesilmesine neden olmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

100. **Aşağıdakilerden hangisi 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Akademiden çıkarılma cezasını gerektiren durumlardan biri değildir?**

A) Akademide; ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak veya bulundurmak

B) Akademinin bilişim sistemine yasal olmayan yollarla girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak

C) Akademiye ait alanlarda alkollü içki içmek veya Akademiye sarhoş gelmek

D) Hazırlık eğitimine giriş başvurusunda veya hazırlık eğitimi sürecinde istenilen belgeleri gerçeğe aykırı düzenlenmiş veya tahrif edilmiş olarak sunmak

E) Kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek

YARGI YAYINEVİ

Çözümler

1. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu; eğitim öğretim hizmetlerini yürüten öğretmenlerin seçilmelerini, yetiştirilmelerini, atanmalarını, haklarını, ödev ve sorumluluklarını, ödül ve cezalarını, kariyer basamaklarında ilerlemelerini ve öğretmenlik mesleğine ilişkin diğer hususlar ile Millî Eğitim Akademisinin kurulması, görevleri, teşkilat yapısı ve personeline ilişkin konuları düzenlemiştir.

CEVAP C

2. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenliğe hazırlık eğitimi; on haftadan az, on dört haftadan fazla olmayacak şekilde planlanmıştır.

CEVAP A

3. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmen adayı statüsündekiler Milli Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitimine alınanlardır.

CEVAP A

4. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre norm kadro: Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında bulunması gereken yönetici ve öğretmen sayısını ifade eder.

CEVAP E

5. 7528 sayılı Öğretmenlik Meleği Kanunu'na göre; Öğretmen ve yöneticilerin;

a) Nitelikleri ile görev, yetki ve sorumluluklarının öğretmenlik mesleğinin gereklerine uygun olarak belirlenmesi

b) Atama, görevlendirme ve meslek içinde ilerlemelerinde liyakat ve kariyer esaslarına uyulması

c) Eğitim öğretim faaliyetleri ve meslekleriyle ilgili kararlara katılımlarının teşvik edilmesi ve bunun için uygun ortamların sağlanması

d) Mesleğe giriş öncesinde yetiştirilmelerinin ve meslek içinde sürekli gelişimlerinin sağlanması esastır.

CEVAP E

6. Öncüllerde verilenlerin hepsi öğretmenlerin görev ve sorumlulukları arasındadır.

CEVAP E

7. Öncüllerde verilenlerin hepsi öğretmenlerin görev ve sorumlulukları arasındadır.

CEVAP E

8. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmenler; derse girmek, nöbet tutmak, merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almak, kurul ve komisyonlara, tören ve toplantılara, öğrencilere yönelik düzenlenecek etkinlikler ile kulüp faaliyetlerine katılmak, öğrenci rehberlik hizmetlerini yürütmek, uygulama gerektiren eğitimleri koordine etmek ve eğitim öğretim süreçlerine ilişkin diğer iş ve işlemleri yürütmekle görevlidir. Öğretmenler merkezi yönetime bağlı memurlardır. Bu sebeple mahallî idarelerle ilgili görevleri yoktur.

CEVAP A

YARGI YA YINEVİ

9. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, öğretmenler mevzuatta açıkça belirlenen hususlar ile olağanüstü hâl, genel afet ve salgın hastalık durumları haricinde meslekleriyle ilgili olmayan iş ve faaliyetlerde rızaları dışında görevlendirilemez.

CEVAP E

10. Öğretmenlerin okul aile birliğine ekonomik katkıda bulunmak görevi yoktur. Öğretmenler 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na da tabi olduğundan ticari faaliyette bulunması zaten yasaktır.

CEVAP C

11. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre okul idarecileri okul öğretmenlerini herhangi bir sendikaya üye olunması veya sendikal faaliyette bulunması için yönlendirme yapamaz. Seçeneklerde verilen diğer bilgiler okul yöneticilerinin görev ve sorumluluklarındandır.

CEVAP E

12. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, öğretmenlerin nitelikleriyle ilgili olarak öncüllerde verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

13. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmenlik mesleği yeterlikleri çerçevesinde belirlenen teorik ve uygulamalı derslerden oluşan hazırlık eğitimi, Akademi tarafından verilir.

CEVAP A

14. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerleri içeren öğretmenlik mesleği yeterlikleri Milli Eğitim Bakanlığı'nca belirlenir.

CEVAP D

15. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre Hazırlık eğitiminin süresi dört dönemdir. Bu süre, öğretmen adayının mezun olduğu yükseköğretim programına göre üç dönem olarak uygulanabilir.

CEVAP D

YARGI YAYINEVİ

16. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hazırlık eğitimi Akademi'de alınacak olan eğitimdir. Akademi'de 4 dönemlik eğitimi başarıyla tamamlayanlar hazırlık eğitimini tamamlamak hazırlık eğitiminden başarıyla geçildiğinin göstergesidir.

CEVAP E

17. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Öğretmen Akademisi'nin hazırlık eğitiminde her bir teorik dersten 2 (İki) adet sınav yapılır.

CEVAP B

18. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, her bir dersten not ortalaması yüz üzerinden altmış ve üzerinde olanlar başarılı sayılır.

CEVAP C

19. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hazırlık eğitiminde başarısız olunan her bir ders için ek sınav hakkı verilir. Bu ek sınavda da başarısız olunduğunda Akademi ile ilişik kesilir.

CEVAP E

20. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Öğretmen Akademisi'nde hazırlık eğitiminde edinilen bilgi, beceri, tutum ve davranışların eğitim öğretim ortamına yansıtılmasındaki başarı düzeyini belirlemek amacıyla öğretmen adayı 3 (üç) defa değerlendirmeye tabi tutulur.

CEVAP C

21. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre Öğretmen Akademisi'nde hazırlık eğitimi alanların değerlendirilmesi, uygulamadan sorumlu eğitim personeli, uygulamanın yapıldığı eğitim kurumunun müdürü ve uygulama öğretmeni tarafından yapılır.

CEVAP E

22. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre, öğretmen adaylarından uygulamalı ders başarı puanı yüz üzerinden yetmiş ve üzerinde olanlar başarılı sayılır. Uygulamalı derslerde başarısız olanların Akademiyle ilişiği kesilir.

CEVAP E

23. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nda uygulamalı ders başarı ortalamasının en az 70 (Yetmiş) olması gerekmektedir. Bu puanı alamayanların Akademi ile ilişiği kesilir.

CEVAP D

24. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; hazırlık eğitiminin sonunda, teorik derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde kırkı, uygulamalı derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde altmışı toplanarak atamaya esas başarı puanı belirlenir.

CEVAP A

25. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmen adaylarından belgeye dayalı sağlık mazeretleri sebebiyle hazırlık eğitimi süresince toplam yirmi gün (20) ve üzeri hazırlık eğitimine katılamayan veya katılamayacak olanların, mazeretlerinin ortadan kalkmasını takip eden ilk hazırlık eğitimi programına tekrar alınmak üzere kayıtları dondurulur.

CEVAP B

26. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre Öğretmen Akademisi'nde hazırlık eğitimi alan adaylara sağlık mazeretleri dışında 19 (on) güne kadar izin verilebilir.

CEVAP C

27. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre uygulama öğretmeninin, öğretmen adayıyla aynı alanda olmak şartıyla uygulamalı eğitimin yapıldığı eğitim kurumundaki sırasıyla; başöğretmen, uzman öğretmen, en fazla hizmet süresi bulunan öğretmenler arasından belirlenmesi esastır. Öğretmen adayının uygulamalı eğitime katıldığı eğitim kurumunda aynı alanda öğretmen bulunamaması hâlinde aynı sıralama dikkate alınarak farklı alandan uygulama öğretmeni görevlendirilir.

CEVAP E

28. Seçeneklerde verilen durumların hepsi öğretmen adayının Öğretmen Akademisi'nden ilişiğinin kesilmesi sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

CEVAP E

29. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Akademi'ye ait alanlarda alkollü içki içmenin veya Akademi'ye sarhoş gelmenin cezası maaştan ödeme kesintisi yapılmasıdır. Soruda verilen diğer durumlar kınama cezasını gerektiren durumlardır.

CEVAP E

30. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu; eğitim öğretim hizmetlerini yürüten öğretmenlerin seçilmelerini, yetiştirilmelerini, atanmalarını, haklarını, ödev ve sorumluluklarını, ödül ve cezalarını, kariyer basamaklarında ilerlemelerini ve öğretmenlik mesleğine ilişkin diğer hususlar ile Millî Eğitim Akademisinin kurulması, görevleri, teşkilat yapısı ve personeline ilişkin konuları düzenlemiştir.

CEVAP E

YARGI YAYINEVİ

31. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplam dört gün katılmamak maaştan ödeme kesintisi yaşanmasına sebep olur.

CEVAP C

32. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre " Akademinin faaliyetlerini engelleyici eylemlerde veya saldırıda bulunmak" faaliyetinin cezası Akademiden çıkarılmadır. Seçeneklerde verilen diğer faaliyetleri yapanlara ödeme kesintisi cezası verilir.

CEVAP B

33. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre " Kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen söz, davranış veya yazılı eylemlerde bulunmak" faaliyeti adayların maaşlarından ödeme kesintisi cezası almasına neden olan bir durumdur.

CEVAP E

34. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplamda 6 (Altı) gün katılmayan öğretmen adayı Akademiden atılır.

CEVAP B

35. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre " Akademiye ait alanlarda alkollü içki içmek veya Akademiye sarhoş gelmek" eylemi maştan ödeme kesintisi yapılmasına neden olur. Seçeneklerde verilen diğer faaliyetler ise Akademi ile ilişiğin kesilmesi cezasına neden olur.

CEVAP C

YARGI YAYIN EVİ

36. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Hakkında Akademiden çıkarma cezası istenen öğretmen adayı soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, Disiplin Kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

CEVAP E

37. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre 4 dönem olan Öğretmen Akademisi'nde kayıtlı bulunulduğu süreç içinde ödeme yapılır. Seçeneklerde verilen diğer bilgiler doğrudur.

CEVAP A

38. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre, aile birliği mazeretine bağlı yer değiştirmelerde sözleşmeli olarak istihdam edilen öğretmenin eşi bu öğretmene tabidir. Yani sözleşmeli olan öğretmen eşinin yanına değil, eşi sözleşmeli öğretmenin yanına gitmek durumundadır.

CEVAP E

39. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Öğretmen kadrolarına atananlar mazerete bağlı olarak yapılacak yer değiştirmeler hariç olmak üzere 1 (bir) yıl süreyle yer değiştiremezler.

CEVAP A

40. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Öğretmenlerin sağlık ve can güvenliği mazeretlerine bağlı yer değiştirmeleri yıl içinde yer değiştirme takvimine tabi olmaksızın, diğer mazeretlere bağlı yer değiştirmeleri ise yarıyıl ve/veya yaz tatilinde yapılır.

CEVAP B

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu

41. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Öğretmenlerin mazeret durumlarına ve isteğe bağlı yer değiştirmeleri, Bakanlığın öğretmen ihtiyacı ve öğretmenin tercihi dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılır.

CEVAP E

42. Öncüllerde verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

43. 7528 sayılı Öğretmenlik ve Meslek Kanunu'na göre, Bakanlıkça il/ilçe emrine atama yapılması hâlinde öğretmenlerin atandıkları ildeki görev yerleri, hizmet puanları dikkate alınarak il millî eğitim müdürünün teklifine göre valilerce belirlenir.

CEVAP A

44. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Bakanlıkça öğretmen ve yöneticilerin kişisel ve mesleki gelişimleri için görev yaptıkları okul türü ve kademesi ile atama alanları dikkate alınarak 5 (beş) yıllık dönemleri içeren bireysel mesleki gelişim planları hazırlanır.

CEVAP E

45. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerine ilişkin oluşturulacak planlar, programlar, uygulama ve uygulamaların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenen yönetmeliklerle belirlenir.

CEVAP D

46. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Öğretmenlik mesleği; öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olmak üzere üç kariyer basamağından oluşur. Stajyer öğretmenlik şeklinde öğretmenlik kariyeri yoktur.

CEVAP B

47. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, Öğretmenlerden; öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olan, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan ve Akademi tarafından uzman öğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlayanlara uzman öğretmen ünvanı verilir.

CEVAP E

48. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; uzman öğretmenlerden; uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olan, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan ve Akademi tarafından başöğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlayanlara başöğretmen ünvanı verilir. Bir öğretmenin uzman olması için 10 yıl görev yapması gerekmektedir. Uzman olduktan sonra 10 yıl daha diğer şartları yerine getirmek şartıyla başöğretmen ünvanı verilmektedir.

CEVAP D

YARGI YAYINEVİ

49. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanlar, cezaları özlük dosyasından silindikten sonra uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı için başvuruda bulunabilir.

CEVAP A

50. 7528 sayılı Öğretmenlik ve Meslek Kanunu'na göre; uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanından ise uzman öğretmen/başöğretmen sertifikasının düzenlendiği tarihten itibaren yararlanılır.

CEVAP A

51. 7528 sayılı Öğretmenlik ve Meslek Kanunu'na göre; Öğretmen ünvanından, bu göreve atanmanın atamaya yetkili amir tarafından onaylandığı tarihten itibaren yararlanılır.

CEVAP A

52. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı alanlara her ünvan için ayrı ayrı olmak üzere 1 (Bir) derece verilir.

CEVAP B

53. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; eğitim kurumu müdürü veya müdür yardımcısı olarak ilk defa görevlendirilecek adaylar, yazılı ve sözlü sınavlardan 60 (altmış) ve üzerinde puan alanlar arasından puan üstünlüğüne göre belirlenir.

CEVAP C

54. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre yöneticiler aynı eğitim kurumunda aynı ünvanla en fazla 8 (Sekiz) ders yılı görev yapabilir.

CEVAP D

55. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre yurt içi veya yurt dışında, yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlarla veya başka ülkelerle iş birliği anlaşması çerçevesinde kurulan ve ulusal veya uluslararası proje yürüten okul ve kurumlara, öğretmen atamaları ve yönetici görevlendirmeleri doğrudan bakan tarafından yapılır.

CEVAP C

YARGI YAYINEVİ

56. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmen ve yöneticilerden; öğrencilere ve eğitim süreçlerine ilişkin ses veya görüntüleri ilgili mevzuatında belirlenmiş usuller dışında paylaşanlara kınama cezası verilir.

CEVAP B

57. İlgili mevzuatı gereği yapılanlar dışında öğrencilere menfaat karşılığında özel ders veren veya özel ders için yönlendirme yapanlara, öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde öğrencilere olumsuz örnek teşkil edecek söz, davranış, hâl ve hareketlerde bulunanlara, öğrencilerin ders başarılarının değerlendirilmesinde taraflı davrananlara, eğitim öğretim sürecinde Bakanlıkça onaylanan öğretim programının belirlediği amaç ve hedeflere aykırı faaliyet ve uygulamalar yapanlara aylıktan kesme, cezası verilir.

CEVAP C

58. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; "Öğrencilere ve eğitim süreçlerine ilişkin ses veya görüntüleri ilgili mevzuatında belirlenmiş usuller dışında paylaşmak" kınama cezası gerektiren bir durumdur. Seçeneklerde verilen diğer durumlarda ise aylıktan kesme cezası uygulanır.

CEVAP E

59. 7528 sayılı Öğretmenlik ve Meslek Kanunu'na göre; uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, hayâsızca hareketler, müstehcenlik ve fuhuş suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm olanların öğretmenliği sona erer. Menfaat amaçlı öğrencilere özel derse yönlendirmek durumunda ise aylıktan kesme cezası uygulanır.

CEVAP B

60. Öğretmen adaylarının norm kadro boşluğuna göre atamalarını Milli Eğitim Bakanlığı gerçekleştirir. Seçeneklerde verilen diğer amaçlar Milli Eğitim Akademisinin kuruluş amaçlarıdır.

CEVAP E

61. Üniversitelerin gerekli bölümlerinden mezun olan ve gerekli belgelere sahip olan mezunlara Akademiye giriş için sınav yapmak görevi Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılmaktadır.

CEVAP C

62. Okul öncesi, İlköğretim ve Ortaöğretim seviyesinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler ile diğer personelin özlük haklarını düzenlemek görevi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

CEVAP E

63. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu; Bakanın ya da Bakanın görevlendireceği bir bakan yardımcısının başkanlığında, Akademi Başkanı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü, Personel Genel Müdürü, bir Yükseköğretim Kurulu üyesi, Bakan tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerden belirlenecek birer temsilciden olmak üzere 7 (yedi) üyeden oluşur.

CEVAP C

64. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu; Bakanın ya da Bakanın görevlendireceği bir bakan yardımcısının başkanlığında, Akademi Başkanı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü, Personel Genel Müdürü, bir Yükseköğretim Kurulu üyesi, Bakan tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerden belirlenecek birer temsilciden olmak üzere 7 (yedi) üyeden oluşur.

CEVAP A

65. Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu; Bakanın ya da Bakanın görevlendireceği bir bakan yardımcısının başkanlığında, Akademi Başkanı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü, Personel Genel Müdürü, bir Yükseköğretim Kurulu üyesi, Bakan tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerden belirlenecek birer temsilciden olmak üzere yedi üyeden oluşur.

CEVAP E

66. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu, yılda en az 2 (iki) kez toplanır.

CEVAP B

67. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, Akademi Başkanı, Akademinin en üst amiri olup doğrudan Bakana bağlı olarak görev yapar.

CEVAP D

YARGI YAYINEVİ

68. Akademik Kurul, Akademiden çıkarma cezalarına karşı yapılan itirazları inceleyerek karara bağlar. Bu kurul başkan ve 10 üyeden oluşur.

CEVAP A

69. Soruşturmaya ait dosya 20 gün değil 10 gün içinde havale edilir.

CEVAP E

70. Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği yeterlilikler Milli Eğitim Bakanlığı'nca belirlenir.

CEVAP B

71. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmenlik alanlarına kaynak teşkil edecek yükseköğretim programlarının taşıması gereken nitelikler Milli Eğitim Bakanlığı'nca düzenlenir.

CEVAP A

72. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisinde hazırlayıcı eğitime başlamak ve aday öğretmen olmak için seçeneklerde verilen öncüllerdeki niteliklerin hepsine sahip olmak gereklidir.

CEVAP E

73. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu; eğitim öğretim hizmetlerini yürüten öğretmenlerin seçilmelerini, yetiştirilmelerini, atanmalarını, haklarını, ödev ve sorumluluklarını, ödül ve cezalarını, kariyer basamaklarında ilerlemelerini ve öğretmenlik mesleğine ilişkin diğer hususlar ile Millî Eğitim Akademisinin kurulması, görevleri, teşkilat yapısı ve personeline ilişkin konuları düzenlemiştir.

CEVAP B

74. Seçeneklerde verilen I. ve II. öncüllerdeki bilgiler doğrudur. Ancak Akademiye mazeretsiz 2 gün devam etmemenin cezası kınama cezasıdır. Akademiden çıkarılmak için mazeretsiz toplamda 6 gün devamsızlık yapılmalıdır.

CEVAP B

YARGI YAYINEVİ

75. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre, öğretmen adaylarına toplamda mazeretsiz olarak 2 gün eğitime gelmezse kınama, 4 gün eğitime gelmezse aylıktan kesme, 6 gün eğitime gelmezse Akademiden çıkarılma cezası verilir.

CEVAP A

76. Seçeneklerde verilen eylem ve faaliyetlerin hepsi Akademiden çıkarılma cezası gerektiren durumlardır.

CEVAP E

77. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanununa göre Disiplin Kurulu oy çokluğu ile karar alır.

CEVAP A

78. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hakkında Akademiden çıkarma cezası istenen öğretmen adayı soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, Disiplin Kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

CEVAP E

79. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; disiplin soruşturmasına, disipline konu olay öğrenilince derhâl başlanılması ve soruşturmanın soruşturmaya başlanılmasından itibaren en geç 30 (otuz) gün içinde sonuçlandırılması esastır.

CEVAP D

80. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Soruşturma, yetkili eğitim ve uygulama merkezi müdürü veya Akademi Başkanının, eğitim ve uygulama merkezi yönetici veya eğitim personeli ya da Akademi Başkanlığı personeli arasından belirleyeceği muhakkik eliyle yürütülür. Muhakkik; devlet kurumlarında belli bir konuda inceleme ve araştırma yapmakla vazifelendirilen kişidir.

CEVAP C

81. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre hakkında soruşturma açılana verilen cezayı açıklamak Akademi Başkanının görevidir.

CEVAP E

82. Eğitim ve uygulama merkezi müdürü soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren kınama ve ödeme kesintisi cezalarını on gün içinde vermek zorundadır.

CEVAP D

83. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; hazırlık eğitimi süresinde işlenen disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışların öğrenildiği tarihten itibaren; Kınama ve ödeme kesintisi gerektiren fiil ve davranışlarda 6 (altı) ay içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

CEVAP D

84. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; hazırlık eğitimi süresinde işlenen disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışların öğrenildiği tarihten itibaren; Akademiden çıkarma cezası gerektiren fiil ve davranışlarda 12 (On iki) ay içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

CEVAP E

85. Öncüllerde verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

86. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hakkında soruşturma açılan ve ceza verilen öğretmen adayı cezanın tebliğini izleyen 5 (beş) iş günü içinde cezaya itiraz hakkını kullanabilir.

CEVAP C

87. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hakkında soruşturma açılan ve ceza verilen öğretmen adayı, cezanın tebliğini izleyen beş iş günü içinde, eğitim ve uygulama merkezi yönetimi aracılığıyla; kınama ve ödeme kesintisi cezasına karşı itirazını Disiplin Kurulu'na vermelidir.

CEVAP A

88. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre hakkında soruşturma açılan ve ceza verilen öğretmen adayı, cezanın tebliğini izleyen beş iş günü içinde, eğitim ve uygulama merkezi yönetimi aracılığıyla; Akademiden çıkarma cezasına karşı itirazını Akademik Kurula yapmalıdır.

CEVAP D

89. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre kendine kınama ve ödeme kesintisi cezası verilen öğretmen adayı cezaya karşı itirazını Disiplin Kurulu'na yapar. Disiplin Kurulu bu itirazı 20 (yirmi) gün içinde karara bağlamak zorundadır.

CEVAP D

90. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre kendine Akademiden çıkarılma cezası verilen öğretmen adayı cezaya karşı itirazını Akademik Kurula yapar. Akademik Kurul bu itirazı 30 (Otuz) gün içinde karara bağlamak zorundadır.

CEVAP E

YARGIYAYINEVİ

91. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin, hazırlık eğitimi süresi içinde tekrarında öğretmen adayına bir derece ağır ceza uygulanır.

CEVAP A

92. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmen adaylarından askerlik yükümlülüğü bulunanların askerlik hizmetleri Akademideki eğitimleri süresince ertelenir.

CEVAP C

93. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre sözleşmeli öğretmenlik süreci 3 (Üç) yıl olarak düzenlenmiştir.

CEVAP C

94. Öncüllerde verilen bilgilerin hepsi doğrudur.

CEVAP E

95. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlere yönelik mesleki gelişim faaliyetleri merkezi ve mahalli olmak üzere iki farklı şekilde gerçekleştirilir.

CEVAP B

YARGI YAYINEVİ

96. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; Uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı alanlara her ünvan için ayrı ayrı olmak üzere bir derece verilir. Derece 3 yıllık bir ilerlemeyi ifade ederken, kademe ise 1 yıllık ilerlemedir.

CEVAP E

97. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; öğretmen olarak istihdam edileceklerde genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik meslek bilgisi bakımından aranacak nitelikler ile öğretmenlik alanlarına kaynak teşkil edecek yükseköğretim programları, söz konusu nitelikler esas alınarak Milli Eğitim Bakanlığı'nca belirlenir.

CEVAP C

98. 7428 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre Milli Eğitim Akademisinin hazırlık eğitiminde başarı kazanmak için öncüllerde verilen bilgilerdeki şartların hepsinin karşılanması gerekmektedir.

CEVAP A

99. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre; seçeneklerde verilenlerin hepsi Akademi ile ilişiğin kesilmesine neden olmaktadır.

CEVAP E

100. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre "Akademiye ait alanlarda alkollü içki içmek veya Akademiye sarhoş gelmek" eylemine öngörülen ceza aylıktan kesme cezasıdır.

CEVAP C

KİTABIMIZI SATIN ALDIĞIN İÇİN HEDİYEN;

BAŞTAN SONA İNGİLİZCE EĞİTİMİ!

SCAN ME

yargı online

UZAKTAN EĞİTİMİN YENİ ADRESİ

Yargı Akademi
Artık Hep Yanınızda!

YargıOnline Canlı Kursları, kaliteli öğretmen kadrosu ve benzersiz yaynıcılık anlayışıyla sizin olduğunuz her yerde

yargıPLUS

ÜCRETSİZ DERS VİDEOLARI İÇİN; TARATINIZ!

YOUTUBE DERS VİDEOLARI

9 786253 704223

Bizi sosyal medyadan takip edebilirsiniz

yargı yayınevi

Değişimin Farkında Ol

"Kitapçının tek adresi"
AVRUPA KİTAP DAĞITIM
www.avrupakitapdagitim.com

GENEL DAĞITIM
Serhat Mahallesi Uzay Çağ Cad. Ayık İş Merkezi No:148 35 Yenimahalle/Ankara
Tel: (312) 354 92 22
E-TİCARET: (0312) 354 81 00 (4)

YARGI YAYINEVİ İLETİŞİM;
Ostim Mahallesi
Turan Çiğdem Caddesi 36/3 Yenimahalle / Ankara
Tel: (0850) 532 96 53
Fax: (0312) 386 00 39
destek@yargiyayinevi.com

"Kitap almanın en ucuz, en hızlı ve en güvenilir adresi."

ANDROID APP ON Google play

Download on the App Store

www.yargiyayinevi.com

Kitap içerikleri hakkında her türlü önerilerinizi;
yargieditor@yargiyayinevi.com
adresine e-mail gönderebilirsiniz.